

SEGMENTA

EX EPISTOLIS PAULI, PE

TRI, IACOBI, ET IOANNIS

Necnon ex Prophetis quæ in re diuina

leguntur per anni circulum, tam in

diebus Dominicis quàm in sanctorum

festis, & pro festis. Quibus

Antonius Nebriffensis ad

iecit Grammatica quæ

dā Scholia nō cō-

temnēda,

AD PERQVAM

REVERENDVM AC PROIN

DE ILLVSTRISSIMVM DOMI-

num, D. Ioannem Fonsecam Episcopum Bur-

gensem: atq; Archiepiscopum Rosanē, &c.

Antonij Nebriffensis Regij Historiogra-

phi in Epistolas, quæ per annum

in Ecclesia leguntur.

Prefatio.

Rnaldus Guillelmus Brocarius, amplitudinis
tuæ cliens adiuratus, admonuit me: vt Epistolas
Pauli atq; Prophetias, quæ per omnes gramma-
ticorum scholas enarrari consueuerūt, quod ad
orthographiam pertinet, castigare: quodq; ad
enucleandos sensus conducit: pungerem, dispu-

geremq; atq; omnia cetera, quæ plerumq; reperiuntur confusa: co-
lo & comate distinguerem. Addidit præterea, vt huius laboris
mei rationem. Dignationi tuæ potissimum redderem: quando ad
censuram tuam pertinet, & quas disciplinas esse in tam numero-
so clero, & quales quemq; addiscere, & quousq; oportet, decerne-
re. Ego vero, qui non alterius cuiusquam nominis recordatione
magis delector, quam tui: & quod homini de me præclare meri-
to nihil potui denegare, suscepi prouinciã hanc nõ tam opinor
honorificamq; onerosam. Sed illud imprimis hoc in loco præfan-
dum est: quod quemadmodum nulli sunt in vsu ecclesiastico libri
frequentiores: q̃ ex veteri testamento regis David psalterium: &
ex nouo, epistolę Pauli: ita nulli difficiliore. Alter propter lingue
iam pridẽ obsoletæ antiquitatem: alter propter linguę gręcę, in
qua scripsit, ignorationem. cui accessit alia ex latino interprete diffi-
cultas. Et ne quis calumnietur me, quod de Paulo dixi: subiiciam
Hieronymi verba ex epistola ad Algasia, tractantis illd' ex epi-
stola ad Colossenses. Nemo vos superet in humilitate mētis. Q̃
crebro (inquit) diximus: & si imperitus sermone, non tamẽ scien-
tia, nequaquam Paulum de humilitate: sed etiam de conscientię
veritate dixisse, etiam nunc approbamus. Profundos enim & re-
conditos sensus lingua non explicat. Et cum ipse sentiat quid lo-
quatur, in alienas aures puro non potest transferre sermone;
quem cum in vernacula lingua habebat disertissimum (quippe
vt Hebræus, & ad pedes eruditus Gamalielis viri in lege doctissi-
mi) seipsum interpretari cupiens, inuoluitur. Si autem in gręca lin-
gua hoc ei accidit, quod nutritus in Tharso ciliçiæ, a prima ætate
imbiberat: quid de latinis dicemus, qui verbum ex vtero expro-
mere connates, obscuriores faciunt eius sententias, & velut hera-
bis crescentibus frugum strangulant vbertatem: Et quod in ean-
dem epistola subdit: quæ sunt rationem quidem habentia sapien-
tiæ. Hoc aut in loco, quidem, coniunctio superflua est, quod in
plerisq; locis propter imperitiã artis Grammaticę apostolum
fecisse reperimus. Neq; enim loquitur, sed, vel alia cõiunctio: quæ
solet vbi quidem positum fuerat respondere. Nam quidem, ple-
rumq; aduersatiua reperitur. Hęc Hieronymus: quæ sunt a me
tam multis repetita: vt ostenderem multo maioris esse negocii
hoc opus; quam quod a grammaticis tractari debeat. Ad duas

superiores, quas Hieronymus enumerat difficultates: accessit ter-
tia: quam induxerunt illi: qui ex veteris ac noui instrumenti li-
bris, diuini cultus officia ordinarunt; addentes, mutilantes, mutan-
tes, inuertentes prototyporum verba. Vt quod in ipso statim
initio epistolæ: quæ legitur in dominica prima aduentus. (Scien-
tes quia hora est iam nos de somno surgere, In græco vnde &
epistola venit ad latinos: sic ad verbum est. & hoc scimus scien-
tes tempus quod hora est, Et reliqua.) Manifestum est adiectum
esse fratres: sed repetitum a superioribus, detractum tempus. Et
(quia) positum pro q. Sed hæc utcunq; tolerabilia: quia nō muta-
tur sententia, illud nulla ratione excusabile, q. feria quarta sequen-
te, ex Esaia ppheta legitur, quia completa est malicia eius. Nam
pro malicia velint nolint vitiligatores isti legendum est mili-
tia: quod in Hebræo est, Sed hæc & huiusmodi alio tempore dis-
putabuntur commodius. Nunc in hac tui nominis præfatione
tantum lectorem admonemus: nihil nos mutasse ex eo, quod in
voluminibus castigatis habetur etiam si contra artis grammati-
cæ præcepta scriptum reperiatur: ad moniti autoritate Quinti-
liani oratoriarū institutionum libro primo: vbi de vetustate, que-
dam, inquit, sunt: quæ mutare vetat religio: & consecratis vten-
dum est, Sed plura feci quam, quæ amicus ille meus idemq; tuus
familiaris exigebat. Neq; enim tātum cæsa, colo, comateq; distin-
xi, singulisq; dictionibus orthographiam suam accommodaui:
sed & quædam scholia, glossulasq; adiunxi: atq; locos quosdam
obscuriores audacius paraphrasi verti. Hæc amplitudini tuæ
narraui, non quo putem puerilia hæc ad te pertinere: sed vt
studiorum meorum ratio tibi vnico honoris mei amplificatori
constet.

Vale.

Argumentum Epistolarum,

DEcem epistolas Paulus ad diuersas ecclesias scripsit. Ad Romanos vnā, Ad Corinthios duas, Ad Galatas vnā, Ad Ephesios vnā, Ad Philippenses vnā, Ad Colossenses vnā, Ad Thessalonicenses duas, Ad Hebræos vnā, Romani notiores sunt, quā vt in p̄sentiarū de illis quicquā dici debeat: ad quos scribit ex Corinθο. Corinthij habitabant vrbe illā clarissimā totius Achaie: q̄ parte Poloppōnessus p̄ Isthmō grece annectitur. Ad hos scribit ex Epheso eplā primā, Scdā vero ex troade. Galatę pp̄si sunt habitantes Galatiā regionem, q̄ prius gallogreca dicebatur. Ad hos scribit ex Epheso. Ephesij vrbem habitant nobilissimā Ionie siue Asię minoris, vt in principio Apocalypsios legitur. Ad hos scribit ex vrbe Roma, cum esset in carcere per Tichicū diaconē. Philippenses vrbē habitant Macedonię philippos, sic appellatā a Philippo Macedonū rege, atq; magni Alexandri p̄re. Ad hos scribit ex vrbe Roma cū esset in carcere. Colossenses vrbē habitant Asię pp̄rię dicte colossi: nō vt quidam inerudite dicunt Rhodi insule: p̄pterea, qđ in illa fuit colossus memorabilis Apollini dedicatus, atq; alij centū minores colossi, atq; ex illis dictos Colossenses: sed quemadmodū Hieronymus scribit, Asiani sunt: atq; Laodiceę finitimi. Colossorū vrbis meminit Plinius lib. xxxv. naturalis historie. In colossis, inquit, flumen est, in quo lateres deiecti lapides extrahunt. Ad hos ab Epheso scribit iam ligatus per Tichicū diaconē & Onesimum acolytum. Thessalonicenses vrbē habitant Macedonię Thessalonicā, in ora maritima sinus macedonici sitam. Hebręi dicti sunt non ab heber (vt aliqui putauerunt) sed ad Abraam hebreo sic cognominato postea quā veniens in terram Chanaā pertransijt Euphratē. Heber namq; grece interpretatur perotes: latine transitor. Postea appellati Iudei a Iudęa regione, q̄ duas tribus complectebatur Iudę & Benjamin. Ad hos scribit ap̄lus (si modo eius est epistola) que inscribitur ad Hebręos: siue aliunde in familiam illius ascita. Sunt & quattuor eiusdem apostoli priuatim ad discipulos scriptę. Ad Thimotheum duę, Ad Titum Chretę insulę p̄sulem vna, Ad Philemonem item vna. Sunt p̄terea alię septem epistolę: q̄ dñr canonicę, Iacobi vna, Petri duę, Ioannis tres, Iudę vna, de quibus nihil attinet in p̄sentiarum dicere,

[illegible]

Fratres scientes. Segmentum hoc ex epla Pauli ad Romanos translatus est cap. xij. in quo postea quam exhortatus est illos ad obediētiā principū / et ad primi

Incipit libellus epistolarum in quo continen-
tuntur omnes Epistolæ & Prophetiæ quæ cantantur in
ecclesia per anni circulum. Incipiendo a prima dñica
aduentus vsq; in eandem dñicam.

C Dominica prima aduentus. Epistola beati Pauli
ad Romanos. Cap. xiiij.

I Ratres. Sciētes quia hora est iam nos de
somno surgere, nunc em̄ ppior est n̄ra
salus, quam cum credidimus, nox pres
cessit, dies autem appropinquat. Ab̄ij
ciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma
lucis, sic vt in die honeste ambulemus: nō in comessa
tionibus, & ebrietatibus, Non in cubilibus, & impur
ditijs. Non in contempnitione, & æmulatione, sed in
duāmini dñm iesum christum,

est falsus. vt sit ppius ppositio, sed idem est sensus. Quam credidi. Ante aduen-
tum Christi. nam qđ credidimus tñciam cernimus. Induamur arma. Et speciali sñ-
sificari sibi induo. alioqn nullum vbum passivum, nisi figurate, construit cum actō.
Sicut in die. In greco vna particula est sicut vcz, sic aut tanq̃. Non in comestationi
bus. cōiugis. vel pot̃ computationibz post cenam ad nullam noctem. De comestati-
onibus, Aristoteles multa in politicis. In cubilibz et impudicitijs. Per endiagin
in lectis impudicitiz est anaphora: in ter, non, particula repetit̃ et dialiton, qz subtrahit
coniugio. Induamini dñm Jesum. Sic in alio loco induite nomm hominū.

¶ Fer. iij. Esaiæ pphetæ. Cap. xl.

Consolamini consolamini pplē meus: dicit dñs
deus vꝛ. Loquimini ad eor̃ ierusalē, & vocate
eam qm̃ completa est malicia eius: dimissa est iniquitas
illius, suscepit de manu dñi duplicia p̃ oib⁹ pctis suis.

stoz cōsolatiōem dices. Cōsolamini. &c. Cōsolamini in voce passiva, ab eo qd est cōso
lo. &c. & in edipo. p idem tps edipus athenas exul venire dicebat: qd cōsolaret: & est
epizēntis. Item dem sibi subiectio. vt Cicero venire venire illa dies. pplle meus: &
nomē est collectiū: & verbo plurali iūgt: & meus in vto posuit p iniquemadmodū &

dilectionē/infert. Sciē
tes tps. Sic em̄ i gre
co legīt ⁊ subaudīt sū
m^o. nam apd̄ hebreos/
⁊ grecos frēq̄nter: apd̄
latinos quoq̄ nōnunq̄
sum. es fū; supprimit̄.

Quia hora est. Quid p
quod posuit: quod in sacris
lris frequenter legit: sed
pperram, ut est illud. Sci
tis quod post biduum pas
scha fiat: quid non redi
dit causam: sed cōmū
ctio tū simplex est.
De sōno surgere. Mō
allegoria est vel potius
rationalis: sicut, quod sequi
tur, non dicitur, lux eneo
bre, sunt quod archetreta, i.
cōtra posita. propter
pro eo quod est ppinquor
a ppe. arce viis non

Nec dicit dominus
des. Cōsolamini.
Et. Segmentū ex Esaya
p̄pheta cap. xl. Nā po
stea quā in supioribus
denūciauit p̄corū puni
tiōem: hic subiūgit ma

Lucan. in ij. dixit. Degener o populus: et tunc ergo. Fluvius regnator aquarum. Loquimini Greges ad sacerdotes refert. Loquimini ad cor. Metaphorae species a parte corporis ad animam. unde concordēs et discordēs dicti. Completa est malicia. Mendacium inexcusabile mutatione unius legis malicia per militiam, etiam refragantibus libris recitatoribus. nam antiqui omnes ad unum habent militiam pro qua in hebreo Sabaoth. i. exercitus legitur, hoc est militia in illa significatione de qua in Job militia est vita hominis super terram in grege caprinorum. i. humilitas est per militiam, ut nullo modo relinquat locum malicie. Duplicitas, quia maiora sunt data bona, quam fuerint mala. Vox clamantis. participium, per quod hebrei supplēt partem indicantem quod careret. subaudiendum verbum esset et est allegoria, quam intelligenda est etiam in sensu Iulii de Joanne baptista, vel omnium evangelistarum testimonio. Montes et collis differunt: quia montes sunt perpetui: et collis interituri, aut separati in tumorem surgentes. prava, i. a rectitudine distorta, et obliqua. In directa, i. in rectitudine reducta. Alia dicitur. verbum humanitatis committitur. Omnis caro, i. homo, ut sit pars pro toto. Quod. i. hominem. Locutus est sub populo. prophetas de illis aduertit. Vox dicentis: ut supra vox clamantis. Omnis caro. hec est predicatio Baptiste de hominis fragilitate: et hominem incarnati cum patre et spiritu sancto eternitate. Fenu in hebreo herba simpliciter esset fenu, et flos translationes sunt. Spiritus. i. vetus a deo missus, alioquin spiritus Dominus oia creat, et renouat: ut inquit psalmographus: et tunc. Spiritus intus alit.

Ecce seruus meus. Ex eodem Esai. ca. xlij. tibi postea quam ostendit dilectionem dei, ad populum iudaicum ex collationis in eum beneficij: hic ostendit illud idem ex filio, quem illi misit: nam de christo debere intelligi, et non de Cyro persarum rege etiam hebreorum plerique testantur. Ecce seruus. subaudit adest: non ut Grammaticus quidam dicit: quod ponit absolute. Et ecce seruus de re improvisa dicitur. Suscipiam enim. quod natura diuina sumpsit humanam, et quam semel assumpsit, nunquam dimisit. Electus meus. ite subaudit adest. Complacuit in illo, sic in Luc. iij. in te complacuit mihi: est dictum ex idiomate hebraico: pro mihi places. Spiritum meum dedi. Esai. lxi. Spiritus domini super me: et eo quod vnerit me. unde christus. Iudicium profert. unde Ioan. v. pater omne iudicium dedit filio. Non clamabit. i. non erit clamor, nec contumeliosus, nec querulus. Non accipiet pro

Ecce seruus meus. Esai. ca. xlij. Hec dicit Dominus deus. Ecce seruus meus. Suscipiam eum: electus meus complacuit sibi in illo anima mea. Dedi spiritum meum super eum, iudicium gentibus profert. Non clamabit, nec contendet, nec accipiet personam, nec audietur vox eius foris: calumnia quassatum non conteret: et lignum fumigans non extinguet. In veritate educet iudicium. Non erit tristis: nec turbuletur: donec ponat in terra iudicium: et legem eius insule expectabunt. Hec dicit dominus deus creator caeli

nam. i. non erit acceptor psonar. Calamū quassatū nō conteret. sed potius p̄solidabit.
 Lignū sumi nō exstinguet. sed potius accendet. Educet iudiciū. i. vere iudicabit.
 Non erit tri. nec tur. sed tranquillor sereno vultu. Donec ponat. & postea mltro min⁹.
 vt ps. cix. Dñe ponā inimicos tuos. In sulc. nō solū orbis cōmētis incolit. sed insulat
 &c. Creās. i. q̄ oia hęc facit. & possum q̄q̄ filiū mittere. Et extēdens eos. iurta illō

los. & extēdes eos firmās terrā. & q̄ germināt ex ea:
 dans flatū p̄p̄lo. q̄ est sup̄ terrā. & spm̄ calcātib⁹ eam.
 Ego dñs vocaui te in iusticia. & apphēdi manū tuā.
 & seruauī te. & dedi te in fœd⁹ p̄p̄li in lucē gētium. vt
 apires oculos cecorū. & educeres de cōclusiōe vincitū.
 & de domo carceris. sedētes in tenebris. Ego dñs. hoc
 est nomē meū. Gl̄iam meā alteri non dabo. & laudē
 meā sculptilib⁹. Quæ prima fuerūt ecce venerūt. nos
 ua q̄q̄ ego ānūciabo. anteq̄ oriant̄ audita vobis fa-
 ciā. Cātate dño cāticū nouū. Laus ei⁹ ab extremis ter-
 ræ. q̄ descendit in mare. & plenitudo ei⁹. in sulc & haz
 bitatores earū. Letet̄ desertū & ciuitas eius in domi-
 b⁹ habitabit cedar. Laudate eū habitatores petre. de
 vertice mōtiū clamabūt. Ponēt dño gl̄iam. & laudē
 ei⁹ in insulis nūciabūt. Dñs sicut fortis egrediet̄. & sicut
 vir p̄liator suscitabit cælū. Vociferabit̄ & clama-
 bit. sup̄ inimicos suos cōfortabitur.

Dñica. ij. Pauli ad Romanos. Ca. xv.

Fratres. Quæcūq̄ scripta sunt ad nostram
 doctrinam scripta sunt: vt per patientiam &
 consolationem scripturarum spem habeamus.

actio ē p̄ tāto bñficio accepto aut accipiēdo. ab extremis. i. a solis ortu vsq̄ ad occasum.
 descēdit in mare rect⁹ p̄scēditis. vers. gñ. Cōscēdi namib⁹ gñ. Et plenitudo ei⁹. i.
 maris cāret. vt i cārico. Bñe maria & flūina dño &c. Letet̄ desertū. i. extet̄. nle illō ē. mō-
 tes ep̄taueſt vt arietes. In domib⁹ cedar. regio ē Arabic. dicta ab vno ex. xij. filiis. In
 maelde q̄ in p̄o. habitauit cū habitātib⁹ cedar. habitabit sub messias. de q̄ hic agit. ha-
 bitatores petre. q̄ ciuitas q̄q̄ est Arabic in tra Edō ab Assirijs dicta Recē. vñ Arabic
 petre nomē. Clamabūt. sibi habitatores petre. Dñs sicut. i. exurgit in sceleratoz vltiōez.

¶ Dominica secunda aduentus.

Hic. Aug. cūq̄. Ex eplā ad Rom. Cap. xv. hęc clausula ex supiori p̄det. nā dñs
 erat supra. validos infirmoz imbecillitates debere tolerare. sicut & ch̄s mltā po-
 p̄ellus ē. citat̄ illō ex ps. lxxij. Opprobria exprobrātū tibi ceciderūt sup̄ me. & te q̄ opui
 in ieiunio alia meā. & deinde subdit rōnē ei⁹. q̄ dixit me min⁹ debere sibi placere. s; imi-
 tari ch̄m. q̄ q̄q̄ eis scripta sūt. &c. & suppl̄it em̄ p̄ictaz. reddēs causas. qm̄ nō posuit
 illō. cui⁹ causas reddēbat. In vñs tō p̄secratiōis nō suppl̄im⁹. q̄ reddat causas. q̄
 sacerdos opatur. p̄dixerat. hoc ē. m. corp⁹ meū. tit p̄ patitiā. i. expectationē. i. hypo-
 mene ē expectatio ab hypomene. q̄ ē expecto. vt iustico. Scripturaz. i. eoz. q̄ septa sūt.

EPISTOLAE

Deus patientie. i. q̄ dat patientiam. Et solati. Cur mutauit verbū patientie in solatiū. cum vtrobiq̄ sit in greco paraclesis: cum solatiū. ⁊ cōsolatio differat. Idipm̄ sapi: p̄ idem ex figura greca s̄z. q̄d latine. In alterutrū. inuicem siue mutuo dicendū fuit: nō in alterutrū. q̄d significat alter ex duobus: q̄d velis. Suscipite inuicem. s. validi infirmos. Suscepit vos. q̄ infirmitates n̄as ipse tulit: ⁊ dolores n̄os ipse portauit. Misistū circūcūdis. i. i. n̄o

dañmū: q̄ venit ppter
oues, q̄ perierūt de do-
mo iſrl. "propter hūi-
tatem. i. vt ea, q̄ facta ē
reptō: miſſio: adimpleret
ēx iuſticia. S; gētes.
hoc eſt gentiles ppter
miam: ſ; ſup poſuit pro-
eū, q̄ eſt ppter. de vo-
cātiōe aut gētū plena
eſt ſacra ſcriptura: ſed
hic paulus q̄ ſcā locos
ponit. pſal. xviij. p̄p̄ea
ſtitebo: tibi in gētib;.
Auditō cōis h; in na-
tionib; q̄ idē eſt. ⁊ ex
pſal. Lxxviii. Gentes
cū plebe eſ; ⁊ ex pſal.
cxvi. Laudate dñz oēs
gētes. eſa. caxi. in die
(inq̄t) illa radix ieſſe.
in eū gētes ſpabūt: que
vt tranſlato hebraica
h; eū gētes deſcābica
⁊ p. eo q̄ ſer̄gi dicūt iſr
ſe: hebr̄gi dicūt iſai: ex
cauſa nob; aliubi aſſi-
gnata dñ; autē. more
ſuo paul; bñ p̄caſ cre-
dentib;.

¶ Ser. iij. eiusdem
hebdomade.

Nec dicit Dominus
nus. Creas te Ja
cob. Ex Esa. cap. xliij.

tibi postq̃ in superioribus egit de missione verbi: hic agitur de multiplicatione fidelit̃
qui successerūt in gentis iudaice locū. vnde non solū hereditatem: sed ⁊ nomina sortiti
sunt. q̃si in familiam illam accessit. Cress te Jacob. i. lo. christiana ⁊ fidelis gens. No-
mine tuo scilicet Jacob ⁊ Israel: que nomina Iudgi amiserunt ⁊ Christiani acceperūt.
Dedi propiciationem tuam: dedi egyptum similem tibi in propiciatione: redi-
gēdo illū in corp̃ eccl̃ie mysticū. vt sim illi. p̃piciat⁹ ⁊ tibi. Et ethiopiā ⁊ Saba. Que
sunt egypto cōterminę. nā Saba est Arabie felicitis portio. Pro te. i. tui multiplicandi causa.

Ex quo

Deus autem patientiæ & solatiij, det vobis idipsum
sapere in alterutrum secundum Iesum Christum, vt
vnanimes vno ore honorificetis Deum & patrē Do-
mini nostri Iesu Christi. Propter quod suscipite inuice-
m sicut & Christus suscepit vos in honorem Dei.
Dico autem Iesum Christum ministrum fuisse circū-
dionis: propter veritatem dei ad confirmandas pro-
missiones patrum. Gentes autem super misericordia
honorare deum: sicut scriptum est. Propterea consti-
tuetur tibi in gentibus: & nomini tuo cantabo. Et iter-
um dicit. Letamini gētes cum plābe eius. Et iterum.
Laudate omnes gentes dñm: & magnificate eum omnes
populi. Et rursus Esaias ait. Erit radix iessæ: qui exi-
get regere gentes, in eum gentes sperabunt. Deus au-
tem sp̄ci repleat vos omni gaudio & pace, in creden-
do: vt abundetis in spe & virtute sp̄s sancti.

¶ Feř. iiii. Esaiæ pphetæ. Cap. xlii.

HAec dicit Dominus deus. Creans te Iacob & formans te Israel. Noli timere, quia redemi te. vocavi te nomine tuo, meus es tu. Cum transferis per aquas tecum ero, & flumina non operient te. Cū ambulaueris in igne, non combureris & flamma non ardebit in te. Quia ego Dominus Deus tuus sanctus Israel, & saluator tuus dedi propiciationem tuam Aegyptum & Aethiopiā & Saba. pro te.

SEGMENTA
EX EPISTOLIS PAVLI.
PETRI. IACOBI. ET IO.
 annis: Necnon ex prophetis quæ in re
 diuina leguntur per anni circulum / tam
 in diebus Dominicis / quàm in sancto
 rum festis & p̄festis. Quibus
 ANTONIVS Nebriffen.
 adiecit Grammatica
 quædam Scho
 lia non con
 tēnenda.

Imperiali cum Priuilegio.

APVD INCLYTAM GRANATAM.

ANNO. M. D. XLV.

AD PERQVAM REVEREN-
dum ac proinde Illustrissimū Dñm D. Ioannē Fonseca Ep̄m Bur-
gensē; atq; Archiep̄m Rosanē, &c. Ael. Antonij Nebrissenlis.
Regij Historiographi in Epistolas, q̄ per annū in ecclesia legūtur.

PRAEFATIO.

Rnaldus Guillelmus Brocarius, amplitudinīs
tuæ cliens adiuratus, admonuit me : vt Ep̄las
Pauli atq; Prophetias, q̄ per oēs grāmaticorū
scholas enarrari cōsueuerunt, quod ad ortho-
graphiā ptinet, castigarē; quod ad enucleādos
sensus cōducit; pungerē, dispungeremq; : atq;
oīa cesa, q̄ plærūq; reperiunt cōfusa; colo & co-
mate dilinguere. Addidit p̄terea, vt huius laboris mei rationem,
Dignationi tuæ potissimū redderē; quādo ad censurā tuā ptinet, &
quas disciplinas esse in tā numeroso clero, & q̄les quēq; addiscere,
& quousq; oportet decernere. Ego vero, q̄ nō alterius cuiusquam
noīs recordatiōe magis delector, quā tui; & qd̄ homini de me prae-
clare merito nihil potui denegare, suscepi puīciā hāc nō tā op̄i-
nor honorificā q̄ onerosā. Sed illd̄ in primis hoc in loco p̄fandū
est; qd̄ quēadmodū nulli sunt in vsu ecclesiastico libri frēq̄ntiores;
q̄ ex veteri testamēto regis David psalteriū; & ex nouo, ep̄istola
Pauli; ita nulli difficiliōres. Alter p̄pter linguā iam pridem obsole-
tā antiquitatem, alter propter linguā grācā, in qua scripsit, igno-
rationem cui accessit aliā ex latino interpte difficultas. Et ne quis
calūnie me, qd̄ de Paulo dixi; subiiciā Hieronymi v̄ba ex ep̄isto-
la ad Algasiā; tractātis illd̄ ex ep̄istola ad Colossenses. Nemo vos
superet in hūilitate mētis. Qd̄ crebro (ingt) dixim⁹; & si imperitus
sermone, nō tñ sciētia, nequaq; Paulū de hūilitate; sed etiā de cōsciē-
tiā v̄itate dixisse, etiā nūc approbam⁹. Profundos em̄ & recōditos
sensus lingua nō explicat. Et cū ipse sentiat qd̄ loquat̄, in alienas au-
res puro nō pōt trāsferre sermone, quē cū in v̄nacula lingua habe-
bat disertissimū (q̄ppe vt Hebræus, & ad pedes eruditus Gamalie-
lis viri in lege doctissimi) seipsum interpretari cupiēs, inuoluit
in grēca lingua hoc ei accidit, qd̄ nutritus in Tharso ciliciā, a p̄ma
etate imbiberat; qd̄ de latinis dicemus, q̄ verbū ex vtero exprime-

re conātes, obscuriores faciūt eius sentētias, & velut herbis crescēti-
 bus frugū strangulāt vbertatē: Et qd' in eadē epistola subdit: q̄ sunt
 rationē quidē habentia sapientiæ. Hoc autē in loco, quidē, cōiunctio
 superflua est, qd' in plerisq; locis propter imperitiā artis Grāmā-
 ticæ apostolum fecisse reperimus. Neq; enim loquitur, sed, vel alia
 cōiunctio: quæ solet vbi quidē positiū fuerat respōdere. Nam qui-
 dem, plerūq; aduersatiua reperitur. Hæc Hieronymus: q̄ sunt a
 me tam multis repetita: vt ostenderem multo maioris esse negocij
 hoc opus; quam quod a grammaticis tractari debeat. Ad duas su-
 periores, quas Hieronymus enumerat difficultates: accessit tertia;
 quam induxerunt illi: qui ex veteris ac noui instrumenti libris: di-
 uini cultus officia ordinarunt; addētes, mutilātes, mutātes, inuertē-
 tes prototyporū verba. Vt quod in ipso statim initio epistolæ, quæ
 legi in dñica prima aduentus. (Sciētes q̄a hora est iā nos de som-
 no surgere. In græco vnde & epistola venit ad latinos; sic ad verbū
 est, & hoc scimus sciētes tēpus quod hora est Et reliqua.) Manife-
 stum est adiectum esse fratres: sed repetitum a superioribus, detra-
 ctum tempus. Et quia, positum pro q. Sed hæc vtcūq; tolerabi-
 lia; quia non mutatur sententia, illud nulla ratione excusabile, q̄ fe-
 rri quarta sequente ex Esaia propheta legitur, quia cōpleta est ma-
 licia eius. Nam pro malicia velint nolint vtilitigatores isti legendū
 est militia; qd' in Hebræo est. Sed hæc & huiusmodi alio tpe dispu-
 tabuntur commodius. Nunc in hac tui nominis præfatione tātum
 lectorem admonemus: nihil nos mutasse ex eo, quod in volumini-
 bus castigatis habetur etiam si contra artis grammaticæ præcepta
 scriptū reperiatur: admoniti autoritate Quintiliani oratoriarum
 institutionum libro primo: vbi de vetustate, quædam inquit, sunt:
 quæ mutare vetat religio; & consecratis vtendum est. Sed plura fe-
 ci quam, quæ amicus ille meus; idemq; tuus familiaris exigebat.
 Neq; enim tantum cæsa, colo, comateq; distinxī, singulisq; dictioni-
 bus orthographiam suam accommodaui: sed & quædam scholia,
 glossulasq; adiūxi; atq; locos quosdam obscuriores audacius para-
 phrasi verti. Hæc amplitudini tuæ narraui, non quo putem pueri-
 lia hæc ad te pertinere: sed vt studiorum meorum ratio tibi vnico
 honoris mei amplificatori constet. Vale,

Argumentum epistolarum.

DEcem epistolas Paulus ad diuersas ecclesias scripsit. Ad Romanos vnā, Ad Corinthios duas, Ad Galathas vnā, Ad Ephesios vnā, Ad Philippenses vnā, Ad Colossenses vnā, Ad Thessalonicenses duas, Ad Hebræos vnā. Romani notiores sunt, quā vt in pſentiarū de illis quicquā dici debeat: ad quos scribit ex Corintho. Corinthij habitabant urbē illam clarissimā totius Achaie, q̄ parte Poloppōnessus p̄ Isthmō gręcię annectit. Ad hos scribit ex Epheso eplām primā. Scđam vero ex troade. Galatę populi sunt habitātes Galatiā regionē, q̄ prius Gallogręcia dicebat. Ad hos scribit ex Epheso. Ephesij urbē habitāt nobilissimā Ionie, siue Asię minoris, vt in p̄ncipio Apocalypsios legitur. Ad hos scribit ex vrbe Roma, cum esset in carcere per Tichicum diaconem. Philippenses urbem habitāt Macedonię Philippis, sic appellatam a Philippo Macedonum rege, atq; magni Alexandri p̄re. Ad hos scribit ex vrbe Roma cum esset in carcere. Colossenses urbem habitant Asię, p̄prie dictę Colossi: nō vt quidā inerudite dicunt Rhodi insulę: p̄pterea, qđ in illa fuit Colossus memorabilis Apollini dedicatus, atq; alij cētū minores Colossi, atq; ex illis dictos Colossenses: sed quēadmodū Hieronymus scribit, Asiani sunt: atq; Laodiceę finitimi. Colossorum vrbis meminit Plinius lib. xxxv. naturalis historię. In Colossis, inquit, flumen est, in quo latēres deiecti lapides extrahunt. Ad hos ab Epheso scribit iam ligatus per Tichicum diaconem, & Onesimum acolytum. Thessalonicenses urbē habitant Macedonia Thessalonicā. in ora maritima sinus Macedonici sitam. Hebręi dicti sunt nō ab Heber (vt aliqui putauerunt) sed ad Abraam hebræo sic cognominato postea quā veniēs in terrā Chanaā pertransiit Euphratem. Heber namq; gręce interpretatur perotes: latine transitor. Postea appellati Iudęi a Iudęa regione, q̄ duas tribus cōplectebatur Iudę & Beniamin. Ad hos scribit apostolus, si modo eius est epistola, quę inscribitur ad Hebræos: siue aliunde in familiam illius ascita. Sunt & quattuor eiusdem apostoli priuatim ad discipulos scriptę. Ad Thimotheum duę, Ad Titum Cretę insulę p̄sulem vna, Ad Philemonem item vna. Sunt præterea alię septem epistolę: q̄ dñr canonicę. Iacobi vna, Petri duę, Ioannis tres, Iudę vna, de quibus nihil attinet in p̄sentiariū dicere.

EPISTOLAE BEATI PAULI. Fo. iij.

¶ Dominica prima in aduentu: in quo leguntur epistolae Pauli / et prophetiae ex Esaiā: in quibus fit mentio triplicis aduentus domini: scilicet cotidiani per gratiam. Annui / per solennitatem temporalis generationis. Extremi iudicii: quo vivi / et mortui sunt iudicandi.

¶ Rattres scientes. Segmentū hoc ex epistola Pauli ad Romanos translātū est cap. xij. in quo postea quam exhortatus est illos ad obediētiā principum / et ad proximi

Incipit libellus epistolarum, in quo continetur omnes Epistolae & prophetiae, quae cantantur in ecclesia per anni circulum. Incipiendo a prima dominica aduentus vsq; in eandem dominicam.

¶ Dominica prima aduentus. Epistola beati Pauli ad Romanos. Cap. xij.

Rattres. Scientes quia hora est iam nos de somno surgere, nunc enim propior est nostra salus, quam cum credidimus, nox praecessit, dies autem appropinquauit. Abijcimus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis sic, vt in die honeste ambulemus, non in comestationibus, & ebrietatibus. Non in cubilibus, & impudicijs. Non in contemprione & emulatione, sed induimini dominum iesum christum.

est salus. vt sit. pprius ppositio: sed idem est sensus. Quam cum credidi. Ante aduentum Christi, nam quod credidimus tūc iam cernimus. Induamur arma. Ex specialis significati verbi induo. alioquin nullum verbum passiuum: nisi figurate: construitur cū actō. Sic vt in die. In greco vna particula est sicut vez: sic aut tanq̃. Non in comestationibus. i. conuiuijs: vel potius cōpotationibus post egiā ad multam noctem. De comestationibus: Aristoteles multa in politicis. In cubilibus et impudicijs. Per endiadin in lectis impudicijs: et est anaphora: quoniam ter non particula reperitur & dialiton: quia subrahitur cōiunctio. Induimini dominū Iesum. Sic in alio loco: induite nouū hominem.

¶ Fer. iij. Blaie pphete. Cap. xl.

Consolamini, consolamini popule meus: dicit dñs deus vr̃. Loquimini ad cor Ierusalē, & aduocare eam. qm̃ completa est malicia eius: dimissa est iniquitas illius: suscepit de manu dñi duplicia p oib⁹ pctis suis.

Non cōsolationē dicēs. Cōsolamini. &c. Cōsolamini in voce passiuā: ab eo quod est cōsolatio. &c. Cōsolamini in voce p̃dipus athenas exul venire dicebatur: q̃ cōsolaret: & est epizeusio. i. eiusdem vbi subiunctio. vt Cicero veniet veniet illa dies. Popule meus. q̃ nomē est collectivū: cū verbo plurali iūgit, & meus in vctō posuit p mī: quemadmodum &

dilectionē / infert. Sciētes tps. Sic est i greco legi & subaudit si m̃. nā apud hebreos / & grecos frequēter: apud latinos quoq; nōnunq̃ sum. es. fu. supprimūt.

Quia hora est. Q̃ p̃ qd̃ posuit: qd̃ in sacris lris frequēter legitur: & perperā: vt est illd. Sciētis q̃ post biduum pascha fiet, quia non redit causam: sed conuictio tñ simplex est.

De sono surgere. Metaphora est vel potius allegoria: sicut / q̃ sequitur. nox / dies / lux / tenebrę sunt q̃s ātiterā. i. contra posita. Propior eo qd̃ est ppinq̃or: a prope. grece pprius nos

ut thm̃ qm̃ auri gām cele res fecere cōting. auri a pro guberna cōtes. allegoria. i. aliena loquti quod aliud sigt. hāc dicit. i. aliena locutio.

¶ Fer. iij. eiusdē hebde.

Hec dicit domin⁹. Cōsolamini. &c. Segmentū ex Esaiā ppheta cap. xl. Nā postea quā in superioribus benedixit pctoz puni

idem hic subiungit iudicium: & dicit dñs deus vr̃. Loquimini ad cor Ierusalē, & aduocare eam. qm̃ completa est malicia eius: dimissa est iniquitas illius: suscepit de manu dñi duplicia p oib⁹ pctis suis.

EPISTOLAE.

Lucan⁹ in. ij. dicit. Degener o populus. & tunc. filius regnator aquar. **Loquimini** ad sacerdotes refert. **Loquimini** ad cor. metaphorice species a parte corporis ad animum. unde concordies et discordes dicti. Completa est malicia. Vendit mercensabile mutatione vnus lfe malicia p multas: nā refragābus libris recetionibus. nam antiqui ois ad vnum habent militia: pro quo in hebreo Sabaoth. exercitus legitur: hoc est militia illa significatio: de qua in Job militia est vira hois super terrā: in greco rapinosus. i. humilitio est p militia: vt nullo modo relinquatur locus malicie. Duplicitia. qz maiora sunt data bona: qz fuerunt mala.

Tor clamātis. participiū: per quod hebrei supplemt pntem maliciam quo carent: subaudiendumqz verbum

est: et est allegoria: que intelligenda est etiam in sensu literali de Joanne baptista: vel de multum euangelistarum testimonio. Mons & collis differunt: quia mōtes sunt perpetui colles intercessit: aut separati in tumore surgentes. Prana. i. a rectitudine distorta: & obliqua.

In directa. i. in rectitudine reducta. Gloria domini. verbum humanitatis conuictum. Omnis caro. i. homo: vt sit pars p toto. Qd. s. verbi. Locuti est sub. p. pphras de illi aduentu. Tor dicentis: vt supra vox clamantis. Die caro. Hec est p dicatione Baptiste hois fragilitate: et verbi incarnati cum patre & spū scto gemitate. Fenu in hebreo hūmilitas simpliciter est: ignis: & ros trālationes sunt. Spūs. i. ventus a deo multus: alioquin spūs domini omnia creat: et renouat: vt inquit psalmographus. & tunc. Spūs iustus alit,

¶ Ps. vi. eius dē hebb⁹

Ecce seruus me⁹. Ex eodē Esa. cap. xij. tibi postea qz ostendit dilectionem dei: ad populi iudaici ex collatis in eū beneficijs: hic ostendit illō idem ex filio: quē illi misit: nā de christo debere intelligi: et nō de Cyro persarū rege etiā hebreorū pleriqz reserāt. **Ecce seru⁹.** subaudiatur adest: nō vt grā

manisqz qdā dicit: qd ponit absolute. Et ecce seruus de re improvisa dicit. Suscipiam et natura diuina sumptis hōanā: et qsi semel assumptis: nunqz dimisit. Electus meus. i. rū subaudi adest. Complacuit in illo. sic in Luc. ij. in te complacuit mihi: & est dictū est id: omnia hebraico. p mihi places. Spūs mei dedi. Esa. lx. Spūs dñi sup me: eo quod pnerit me: unde christus iudicij pferit. unde Joan. v. pater omne iudicium vedit filio.

Non clamabit. i. non erit clamosus: nec contentiosus: nec qruis. **Nō accipiet perfer**

¶ Ps. vi. Blasi pphere. Cap. xij.

Haec dicit dñs de⁹. Ecce seru⁹ me⁹ suscipiā et dēctus me⁹ cōplacuit sibi in illo aīa mea. Dedi spū meū sup eū. iudiciū gētib⁹ pferit. Nō clamabit. nec cōtēdet. nec accipiet psonā. nec audietur vox ei⁹ foris: calumiam quāscūqz nō cōteret. & lignū fumigās nō extinguet. In veritate educet iudiciū. Non erit tristis: nec turbulentus: donec ponat in terra iudiciū: & legē eius insule expectabunt: Hec dicit dñs deus creās cōp

nam. i. nō erit acceptor psonarum. Calamū quassatū nō cōteret. sed potius consolidabit.
 Lignum sumi nō extinguet: sed potius accendet. Educer iudiciū. i. vere iudicabit.
 Non erit tri. nec tur. sed tranquillo & sereno vultu. Donec ponat: & postea multo minus.
 vr. ps. cix. Donec ponā inimicos tuos. Insulę nō solū oibis cōtineris incolę: s; insularū. & c.
 Creas. i. q̄ oia hęc facio: & possum quoq; filiū mittere. Et extēdens eos. iuxta illud ps.

los. & extēdēs eos firmās terram. & q̄ germināt ex ea:
 dans statū poplō. q̄ est sup̄ terrā: & spm̄ calcābus eam.
 Ego dñs vocavi te in iusticia: & apphēdi manū tuam.
 & seruauitē: & dedi te in fœdus poplī in lucē gētiū: vt
 aperires oculos cecorū. & educeres de cōclusiōe vinctū:
 & de domo carceris sedentes in tenebris. Ego dñs: hoc
 est nomē meum. Gl̄iam meā alteri non dabo: & laudē
 meā sculptilibus. Quę prima fuerūt ecce venerūt: nos
 ua quoq; ego annūciabo: anteq̄ oriātur audita vobis sa
 ciā. Cārate dño cāricū nouū. Laus ei⁹ ab extremis ter
 rēq; descēditis in mare: & plenitudo eius: insulę & ha
 bitatores earū. Letetur desertū & ciuitas eius in domi
 bus habitabit cedar. Laudate eum habitatores perre: de
 vertice montiū clamabūt. Ponēt dño gl̄iam: & laudem
 eius in insulis nūciabūt. Dñs sicut fortis egredietur: &
 sicut vir p̄liator suscitabit cælū. Vociferabitur & clama
 bit: super inimicos suos confortabitur.

¶ Dñica. ij. Pauli ad Romanos. Ca. xv.

Fratres. Quęcunque scripta sunt ad nostram
 doctrinam scripta sunt: vt per patientiam &
 consolationem scripturarum spem habeamus.

actio est. p̄ t̄ro beneficio accepto aut accipiēdo. ab extremis. i. a solis ortu vsq; ad occasum.
 sum. descēditis in mare recti⁹ cōscēditis. i. i. gē. cōscēdi nauib⁹ gār. Et plenitudo ei⁹. i. s.
 maris cātet. vt i cātico. Bñe maria & lumina dño. & c. Letet desertū. i. exultet: q̄le illud est.
 Montes exultauerūt vt arietes. In domibus cedar. regio est Arabię: dicta ab vno ex. iij. si
 lio Ismael: de q̄ ps. Habitauit cū habitātib⁹ cedar. habitabit sub messias: q̄ hic agitur.
 habitatores perre: q̄ ciuitas q̄q; est Arabię in fra Eds ab Assyrijs dicta Recē. vñ Arabię
 perre nomē. Clamabūt. i. habitatores perre. Dñs sicut. i. exurget in sceleratoꝝ ultionē.

¶ Dominica secunda aduentus.

Fratres. Quęcūq; ex ep̄la ad Rom. Cap. xv. hęc clausula ex supiori pendet: nā dixerat
 sup̄ia validos infirmoꝝ imbecillitates debere tolerare: sicut & ch̄s multa perpessus
 est: citatur illud ex ps. lxiij. Opprobria exprobrātū tibi ceciderūt sup̄ me. & seq̄tur opui in
 ieiunio aiām meā. & deinde subdit rōnē ei⁹: qd̄ dixit neminē debere sibi placere: sed imitari
 ch̄m: qz q̄cūq; eis scripta sunt. & c. & sup̄ssit em̄ p̄culā: reddēs causam: qm̄ nō posuit illō:
 enī causam reddebat. In h̄bis tñ cōsecratiōis nō sup̄mitur: qz reddit causam eius: qd̄ sa
 credos opatur p̄dixerat: hoc est. n. corp⁹ meū. Tit p̄ patiētiā. i. expectationē: nā hypomene
 est expectatio ab hypomeneo: qd̄ est expector: vel sustineo. Scripturaz. i. eoꝝ q̄ scripta sūt.

EPISTOLAE.

Deus patientiæ. i. qui dat patientiam. **Et solati.** Cur mutauit verbum patientiæ in solatium cum vtrobiq; sit in greco paraclesis: cum solatiū: et cōsolatio differant? Idipsum sapere p idem ex figura græca vno latine. In alterutro. inuicē sine mutuo dicendum fuit motus in alterutrum: qđ significat alterum ex duobus: qđ velle. Suscepit tamen. s. validi ministrum. Suscepit vos. q. infirmitates nras ipse tulit: & dolores nros ipse portauit. **Ad**

nistrū circūcisīōis. i. in dāsmi: q. venit ppter oues: q. perierūt de domo isrl. Propter veritatem. i. vt ea: q. facta ē repromissio: adimpleret ex iusticia. Sz gētes. hoc est gentiles ppter miam: sz super posuit p eo: qđ est ppter. de vocatōe aut gentiū plena est sacra scriptura: sed hic paulus qđā locos ponit. psal. xviij. ppter cōfitebor tibi in gētibz. Aeditio cōis hz in nationibz: qđ idē est. & ex psal. Letamini gentes cū plebe ei. et ex psal. cxvi. Laudate dñz oēs gētes. Esa. ca. xi. in die [inqt] illa radix iesse. in cū gētes sperabunt: siue vt trāslatio hebraica hz. cū gētes despiciant. & p eo: qđ græci dicunt iesse: hebrei dicunt isai: ex causa nobis aliubi assignata. De^o autem. more suo Paul^o bñ pcatur credentibus.

C. f. iij. eiusdem hebdomadę.

Hec dicit Dominus. Creas te Jacob. **Ex Esa. capi. xliij.**

Tibi postquam in superlōibus egit de missione verbū: hic agitur de multiplicatione fidelū qui successerunt in gentis iudaicę locum. vnde non solum hereditatē: sed & nomina sortiti sunt: quasi in familiam illam asciti. Creas te iacob. i. o. christiana & fidelis gens. Pro mine tuo scilicet Jacob et Israel: quę nomina Iudę amiserunt et Christiani acceperunt. Dedi propiciationem tuam / id est dedi egyptum similem tibi in propiciatione: rediges do illā in corpus ecclesię mysticę: vt sim illi ppiet sicut & tibi. Et ethiopiā & Saba. **Qñ** sunt egypto cōterminę. nā Saba est Arabię felix portio. Pro te. i. qui multiplicādi causa.

Ex quo

Deus autem patientiæ & solati, det vobis idipsum sapere in alterutrum secundum Iesum Christum, vt vnanimēs vno ore honorificetis deū & patrem domini nostri Iesu Christi. Propter quod suscipite inuicē sicut & Christus suscepit vos in honorem dei. Dico autem Iesum Christum ministrum futūre circūcisīōis: propter veritatem dei ad confirmandas promissiones patrum. Gentes autem super misericordia honorare deum: sicut scriptum est. Propterea confitebor tibi in gentibus: & nomini tuo cantabo. Et iterum dicit. Letamini gentes cum plebe eius. Et iterum. Laudate omnes gentes dominum: & magnificate eum oēs populi. Et rursus Esaias ait. Erit radix iesse: qui exurgit regere gentes, in eum gentes sperabunt. Deus autem spei repleat vos omni gaudio & pace in credendo: vt abundetis in spe & virtute spiritus sancti.

¶ Feria. iij. Esaia pphete. Cap. xliij.

Hec dicit Dominus deus. Creans te Iacob, & formans te Israel. Noli timere, quia redemi te. Vocauit te nomine tuo, meus es tu. Cum transieris per aquas tecum ero, & flumina non operient te. Cum ambulaueris in igne, non combureris: & flamma non ardebit te. Quia ego Dominus Deus tuus sanctus Israel, & saluator tuus dedi propiciationem tuam Aegyptum, & Aethiopiam, & Saba pro te.

honorabilis factus es, sub. o Jacob. Dabo homines p te. i. causa tui nominis ppaga-
di p mittam hoim mores: sine martyꝝ siue psequentiū illos. Ab oriente iuxta illō mato
thgi. viij. mlti veniet ab Oriente ⁊ Occidete. Aquiloni. q spirat a Septentrione. Da.
subaudi pplos. pstruēde eccleꝫ meg. Austro. q spirat a meridie. Noli phibere. subo-
audi venire. Affert filios meos. Deo alloqitur hęc loca, q enumeravit a q̄tuor mūdi

Ex quo honorabilis factus es in oculis meis, & glo-
riosus: ego dilexi te: & dabo homines p te: & popu-
los pro anima tua. Noli timere, quia tecum sum
ego. Ab Oriente adducam semen tuum, & ab Occi-
dente congregabo te. Dicam Aquiloni da: & Austro
noli prohibere. Affert filios meos de longinquo: & sis-
las meas ab extremis terræ. Et omnem, qui inuocat
nomen meum, in gloriam meam creavi eū: formaui
eum: & feci eum. Educ foras populum cæcū, & oculo
habentem: surdum, & aures ei sunt. Omnes gen-
tes congregatæ sunt simul: & collectæ sunt tribus.
Quis in vobis annunciet istud: & quæ prima sunt
audire vos faciet? Dent testes eorum & iustificentur,
& audient & dicant. Vere vos testes mei dicit Dñs.
Et seruus meus, quem eligi. Ut sciatis & credatis mihi,
& intelligatis: quia ego ipse sum. Ante me non est
formatus Deus: & post me non erit. Ego sum Domi-
nus: & non est absq me saluator. Ego annunciaui &
saluaui. Auditū feci, & non fui in vobis alienus. Vos
testes mei dicit dñs: & ego deus. Et ab initio ego ipse,
& non est, qui de manu mea eruat. Operabor, & quis
auertet illud? ait dñs omnipotens.

Feſ. vi. Eſaiæ prophetæ. Cap. li.

Haec dicit dñs. Audite me, qui sequimini, quod
iustum est, & queritis deum. Attendite ad pe-

ni. Si filij: de quocūq electo ad id opus. Credatis mihi. cū videritis cōplera: q̄ p̄p-
diti vobis. ut sciatis. hoc expimento / qd̄ dixi. Ego ipse. Emphaticū est ipse. q̄n̄ dī-
cat: ⁊ nō alius q̄spiam. Ante me ⁊ post me. Q: dei essentia nō mēsurat nisi gēmitate.
Ego annunciaui. idest p̄dici salutē futuram. Et saluaui, p̄ filium. Alienus. i. deus q̄
talīa faceret. Nos testes. Ex p̄dictis patēt seq̄ntia. De manu mea eruat. p̄ eruat.
nam erio actiū est. Operabor: scz salutem gentium. Auertet illud: idest phibebit
salutem gentium.

Audite me: q̄ sequimini. ex Eſaiā Cap. li. vbi remouet quoddam impedimentū libe-

partibꝫ. Et oēs creau-
eum. Ex figura hebrai-
ca ⁊ Syeca, sicut illud,
cuiꝫ participatio eiꝫ in
idiōm. nam cuiꝫ eiꝫ lati-
ne nō diceret. Educ
foras. vt supra affert fio-
lios. p̄p̄m cecū. Cu-
iusmodi iudg: q̄ habet
oculos ⁊ nō videt. Sur-
dū. vt illō aures h̄nt et
nō audiēt. Oēs gen-
tes. Jam hoc ad voca-
tionem gētiū p̄met: qz
sup̄iora de hebreis dici
videbāt. Quis in vo-
bis. subaudi o gentes.
Annūciat istud: q̄n̄ dī-
cat: nemo nisi ego dñs.

Prima sunt. i. p̄ncipia-
lia. Det testes eorꝫ. i.
dij gētiū. Et iustificet.
si poterūt. Et audiēt.
scz futura. Et dicant
eadē futura. Et est h̄y-
sterologia. prius em̄ dī-
aliqd̄ q̄ audiit. q̄n̄ dī-
cat: illi non poterunt: ⁊
ego potero. Tere vos
testes mei. Verba sunt
dei ad ap̄los ⁊ p̄phetas.
iuxta illō: ⁊ eritis mihi
testes in Jer̄ ⁊ Iudea.

Et seruo meo. si loq̄t
p̄: de filio est intelligē-

EPISTOLAE

rationis faciēde p̄ Messiam: qm̄ aliq̄ ex hebreis despabat̄ hāc liberatōem: itaq; p̄firmat̄ in p̄mis hęc spes exemplo. dicit itaq; dñs ad fideles. Ad petra. i. ad Abraā / q̄ appellat̄ petra p̄pter fidē: qm̄ credidit Abraā deo. Ad Saram. qm̄ ex ip̄s duob; p̄pagati sunt hebrei. Unū vocauī. i. solū & sine ple. qm̄ Ben. xij. dixit illi. Egredere de terra tua: & de consuetudine tua. Cōsolabit̄ sō. i. ecclesia. sic em̄ accipit sion in p̄liis locis. Desertū. qd̄

alias est sterile. Et solitudinē. idē est: qd̄ desertum / qm̄ dicat: qd̄ est sterile fiet fecundum.

Attēdite. hic remouet̄ h̄bo impedimentū p̄fati. Qz lex a me exiet. scz euāgelica. Et iudiciū. i. legē executio. In lucē p̄p̄oz. vt nō intel ligat̄ de lege moysi: q̄ ad vnū p̄p̄m ptinebat.

Iustus meus. i. ch̄s. Saluator meus. i. quem ego mittā v̄m saluato rē. Brachia mea. i. filius me; vires. Idē ca. liij. Et brachiū dñi cui reuelatū est. Insulē. i. gētes. Sustinebūt. i. patiet̄ expectabunt.

Leuate cōfirmatio est p̄missi. In celū. qd̄ li q̄scet & euāgescet sicut sum. Et terra. q̄ atteret̄ vt vestis. Salus mea. i. ch̄s: vt supra dixit saluator meus.

Quīca. iij. aduentus.

Existimet homo.

Ex eplā Pauli ad Corin. iij. ca. iij. Dixerat pauloatē / nos nō debere gl̄ari in hoib;: sed oīa in deū esse referēda / nunc infert. Sic

nos existimet hō vt ministros ch̄i. i. nō dños: sz gr̄az ch̄i disp̄satores. Fidelis hoc p̄mū in disp̄satore desiderat̄: scz fidelitas. Pro minimo est. i. minimi facio / & parump̄do: qz vni tñ dño meo ch̄o iesu placere volo. Hūano die. i. ab hoīe hui; vitę teste. Nec me iudico: qz et si nō sum mihi cōsciū cuiusq; fraudis in disp̄satiōem idcirco iudico me fidelē: sed dñs / cui seruiō. Nolite. s. vos o Corinth. Abscondita tenebrarū occulta & q̄ interm̄ latent. A deo qz bonos p̄babit: malos improbabit.

tram vnde excisi estis: & ad cauernā laci: de qua p̄cisi estis. Attendite ad Abraā p̄rem v̄m, & ad Saram, q̄ pepit vos. Quia vnū vocauī eū: & bñdixi ei, & multū tipicaui eum. Cōsolabit̄ ergo dominus sion, & cōsolabit̄ om̄es ruinas eius. Et ponet desertū eius qm̄ delicias: & solitudinē eius qm̄ hortū dñi. Gaudiū & leticia inuenietur in ea, gr̄arum actio, & vox laudis. Attēdite ad me p̄p̄e meus: & tribus mea me audite. Quia lex a me exiet: & iudiciū meū in lucē p̄p̄orū regesceat. Prope est iustus meus: egressus est soluator meus, & brachia mea p̄p̄os iudicabūt. Me insulē expectabūt, & brachiū meū sustinebūt. Leuate in cælum oculos v̄ros: & videte sub terra deorsum, quia celi sicut fumus liq̄scent: & terra sicut vestimentū atteret̄, & habitatores eius sicut hęc interibunt. Salus autem mea in sempiternum erit: & iusticia mea non deficiet. ait dominus omnipotens.

Quīca. iij. Pauli ad Corin. i. Cap. iij.

FRes. Sic nos existimet homo: vt ministros christi & dispensatores ministeriorū dei. Hic iam q̄ricur inter dispensatores: vt fidelis quis inueniatur. Mihi autem p̄ minimo est, vt a vobis iudicer: aut ab hūano die. Sed nec me ipsum iudico. Nihil em̄ mihi cōsciū sum, sed non in hoc iustificatus sum. Qui autē iudicat me: dominus est. Itaq; nolite ante tempus iudicare: quoaduscq; veniat dñs, qui illuminabit abscondita tenebrarum: & manifestabit cōsilia cordium: & tunc laus erit vniciq; a deo.

C Feria quarta quattuor temporum.

In diebus illis. Dixit esaias: & erit in nouissimis. Ex esaiâ cap. ij. ubi posteaq; in superior capite descripsit euerfionem regni iudeor; hoc in loco ostendit ecclesie erectio nem. Itaq; dicit. Erit in nouissimis diebus: de quibus dicitur Gen. xlix. Amiciente iacob cogeret samini: vt annunciem vobis qd futurum sit in nouissimis diebus: & paulopost. nō deficiet pnceps/de Iuda: donec

C Feria. iij. quattuor temporum. Lectio Esaiæ prophetæ. Cap. ij.

In diebus illis: dixit Esaias: & erit in nouissimis diebus pparatus mōs domus dñi in vertice montium: & eleuabitur super colles: & fluent ad eū omnes gentes: & ibunt populi multi & dicent, Venite ascendamus ad montem dñi: & ad domum dei iacob: & docebit nos vias suas: et ambulabimus in semitis eius: quia de sion exiit lex: & verbum dñi de ierusalem. Et iudicabit gentes: & arguet populos multos. Et cōstabunt gladios suos in vomeres: & lanceas suas in falces. Non leuabit gens contra gentem gladium: nec exercebuntur vltra ad prælium. Domus iacob venite & ambulemus in lumine dñi dei nostri.

Lectio Esaiæ pphetæ. Cap. vii.

In diebus illis. Locutus est dominus ad Achaz. Perte tibi signum a domino deo tuo in profundum inferni, siue in excelsum supra. Et dixit Achaz. Nō petam: & non tentabo dominum. Et dixit. Audite ergo domus Dauid. Nunquid paruum vobis est, molestos esse hoibus: quia molesti estis, & deo meo: Propter hoc dabit dñs ipse vobis signū. Ecce virgo concipiet & pariet filiū: & vocabit nōm eius Emmanuel.

viam rectam / quāquidem gentes arripiunt hereditatem illis debitam.

In diebus illis. Locutus est dñs. Ex esaiâ ca. vii. De chro ad iſaz hęc ppheta ē intelligenda: cuius euāgeliste testimonio / q̄ hęc vba ad chri tpalē gñationē p̄tinere dicit. Hoc tñ inq̄ factū est: vt impleret / qd dictū est p pphētā dicēte. Ecce n̄go habebit in vtero &c. S; q̄ plures sensus ſp̄ales p̄nt dari in eodē vboz p̄textu: ſerponat in vtroq; ſenſu / quē p̄z ſe fert ſc̄a / & q̄ ſubintelligit. Achaz rex iur iuda a ſaule q̄r̄ndecim: ad quē nūc loq̄t dñs p et̄nā. Signū. ſ. liberandis pp̄li tui. In p̄mūdū. ſ. p reſurrectionē alio cur mortui. In excelsus: vt qd ſtet ſol vt tpe Joſue. Nō tētabo dñm. ſimulat ſe bo nū Achaz cū ſit malus. vñ ppheta inferi. hoibus. i. pphētis q̄s moleſtat. Deo meo. nolētes eius ſignū accipere. Propter hoc. i. ad gloriā ſuſcitauit ne ſitis illi moleſti. Dabit ſignum. ſc̄z liberationis populi. Ecce n̄go p̄cipiet. hoc de v̄gine deipara eſt ſimpliciter intelligēdū / iudicio etiā repugnātibz. Emmanuel. qd interpretat nobiſcū deus: nulli magis / q̄ chriſto adaptari poteſt: in quē natura diuina & h̄mana coierunt.

EPISTOLAE

Butyrum & mel, per quod omne edulium nomini aptum intelligitur: est autem butyrū butulus caesus. Ut sciat, ut particula non causatur, sed coniunctio tantum est ordinē demonstrans. Reprobare malum & eligere bonum, per scientiam iam inde ac conceptū infusam hominibus idem erat deus.

¶ Feria sexta eiusdem hebdomadae.

Naec dicit dñs vñ.
Egredietur virga.

Ex Esa. ca. xj. in quo ppheta pmo describit mysteriū incarnationis vbi diuinitz eiusdē natalis. deinde illius scitatem dñs eos enūerat.

Egredietur vga. vgo dei pura, q̄ ducebat oīginē a Dauid rege, qui fuit iesse siue Isai filius.

Et flos. i. christus. de q̄ in canticis. Ego flos cāpiz, liliū puallū. spūs dñi in eū pferet septē sua dona: q̄ hic enūerat. Oculor & auris. f. corporaliū: s̄ indicabit p sciētā infusā, q̄ ē hō, aut p increatā, q̄ deus.

Arguet p mansuetis qd fecit, qñ arguit phariseos, q̄ aplos insinulabāt, qd sabbata violabāt. Percutiet terrā. i. habitatores terrę. virga oris. i. doctrina. Interficiet impiū. de atichusto intelligitur: q̄ aplos in epla Thessa. ij. tūc reuellabit ille iniquus, quem dñs Iesus interficiet spū oris sui. Iusticia cingulum. i. iusti & sancti adhērebūt ei sicut cingulū adhēret lumbis. In Chaldeo legit, erūt iusti circū circa etiz agētes fideliter appropinquātes etiz dicit, ppter aplos & discipulos. Cinctoriū. nescio an vsq̄ apō autores cinctoriū legat: p eo qd est cinctus: siue cinctura, siue semicinctum.

¶ Sabbato eiusdem hebdomadae.

In diebus illis. Clamabūt ad dñs. Ex Esa. ca. xix. tibi postea q̄ dicit ppheta. erit altare dñi in terra gyp̄ti infert / clamabūt ad dñm, scz gyp̄tj.

Tribulātis. i. psecutoris. Propugnatorē. i. defensorem siue protectorem. Ab gyp̄to. i. ab gyp̄tj liberat.

Et gyp̄tj. donoz psecutores. Plaga. i. pena tpali ad castigatiōem. Et sanabit eā per fidem. Placabitur eis. i. ex irato mīscet.

butyrum & mel comedet: ut sciat reprobare malū & eligere bonum.

Fer. vj. Esaia prophetæ. Cap. xj.

Naec dicit Dominus deus Egredietur virga de radice iessæ: & flos de radice eius ascendet. Et requiescet super eum spūs dñi, spūs sapientiæ & intellectus, spūs consilij & fortitudinis, spūs sciētiæ & pietatis, & replebit eum spūs timoris dñi. Non secundum visionem oculorum iudicabit, nec secundum auditū aurium arguet, sed iudicabit in iusticia pauperes, & arguet in æquitate pro mansuetis terræ. Et percutiet terram virga oris sui: & spū labiorum suorum interficiet impiū. Et erit iusticia cingulum lumborū ei, & fides cinctorium regnum eius.

Sabbato. Esaia pphetæ. Cap. xix.

In diebus illis. Clamabūt ad dñm a facie tribulātis, & mittet ei saluatorē & ppugnatorē, q̄ liberet eos. Et cognosceat dñs ab ægypto, & cognosceat ægyptij dñm in die illa, & colēt eū in hostijs & munerib⁹, & vora vouebūt dño, & soluēt. Et percutiet dñs ægyptū plaga, & sanabit eā. Et reuertent ad dñm, & placabit eis: & sanabit eos dñs deus nr̄.

Hæc dicit dominus. Lætabitur. Et esa. ca. xxxv. in quo posita est in capite præcedenti denuntiatio destructionis idumæ ad consolationem iudeorum hic denunciat eis consolationem a christo venturam. et primo de multiplicatione creditur: deinde de illorum corroboratio. Lætabitur deserta. i. iudea. Et inuia: quia in desertis locis non sunt viæ strætæ. Exultabit solitudo: quia de montes exultauerunt. Germinas germinabit. ex idiomate hebraico geminatio illa multitudine designabit.

Esaiæ prophetæ. Cap. xxxv.

Hæc dicit dominus. Lætabitur deserta, & inuia: & exultabit solitudo: & florebit quasi liliū. Germinans germinabit: & exultabit lætabunda, & laudans. Gloria libani data est ei: decor Carmeli & Sarō. Ipsi videbunt gloriam domini: & decorē dei nostri. Confortate manus dissolutas: & genua debilia roborate. Dicite. pusillanimes: confortamini / & nolite timere. Ecce deus noster ultionem adducet retributionis: deus ipse veniet: & saluabit nos. Tunc aperient oculi cæcorum: & aures surdorum patebunt. Tunc psalliet sicut ceruus claudus: & aperta erit lingua muttorum: quia scissæ sunt in deserto aquæ, & torrentes in solitudine. Et quæ erat arida in stagnū: & sitiens in fontes aquarū. Ait dominus opus.

Lectio esaiæ prophetæ. Cap. xl.

Hæc dicit dominus: Super montem excelsum ascende tu, qui euangelizas Sion, exalta in fortitudine vocem tuam, qui euangelizas Ierusalem. Exalta, noli timere. Dic ciuitatibus iudæ. Ecce deus vester. Ecce dominus deus in fortitudine veniet: & brachiū eius dominabitur. Ecce merces eius cum eo: & opus illius coram illo. Sicut pastor gregem suum pascet, in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo leuabit eos dominus deus noster.

initium est consolamini. et introducit hic consolatoris personam. i. christi: et est verbum domini ad Joānem baptistā. Qui euangelizas Sion. in dativo: quia Joānis predicatio ad iudeos est. Ecce deus noster. quia digito ostendens illum dixit. Ecce agnus dei. Brachium eius. idest christus qui brachiū est patris. Merces eius: quia potest retribuere cuius iuxta merita. Corā illo. idest in eius voluntate et potestate. Sicut pastor: unde ipse dicit Joānis. Ego sum pastor bonus. Et leuabit in sinu. i. portabit more boni pastoris qui moribundas pecudes humero vehit.

geminatio illa multitudine designabit.

Lætabunda corde. Et laudas. flore. Gloria libani: qui abundat arboribus pulcherrimis.

Decor Carmeli. mons in deserto non longe ab hebron. Sarō. regio est inter montem Thabor et mare Tyberis. Gloria domini. i. christi gloriā dei patris.

Confortate. hæc est secunda pars. et sunt verba prophetæ ad Apolos.

Manus dissolutæ et genua debilia. gentium: qui erant desides ad fidem accipiendam. Roborate ad patiendos per christum dolores. Dicite. i. predicante. o pusillanimes: c.

ultionem retributionis: in vestros persecutores. Cecorum. hæc a saluatore gesta sunt. In deserto aqua. propter baptismum dicit: quod de philippo et eunuchō baptizato per te.

Hæc dicit dominus. Sup. montē. Et esa. cap. xl. et sequitur post illam prophetiam / quā posuimus supra / cuius

EPISTOLAE

Nec dicit dñs: chro meo Cyro. Et esa. cap. xlv. tibi postea q̃ ppheta inducit pplm ad expectandū diuinā pmiffā: hic p̃dicat futurā illius liberatiōem: & pmo ponit liberatoris potestatem: deinde filius natalem. Chro meo Cyro. p̃ Cyri regem p̃fari: cuius templi reedificādi fuit exordiu. hebrei etiā in sensu litterali intelligunt messia.

Cuius dextera / q̃i iacentem erigens / ad multorū pplorū victoriā. Januas. vbiū expugnataz. Glorio

fos. potentes & super
bos. Arcana. i. alias
res cū thesauris recon
ditas. Qui voco no
men tuū: q̃ te nomine
pprio appello / q̃d hō
nouificū est. Assimilaui
te: subaudi filio
meo / quia sub nomine
tuo filius meus intelli
gitur. Extra me. q̃
tres plōne intra deum
sunt / reliq̃ omnia extra
in deo tamen fundata.

Accipit te. i. ad bel
lum armaui. Non eos
gnouisti me. ad Cyrum
primet hoc: nō ad filiū.
Creans malū. i. res /
q̃ de natura sua bonę
sunt: homines tamen il
lis male vniuntur.

pluant instum. i. a ego
lo mittatur christus / &
descendat / q̃i pluuia
in vellus. Aperias
tur terra: quasi partū
emittens ex se.

Germinet saluatorem.
ea scilicet parte / quā
hōis est. Creauit eū
ex terra. nam intra me
genui.

In dieb̃ illis. An
gelus domini des
cendit &c. Et Daniele
cap. iij. hystoria nota ē:
& quā ex causa hi tres
pueri fuerunt in cam
inum ignis inieci Na
buchodonosor Regis
imperio. vbi canticum

Lectio esaie prophetæ. Cap. xlv.

Haec dicit dñs: chro meo Cyro, cuius appres
hendi dexteram: vt subijciam ante faciem ei
gentes: & dorsa regum vertam. Et aperiam coram
eo ianuas, & portæ non cludentur. Ego ante te ibo,
& gloriosos terræ humiliabo: Portas æreas cōteram,
& vestes ferreos confringam. Et dabo tibi thesauros
absconditos: & arcana secretorum: vt scias, quia ego
dominus: quia voco nomen tuum deus Israel: pro
pter iacob seruum meum: & Israel dilectum meum.
Et vocaui te nomine tuo: assimilaui te, & non cogno
uisti me. Ego dominus: & non est amplius, Extra me
non est deus. Accinxi te, & non cognouisti me: vt
sciant hi, qui ab ortu solis, & qui ab occidente: quorū
niam absq̃ me non est deus. Ego dominus: & non
est alter: formans lucem: & creans tenebras, faciens pa
cem: & creans malum. Ego dominus faciens omnia
hæc. Rorate cæli desuper: & nubes pluant iustū: aperiatur
terra, & germinet saluatorem. Et iusticia oriatur
simul: ego dñs creauit eum.

Danielis pphetæ. Cap. iij.

In diebus illis, Angelus domini descendit cū Aza
ria & socijs eius in fornacem, & excussit flammā
ignis de fornace, & fecit medium fornacis, quasi
ventum roris flantem, flamma autem diffusa est sup
fornacem cubitis quadraginta nouem, & incendit q̃s
reperit iuxta fornacem de chaldeis ministros regis, q̃
eam incendebant. Et non tetigit eos omnino ignis:
nec contristauit, nec quicq̃ molestiæ intulit. Tunc hi
tres quasi ex vno ore. Laudabant, & glorificabant, &
benedicebant, deum in fornace dicentes. Benedictus
es domine deus patrum nostrorum: & laudabilis, &
super exaltatus in sæcula. Et benedictum nomen glo
riæ tuæ sanctum, & laudabile, & super exaltatum, in

baxen o ceto o g d e y e r o

ng me zar

hoc cecinerunt. Nam canticum illud/ quod ecclesia canit sub nomine trium puerorum in hebreo non habetur. sed ex Theodotionis translatione sumptum est. Cum Asaria/ qui antea vocabatur Abdenago. Et socij eius. scilicet Ananie & Misaeli. Quę sequuntur non indigente expositione.

Ratres: Rogamus vos. Ex epla pauli ad Thessa. ij. cap. ij. in quo apłus Thessalonicenses dię iudicij vniuersalis instare timentes solatur dicęs: alia młta ante dię illā pcescē sura: puta nūc electo rū cōplēdē & antichristi aduē. Et nūc pgregatiōis in ipz in greco nostrā pgregatiōez in eo. Per spm. allicuius dñis natiōis. Discessio. i. apostasia. grece dicta: qz potior est aliqñ greca dictio q̃ latina. homo pcti. i. antichristus. Supra omē qđ dñ. in greco supra oēs qđ dicit deus. hoc ē simulachrum: qđ tanq̃ deus in tēplo ē collocatū. Nō retinetis. i. nō meministis. Quid detineat. i. vt reuelet ille in tpe suo. & ē hęc pphētia pauli de aduētu antichristi.

C Beati Pauli ad Thessalonicē. ij.

Capite. ij.

Ratres. Rogamus vos per aduentum domini nostri Iesu christi. & nostre congregationis in ipm. vt non cito moueamini a vestro sensu. nec terreamini. nec per spiritum. nec per sermonem. nec per epistolam. tanq̃ per nos missam. q̃si instet dies domini. Ne quis vos seducat vllō modo. Quoniam nisi discessio venerit primū. & reuelatus fuerit homo peccati. filius perditionis. qui aduersatur. & extollitur. supra omne. quod dicitur deus: aut qđ colitur. ita vt in templo dei sedeat ostendens se tanq̃ sit deus. Num retinetis. qz cum adhuc essem apud vos. hęc dicebā vobis: Ernunc quid detineat scitis. vt reueletur in suo tēpore. Nam mysterium iam operatur iniquitatis. tantum vt. qui tenet nunc. teneat: donec de medio fiat. Et tunc reuelabitur ille iniquus. quem dominus Iesus interficiet spiritu oris sui. & destruet illustratione aduentus sui.

C Dominica quarta Pauli ad Philipenses. Capite. iij.

Ratres. Gaudete in domino semper: iterum dico gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus: dñsem prope est. Nihil solliciti sitis: sed in omni oratione & obsecratione cum gratiarū actione: petitiones vestre innorescant apud deū. & pax dei. q̃ exuperat omnē sensum. custodiat corda ṽra. & intelligentias vestras. In christo Iesu dño nostro.

custodiat. vt sit modus deprecationis: sed custodiet vt sit indicatiuis. Itaqz multū refert inter vtrāqz qualitatem. quāquā ab hebreis confusuntur.

nīcēses dię iudicij vniuersalis instare timentes solatur dicęs: alia młta ante dię illā pcescē sura: puta nūc electo rū cōplēdē & antichristi aduē. Et nūc pgregatiōis in ipz in greco nostrā pgregatiōez in eo.

Per spm. allicuius dñis natiōis. Discessio. i. apostasia. grece dicta:

qz potior est aliqñ greca dictio q̃ latina.

homo pcti. i. antichristus.

Supra omē qđ dñ. in greco supra oēs qđ dicit deus. hoc ē simulachrum: qđ tanq̃ deus in tēplo ē collocatū. Nō retinetis. i. nō meministis.

Quid detineat. i. vt reuelet ille in tpe suo. & ē hęc pphētia pauli de aduētu antichristi.

Dñica. iij. aduētus.

Rēs gaudete. Ex

Epla pauli ad philip. cap. iij. & ē clausula eplę. quā solem⁹ finire p hñōi dñba. vale: gaudete. ṽritatis ergo & magis latine dicere valete. Modestia ṽra. in greco magis significat iusticiā: vel potius eq̃tate illā/ q̃ est iusticię. siue iuris interpretatio/ hoc ē epicij. Om̃ sensum. in greco non sensum: s; mētē legim⁹: neqz

EPISTOLAE

¶ In vigilia natiuitatis domini.

Propter Sion non tacebo. &c. Ex esaia cap. lxiij. tibi fit mentio de Christo nascituro ppe diem. Et est vox pphete in psona Apostolorum: si de christo iesu intelligatur. hebzgi hac partem de Messia venturo interpretatur: qdam tamen illorum ad Cyrum regem persarum referunt cuius permissu templum est restitutum: vt supra dictum est:

sed & per Cyrum intel-
ligimus Saluatorem
nostrum.

Propter
sion & Ierusalem. Sio
mons est eminens vbi
ierusalem / & ars / qua
expugnauit Dauid. hec
est / que apud Esaia.
capite. xxiij. appellatur
Ariel. vbi vocatur ciui-
tas Dauid. Ut splen-
dor iustus eius: vnde &
sol iusticie dicitur.

Lampas grecum est /
interpretaturq; fax in-
censa. Sentes & reges /
ad quod etiam se exten-
det hec Christi salus.
iuxta illud Simeonis.
Lumen ad reuelatione
gentium. Vocabi-
tur nomen nouum. si
ad ierusalem referas:
erit vrbis fidelis & po-
pulus peculiaris. si ad
Christu emmanuel ex
Esaie / & Iesus ex euā-
gelio. Derelicta si
erit ante hac sub capti-
uitate vocabaris.

Voluntas mea in ea.
idest que facit volun-
tem dei sui. Complacuit domino in te. scilicet quod inhabitaberis & sis ab eo protecta.

¶ In vigilia natalis domini. Esaie
prophetæ.

Capite. lxij.

Aec dicit Dominus. Propter
Sion non tacebo: & propter
Ierusalem non quiescam, do-
nec egrediarur, vt splendor ius-
tus eius: & saluator eius, vt
lampas accendatur. Et vide-
bunt gentes iustum tuum,
& cuncti reges inclinati tui.

Et vocabitur tibi nomen nouum quod os domini
nominabit. Et eris corona glorie in manu Domi-
ni: & diadema regni in manu dei tui. Non vocaberis
ultra derelicta, & terra tua non vocabitur amplius
desolata. Sed vocaberis voluntas mea in ea, & terra
tua inhabitata: quia complacuit dño in te.

¶ Beati Pauli ad Romanos. Cap. i.

Fratres, Paulus seruus Iesu Christi, vocatus apos-
tolus, segregatus in euangelium dei, quod ante
promiserat per prophetas suos in scripturis san-
ctis de filio suo, qui factus est ei ex semine Dauid se-
cundum carnem, Qui pdestinatus est filius Dei in
virtute secundum spiritum viuificationis ex Resur-
rectione mortuorum Iesu christi dñi nostri, Per que
accepimus gratiam, & apostolatam ad obediendum

¶ In eadem vigilia.

Paulus seruus iesu christi. Ex initio epistole ad Romanos. Epistole morem sequi
tur: in qua primo ponitur nomen mittentis. deinde eorum ad quos mittitur. Tum
dicitur salus sine gaudio: pro quibus apostolus dicit. pax et gratia. legitur autem
hoc die: quia fit mentio de verbi diuini incarnatione / & hominum reparatione. Voca-
tus non est accipiendum hic vocatus pro nominatus: sed a deo vocatus ad Apostolas
tum. Segregatus: quia ceteri Apostoli missi sunt ad predicandum omnibus / que
perierunt de israel: ppe vero ad gentes: vnde & doctor gentiu dicitur. Factus ex semine
Dauid. In greco potius est gnatus. iuxta illud psal. De fructu venteris tui ponam super sedem
tuam. Pdestinatus. i. definitus / & declaratus / p spm scdm / cu descendit super eum in specie

columbe: et audita est vox: hic est filius meus. Ex resurrectione mortuorum. ex eo etiam declaratus est filius dei: quod in virtute propria resurrexit a mortuis. Iesu christi. videtur dicere: quod mortui erant iesu christi: sed non est ita: sed referendum est ad illud: quod supra dixit de filio suo. et tunc inserendum iesu christo domino nostro. per quem. scilicet christum. Ad obediendum. id est. obediens fidei. In omnibus gentibus. quia: ut diximus: ad hoc vocatus est. Estis vos. quia: Romani gentes

fidei in omnibus gentibus pro nomine eius: in quibus estis & vos vocati iesu christi domini nostri,

In natiuitate Domini in missa de galli cantu. Esaiæ prophetæ. Cap. ix.

Aec dicit dominus. Populus gentium, qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam. Habitantibus in regione umbræ mortis lux orta est eis. Paruulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis. Et factus est principatus super humerum eius: & vocabitur nomen eius admirabilis consiliarius deus fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium / & pacis non erit finis, super solium Dauid. & super regnum eius sedebit: ut confirmet illud, & corroboret in iudicio, & iusticia ammodo & usque in sempiternum.

Beati Pauli ad Titum. Cap. ij.

Charissime. Apparuit gratia dei & saluatoris nostri omnibus hominibus erudiens nos, ut abnegantes impietatem & sæcularia desideria, sobrie, & iuste, & pie, viuamus in hoc sæculo: expectantes beatam spem, & aduentum gloriæ magni dei: & Saluatoris nostri Iesu Christi. Qui dedit semetipsum pro nobis: ut nos redimeret ab omni iniquitate: & mundaret sibi populum acceptabilem: sectatorem bonorum operum. Hæc loquere, & exortare. In Christo Iesu Domino nostro.

sedē regis: quod de regno spirituali est intelligendum. alioquin temporarium Dauid regnum terminum habuit. Ammodo. id est. a tempore quo cepit gubernare.

Cap. ost. prophetiam epla.

Apparuit gratia Ex epistola Pauli ad Titum capite. ij. In quo fit mentio de aduentu christi per gratiam. Gratia dei saluatoris. In greco gratia salutaris siue salutis. neque est dei nostri: sed ab interprete adiectum. Aduentum glorie. In greco apparitionem legit: sicut supra dixit apparuit benignitas. populum acceptabilem in greco peculiarē. pro sectatorem zelatorem habetur siue imitatore.

tiles erant. Vocati iesu christi. de gentium vocatione plena est scriptura.

In missa de galli cantu.

Populus gentium / qui ambulabat in tenebris. Ex esai. cap. ix. in quo tangitur christi natalis: nam et debet etiam de messia venturo hæc lectio intelligitur ex parte: ex parte de captiuitate iudeorum apud assyrios. Qui ambulabat in tenebris. signorati. Lucē magnā. scilicet christum. quod Joā. viij. dicit. Ego sum lux mundi.

In regione umbræ mortis. id est. in limbo inferorum lux orta est. cum post mortem descendit ad inferos.

Paruulus enim: hæc omnia de christo nimirum intelligenda sunt: tamen quidam hæc verborum de ezechia regem potius intelligere volunt.

Super humerum eius: quod factus est sub lege: ad Gal. iij. Aut ad crucem referendum est: quia humeris sustulit. unde data est illi omnis potestas in celo et in terra. Matthei ultimo. Solium dauid. id est.

8. f. 20. al

EPISTOLAE

¶ In missa diluculi.

Spiritus domini. Ex esaię pphete cap. lx. Quod tamen si de ipso esaię potest intelli-
gi: de chřo potius est intelligendū. q̄ potest dicere q̄ parte minor est p̄re spūs dñi et
tunc me. unde et Chřistus cognominatur. i. victus. Annunciandum. In grego-
rianizandum. Mansuetis: idest Apostolis primum: deinde per eos alijs. apedeo

rer contritos. antequē
dixit cū accusatio sū-
cut Terentius in pho-
mione. quas res min-
mederi possis. audaci-
cum genitio interps
dixit in Thienis: quis
meditabitur tui: cum
vřus datio iungat.
Captiuus. idest in pec-
cato positus. Clau-
sis apud inferos. cons-
titutis. Annum pla-
cabilem. idest tempus
quo deus homini pla-
catus est / per Chřisti
passionem pena peccas-
ti soluta. Diem vřio-
nis. i. iudicij vřimil.
Consolaret lugentes.
iuxta illud math. v.
Beati qui lugent quon-
iam ipsi consolabunt.

Lugentibus Sion.
idest qui dolent de sta-
tu ecclesię aduerso. qz
Sion et Jerusalem pro
ecclesia plerumq̄ acci-
pitur. Coronam pro-
cinere. anthiteron est:
hoc ē contra positum:

quoniam in leticia vtimur coronam luctu cinere: et sic de alijs. In ea. scilicet Sion
sive ecclesia. Fortes iusticie. hi sunt Apostoli et illorum successores. Plantatio do-
mini. i. quod dominus plantauit. Ad glorificandum. i. gloriam domini predicandum /
et firmocinandum: et post longum interuallum in fine. cap. lxij. subiungit propheta.
Dominus auditum fecit ab extremis terrę. quia in omnem terram erit ius ap-
stolorum. Dicite filię Sion. idest congregationi fidelium. Saluator venit. i.
ad iudicij diem properat. Merces eius cum eo: quia reddet unicuique pro me-
rito pretium. Opus illius. idem dicit sed alijs verbis. Vocabunt eos
sub intellige electos. populus sanctus. hoc est populum dono dedicatum.
Redempti. populus redempti solcismus erat si non refereretur ad rem / et non ad vo-
cent: quoniam populus pro hominibus accipitur. p̄pterea non fit solcismus.

¶ Post prophetiam epistola.

¶ In missa de Luca. Lectio Esaię
prophete. Capi. lxx.

Aec dicit Dominus. Spiritus
Domini super me eo quod
vnxerit me. ad annunciandū
mansuetis misit me, vt me-
derer contritos corde: & prę-
dicarem captiuus indulgenti-
am, & clausis apertionem,
et prędicarem annum placa-

bilem domino, et diem vřtionis deo nostro, vt con-
solarer omnes lugentes, et ponerem fortitudinem lu-
gentibus Sion. Et darem eis coronam pro cinere, oleū
gaudij pro luctu, pallium laudis pro spiritu macro-
ris. Et vocabuntur in ea fortes iusticie, plantatio do-
mini ad glorificandum. Ecce dominus auditum fe-
cit in extremis terrę. Dicite filię Sion. ecce saluator
tuus venit. Ecce merces eius cum eo, et opus illius co-
ram illo, et vocabunt eos populus sanctus, redempti
domino deo nostro.

¶ Lectio epistolę beati Pauli apostoli
ad Titum. Cap. iij.

Apparuit benignitas et humanitas. Ex epla pauli ad Titum cap. iij. vbi sic legit. Cum autem apparuit benignitas et humanitas et tunc subiungitur: saluos nos fecit. et suspenditur clausula vsq; in finem eple. Benignitas et humanitas. non dicit qd chs in humanitate apparuit: sed affectu amoremq; quo psecutus est nos: et nasci et pati p nobis filiu suum. Lauacru. i. baptismu. q sumus regenerati.

Charissime. Apparuit benignitas & humanitas saluatoris nostri Dei. Non ex operibus iusticie, quæ fecimus nos: sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit per lauacrum regenerationis, & renouationis spiritus sancti: quem effudit in nos abunde per Iesum Christum saluatorem nostru, vt iustificati gratia ipsius: hæredes simus secundum spem vitæ æternæ. In Christo Iesu dño nrõ.

Ad missam maiorem. Lectio

Esaia propheta. Cap. liij.

Aec dicit dominus. Propter hoc sciet populus meus nomẽ meũ, in die illa. quia ego ipse, qui loq; bar, ecce adsum. Quam pulchri supra montes pedes annunciantis, & prædicantis pacem: annunciantis bonũ: prædicantis salutẽ, dicentis. Sion regnabit deus tuus. Vox speculatorũ tuorũ leuauerunt vocem, simul laudabunt. quia oculo ad oculum videbunt cum conuerterit Dominus Sion. Gaudete. & laudate simul deserta Ierusalem: quia consolatus est dominus populum suum: redemit Ierusalem. Parauit dominus brachium sanctum suum in oculis omnium gentium. Et videbunt omnes fines terræ salutare dei nostri.

for admonuit. Dicentis Sion. vocatus est siue datus. Speculatorum, platorum / qui græce vocantur episcopi. Leuauerunt vocem. prædicando / et est solacium si non referatur ad rem. hoc est speculatores. Laudabunt i. p tãto beneficio gratias agent. Oculo ad oculum. non vt antea p figuras et enigmata. Conuerterit dominus Sion. i. Christianorum ex gentibus ecclesiam. Deserta Ierusalem. q non erat tunc a christianis frequentata. Redemit Ierusalem a chri cultorib; habitandam tradens. Brachiu suu. i. filiu. de quo esaia / et brachiu dñi: cui reuelatum est.

psal. Effunde spm tuu: et renouabis faciẽ tero reg. Hæredes simus. nõ qm filij naturales / s; qz in adoptione suscepri coheredes chri: vt alio in loco dicit.

In missa maiori.

Propter hoc sciet. Ex esaia ppheta. cap. liij. Que verba de chro esse intelligenda cõfirmat apus in epla ad Romanos cap. x.

Propter hoc. et qd sit ex supioribus colligit: hoc ẽ quia ablatus est populus meus gratis: et dñatores eius inique agunt. Populus. i. chiani. nomẽ meum. i. Iesus. quod interpretatur saluator. In die illa. quando ecclesia exaltabitur. Qui loq; bar antea p pphetas.

Adsum. scilicet huiusmanitate assumpta.

Quam pulchru hoc ad ecclesie dilationem pmet p apostolorum p dicationem. Supra montes. i. terrarum pncipes. Annunciantis pacem quod debere fieri frequẽter nos salua.

EPISTOLAE

¶ Post prophetiam epistola.

Multifarie multisq; modis. Ex pauli epistola ad hebreos capite. i. in cuius initio agitur de eterna potissimum christi generatione / sicut ⁊ in euangelio quod est in principio erat verbum. Multifariam ⁊ multifarie dicemus. idest multipartite : sicut bifariam. bipartite ⁊ sic trifariam ⁊ quadrifariam. Olim loquens. idest loquebas

tur. Patribus. patri archis. In prophetis. idest per prophetas.

In filio. idest per filium. Constituit heredem. quia illi tradidit iudicium potestas tempꝫ omnem in celo et in terra. Per quē. iuxta illud psalmographi. verbo domini celi firmati sunt. Splendor patris. immo est vera lux / quę illustrat omnia. sed splendorem vocat ob assumptam humanitatem. Figura substantię. idest character personę patris.

Portans omnia : quia omnia potest. Purgationem faciens : de quo Malachias. ⁊ purgabit filios leui. Melior angelis. quia habet multa / quę non habent angeli. Filius meus es tu. in psal. iij. hoc legitur. Ero in patrem. secundo Regū capite septimo. Primogenitum. quasi omnium bonorum heredem. Adorent eum : ex psal. cxvi. ⁊ ad angelos [ad] apposuit pro : de hoc est prepositio nem pro ppositione.

Qui facit angelos et psalmo. cii. Ad filium. subaudi dicit :

Virga tua. Ex psal. xliiij. Tu permanebis. In greco. permanes in presenti habetur. Mutabis eos. In greco legitur conuolues. Idē ipse es. In greco idem es / scđm ad maiorem exp̃sionem latius interps̃ adiecit ipse. Sede a dextris meis. ex psalmo. cxj.

¶ Beati Pauli Apostoli ad Hebræos.
Capite primo.

Ratres. Multifarie multisq; modis olim deus loquens patribus in Prophetis : nouissimis diebus istis locutus est nobis in filio : quem constituit heredem vniuersorum : per quem fecit & sæcula. Qui cum sit splendor glorię & figu

gura substantię eius : portansq; omnia verbo virtutis suę : purgationem peccatorum faciēs : sedet ad dexteram maiestatis in excelsis. Tanto melior angelis effectus : quanto differentius præ illis nomen hereditauit. Cui enim dixit aliquando angelorum : filius meus es tu : ego hodie genui te : Et rursus. Ego ero illi in patrem : & ipse erit mihi in filium. Et cum iterū introducit primogenitum in orbem terrę : dicit. Et adorent eum omnes angeli dei. Et ad angelos quidē dicit. Qui facit angelos suos spiritus : & ministros suos flammam ignis. Ad filium autem. Thronus tuus deus in sæculum sæculi : virga æquitatis virga regni tui. Dilexisti iusticiam & odisti iniquitatem. propterea vnxit te deus tuus oleo exultationis præ participibus tuis. Et tu in principio domine. terram fundasti : & opera manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt : tu autem permanebis : & omnes vt vestimentum veterascent. Et velut amictum mutabis eos : & mutaberis. Tu autem idem ipse es : & anni tui nō deficient.

¶ Dominica infra octauas natalis Domini,
Pauli ad Galatas, Cap. iij.

Fratres. Quanto tempore hæres paruulus est: nihil differt a seruo, cum sit Dñs omnium: sed sub tutoribus & actoribus est vsq; ad præfinitū tempus a patre. Ita & nos cum essemus paruuli: sub elementis mundi huius eramus seruientes. At vbi venit plenitudo temporis: misit Deus filium suum: natum ex muliere, factum sub lege: vt eos, qui sub lege erant redimeret. vt adoptionem filiorum reciperemus. Quoniam autem estis filij Dei: misit Deus spiritum filij sui in corda vestra clamantem abba pater. Itaq; iam non est seruus: sed filius, Quod si filius, & hæres per Deum.

¶ In circuncisione domini. In missa de prima. Pauli ad Titum. Cap. iij.

Charissime. Apparuit benignitas & humanitas saluatoris nostri Dei. Non ex operibus iusticie, quæ fecimus nos: sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit per lauacrum regenerationis, & renouationis spiritus sancti: quem effudit in nos abunde per Iesum Christum saluatorem nostrū, vt iustificati gratia ipsius: hæredes simus secundum spem vitæ æternæ. In Christo Iesu dño nro.

¶ Ad missam maiorem beati Pauli ad Titum. Cap. ij.

Charissime. Apparuit grā dei & saluatoris nri omnibus hominibus erudiens nos, vt abnegātes impietatem & sæcularia desyderia, sobrie, & iuste, & pie, viuamus in hoc sæculo: expectantes beatā spem, & aduentū gloriæ magni dei: & Saluatoris nostri Iesu Christi. Qui dedit semetipsum pro nobis: vt nos redimeret ab omni iniquitate: & mundaret sibi populum acceptabilem: sectatorem bonorum operum. Hæc loquere, & exortare. In Christo Iesu Domino nostro.

¶ Dominica infra octauas natalis domini.

Quanto tempore. Ex epla pauli ad Galatas. cap. iij. tibi posteaq; in superioribus declarauit pratio nem a legalibus cessantē dū esse: hic illd idem p similitudinem ostēdit dicens: qđ quemadmodū dū pueri q tempore sūt sub tutela pupillar: nō sunt liberi. ita & illi / q sub ipos lege vinebant: serui erāt. Sub tutoribus & actoribus, p pte transiit interps: sed non verbū ex vbo: qz in greco sub cōmis sarijs & procuratoribus legitur. Dñs omnium, qđ ad proprietatē attrinet: non ad vsum. Præfinitum tempus a pte, siue a lege ad hoc constituta. Paruuli, idest quasi paruuli seruientes. Sub elementis, idest principijs: qz non maturi etate. Adoptiuū filior, sub lege euangelica. Filij Dei. In greco nō est Dei. Clamantē abba, idest per confessio nem clamare nos faciētem inuocando patris nomen, idest. O abba. quod vero sequitur pater, expositiue ponit, quoniam abba hebraice vel syriace latine est pater.

¶ In circuncisione domini.

Apparuit gratia Ex epistola pauli ad Titum capite. ij. Sed iam est exposita supra in missa de Salicantu.

EPISTOLAE

C In epiphania domini.

Surgere illuminare iherusalem. Et Esaiā propheta capite. ix. In quo propheta prophē-
ritatem ecclesie militantis describit. Et maxime aduentum magorum cum mune-
ribus. Surgere, quia ante hac iacebas. Illuminare, idest Christi nascens lumen ac-
cipere: est illuminare in imperatio vocis passiue. Tenebrę operient terram: quia ep-
iphania.

C In epiphania Domini, Esaiæ
prophetæ. Capite. lx.

Vrge illuminare Iherusalem/
quia venit lumē tuum: & glo-
ria domini super te orta est.
Quia ecce tenebrę operient
terram: & caligo populos: Su-
per te autē orietur dominus/
& gloria eius in te videbitur.
Et ambulabunt gentes in lus-

mine tuo: & reges in splendore ortus tui. Leua in ciuitu
oculos tuos: & vide: omnes isti cōgregati sunt/
venerunt tibi. Filij tui de longe venient: & filię tuę de
latere surgent. Tunc videbis & afflues, & mirabitur,
& dilatabitur cor tuum: quando conuersa fuerit ad
te multitudo maris, fortitudo gentium venerit tibi.
Inundatio Camelorum operiet te. Dromedarij Ma-
dian: & Effa. Omnes de Saba venient: aurū & thus
deferentes, & laudem dño annunciantes.

C Dominica prima post epiphaniā
Pauli ad Romanos. Cap. xij.

Fratres, Obsecro vos per misericordiam dei: vt ex-
hibeatis corpora vestra hostiam viuētem, san-
ctam, deo placentem, rationabile obsequium vestrū.
Et nolite conformari huic sæculo: sed reformamini
in nouitate sensus vestri: vt probeis, quę sit voluntas

C Dominica prima post epiphaniā.

Obscuro vos per misericordiam. Et epistola ad Romanos cap. xij. In quo instituit
apostolus Romanos: & primum eos in deum ordinando ex parte corporis. deinde ex
parte animi. Per misericordiam: adiurantis & testantis particula est. Et in greco
plurialiter de iurationibus. Ut exhibeatis corpora vestra, corporis vestri faciatis sacri-

1. ad romanos.

Epistola

ad romanos

ad romanos

ficiunt vos deuouendo. hostiam viuentem. non mortuam. Rationabile. qz diuinus cultus debet esse cum ratione. huic seculo. hoc est rebus mundanis et perituris. Sensus vestri. In greco mentis vestre. nam ad animum hec verba referenda sunt. ut ppetis. id est experiamini. Quis sit voluntas dei. quantum ad incipientes bene ogari. Et placens. ipsi deo: quantum ad pntes. Et pfecta. quantum ad puenientes.

dei bona: & bene placens. & perfecta. Dico enim per gratiam: quæ data est mihi omnibus. qui sunt inter vos: non plus sapere q̃ oportet sapere: sed sapere ad sobrietatē & vnicuiq; sicut diuinit deus mensuram fuit: sicut enim in vno corpore multa membra habemus: omnia autem membra non eundem actum habent: ita multi vnum corpus sumus in Christo. Singuli autem altera alterius membra. in Christo domus nostra.

¶ Feria quarta. Pauli ad Romanos.

Capite. iij.

FRatres. Scimus quoniam quæcunq; lex loquitur ijs. qui in lege sunt loquitur: vt omne os obstruat. & subditus fiat omnis mundus deo. quia ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognitio peccati. Nunc autem iusticia dei sine lege manifestata est: testificata a Lege & Prophetis. Iusticia autem dei per fidem iesu christi in omnes & super omnes. qui credunt in eum. Non enim est distinctio. Omnes enim peccauerunt: & egent gloria dei. iustificati gratis per gratiam ipsius. per redemptionem. quæ est in Christo iesu: quem proposuit Deus propiciatorem per fidem in sanguine ipsius ad ostensionem iusticiæ suæ: propter remissionem præcedentium delictorum in sustentatione Dei ad ostensionem iusticiæ eius in hoc tempore. vt sit ipse iustus & iustificans eum. qui ex fide est iesu christi.

Omnis caro. i. homo. Cognitio peccati. sup. est. Iusticia dei. q̃ facit deo acceptū. Manifestata est. in gentilibus. de quor. vocatio plena est scriptura sacra. per fidē. scilicet manifestata: et nō aliūde. Credūt in eū. in eū singulū ex greco. Sca dei. in greco glia dei. i. sca p quā acqrit gloria. Satis. i. nō meritis nris. p redēptionē. i. passionē q̃ nos redemit. propiciatorē. In greco ppiatorū: qz chsa ppiant. In sanguine cuius effusio satisfecit peccato pmi patris: qd est opus iusticiæ. In sustentatione dei. rectius in greco in patētia siue tolerātia: nec enim filio suo peperit ppter iusticiā. In hoc tpe. scilicet greg. ut sit iustus. i. qd fecit vt appareat iustus. Eum q̃ ex fide est. id est q̃ credit.

per gratiam. hoc est: Apostolatus officium mihi inunctū pcepto.

Non plus sapere. Ius uenalis. imponit finem sapiens: et rebus honestis. Ad sobrietatem. In greco habetur ad modestiam. Diuinit: ordo est potius sicut vnicuiq; Deus diuinit mensurā fidei. id est de fide pdicandi scienciā.

Singuli alter alterius. id est inuicem sumus membra alter alterius.

¶ Feria quarta sequenti.

SCimus quoniam. Ex epistola ad Romanos cap. iij. In quo postea q̃ ostendit iudeos et gentiles indigere gratia dei: quod probauit autoritatibus. hic applicat illis ad ppositum. Lex in qua pmi. quos citauit numeratur. Obstruatur os. id est claudatur non conqueratur. Subditus fiat. in greco obnoxius / et obligatus deo ob acceptā grāz ab eo.

EPISTOLAE

¶ Feria quinta sequenti.

Non indoctas fabulas. Ex. ij. Petri epla ca. j. Dicitur nāq; hęc epla: q; hoc tpe tria miracula simul ecclia celebrat. s. de magis. de nuptijs in cana. de testimonio spūs sancti in baptismo Chři. Dicit igit notū. 7c. Virtutē Chři. q̄tum ad miracula. p̄gsciētiā: q; q̄ deus est: oia nouit ab gēno. Facti spectatores: q; oculis nr̄is vidim⁹.

Illius magnitudinis hoc factū est cū Iesus baptizaret: s; tunc petrus nō aderat. s; postea cū est trāfiguratus corā petro / Jacobo / z Joāne. Honorē. i. honoris testimoniu: quod ipm̄ honorificū est. A magnifica glia. i. a deo p̄f. huiusmodi. s. hic est filius. 7c. Ap̄hi cōplacuit. i. quo ego delector. Essem⁹. ego (scz) cū Jacobo z Joāne.

Et habem⁹. Alterā viā certitudinis ex scripturę sensu oñdit. Firmitiore. nō vt ad Petruz hoc referat; q; gloriam chři vidit: s; ad alios; q; nō viderūt. Attēdētes donec cognoscatis verā lucem sicut: q; ambulāt in tenebris lucernā p̄ se ferētes. Prop̄a interpretatiōe. i. nō sit sensu humano: et cuiusq; hoīs pp̄rio. Voluntate hūana. i. ab hoīe: sed vt statim subdit a spū scō; q; p hoīes est locutus.

¶ Feria. v. Petri apostoli. ij. Cap. j.

Charissimi. Non indoctas fabulas secuti, notam fecimus vobis dñi nr̄i Iesu Chři x̄tutem & p̄scientiam: sed speculatores facti illius magnitudinis. Accipiens em̄ a deo p̄fē honorem, & gl̄iam voce de lapsa ad eum huiusmodi a magnifica glia: Hic est filius meus dilect⁹ in q̄ mihi complacuit: ipm̄ audite. Et hāc vocem audiuius de cælo allatam, cum essem⁹ cum ipso in monte sancto. Et habemus firmiorē p̄pheticum sermonem cui bñfacitis attendētes, q̄si lucernæ lucenti in caliginoso loco: donec dies illucēcat, & lucifer oriatur in cordibus vr̄is. Hoc primū intelligētes, qd̄ omnis p̄phetia scripturę pp̄ria interpretatione nō fit. Non em̄ voluntate humana allata est aliqñ p̄phetia: sed spū sancto in spiram locuti sunt sc̄i dei homines.

¶ In octauis Epiphanię.
Elaia. Cap. xxv.

Domine Deus meus honorificabo te: laudem tribuam nomini tuo, qui facis mirabiles res. Consilium antiquum verum fiat, Domine excelsum est brachium tuum deus Sabaoth: corona spei: quę ornata est gloria. Exultet desertum, & exultent solitudines Iordanis, & populus meus videbit altitudinem Domini & maiestatem Dei.

¶ In octaua Epiphanię.

Domine deus honorificabo te. Ex. Esaia pluribus in locis in quibus sit mētiō de baptismo z spiritus sancti testimonio de Chřisto. Nam hoc, quod in primis dicit sumptum est. ex cap. xxv. Ex translatione Gręca. nam in hebreo sic habetur. Domine de⁹ exaltabo te: z confitebor nomini tuo. Pro consilium antiquum verum: in hebreo: cogitationes antiquas fideles: z est appositio ad sup̄iora. Nam qd̄ seq̄r: fiat: nō hz suppositū in eo qd̄ est p̄siliū: s; est aduerbiū asseuerātis: p q; in hebreo leḡit amē. Dñe excelsū est brachiū tuū. Ex. Esa. ca. xxvj. In hebreo dñe exaltet manus tua. De⁹ Sabaoth. i. militiarū. Corona spei ex eodē ca. xxvj. i. hebreo. In die illa erit dñs exercitū bōa gl̄ie. Qd̄ nō seq̄r ex̄ter desit v̄sq; ad illū locū maiestātē dñi nō habet i. gręconic⁹ i. hebraico. Et erit

Et erit congregatus redemptus per deum. In hebreo: *Esaie cap. xxxv.* Et ambulabunt qui liberati fuerunt. et redempti a domino conuenient in Sion cum laude et leticia sempiterna: quia omnia pertinent ad christi baptismum et christianorum. Et apiam in montibus flumina. Ex eodem cap. xlii. p quo in hebreo legitur. Et apiam in supinis collibus flumina. et in medio camporum fontes. Ponsam desertum in stagnum aquarum: et terram inuiam in riuos aquarum.

Et erit congregatus & redemptus per deum. Et uenient in Sion cum laude & leticia sempiterna: super capita eorum laus, & exultatio. Et aperiam in omnibus flumina: in campis fontes dirupam. & terram siccantem sine aqua confundam. Ecce puer meus exaltabitur: & eleuabitur: & sublimis erit valde. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris, & dicetis in illa die. Confitemini domino: & inuocate nomen eius. Notas facite in populis virtutes eius. Cantate domino: quia mirabilia fecit. Annunciate hoc in uniuersa terra. Dixit dominus omnipotens.

¶ Dominica secunda post epiphaniam
Pauli ad Romanos. Cap. xij.

Fratres. Habentes donationes secundum gratiam (quae data est nobis) differentes: siue prophetiam secundum rationem fidei: siue ministerium, in ministrando. Siue qui docet, in doctrina. Qui exhortatur, in exhortando. Qui tribuit, in simplicitate. Qui praest, in sollicitudine. Qui misetur, in hilaritate. Dilectio sine simulatione. Odientes malum, adherentes bono. Charitatem fraternitatis inuicem diligentes: honore inuicem praeferentes. Sollicitudine non pigri, spiritu feruentes, domino seruientes. Spe gaudentes, in tribulatione patientes: orationi instantes. Necessitatibus sanctorum communis: hospitalitatem sectantes. Benedicite persequentibus vos: benedicite & nolite maledicere. Gaudere cum gaudentibus. Non alta sapientes, sed humilibus contentos.

causa id faceret: non esset opus charitatis. In sollicitudine. illorum quibus praest. In hilaritate. quia datorem hilarem diligit deus. Gaudere cum gaudentibus. In greco gaudendo gaudentibus: hoc est per infinitum quem nos in gemitu vertimus. Idem sentientes. In greco

Ex eodem propheta, cap. lvi. p quo in hebreo legitur. Ecce intelligit seruus meus: et exaltabitur et sublimis erit valde.

Haurietis aquas. Ex eodem cap. xlii. adiectum est hoc. sed per eo quod in greco est virtutes eius: in hebreo est ad inuentiones eius.

¶ Dominica secunda post epiphaniam.

Habentes officios. Ex epla ad Romanos cap. xij. et sequitur statim post epistolam quam legebatur dominica post epiphaniam. ubi dictum est in calce ipsius eplae: singuli autem alter alterius membra. et tunc sequitur. Habentes donationes etc. communicantes diuersa dona quam accepistis a deo. et est. plenius: quod deinde per partes explicat: siue habens prophetiam etc.

Secundum rationem fidei. id est earum rerum quae ad salutem animarum pertinent. Qui exhortatur. quod obsecrat alios non idem obuius est hic et in principio capituli: ubi dixit obsecro vos. In simplicitate. id est non alia causa nisi propter deum si alia ex

EPISTOLAE

eo idem sapientes. sed videtur referri ad illud quod non aliud mente sentiamus. aliud ore loquamur. Non alta sapientes quod dixit alibi non plus sapere quam opus sapere. Consentes. modo illi vera et bona praesentant.

C. Ier. iij. sequenti.

Audistis dispensationem. Ex epistola pauli ad Coloss. ca. i. Et pedit hoc membrum ex superioribus. ubi accipit verbum illud audistis. Quae data est mihi. quia super apostolos praedicans gentibus euangelium. **C** Feria quarta beati Pauli ad Colossenses. Capite. i.

Fratres. Audistis dispensationem dei. quae data est mihi in vobis: ut impleam verbum dei. **M**ysterium quod absconditum fuit a seculis & generationibus: nunc autem manifestatum est sanctis eius: quibus voluit deus notas facere divinitas glorie sacramenti huius in gentibus. quod est Christus in vobis spes gloriae. quem nos annunciamus corripientes omnem hominem: & docentes in omni sapientia: ut exhibeamus omnem hominem perfectum. In Christo Iesu domino nostro.

C. Fer. v. Beati Pauli ad Timotheum. Capite. ij.

Fidelis sermo. Ex epistola. i. ad Timotheum. ca. ij. Fidelis sermo. i. verus et dignus / quod ab omnibus accipias: et quod ille sermo sit statim subiungit dicens: quod Christus et cetera. In hunc mundum. in greco non est huius: sed in mundum. Omnes patientes. i. ut oia paterer: ut alios homines lucrificarem. Soli deo. i. ab eo / quod est in greco sapienti. sic soli sapienti deo honor et gloria. et subaudiendum est verbum substantivum sit.

D. Nica. iij. post epi.

Nolite esse prudentes. Ex epistola pauli ad Romanos. ca. xij. Et sunt verba quae sequuntur euestigio post epistolam / quae legebat in ditione praedicandi.

Prudentes apud vosmetipsos. i. opinione vestra. quam homines plerumque fallunt. Non tamen coram deo. hoc totum supranit. nam sic in greco legitur. Prouidentes bona coram omnibus hominibus. Quod ex vobis est. i. quod in vobis est. Non vos defendentes. melius in greco non vos vindicantes. Ite. quia a publicis defuit tui sanguinis inflammatio: tui vindictae appetit.

Charissimi. Fidelis sermo & omni acceptione dignus: quia Iesus Christus venit in hunc mundum praestans res saluos facere. quoniam primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me primo ostenderet Christus Iesus omnem patientiam: ad informationem eorum. qui credituri sunt illi in vitam aeternam. Regi autem sanctorum. immortalis. inuisibilis. soli deo. honor & gloria in saecula saeculorum. Amen.

D. Nica. iij. Beati Pauli ad Romanos. Cap. xij.

Fratres. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos: nullum malum pro malo reddentes. Prouidentes bona. non tamen coram deo. sed etiam coram omnibus hominibus si fieri poterit (quod ex vobis est) cum omnibus hominibus: pacem habentes. non vosmet ipsos defendentes charissimi: sed date locum irae. Scriptum est enim. Mihi vindicta. & ego retribuam. dicit dominus. Sed si esurierit inimicus tuus. ciba illum. Si sitis. potum da illi. Hoc enim facies carbonem ignis congeres super caput eius. Noli vinci a malo: sed vince in bono malum.

Scriptum est in Deutero. ca. xxiij. mea inquit est vindicta siue ultio. In greco quosq; tibi vindicta nō vindicta: vt est in latinis codicibus. Carbores ignis: quia beneficiens illi: mitigabis illum ⁊ tibi reconcilias. Noli vindicare: id est incidere in odium primi. In bono malum. i. inflammantia te in illius odium.

¶ Feria. iij. sequenti.

¶ Feſ. iij. Beati Pauli ad Hebræos.

Capite. iij.

Fratres. Cōsiderate aplm ⁊ pontificē cōfessionis nræ lesūm, q̄ fidelis est ei: q̄ fecit illū sicut ⁊ Moy ses in omni domo eius. Amplioris em glæ iste præ Moyse dignus habitus est, q̄to ampliorē honorē habet domus, q̄ fabricauit illā. Oīs nāq; domus fabricat ab aliquo. Qui aut oīa creauit, deus est. Et moyses q̄ dem fidelis erat in tota domo eius, tanq̄ famulus in testimoniū eorū, q̄ dicenda erant. Chrs̄s vero, tanq̄ filius in domo sua. Quē domus sumus nos: si fiducia, ⁊ glām spei vsq; finē firmā retineamus.

¶ Feſ. vi. Ioannis apli. Cap. ij.

Charissimi. Qui dicit se in luce esse, ⁊ frēm suū Codit: in tenebris est vsq; adhuc. Qui diligit fratrem suū in lumine manet: ⁊ scandalū in eo non est. Qui aut odit frēm suū: in tenebris est, ⁊ in tenebris ambulat: ⁊ nescit q̄ eat: qm̄ tenebræ obcæcauerunt oculos eius. Scribo vobis filioli: qm̄ remittunt vobis pctā ppter nomē eius. Scribo vobis p̄res: qm̄ cognouistis eū, qui ab initio est. Scribo vobis adolescentes: qm̄ vicistis malignū. Scribo vobis iuuenes: q̄a fortes estis, ⁊ verbum dei manet in vobis, ⁊ vicistis malignum.

Chrs̄i dom⁹ nos sum⁹ et cui⁹ refert ad filium.

Qui dicit se in luce esse. Ex epistola Joā. i. ca. ij. In q̄ posteaq; apostol⁹ multa p̄cepit dicit se in luce esse. ⁊ hoc qm̄ ptinet ad p̄m dilectiōem ⁊ p̄ paulo ante dixit: qd tenebræ transierūt: ⁊ vix lumē: nā lucet: infert. Qui dicit se in luce esse. i. in veritate eūā gelica ⁊c. In tenebris. i. in ignorātia ⁊ ymbria legis Moſayce. Nescit q̄ eat. i. nō h̄z certū vitę finē p̄stitutū. Scribo vobis. ad eos peculiariter / q̄ sunt ab illo baptizati. q̄s vocat in p̄mis filiolos in spū ḡnatos. Nomē ei⁹ in q̄. i. chrs̄i baptizati estis. P̄res. q̄z est maior autoritas / q̄ ab initio est. i. h̄bū incarnatū. Adolescentes. q̄ in grate lubrica positi vitis diaboli tentationes. Infantes / q̄ tamen aliquem rationis vsum habēt: alioq̄ quomodo poterāt cognoscere deum? Iuuenes atq; p̄inde fortioris etatis ad vincendum insidias diaboli.

Considerate aplm ⁊ pontificē. Ex ep̄la Pauli ad Heb. cap. iij. In q̄ posteaq; apls deo clarauit excellētiā noī ui testamēti ad vet⁹: p hoc / qd chrs̄s excellit āgelos: nūc ostendit idē p hoc / qd excellit mōysen. Aplm. i. missum siue legatum. Sic enim apls interpretat. Chrs̄s igit apls est. i. missus a p̄re / qd ip̄e dixit: sicut misit me p̄r: ego mitto vos. Qui fecit illū. subaudi pontificē. neq; em a patre est filius factus: sed genitus: sed potius fecit p eo qd est p̄ficit positū est: qd est p̄sentaneū ei: qd seq̄: sicut ⁊ Moſes sub p̄re: ctus ē. Iste p̄z moſe. i. chrs̄s / quam Moſes. Ampliorē honorē habz dom⁹. oſtruccio est greca. nā illi cōparatum grō iūgūt: latini ablatiuo. ergo latine dicendū erat āpliorē domo.

Quē domus sumus nos. In greco cuius. i.

¶ Feſ. vi. sequenti.

EPISTOLAE

Dominica quarta post epiphaniam.

Nemini quicq. Ex epla pauli ad Romanos. ca. xij. Tibi apls posteaq. ostendit. qd minores debent maioribus tributū & honorem: hic ostendit. qn etiā debet dilectio nem. Diligit primū. qm in dilectioe pximi complet. lex. quicmadmodū in dei dilectio ne incipit. hinc em pēdet ego & pphete. In greco non est q diligit. pximū: s; q diligit alium: vt extēdat se ad deū. Nam pmeritūle pcepta ordinant ad dei dilectiōem: & secūde ad pximū. Non opatur malū. i. nō infert nocu mentū pximo & illū pximū dñs est potius: vt sit ordo dilectio nō opatur malū pximo.

Feria quarta
sequenti.

Sicut p vnū hoīez. Ex eadem epla ad Rom. ca. v. In qbus ver bis apls ostidit humane iustificatiōis modum. p comparationem morbi ad medicinā: qz sicut p pimum hoīem pētm. ita p chrm redemptio. Per vñū. s. Adam. In hūc mādum. In greco non est hunc: sed tñ in mādum. Et ita. & quod conuictio supfluit. nam est q iungit altera pars comparationis. In quo. s. pmo homine. Usq. ad legem. antiphoza est. nam diceret aliqs ante dānti xpo. se legem nō erat pētm: qz vt ait Aristoteles. ita tēp. ferat lex nō refert hoc vel illo modo age

re. peccatum non imputabatur. i. reputabā. Sed regnavit mors solutio est qñtio nis. nā mors pena fuit pēti originalis: quō ergo pueri. q nō peccauerūt moriebantur? Similiter in Adā oēs peccauerūt. In similitudine. qz sumus ex eo ppagati. Formatur. idest chri. q est Adā scōs. Delictū. s. Adē. Ita donū. i. chri grā: qz mltō maius fuit chri donū quā Adē pētm. In greco nō vt per vnum peccatē donum. Ex vno. s. peccato Adē. In condemnationem. s. alioiū. In plures abūdauit. qz magis excedit in bonē q peccatum in malū.

Dominica quarta beati Pauli ad
Romanos. Capite. xij.

Fratres. Nemini quicq. debeatis: nisi vt inuicem diligatis. Qui enim diligit pximū. legem impleuit. Nam non adulterabis. non occides. non furaberis. nō falsum testimoniū dices. nō concupisces rem proximi tui. et si qd est aliud mādātū. in hoc vbo instaurat. Diliges pximū tuū sicut teipm. Dilectio pximi malum nō opatur. Plenitudo ergo legis est dilectio.

Feria quarta. Pauli ad Romanos.
Capite. v.

Fratres. Sicut p vnū hoīem in hūc mundū pētm intravit. et per pētm mors: et ita in oēs homines mors ptransiit. in quo oēs peccauerūt. Vsq. ad legem em pētm erat in mūdo. Pētm autem nō imputabā. cum lex nō esset. Sed regnavit mors ab Adā vsq. ad Moysen: etiam in eos. qui similitudinem puaricatio nis Adā: qui est forma futuri. Sed nō sicut delictū. ita et donum. Sicut enim vnus delictū multi mortui sunt: multo magis grātia dei. et donum in grā vnus hominis Iesu Christi. in plures abundauit. Et non sicut per vnum peccatum. ita et donum. Nam iudiciū ex vno. in condemnationem: grātia autem ex multis delictis. in iustificationem.

¶ Feria sexta sequenti.

Sicut per vnius delictum. Ex eadem epistola 7 cap. v. Est q̄ inferitur ex superiorib⁹
7 lectio est manifesta: nisi quod p̄ eo / quod dixit obedientiam potuit dicere obedi-
tionem. Lex: scilicet Moisaica. Subintrauit. i. successit legi naturali. vt abundaret
delictum. qz quo pluribus legibus: obnoxij sumus eo amplius delinqm⁹: sed delicti cau-
sa non est in lege: sed in nobis. Supabundauit
gr̄a. sub Chri lege: qz
sicut delictum tēdebat
ad mortem: ita 7 gr̄a p̄
ducat ad vitā eternam.

¶ Feria. vi. Lectio epistolæ beati Pauli apostoli
ad Romanos. Cap. v.

Fratres. Sicut per vnius delictum, in omnes ho-
mines in condemnationem: sic & per vnius iusti-
ciam, in oēs homines iustificationem vitæ. Sicut
em̄ per inobedientiā vnius hominis peccatores cons-
tituti sunt multi: ita & per vnius obeditionem iusti
constituentur multi. Lex autem subintrauit, vt abun-
daret delictum. vbi autem abundauit delictum sup̄
abundauit & gratia. Vt sicut regnauit peccatum in
mortem: ita & gr̄a regnet per iusticiam in vitā æter-
nam,

¶ Dominica quinta. Beati Pauli
apostoli ad Colossenses.

Capite. iij.

Fratres. Induite vos sicut electi sancti Dei & diles-
cti, viscera misericordiæ. Benignitatem, humilita-
tem, mansuetudinem, modestiam, patientiam,
supportantes inuicem, & donantes vobismetipsis. Si
quis aduersus aliquem habet querelam: sicut Domi-
nus donauit vobis: ita & vos. Super omnia autem
hæc charitatem habete, quod est vinculum perfectio-
nis. Et pax Christi exultet in cordibus vestris: in qua
& vocati estis in vno corpore & grati estote. Et ver-
bum christi habitet in vobis abundanter, in omni sa-
pientia: docentes & cōmonentes vosmetipsos in psal-
mis, hymnis, & canticis spiritualibus, in gratia cantā-
tes in cordibus vestris deo. Omne q̄dcunq; facitis in
verbo, aut in opere: omnia in nomine Domini nos-
tri Iesu Christi gratias agentes deo & p̄ri p̄ ipm̄.

um. Pax christi. de qua dixit pacem meam relinquo vobis. Exultet. serueat 7 buliat.
vno corpe. scilicet ecclesie cuius caput est ch̄s. Gratias non tñ de beneficijs accep-
tis: sed legi porius 7 hilares.

¶ Dñica. v. post
epiphaniam.

Induite vos sicut
electi. Ex epistola
Pauli ad Colossen. ca.
iij. In quo posteaquā
apostolus Colossenses
in fidei veritate 7 mor-
ribus instituit: nunc il-
los in homines p̄miz-
deinde Deum ordinat.
Dicit igitur. Indui-
te vos viscera miseri-
cordie. q̄stum ad pietas-
tis opa. Electi dei. i.
quos deus elegit / 7 p̄
destinavit in bonum.

Supportantes. alter
alterius onera sustinē-
tes. Donantes. inui-
cem offensas remittē-
tes. Dominus dona-
uit. In greco non do-
minus: sed Christus le-
gitur. Super omnia
hæc charitatem. repete
a superioribus induis-
mini. nam habere ab
aliquo est adiectū cum
in greco non habes.
Vinculum. quia pecu-
liaris christianorū viro-
tus: Et pax Christi.
hic ordinat illos in des-

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Sciamus quoniam iudiciū dei. Ex epistola pauli ad Romanos. capitulum. In quo posteaque reprehendit apostolus gentiliū peccata: hic persequitur arguit iudeos dicēs. Quod licet inter peccata occulta et manifesta sit differentia: quoniam ad humanū iudiciū: per quod tamen puniuntur manifesta: tamen quoniam ad diuinū iudiciū non est differentia: eo quod punit non minus occulta quam manifesta: quare utraque sunt illi equā nota. Scōz notatē. scōz iudicēz notatē. Qui nequiter agūt. In epistola pauli ē quā talia agunt: per nequiter agunt. Idē em̄ est sensus quare refert ad gentiliū peccata et sunt per eo quod sequit impie agūt: habet in originali talia agūt. Facies ea, occulte quā illi facit publice. Iudiciū dei. quā dicat: non effugies. An diuitias petens. i. abundantiā mię. quā te expectat ad penitentiā. Adducit scriptū ē in se: tu tamen illius voluntati resistis.

Thesaurizas irā. i. accumulas penā. In die ire. i. iudicij. a deo tibi irato. His quod hoc est bonis: quod non sunt abusi dei patiens: sed in tpe sunt illi reconciliari. Qui scōz patiens superauit quod neque em̄ ē iudicij ad quod referat: et est ordo. his scēz quētibz etc. et ē repetitū a superioribus iudicij reddet. Ex peccatiōe. i. ex peccatu et inobediētia. Ira indignatio et subaudi grūt.

¶ Feria vi. sequenti.

Non ē personarū acceptio. Ex eadem epistola ad Romanos. capitulum. Et sequitur statim hec verba post finē superioris epistolę. et in primis remouet errorem iudeorū putantium: quod propterea quod erant gens peculiaris deo futuri erant minus puniendi. Acceptio. i. gratificatio: quare deus scōz merita siue bona siue mala: cuius reddit. Sine lege. i. scripta: hi erant gentiles: quare peccauerunt contra legē naturę. In lege. i. scripta et tradita per Moysen. Qui legē non habent. subaudi

¶ Feria. iiii. Beati Pauli ad Romanos. Cap. ii.

Fratres. Sciamus em̄ quoniam iudiciū dei est secundum veritatē in eos, qui nequiter agunt. Existimas autē hoc o homo, qui iudicas eos, quoniam impię agūt: & facis ea, quia tu effugies iudiciū dei. An diuitias bonitatis ei⁹, & patiētię, & longanimitatis cōtēnis: Ignoras quoniam benignitas dei ad penitentiā te adducet. Secundū autē duritiā tuā, & cor impoenitēs thesaurizas tibi irā in die ire, & reuelatiōis iusti iudicij dei, qui reddet vni cuiuscūq; secundum opera ei⁹. His quidē, qui secundum patiētiā boni operis gloriam, & honorē, & in corruptionē, quētib⁹ vitā eternā. His autē, qui sunt ex cōreptiōe, & qui non acquiescūt veritati, credūt autē iniquitati, ira & indignatio, tribulatio, & angustia, in omnem animam hominis operātis malū: Iudei primū & Gręci. Gloria autē et honor, & pax omni operanti bonum Iudeo primum & Græco.

¶ Feria. vi. Beati Pauli ad Roma. Cap. ii.

Res. Non est personarū acceptio apud deū. Qui cūq; em̄ sine lege peccauerūt, sine lege peribūt. Et quicūq; in lege peccauerūt: per legē iudicabunt. Non em̄ auditores legis iusti sunt apud deū, sed factores legis iustificabunt. Cū em̄ gētes, quę legē non habent naturaliter ea, quę legis sunt, faciūt: eiusmodi legem non habentes: ipsi sibi sunt lex, qui ostēdūt opus legis scriptū in cordibus suis. Testimonium reddēte illis cōscientia ipsorū, & inter se inuicē cogitationū accusantium: aut etiā defendētiū in die, cum iudicabit deus occulta hominum secundum euangelium meū. Per Iesum christum dominum nostrum.

scripta hñt tñ legē naturālē scriptā in cordibus suis. Ideo dicit/ qđ ipsi sunt sibi lex.
Legem nō hñtes. subaudi xpōsaicam. Testimoniū reddēte: qđ naturalis ratio assen-
tit bono ⁊ dissentit malo. Cognitionū. p eundē casum debuit hoc dici: hoc est ⁊ cogi-
tationibus accusantibus ⁊ defendētibus: qđ ⁊ pūctio similes casus debet iungere.
In die. p vsq; in diē vltimi iudicii: qđ erit per ch̄m.

CDñica in. lxx.

Nescitis qđ hi/ q in
stadio. Ex prima
Corint. epistola pauli.
cap. ix. ⁊ cap. x. in qbus
postea qđ instituit Co-
rinthios suo ipsius epē-
plo/ nūc idem facit illo-
rum exemplo / qđ se ad
ludos Olympicos par-
rāt: qđ nemo coronatur
nisi/ qđ legitime certa-
uerit: atq; ideo ecclesia
legit hodie hāc epistos-
lā: vt ieiunātes ⁊ pgni-
tentes/ expectēt victo-
rię sue p̄mium. Ideo
dicit. Nescitis: qđ
dicat: optime hoc sci-
tis: qđ neminem hoc la-
tet. In stadio. sic ap-
pellat locus in Olym-
pia Eliadis. vbi quarto

CDñica in. lxx, Bñ Pauli ad Corin. f. ca. ix.
FRēs. Nescitis qđ hi, q in stadio currūt: oēs quidem
currūt: sed vnus accipit brabium. Sic currite, vt
comphēdatis. Omnis em̄, qui in agone cōtēdit: ab om-
nibus se abstinet. & illi quidē, vt corruptibilibē coro-
nam accipiat, nos autē incorruptā. Ego igitur sic cur-
ro: non qđ in incertū: sic pugno non qđ aērem ver-
berans: sed castigo corpus meū & in seruitutem redi-
go, ne forte cū alijs p̄dicauerim, ipse reprobus efficiar.
Nolo em̄ vos ignorare fr̄es, qm̄ p̄res n̄ri oēs sub nu-
be fuerunt: & omnes mare transierunt: & omnes in
Moysē baptizati sunt in nube & in mari. Et omnes
eandem escam spūalem manducauerunt: & omnes
eūdē potum spūalem biberunt. Bibebam autem
de spūali consequenti eos petra, Petra autem erat
Christus.

quoq; āno ludī Olympici celebrabātur. inter quos erat certamē curulem in quo victor
coronā reportabat. Brabium. idest p̄mium / quod certantibus proponitur: vnde ⁊
agonisthete. ludorū p̄fecti brabeutę cognomināt. duos barbarissimos in vno h̄bo cōmito-
tunt imperiti. aliter in scripto qđ scribūt brauiū per. n. p̄sonatē. p. b. aliter in platide: qđ
cum penultima scribat per ei diphthogō/ atq; p̄inde sit lōga/ reijciūt accētū in tertiā a
fine. vt p̄phēdatis. s. p̄miū victorię. In agone. i. in certamine. Abstinet ab oibus.
subaudi / qđ vires corpis enervāt: aliqđ athletę [vt dicit Aristoteles] ex multo cibo ⁊ exer-
cicio vires angebāt. Incorruptā. rectius dixisset incorruptibilem. In incertum. qđ
vt scribit ad Timothęū: sciebat repositā sibi coronā iusticię. Aerem verberans. i. qđ vis-
res inaniter fundit. Castigo. id. qđ faciūt athletę / qđ se exercēt. Nolo em̄. capitis se-
q̄ntis initū est: vbi occurrit apostolus quorūdam falsę opinionī dicētū / nos in Ch̄so
baptizati sp̄m̄ sc̄m̄ accepimus: igit coronā gl̄ie accipiemus. Nequāq; inqđ ita est: sed ex
figura v̄itas agnoscēda est: ita ad p̄miū nobis est p̄ueniēdum: quēadmodum neq;
filij israel interuenerūt in terram p̄missiōis: qđ detēti fuerūt: tum in deum murmuratio-
ne. tum gula. ⁊c. In nube. qđ per diem illos p̄cedebat. Exod. xiiij. Baptizati sunt sub
moysē. nam transitus maris sub moysē ducit: nobis p̄fectio baptismi figurabat.
Escam spūalem. i. manna. qđ significabat eucharistiam: hoc est cibum spūalem.
Consequenti petra. nam super fuit eos: neq; christus venerat: sed venturus erat: igitur
petra / qđ futura erat: hoc est christus: qđ per petram illam significabatur. recte ergo se-
quente petra: non quę sequuta est.

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Festinem⁹ ingredi. Ex epla Pauli ad heb. ca. iiii. In quo posteaq; ostendit exēplis qd erendū nob ēē reqem: qm̄ ipse mūdi p̄dior septimo die reqemur: a laborantibus qdra ginta ānis in deserto p̄p̄ p̄cta reqes denegat dicit. p̄ salmographo. Si introibūt in reqem meā: tūc infert. Festinem⁹ ergo ingredi in illā reqem: q̄ qdē festinatio ē p̄ fidē in p̄mis: deinde p̄ charitatem. Inidipm̄. i. in cōsimilē incredulitatis p̄gnā: q̄ sit aliqs exēplum. Sermo dei. i. vbi diuinū: qd hūanā sūpsit naturā. tūc p̄ viuū. Efficax. de q̄ sapiē. vij oīm em̄ est artifex.

Penetrabilior. actius: vt t̄rigil⁹ penetrabile frīgē adurat. Ancipit. i. ab vtraq; parte acuto. Aīe. q̄ viuū. Spūs. q̄ sapiū.

Cōpagū. qz corp⁹ n̄m ossib⁹ z neruis p̄pactū est. Cogitationū. q̄ soli deo nō sūt notē. Ad quē. p̄ de q̄ p̄positioe. h̄ntes ergo. festinādū igit nob̄ est: qz habem⁹ p̄tificē. z. Cōfessionē. ore z ope credēdo: z sp̄ado.

Infirmis. qz doctores n̄s oīpe portauit cū carne n̄s: iuxta illd̄ esaię. Vere languores n̄s oīpe tulit. Tēta tū. qz habuit carnis n̄fē similitudinē. s; ablsq; p̄cto r̄m eo dissimilē. m̄az p̄seqmur. ingrediēdo in reqem. Opportū. i. tpe gr̄e.

¶ Dñica in. lx.

Libēter sufferis. Ex epla pauli ad Corin. ij. ca. xi. Et qz in

p̄ncipio capitis dixerat: vtinā sustineret modicū qd̄ insipietie meę: nūc infert. Libēter sufferis. z. s; sustinet alios z me qz opinor sustinebitis: qd nō sum adeo molestus: vt illi. In fuiturē. s; legis xpo saice: qd faciebāt pseudo apli. Deuorat z accipit. s; bōa

¶ Fer. iiii. Bti Pauli ad Hebræos, Cap. iiii.

Rēs. Festinem⁹ ingredi in illam requiem: vt ne in idipm̄ qz incidat incredulitatis exēplū. Viuus est em̄ sermo dei, & efficax: & penetrabilior oī glādio ancipiti: & pūgēs vsq; ad diuisionē aīę. ac spūs, cōpagum qz: ac medullarū: & discretor cogitationū & int̄ctionū cordis. Et non est vlla creatura inuisibilis in cōspectu ei⁹, oīa autē nuda, & apta sunt oculis ei⁹: ad quē nobis sermo. H̄ntes ergo p̄tificē magnū: qz penetravit cēlos Iesum filiū dei: teneam⁹ sp̄ci n̄r̄e cōfessionem. Nō em̄ habem⁹ p̄tificē, qz nō possit cōpati infirmitatib⁹ n̄ris: tentatū autē p̄ omnia p̄ similitudine absq; p̄tō. Adeam⁹ ergo cū fiducia ad thronū gr̄e eius, vt misericordiā cōsequamur: & grām inueniamus in auxilio opportuno. Per Iesum chr̄m dñm n̄m.

¶ Dñica in. lx. Pauli ad Corin. ij. Cap. xi.

Rēs. Libēter sufferis. insipietes: cū sitis ipsi sapientiores. Sustinetis em̄ si qz vos in seruitutē redigit, si quis deuorat, si qz accipit, si quis extollit, si quis in faciē vos cedit. Scdm̄ ignobilitatē dico, q̄ si nos infirmifuerim⁹ in hac parte. In q̄ qz audet, in insipietia dico: audeo & ego. Hebr̄i sunt, & ego. Israelite sunt: & ego. Semē Abrahę sunt: & ego. Ministri Chr̄i sunt: & ego. Vt min⁹ sapiēs dico, plus ego, In laboribus plurimis, in carcerib⁹ abūdātius, in plagis supra modū, in mortib⁹ fr̄q̄nter. A iudeis quinquies qdragenas vna minus accepi. Ter virgis cesus sū, semel lapidatus sum, ter naufragiū feci. Noctē & diē in pfundū maris fui. In itinerib⁹ sepe, piculis fluminū, piculis latronū: piculis ex gnē, piculis ex gētibus, piculis in ciuitate, piculis in solitudine: piculis in mari, piculis in falsis fr̄ibus.

vra. Extollit iactādo se apud vos. Scdm ignobilitatē. i. qm nō fuerimus nos adeo ar
rogātes: vt nō possemus illa apud vos facere s; sumus in hoc pudētiores: quā illi. In
quo qd audent. i. illoz cōmēdādo ferz ego qd possū me cōmēdare. In insipiciētia. qz in
pietie videt eē cōmēdare seipz s; q: se ille iactāt apud vos: ego qd possū: qd iuni9
illi. hebrei sūt. & hec sūt de qbus illi se iactabāt. minus sapiēs. i. p insipiciētia: vt su

in labore, & erūna: in vigilijs multis. in fame & siti. in
ieiunijs multis. In frigore & nuditate: pter illa, q ex
trinsecus sūt: instātia mea cotidiana: sollicitudo omniū
ecclīaz. Quis infirmat: & ego non infirmor? Quis
scādalizat, & ego nō vxor? Si glīari oportet: q infir
mitatis meę sunt glīabor. Deus & pater dñi nrī Iesu
Chrī: qui est bñs in se: scit q nō mentior. Damasci
p̄positus gētis Arethę regis custodiebat ciuitatē Da
mascenorū: vt me complēderet. Et p fenestrā in spor
ta dimissus sum p murū: & sic effugi manus eius. Si
glīari oportet: nō expedit qdē. Veniā autē ad visiōes,
& reuelatiōes dñi. Scio hoīem. in chrō ante ānos q̄t
tuordecim siue in corpe, siue extra corp9 nescio: deus
scit: raptū hmōi vsq; ad tertiū celum. Et scio hmōi ho
minē, siue in corpe, siue extra corpus nescio: deus scit:
qm raptus ē in paradīsum, & audiuit arcana yba, q
nō licet homini loqui. Pro hmōi glīabor: p me autē
nihil: nisi infirmitatibus meis. Nā & si voluero glīari:
nō ero insipies. Veritatē em dicam. Parco autē, ne quis
me existimet supra id, qd videt in me: aut audit ali
quid ex me. Et ne magnitudo reuelationum extollat
me, datus est mihi stimul9 carnis meę: angelus satha
nē: qui me colaphizat. Propter qd ter dñm rogavi: vt
discederet a me. Et dixit mihi. Sufficit tibi grā mea.
Nā y? infirmitate pficiť. Libēter igit glīabor infirmi
tatibus meis: vt inhabitet in me y? tus Chrī.

pra dixit: s; re ha hoc oi
rit: qm docqz ab alijs
accipiat qd multis mo
dis ondit. In laborib9
re. hec partiz septa sūt
in aplica historia: quā
Lucas scripsit. partiz in
eiusdē pauli epistolis.
partim nūq; septa: tñ
ab Apostolo se tolera
ta. In mortibus. i. in
piculis mortis. Quā
dragenas. i. plagas.
vna min9. i. de p̄trayna
plaga. ex eo/qd i Deu.
ca. xrv. scribit: qd p cul
pis lenioribus infigebā
tur ybera: ita vt nō ex
cederent nūq; qdrage
nariū. atq; iudiciū arbi
trio inde adhuc aliqd
remitteret: ideo dixit
vna minus. In pfund9
do. i. in mari qd tñ altū:
tñ pfundū appellat.
Ex gñe. i. meo. hoc ē in
deis. Ex gētib9. i. gē
tilibus: q extrinsecus
sunt: qm oia supiora ex
teriora mala sūt: s; ec
clesīaz sollicitudo ē cu
ra interior: q magis
pmūt qilla exteriora.
Infirmat. siue in corpe:

siue in aīo. Nō infirmor. p dolēs illius egritudini. Scādalizat. i. p̄ca alterius ex p̄lo.
Nō vxor. i. ex eo facto torqz. Nō expedit. i. nō ē vtile. & q sequit supra sūt ex capite
seqnti: hoc ē duodecimo. & quāq; dixit nō expedit: nihilominus narrat. hmōi hoiez. de
seipō qm de alio loqť. In corpe. aīa nō exclusa. Extra corpus. aīa separata a corpe.
Arcana yba. In greco ineffabilia. Nihil. in greco mō gloriabor. Nō ero insipies. de q
insipiciētia iā supra loquutus est. Qd videt in me. i. in p̄uersatiōe meā. Audit ex me. i.
de doctrina mea. Extollat me. in supbiā. Stimulus carnis. in greco palus siue yber.
Angelus sathā. immo sathanas in recto casu. Qui me colaphizat. in morē triū.
p̄hātiū vt ait hieronymus. Ter rogavi. nūerus finitus p infinito. Grā mea. p quā

EPISTOLAE

poteris mala illa tolerare. Virtus christi. i. fortitudo et tollerantia laborum. ¶ *1. Pet. iij. sequenti.*
Recogitate enim eum. Ex epistola pauli ad hebreos. ca. xij. In qua apostolus admonet hebreos: quod se
 ipse debet circa aduersitates. Dicit igitur. Recogitate eum. i. christum. Aduersus semetipsum
 ipsum appellabat eum eum hominem vocare et vini potorem. tunc ad sanguinem. i. sanguinis effu-
 sionem. Consolatio. i. consolatio. id est. Salomone puerbio. ca. iij. paucis verbis inuitatis.

filium quem recipit. sub-
 audi in filium neque abdis-
 cat / aut exhereditat.

Tamen filiis quasi dicat: ut
 patrem ut exhereditatus suis.

Quem non corrumpit. quod si
 enim negligit non est pater
 alienus. Extra ad discipli-
 nam. i. paternam non est
 filius: spiritus aut alieni.
 Deinde patres: deinde
 arguit ab exemplo. et est
 a minori ad maius.

¶ *1. Pet. vij. sequenti.*

Omnis disciplina. et
 est sumptum ex eadem
 epistola et capitulo. Sequitur namque
 post verba superioris epistole.

Omnis disciplina etc.

Non videtur esse gaudij in-
 mo dolor. Fructus pa-
 catissimus. i. pacificus et
 delectabilis. Remissio
 manuum. i. laqueorum et disso-
 lutas: quod est peccatum omni-
 sium: non faciendo bonum.

gressus rectos. fugiendo
 commissiois peccatum: sunt
 translationes aptissime.

Claudicans erret. i. in-
 cedes claudicans cadat. Si
 ne qua pace aut scilicet
 nia. Nemo videbit
 deum. Ad illud respicit.
 Matthei. v. Beati pacifici:
 quoniam filii dei vocabuntur.

Ne quid desit. quia homo peccato-
 rum deest gratia dei subtra-

hendo se ab illa per peccatum: non autem deest homini. Radix amaritudinis. i. odij in primis.

Sursus germinans. Translatio est spinarum / quae medijs frugibus innascuntur. Inquent multo-
 ti. paucorum. scilicet exemplo. Nec quis fornicator. i. aliquis ex vobis. profanus. i. religiose alienus.
 Esau filius. i. Isaac: qui vendidit primogenituram suam fratri suo Jacob. Ex Beati capitulo. xxv. la-
 tissime ponitur historia: et de bonone amissa postea latius capitulo. xxvij. ¶ *1. Pet. i. l.*

1. Pet. iij. Beati Pauli ad hebreos. ca. xij.

Fides. Recogitate enim eum, qui tale sustinuit a peccatoribus
 aduersus semetipsum contradictionem: ut ne fati-
 gemini animis vestris deficietes. Nondum enim usque ad
 sanguinem restitistis, aduersus peccatum repugnantes. Et obli-
 ti estis consolationis, quam vobis tantumque filius loquitur: dicens. Fi-
 li mi noli negligere disciplinam domini: neque fatigeris dum ab
 eo argueris. Quem enim dominus diligit, castigat. flagellat
 autem omnem filium, quem recipit. In disciplina perseverate, tantumque
 filius vobis se offert deus. Quis enim filius, quem non corri-
 pit pater? Quod si extra disciplinam estis, cuius participes facti
 sunt omnes, ergo adulteri & non filii estis. Deinde pres-
 quidem carnis nostrae eruditores habuimus: & reuerba-
 mur eos. Non multo magis obtemperabimus patri
 spirituum & viuemus.

¶ *1. Pet. vij. Beati Pauli ad Hebreos. Cap. xij.*

Fides. Omnis autem disciplina in presenti quod videtur non esse
 gaudij, sed mœroris: postea autem fructum pacatissimum
 multum exercitatis per eam reddet iusticie. Propter quod remissas
 manus: & soluta genua erigite. Et egressus rectos facite
 pedibus vestris: ut non claudicans quis erret: magis autem sa-
 net. Pacem sequimini cum omnibus, & scilicet moniamus: sine qua nemo
 videbit deum. Contraplantes, ne quis desit gratie dei: ne qui
 dixit amaritudinis sursum germinans impediat: & per
 illam inquinent multum. Ne quis fornicator, aut profanus (ut
 Esau) qui propter unam escam vendidit primitiua sua. Sci-
 tote enim quoniam & postea cupiens hereditare benedictionem
 nem reprobatus est.

¶ *1. Pet. i. l. Beati Pauli ad Corin. i. Ca. xij.*

S linguis hoim. Ex epla. i. ad Corin. cap. xiiij. In quo apłs differit de charitatis ex cellētia. Et qđtū ad eius necessitatē: qđ sine illa cetera dona nihil valēt. Linguis hoim. qđ int spūscēi dōa ē linguaz. et āgeloz. p qđ hoibus multa reuelant. Res et cym balū. ex qbus nō resultat nisi merus sonus. Timniēs. est metalli pculsi crepit. Persu: mēdofū tinniat auro. Prophetiā. i. cognitionē occultoz: qđ etiā ē spūscēi donū. Fidē: et

Res. Si linguis hominū loqr. & angelorū. charita rem aut nō habēā: fact⁹ sum velut aes sonās. aut cymbalū tinnies. Et si habuero pphetiā. & noue rim mysteria omīa. & oēm sciētiā: et si habuero oēm fidē. ita vt mōtes trāsferā: charitatē aut non habuero. nihil sum. Et si distribuero in cibos pauperū oēs facultates meas. & si tradidero corp⁹ meū ita vt ardeā. charitatē aut nō habuero: nihil mihi pdest. Charitas patiēs est. benigna est. Charitas nō emulat. nō agit pperā. nō inflat. nō est ambitiosa. nō qrit. q̄ sua sunt. nō irritat. nō cogitat malū. nō gaudet sup iniquitate. con gaudet aut v̄itati. Oia sustinet. oia credit. oia spat. omnia sustinet. Charitas nunq̄ excidit: siue pphetiē euas cuabunt. siue linguē cessabūt. siue sciētia destruet. Ex parte em cognoscm⁹. & ex parte pphetam⁹. Cū aut venerit. qđ pfectū ē. euacuabit. qđ ex parte ē. Cū eēm puul⁹. loq̄bar. vt puul⁹. sapiēbā. vt puul⁹. cogitabā vt paruul⁹. Q n̄ aut fact⁹ sū vir: euacuauī. q̄ erāt puuli. Videm⁹ nūc p specim in enigmate: tūc aut facie ad faciē. Nūc cognosco ex pte. tūc aut cognoscā sicut et cogni⁹ sum. Nūc aut manēt fides/spes/charitas/tria hęc: maior aut horū est charitas.

Fe. i. iij. in capite ieiunij. Iohelis. Cap. ij.

Haec dicit dñs. Cōuertimini ad me in toto corde vřa: & nō vestimēta vestra. Et cōuertimini ad

mi gñnimitatē. Charitas nūq̄. a stabilitate cōmēdat charitatē. in p̄ia. Lingua. qđ nō erit liguaz vř. Sciētia. qđ sola dei p̄ceptio mānebit. Ex p̄ce. i. nō pfecta sciētia aut pphetia. Qđ pfectū ē. i. charitas. Cū eēm. p exēplū ex seipso oñdit id qđ dixit. Et puul⁹. balbutiēs et ignar⁹ et inania cogitās. Per specim. qđ p hęc q̄ vide mus. in dei cognitiōez venim⁹ tñ imp̄ectam. In enigmate. i. in figurā: qđ alias res alias intelligim⁹. Tūc. i. p̄ia. f̄ facie ad faciē. i. clare et nō p figurā. Sicut cogni⁹ sum. i. a deo: sicut nō sigr in hoc loco gñ itatē: nō gñcūā silitudinē. Fides et spes qđ dixit imp̄ectas et in hac vita ad salutē necessarias. S̄ charitas ē maxima hāz triū: et nō cessabit in p̄ia: sicut fides et spes.

¶ Feria quarta in capite ieiunij.

Conuertimini ad me. Ex Joē ppheta. ca. iij. In quo posteaq̄ ppheta p̄dixit deso lationē futurā q̄ttuor illoz regnoz. Nūc incipit exhortari pplz ad pēnitētiā: vt me

etiā ad cognitionē p̄ti net. ut mōtes trāsferā. ad illō saluatori allu dit. Nihil sū. i. nulli v̄a loz. Qēs facultates. Ex saluatori qđ p̄silio. Dat. xij. Si vis eē pfect⁹: va de et v̄de oia q̄ habes: et da paupibus. ut ar deā. id. qđ multi marty res fecerūt. Nihil po dest. qđ charitas facit omīa illa meritoria. Charitas patiēs ē. hic deinde cōmēdat chari tatē ab vilitate. patiēs. aduersitatē. Be nigna. alijs bñficiēdo.

Nō emulat. i. nō inui det dōis p̄imi. Pero perā. i. puerse aut mōs stāter. Nō inflat. i. nō supbit. Ambitiosa. In honore appetēdis. Quę sua sūt. i. ad vilita tē. Nō iruat. i. ad irā. Nō cogitat. i. cogi tare sinit. Suffert p̄do lēdo. p̄imis Credit. q̄ sunt credēda p fidē. Spat. q̄ sūt sp̄da ch̄ia no. Sustinet. per api

no. Sustinet. per api

EPISTOLAE

reā miam ⁊ solatiōem. Toto corde. i. nō simulate. Nō vestimēta. qđ factitari legim⁹
sepe in sacris lris ab ija / qđ in maximā calamitatē deuenere. Mificors ⁊ paties: qđ pec
catores ad penitētiā expectat: vt misceat. p̄stabilis. i. p̄cta remittēs. nā actiue pōt:
qđ ē rap in s̄balib⁹ terminatis in bilis. Malicia. i. p̄cto Quis scit i p̄sōa p̄p̄e hoc di
cit: qđ dñs bñ scit. Sacrificiū ⁊ libamē. Idē ē: ⁊ subsaudi fiat. Tuba ad p̄p̄i puocatioes.

Scificate ieiuniū. i. p
ieiuniū vos sc̄tos effi
cite. Sp̄s de cubili
qđ t̄ps āplexadi ⁊ t̄ps
lōge fieri ab āplexib⁹.
Eccle. iij. vestibulū.
pars tēpli exterior.

Et altare. qđ est intra
tēplū. Plorabūt p̄ plo
rēt. indicatiu⁹ p̄ impa
tūo. Parce. s. a pena
p̄ p̄cto abstinē. h̄ge
ditatē. i. iudgā. Oppro
briū. i. p̄brosaz fuitutē.
vbi ē de⁹ eoz. i. rrisio est

exprobratiū hostiū: hoc
est sarcasos. Zelat⁹ ē.
solatiōis dei post pe
nitētiā p̄dicat. ⁊ i p̄mis
pollicet t̄re fertilitatē.

Mittā frumētū. i. p̄sōa
dñi hoc dñ: p̄ra st eri
litate / quā fuerat inter
minat⁹. Opprobriū gē
tib⁹ p̄ra illis qđ supra
dixit. h̄reditatē in op
robrium.

¶ Fes. v. sequit.

Aegrotauit Eze
cias. ex esaie. ca.
xxvij. in qđ postea āp
p̄p̄a descripsit libera
tioēs ab hoste / hic p̄sō
qñt ponit eis sospitatez
a morbo in quē incide
rat. Usq; ad mortē. i.
morbo incurabili. Fis

liv Amos. nō is / qđ fuit vñs de duodeciz. p̄phetis minorib⁹: s̄ ⁊ ali⁹ ⁊ ip̄e p̄pheta. Dis
pone. vt sic dicā fac testamētū. Ad parietē: vt attēt⁹ ozaret. In v̄itate. non hoc dicit
imputādo b̄dā / qđ fecit: s̄ magis oñdens se gratū de b̄nificijs acceptis. Dies tuos. s̄re
hac exactos. Ecce ego adiciā. hoc signū ptinet ad p̄missi p̄firmationē: qđ de horologio
subiūgit. Regis Assyrioz. qđ gerebat bellū cū hebreis de qđ in p̄cedēti capite dixerat: qđ
angelus dñi p̄cussit in castris Assyrioz centū octoginta quāq; milia.

dñm deitvrm: qđ benign⁹ et misericors ē: paties et mi
te miē: et p̄stabilis sup malicia. Quis scit si conuertat⁹
& ignoscat de⁹. & relin̄t post se bñonē: Sacrificiū &
libamē dño deo n̄ro. canite tuba in s̄iō: sc̄tificate ieiū
niū: vocate coetū: cōgregate pplm: sc̄tificate eccl̄iā: co
adunate senes: cōgregate puulos. & suggētes vbera.
Egrediet⁹ sp̄s de cubili suo: & sp̄sa de thalamo suo.
Int vestibulū & altare plorabūt sacerdotes. & leuitae
ministri dñi: & dicēt. Parce dñe: parce pplō tuo: & ne
des h̄reditatē tuā in opprobriū: vt dñent eis natiōes.
Quare dicūt in pplis: vbi ē de⁹ eoz. Zelatus ē dñs
terrā suā: & pepcit pplō suo. Et r̄ndit dñs: & dixit pplō
suo. Ecce ego mittā vobis frumētū et vinū: & oleum.
Et replebimini eis. Et non dabo vos vltra opprobriū
in gentibus. Dicit dñs omps.

¶ Fes. v. Esaia propheta. Ca. xxxvij.

In diebus illis. Aegrotauit ezeias vsq; ad mortē: &
introiuit ad eū Esaia filius Amos p̄pheta. & dixit
ei. Hec dicit dñs. dispone domui tuę: qđ morieris tu: &
nō viues. Et cōuertit Ezeias faciē suā ad parietē: et ora
uit ad dñm: & dixit. Obsecro dñe: memēto qđo quō
ābulauerim corā te in v̄itate & corde p̄fecto: qđ bo
nū est in oculis tuis fecerim. Et fleuit Ezeias fletu ma
gno. Et factū est v̄bū dñi ad esaia p̄phetā: dicēs. Vas
de: & dic ezeie. Hec dicit dñs deus dauid p̄ris tui. Au
diui cōfōnētū tuā. & vidi lachrymas tuas. Ecce ego adij
ciā sup dies tuos quindēcim annos: & de manu regis
Assyriorum eruā te: & ciuitatem istam: & protegam
eam. Dicit dñs omps.

¶ Feria sexta sequenti.

Clama ne cesses. Et esa. ca. lviij. Quamq̃ hebreorū q̃dam hęc pphete verba aliter interpretent̃: de ch̃so ṽturo cōmodius intelligunt̃. Clama ne cesses. h̃ba sūt p̃s ad ch̃m hoiem. Quasi tuba id q̃d ch̃s in p̃dicatiōe fecit euāgelij. p̃p̃lo meo. s̃iū deorū. Domui iacob. q̃ d̃r etiā irat̃. Me q̃unt. legēdo h̃ba legi: vt boni videantur ap̃d p̃lebē. t̃olūt sub-

H ¶ Feria sexta. Lectio Esaiaē prophetæ. Ca. lviij. Aec dicit dominus. Clama ne cesses. quasi tuba exalta vocē tuā; et annuncia populo meo scelera eorum, et domui iacob p̃tā eorum. Me etem̃ de die in diem quærunt; & scire vias meas volunt; q̃si gens, quæ iusticiam fecerit; & quæ iudiciū dei sui non dereliquerit. Rogant me iudicia iusticię; et appropinquare deo volunt. Quare ieiunauimus et non asperxisti: humiliauimus animas nostras; et nescistis. Ecce in die ieiunij vestri inuenitur volūtas ṽra, & omnes debitores ṽros repetitis. Ecce ad lites et contentiones ieiunatis, et percutitis pugno impie. Nolite ieiunare, sicut vsq̃ ad hanc diem, vt audiatur in excelsis clamor vester. Nunquid tale est ieiunium, q̃d elegi: per diem affligere hominem animā suam? Nunquid torquere quasi circulum caput suum, & saccum, et cinerem sternere? Nunquid istud vocabis ieiunium, et diem acceptabilem domino? Nonne hoc est maius ieiunij: quod elegi? Dissolue colligationes impietatis; solue fasciculos deprimentes. Dimitte eos, qui cōfracti sunt liberos; et omne onus disrump. Frange esurienti panem tuum; et egenos vagosq̃ induc in domū tuam. Cum videris nudum operi eum; et carnem tuam ne despexeris. Tunc erumpet quasi mane lumen tuum; & sanitas tua citius orietur. Et anteibit faciem tuā iusticia tua; & gloria dñi colliget te. Tunc inuocabis & dñs exaudiet. Clamabis, et dicet ecce adsum. Quia misericors sum dñs deus tuus.

paucā verba. Nunq̃d p̃torq̃re q̃si circulū caput suū: & saccū: & cinerē sternere: deinde inferi. Nunq̃d istū vocabis ieiunij. subaudi acceptū & approbatū mihi. Nōne hoc. q̃d sequitur. s. abstinere a malo: & facere bonū. Colligatiōes impietatis. q̃z indēi principes intendebant calumnias: & cautelas pauperibus quibus illorum postea diripiebant bona. fasciculos. i. onera incompportabilia. De quibus Matthēi. xxiij. alligant onera grauia. Confracti sunt. i. in seruitute detenti. & subdit alia misericordię opera. Erumpet lumen tuum. quia orietur tibi sol iusticię. Sanitas. a peccati morbo.

audi videri q̃d eis saluatoz obijcit arguendo illos de hypocrisis.

Non derelinq̃rit. cū fecerit p̃trariū. Rogāt me. vt epuler eis cōtra p̃sequētes. t̃olūt ap̃d p̃opinq̃re. cum re vera aliud faciāt. & in sui cōmendationem dicūt.

Ieiunauimus. hoc et phariseus ille imputat q̃d ieiunabat bis in sabato. Humiliauimus in cinere & sacco.

Et nescisti. i. dissimulasti te nescire. Ecce in die. Verba sunt dñi exprobrātis iudeorū arrogantia simul & simulationem. Volūtas ṽra. i. voluntatis prauitas. Debitorē repetitis. p̃tra illud ofonis dñice. Dimitte nobis sicut & nos dimittimus.

percutitis pugno iniuria p̃mo inferentes. ut audiatur. i. si vultis p̃ces ṽras a deo exaudiri. Q̃d elegi. q̃d ego approbo / dicit dñs. Affligere animaz suā p̃ carnis abstinētiā. & intermisit hęc

EPISTOLAE

Colliget tē: in die mortis. Quia misericors: hoc adiectum est: quia in peccato non habetur.

¶ Sabbato sequenti.

Si abstuleris de medio prophetę finem: dicit igitur. Si abstuleris catenā: scz q̄ tenebas te in pedum

tuis caulationibus.

Extendere digitū notā

do alios de infamia: vt

poetę dicunt medium.

Porrigendo digitum.

Effuderis animā: i. in i

serationis affectum.

Repleueris: ex paup̄a

te subleuando.

Lux tua: i. auferentur

tibi tenebrę in quibus

errabas. Regem: i.

mentis pacem.

Ossa tua: ab infirmita

te liberum reddet.

Hortus irriguus: idest

fertilis ex eo quod fre

quenter rigatur.

Edificabūtur deserta:

q̄ etiam tuo exemplo

alios ad te allicies qui

erant abalienati.

Edificator sepis: idest

spinę ex quibus hortis

ptenduntur sepes.

Semitas in quietem: i.

vias angustas in lati

tudinem deducens.

A sabbato pedem: idest

nihil mali perpetraue

ris. Facere: idest ad

faciendum aliquod p

libidine tua. Delica

tum: vacando tantum

rebus diuinis r̄ absti

nendo a labore.

Glorificaueris eę: idest

hono:aueris. Vias

tuas in quibus ate hac

ambulabas. Voluntas tua: i. pars irrationalis: sed omnia per rationem expedites.

Delectaberis: quia consolabitur te Dominus.

Sustollam te: in contemplatiōem

rerum diuinarum.

Hereditate patris: cuius christiani: sunt veri hęredes ex hęre

ditis iudeis.

¶ Sabbato. Lectio Esaie prophetę.

Capite. lviij.

Acc dicit Dominus Deus.

Si abstuleris de medio tui cā

tenam: & deseris digitum

extendere: & loqui, quod nō

pdest. Cū effuderis esurienti

aiam tuā, & aiam afflictā res

pleueris: oriatur in tenebris

lux tua: & tenebrę tuę erūt

sicut merides. Et requiem dabit tibi Dominus deus

tuus semper: & implebit splendoribus animam tuā:

& ossa tua liberabit. Et eris quasi hortus irriguus, &

sicut fons aquarum, cuius non deficient aquę. Et

ædificabuntur in te deserta sæculorum fundamenta

generationis, & generationis suscitabis. Et voca

beris ædificator sepium: auertens semitas in quies

tem. Si auerteris a Sabbato pedem tuum, facere

voluntatem tuam in die sancto meo: & vocaueris

Sabbatum delicatum: & sanctum Domini glori

osum, & glorificaueris eum, dum non facis vias

tuas: & non inuenietur voluntas tua, vt loquaris ser

monem: tunc delectaberis super domino deo tuo. Et

sustollam te super altitudinem terrę, & cibabo te hę

reditate iacob patris tui. Os enim domini locutum

est hæc.

¶ Dominica in quadagesima.

Hortamur vos. Et epistola secunda ad Corinthios. capite. vi. In quo posteaquam Apostolus commendauit ministerium noui testamenti. hic hortatur alios ad executionem debitam huius ministerij et armat Apostolus Christi milites in quatuor virtutibus Cardinalibus. Et primo in fortitudine dicens.

¶ Dominica in quadagesima. beati Pauli apostoli ad Corinthios. ij.

Capite sexto.

Ratres. Hortamur vos, ne in vacuum gratiam dei recipiatis. Ait enim. Tempore accepto exaudiui te, & die salutis audiui te. Ecce nunc tempus acceptabile. Ecce nunc dies salutis. Nemini dantes ullam offensionem:

ut non vituperetur ministerium nostrum. Sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos, sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in spiritu sancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute dei. Per arma iusticie a dextris, & a sinistris, per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam: ut seductores, & voraces: sicut qui ignoti, & cogniti. Quasi morientes, & ecce viuimus, ut castigati, & non mortificati. Quasi tristes, semper autem gaudentes. Sicut egentes, multos autem locupletantes. Tanquam nihil habentes, & omnia possidentes.

Adiuuantes. idest cooperantes cum deo quasi ministri. In vacuum, idest in vanum sed dicet quispiam gratia dei non est in manu mea, subiungit.

Tempore accepto. id est noue legis. Et est esai. cap. xlii.

Die salutis. sub saluatore christo uiuentibus.

Nemini dantes: idest nolumus dare scandalum et occasionem.

Exhibeamus per patientiam legendum est sicut in greco exhibemus: In multa patientia: que est fortitudinis pars.

In castitate et ieiuniis. quod est temperantis opus.

In scientia quod est opus tertie virtutis: hoc est prudentie: cui adiungit longanimitatem charitatem et veritatem. Per arma iusticie: quod est vltima virtutis Cardinalis opus. A dextris et sinistris: idest secundorum et aduersorum. quia virtutis est equaliter inter prospera et aduersa se habere: per gloriam ecce prospera: per ignobilitatem: ecce aduersa. nam obij-

ciabatur Apostolis ignobilitas.

Infamia et bona fama. Eodem modo sunt exponenda. et que sequuntur. Seductores et voraces. Noti et ignoti. Morientes et viu. et. quod opinione quorundam reputabatur in felices et miseri. aliorum vero felices ipsi seipso beatos existimabant.

EPISTOLAE

¶ Feria secunda sequenti.

Ecce ego ipse requirā. Ex ezechiele ca. xxxiii. in q̄ postea dicit ppheta vba sua de iustis effectū: dicens. Ego reqrā. Et vñ translatoe nota ex pastore ⁊ grege. Ex oib⁹ locis. vbi fuerāt dispse. In terrā suā. vt dicit psalmista. In loco pascue ibi me col locabit. In mōtib⁹ isrl. hoc in ecclesia fidei.

lū: ⁊ oia dicta sūt p allegoriā. Accubare qđ faciūt oues postq̄ pascit sūt. nā cubātes ⁊ q̄ pascit sūt ruminant. Qđ pierat. i. negligētia pastoris de pditum. Abieci. i. fugatiū scilicet pastoz. Cōfractū vulneratū / qđ faciunt chirurgi. Infirmū. s. alio quouis morbo.

¶ Feria. ij. sequenti.

Querite dñm. Ex eisa. ca. ly. In quo exercitat hūana diligēcia ad inq̄rēdū deū tpe grātie. Dñi ōt. i. sumus in tpe qđ id possum⁹ facere. nā post mortē non licebit. Cūppe est. i. parat⁹ ad exaudiēdū. ⁊ qz pctōres de⁹ nō exaudir: subdit. Derelinq̄t impius viā suā. i. mala / q̄ ante hac opat⁹ est. Et reuertat. p penitentiā. Miserebit⁹ dando illi grām. Multus ē. i. pñus ⁊ benign⁹. Non em. vba sunt pphete in psona dei. Cogitatioes meae meae. qz ego nō sum odij ptinax vt vos est: s; sum ad miaz pcliuis.

Sicut exaltant. comparatio est: s; q̄ nō qđ parat ea / q̄ cōparatur. nā finit ad infinitū si non est pportio. Et quō descēdit. cōparatio ē aptissima: p quam expm̄it ch̄ri descēsus ad hōis naturā suscipiēdā ⁊ manifesta lēō. s; pluuia ⁊ nix nō reuertūt sub forma nūis et

¶ Feria. ij. ezechiele ppheta. Ca. xxxiii.

Haec dicit dñs. Ecce ego ipse reqrā oues meas. ⁊ visitabo eas. sicut visitat pastor gregē suū in die: qñ fuerit in medio ouīū suarū dissipatarū. Sic visitabo oues meas: ⁊ liberabo eas de oib⁹ locis. in qb⁹ dispse fuerāt in die nubis. ⁊ caliginis. ⁊ educā eas de ppls: ⁊ cōgregabo eas de terris: ⁊ inducā eas in terram suā. ⁊ pascā eas in mōtib⁹ isrl. in riuīs ⁊ in cunīs cisfledib⁹ terre. In pascuis vberimis pascam eas. ⁊ in mōtib⁹ excelsis isrl ferūt pasqua earū: ibi reqescēt in herbis virētib⁹: ⁊ in pascuis pinguib⁹ pascēt sup montes isrl. Ego pascā oues meas: ⁊ ego eas accubare faciam: dicit dñs de⁹. Qđ perierat regram. ⁊ qđ abieciū erat reducā. ⁊ qđ cōfractū fuerat alligabo. ⁊ qđ infirmū fuerat: cōsolidabo. ⁊ qđ pingue ⁊ fortē custodiā: ⁊ pascā illas in iudicio ⁊ iusticia. Dicit dñs omnipotens.

¶ Feria. ij. eisaie ppheta. Cap. lv.

In diebus illis. Locutus est eisaia ppheta dicens. Querite dñm: dñi inueniri pōt. inuocate est. dum ppe est. Derelinq̄t impius viā suā: ⁊ vir iniqu⁹ cogitatioes suas. ⁊ reuertat⁹ ad dñm. ⁊ miserebit⁹ eius: et ad deū n̄m: qñ mult⁹ est ad ignoscēdū. Nō em cogitatioes meae. cogitatioes v̄re. neq; viē meae. viē vestrę dicit dñs. Quia sicut exaltant celi a terra: sic exaltat⁹ sunt viē meae a vijs v̄ris. ⁊ cogitatioes meae a cogitatioib⁹ v̄ris. ⁊ quō descēdit imber et nix de cēlo: et ille lucvltra nō reuertit⁹. sed inebriat terrā: et infundit eā. et germinare eā facit: ⁊ dat semē ferēt: et panē comedēt: sic v̄bū meū: qđ egredit⁹ de ore meo. Non reuertē ad me vacuū: sed faciet q̄cunq; volui: ⁊ pspabit⁹ in his. ad q̄ misi illud. Air dñs ops.

plumig

plurimē sed p exhalationē. sic hū dñi. i. chrs nō reuertet ad patrē vacuū: sed inferorū spō
lis onustū. Quēctūq; volui. i. q p ipm fieri disposui. p̄sp̄abit: qm̄ oīs illi ex sentētia
pcedent.

¶ Feria. iij. sequenti.

Oreit dñs ad Moysen. Ex exodo. cap. xxiij. m̄ q posteaq; deus tradidit p Moysen p̄
cepta moralia ⁊ iudicialia. hic disponit illū ad tradēda ceremonialia: dicens illi.

¶ Feria. iij. Lcō libri Exodi. Ca. xxiiij.

IN diebus illis. Dixit dñs ad Moysen. Ascende ad
me in montē: & esto ibi. daboq; tibi duas tabulas
lapideas, & legē, ac mandata, q̄ scripsi, vt doceas filios
Israel. Surrexerunt Moyses & Iosue minister eius.
Ascendensq; Moyses in montē dei, senioribus ait. Ex
pectate hic: donec reuertamur ad vos. Habetis Aarō
& Hur vobiscum, si quid natum fuerit q̄stionis: refer
etis ad eos. Cūq; ascendisset Moyses, operuit nubes
montē, & habitauit gl̄ia dñi super sinai, regens illum
nube sex diebus. Septimo autem die vocauit eū dñs
de medio caliginis. Erat autem species gl̄ie dñi: quasi
ignis ardens super venticem mōtis in cōspectu filiorū
Israel. Ingressusq; Moyses medium nebulæ: ascendit in
montem. Et fuit ibi quadraginta diebus & quadras
ginta noctibus.

¶ Lectio libri Regum. iij. Cap. xix.

IN diebus illis. Venit Helias in Bersabe iuda: & di
misit ibi puerū suum & perrexit in desertum viā
vnius diei. Cūq; venisset & sederet sub tervnam
iuniperiū: petiuit animæ suę vt moreret. Et ait. Sufficit
mihi dñe, tolle aīam meā. Neq; em̄ melior sum, quā
p̄res mei. Proiecitq; se, & obdormiuit in vmbra iunis
peri. Et ecce angelus dñi tetigit eum: dixitq; ei. Surge
comede. Et respexit: & ecce ad caput suū sub cineribus
panis: & vas aque. Comedit ergo: & bibit: & rursum
obdormiuit. Reuersusq; est angelus dñi sc̄do: & reti
git eum dixitq; illi. Surge comede, gr̄adis em̄ tibi res
stat via. Qui cum surrexisset: comedit & bibit. Et as
bulauit in fortitudine cibi illius q̄draginta diebus, &
q̄draginta noctibus vsq; ad mōtē dei Oreb.

phetae Baal: nūc scribit quō fugiēs e regiōe. helias venit in Bersabe iuda: ⁊ adiecit
iuda: qm̄ est altera ciuitas in tribu Simeonis. Josue. xiiij.

Ascēde in montē. s. sinai
& solus. Est ibi. i. sub
audi quo ad aliud iussu
ro. Ascēdēs. i. dñi est in
ipso articulo ascēdēdi.

Seniorib; illis septua
ginta qbus cōmiserat
gubernatiōis curam.
Reuertamur. s. ego ⁊ Jo
sue. Aarō. s. s. Mo
sis. Hur. s. maritū āne
lorū. Moysen. Questio
nis. i. litigij aut p̄rouer
sij. Referet ad eos. i.
ad illorū iudiciū. Ascē
disset Moyses. relicto Jo
sue in mōtē articulo sue
hūero. Opuit mōtē qd
erat signū p̄ntis dñi.

Sex dieb; anteaq; illū
dñs alloqrēt: nihilomi
nus tñ ⁊ postea nubes
pstitit qz ⁊ septimo die
de nube illū vocauit.

Quasi ignis: q̄ erūpens
de nube rēdebat i subli
mitate vt posset in ca
strū videri. In mōtē. i.
mōtis verticē. Qua
draginta dieb; hoc p̄se
gurabat q̄draginta diez
ieiuniū: qd facit ad rē
quē admodum qd seq̄t
de helia. ppheta.

Ant helias i ber
sabe. Ex. iij. Regū
volumine cap. xix. In q
posteaq; dixit q̄ Jezab
bel regis Achab vxor
minata ē mortem helie
p̄pterea qd occidit p̄
puerū suū filiū mulieris

EPISTOLAE

quem suscitauerat. Anims singl. petiuit a deo morte. Iuniperus arbor est quibda in locis a deo ramis p̄ctis vt vmbra faciat. t̄erg. in bucco. Iunipi grauis vmbra. Oba domiuit. ex itinere ⁊ labore fessus. Subcinerici panis. cuiusmedi panes etiam hodie multis in locis sūt: q̄ etia in libris regū ⁊ Paralipomenonis colligēd siue colligide vocatur. In fortitudine. qm etia ex natura sua plurimū alimēti h̄: vnde athletis ministrabatur Iuuenalis comedit colliphia pauce. In Oreb. Mōs est in regiōe Madian non lōge a syna. Eusebius tñ in Topographia locos cum esse dicit transiordanem.

¶ FERIA QUARTA
sequenti.

Eter ē fmo dñi. Ex ezechiele. pp̄he. ta. cap. xviij. in q̄ supponēdū est: qd iudē p̄rebanē dicētes: qd deus illos puniebat nō p̄ suis s̄ p̄ parētū delictis. ad quorū scutationem pponit. parabola ex puerbio h̄ntē fundamētū dicēns. Quid est hoc? Et sunt vba dei. Est aut parabola gñe dissimiliū cōparatio. Prouerbiū dō. que a grecis d̄: paroemia: sentēt. a rebus / t̄pibꝫ accōmōdata. gñ dicit similitudo versa est in sentētiam. Comederunt vñā. i. peccauerūt. Obstus puerūt. i. luerūt p̄cti p̄nam t̄uo ego. iuradi est forma ap̄d hebr̄eos. Si erit. qñ dicat non erit. sicut illi psalmi. Si introibūt in req̄z meā. Ipse moriet̄. nō filij p̄ p̄re. Et vir p̄ p̄re plū ostēdit qd dicit. In montibus. vbi erant idola indigenarum. Unde ⁊ de bonis regis

¶ FERIA QUINTA. Lectio Ezechieis prophetae. Capite. xviij.

In diebus illis. Factus est sermo dñi ad me dicens. Quid est, q̄ inter vos parabolā vertitis in puerbium istud in terra israel dicentes. P̄res comederūt vñā acerbā: ⁊ dentes filiorum obtupescunt. Vñū ego dicit dñs deus. Si erit vobis vltra parabola h̄c in puerbium in israel, ecce oēs animæ meæ sunt, vt anima p̄ris: ita ⁊ anima filij mea est. Anima, q̄ peccauerit: ipsa moriet̄, ⁊ vir si fuerit iustus, ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iusticiā, in mōtibus nō comederit, ⁊ oculos suos non leuauerit ad idola domus israel: ⁊ vxorem p̄ximi sui nō violauerit: ⁊ ad mulierem menstruatam nō accesserit, ⁊ hominem nō cōtristauerit: pign⁹ debitori reddiderit: p̄ vim nihil rapuerit, panem suū esurienti dederit, ⁊ nudū opuerit vestimēto: ad vñā ram nō cōmodauerit: ⁊ amplius nō accepit: ab iniquitate auertit manū suā: ⁊ iudiciū verū fecerit inter virum ⁊ virū: in p̄ceptis meis ambulauerit, ⁊ iudicia mea custodierit, vt faciat veritatē: h̄c iustus est. Vita viuet, ait dñs deus. Qd si genuerit filiū latronē effundentem sanguinē: ⁊ fecerit vnū de istis: ⁊ h̄c quidē omnia nō faciet. Sed in mōtibus comedentem, ⁊ vxorē p̄ximi sui polluentē: egenū, ⁊ pauperem cōtristantē, rapientē rapinas, pignora nō redētē, ⁊ ad idola leuantē oculos suos, abominationē facientem, ad vsurā dantē, ⁊ amplius accipiētē, nunquid viuet: nō viuet. Cum vnīuersa h̄c detestāda fecerit: morte morietur. Sanguis eius in ipso erit. Qd si genuerit filiū, qui vidēs omnia p̄ctā p̄ris sui, q̄ fecit, timuerit: ⁊ non fecerit s̄c̄e eis: ⁊ iudicia mea fecerit: ⁊ in p̄ceptis meis ambulauerit: h̄c non moriet̄ in iniquitate p̄ris sui: sed vita viuet. P̄t̄ eius, quia calumniatus est, ⁊ vim fecit fratri: ⁊ malum opatus est in medio populi sui: ecce

mortuus est in iniquitate sua. Et dicitis. Quare non portabit filius iniquitatem patris? Videlicet quia filius iudicium, & iusticiam operatus est. Omnia praecepta mea custodiuit: & fecit illa: vita viuet. Ait dominus omnipotens.

¶ Lectio. vi. Ezeielis prophetae.

Capite. xviii.

Hec dicit dominus deus. Anima, quae peccauerit ipsa morietur. Filius non portabit iniquitatem patris, & pater non portabit iniquitatem filii. Iusticia iusti super eum erit: & impietas impij erit super eum.

Si autem impius egerit poenitentiam ab omnibus peccatis suis, quae operatus est, & custodierit vniuersa praecepta mea: & fecerit iudicium, & iusticiam: vita viuet & non morietur. Omnis iniquitatem eius, quas operatus est, non recordabor. In iusticia sua, quam operatus est, viuet. Nunquid voluntatis meae est mors impij (dicit dominus deus) & non, ut conuerratur a vijs suis, & viuat? Si autem auerterit se iustus a iusticia sua, & fecerit iniquitatem secutus dum omnes abominaciones, quas operari solet impius, nunquid viuet? Omnes iusticiae eius, quas fecerat, non recordabuntur. In praeuicatione sua quae praeuicatus est: & in peccato suo quod peccauit, in ipsis morietur. Et dixistis. Non est aequa via domini. Audite ergo domus Israel. Nunquid via mea non est aequa, & non magis viae vestrae praeuicunt? Cum enim auerterit se iustus a iusticia sua, & fecerit iniquitatem: morietur in eis. In iusticia sua, quam operatus est, morietur. Et cum auerterit se impius ab impietate sua, quam operatus est, & fecerit iudicium, & iusticiam: ipse animam suam viuificabit. Considerans enim, & auertens se ab omnibus iniquitatibus suis: quas operatus est: vita viuet, & non morietur. Dicit dominus omnipotens.

bus in libris regum quod abutuerunt excelsa. Pignus debitori in summa necessitate illi rei constituto. Iudiciu fecerit. sumptus arbiter inter disceptantes. Quod si. exemplum a prario de filio puer so hois iusticie opibus cuius opa praria repetit. Cum vniuersa hec non collectivae sed distributivae quilibet illorum. Quod si. exemplum de filio iusto prius iniustus. Et oia sunt ex superioribus manifesta.

¶ Feria. vi. sequenti.

¶ Anima quae peccaverit. Ex eodem capitulo. xviii. Ezeielis. ubi posteaque superiora colligit: ponit exempla de auerteribus se a proposito: primo de malo in bonum.

Oia praecepta. nam peccata in vno facta est ois reus. Non recordabor. puniendo eternaliter. punient tamen temporaliter. Si autem auerterit se iustus. ponit exemplum de auertere se a bono in malum. Iusticiae quae fecerat. scilicet tempore gratiae. Non recordabitur. genus ubi posuit. per gratiam hoc est deponere per actum. Ex dixistis. subaudi male de me operantes. Non est ergo. sic puniendo quemadmodum est dictum. Cum auerterit se impius. exemplum a prario et superiora colligens. Unumquemque iuxta vias suas iudicabo. id est secundum opera quae gessit.

b ij

EPISTOLAE

¶ Sabbato sequenti.

Loquutus est Moyses. Ex Deutero. cap. xxi. In quo posteaq̃ posuit legis p̃cepta nūc dicit q̃ debet hō esse gratus de bñficijs a deo acceptis: r quō sit a deo p̃caturus. De sanctuario. qd si sanctario potius eēt legēdum: nā sanctaria sunt vbi scēg reponūt res. Habitaculo celoz: qz cglū celi dñi: in terra q̃q̃ illi habitaculū p̃struit ad illius celestis imaginē.

hodie dñs. De obediētia in diuinis mōdatis. Et dicit hodie p̃ eo qd est semp. q̃le est illd. Ego hodie genui te. et qd seq̃t. Dñm elegisti hodie. i. in gēnū: ex q̃ lesgē illius in mōte sinay accepisti: r hodie elegit te: eodē mō est exponendum. peculiaris. i. p̃p̃ius a peculio: qd ē p̃p̃iū eius q̃ seruit. Excelsiores. qd fecit in p̃p̃lo ch̃stiano israelitis co populo abdicato. Quas creauit. qz oīa in dei gloriā ordinātur.

In diebus illis. Dixit moyses filiis isrl. Si custodieritis r. c. Ex Deut. ca. xi. tibi postea q̃ posuit lege p̃cepta p̃mia fructibus illa p̃ponit. Deū ṽm. qd potissimū est ex p̃ceptis. Gētes istas: q̃ruz regiones possessuri estis. Fortiores vobis. r nō nūc ro r robore. A deserto. descriptio est terre p̃missiōis: nā desertum est a meridie. Libanus mōs a septentrione. Euphrates ab ortu solis: ad occasum. Mare occidētale. i. Cypriū. qd iudeā ad occasū abluit. Terrorem vestrum. actiue. idest quem hostibus vestris incurietis.

¶ Sabbato. Lectio Deuteronomij.

Capite. xxvj.

In diebus illis. Loquutus est Moyses ad dñm dicens. Respice dñe de sanctuario tuo: & de excelsio celorum habitaculo: & benedic populo tuo israel: & terræ, quam dedisti nobis: sicut iurasti patribus nostris: terræ lacte, & melle mananti. Audi israel. Hodie dñs deus tuus p̃cepit tibi: vt facias mandata eius, atq; iudicia: & custodias, & impleas ex toto corde tuo, & ex tota anima tua. Dñm elegisti hodie: vt sit tibi deus, & ambules in ṽijs eius, vt custodias ceremonias illius, & mandata, atq; iudicia, & obedias eius imperio. Et dñs elegit te hodie, vt sis ei p̃p̃s peculiaris: sicut loquutus est tibi: vt custodias omnia p̃cepta illius, & faciat te excelsiorem cunctis gentibus, q̃s creauit in laudē, & nomen, & gl̃iam suam. Et sis p̃p̃s sanctus dñi dei tui, sicut loquutus est:

¶ Lectio Deuterono. Cap. xj.

In diebus illis. Dixit Moyses filiis israel. Si custodieritis mandata quæ ego p̃æcipio vobis: & feceritis ea: vt diligatis dñm deum ṽm, & ambuletis in omnibus ṽijs eius adherentes ei: disperdet dñs oēs gentes istas ante faciē ṽram: & possidebitis eas: q̃ maiores, & fortiores vobis sunt. Omnis locus, quem calcauerit pes ṽr, vester erit. A deserto, & libano, & flumine magno Euphrate, vsq; ad mare Occidētale erūt termini ṽri. Nullus stabit contra vos. Terrorem ṽm & formidinē dabit dñs deus vester super oēm terram: quam calcaturi estis: sicut loquutus est vobis dñs deus vester.

In diebus illis. Oñonem faciebant. Ex. ij. Maccha. lib. cap. i. Et h̄boꝝ epistola ordi
ne permutato. Est autē epistola ind̄goꝝ habitantiū in iud̄a ad eos/ q̄ habitant in
egypto. Inuitant nāq̄ eos ad celebratē quorūdam festoꝝ ob victorias partas de ho
libus: vt faciant rogantes/ q̄s et ipsi fecerūt. Et p̄mo ponit qđ sacerdotes eius facie
bant. Jonatha. q̄ erat cantoz p̄nceps: dicētibz. Nū faciat vob̄ deus. h̄c h̄ba nō sūt

¶ Lectio Macchabæorum. ij.

Capite. f.

In diebus illis. Oñonem faciebāt
oēs sacerdotes, dū offerrent sacri
ficiū p̄ pp̄lo Isrl̄. Ionathas in
choante: ceteris autē respondenti
bus: et dicētibz. Benefaciat vobis
de⁹: & meminerit testamētisui,
qđ ad Abrahā & Isaac & Iacob
loquutus est seruoz suoz fideliū. Et det vobis cor
omnibz: vt colatis eū: & faciat is ei⁹ volūtātē. Adapiat
cor v̄rū in lege sua, & in p̄ceptis suis: & faciat pacem.
Exaudiāt dñs oñones v̄ras, & recōcilietur vobis: nec
vos deserat in tpe malo. Dñs deus noster.

¶ Lectio libri sapiētię. Eccle. ca. xxxvj.

Miserere n̄rī deus omnīū, & respice nos: & ostē
de nobis lumē miserationū tuarū. Et immittē
te timorē tuū sup gentes, q̄ non exquisierūt te, vt cos
gnoscat, quia nō est de⁹ nisi tu, vt enarrent magnalia
tua. Alleluā manū tuā. Sicut em̄ in cōspectu eozū san
ctificatus es in nobis: sic in cōspectu n̄ro magnificabe
ris in eis, vt cognoscat te: sicut & nos cognouim⁹: qm̄
nō est deus p̄ter te dñe. Innoua signa & immuta mī
rabilia. Gl̄ifica manū: et brachiū dextrum. Excī
ta furorē: & effunde iram. Extolle aduersariū: &
afflige inimicū. Festina tempus: et memento finis:
vt enarrent magnalia tua. Dñe deus noster.

chīū. q̄bus mirabilia illa fecisti. Furorē et iram. q̄ sunt puniendi instrumēta. Extolle. i.
exalta terram et terminos p̄r̄e: pone alias extollere p̄ laudare. Festina tps. i. saluoz
p̄nitionis et n̄rę liberationis. Et memento finis. i. aduētus messie. i. ch̄i/ quem hebrei
expectant: et nos venisse iam confitemur.

respondētum: s̄ mittē
tū lras in capite ipsius
epistolę in q̄ bene p̄can
tur illis ad q̄s scribunt
sicut nos solemus dice
re salutem. Sed nihil
refertur ad p̄positū
faciant. Lectio satis pa
tet.

Miserere n̄rī deus
Ex ecclesiā. ca.

xxxvj. tibi ponitur oñō:
q̄ p̄ḡsul vti debet sum
dens p̄ces p̄ oibz tā
gentilibz/ q̄ Iudeis.
deinde p̄ Iudeis pecu
liariter. Respice nos.
qđ est idē/ qđ faue nō
bis. Lumē misratio
num tuaz. q̄ eo tpe q̄
autor hūc librum scribe
bat: Iudei erant quodā
modo in tenebris iumi
nente illis p̄thelongo
Sotere egyp̄ti rege.
Timorē tuū. actiue p̄
terrore. Alleluā ma
nū tuam. p̄ aggraua de
p̄nendo eos ad interi
um. Sicut in cōspectu
eorum. reducēs nos ad
idolatriā p̄ flagella: vt
in. iij. Regū. legimus.
Magnificeris in eis. i.
magnus appareas.
Innoua signa. sicut fe
cisti quo tpe p̄res n̄ros
ex egyptia seruitute li
berasti. Manū et bra

EPISTOLAE

IN diebus illis. Angelus dñi. Ex Daniele cap. iii. vbi legitur: qđ Nabuchodonosor qđ noluerunt adorare statuā illā / quā crexerat: quibus in fornace positis deus misit in auxilium angelū suū: qđ fecerit narrat. Cū Azaria. qđ prius vocabat Abdenago: / & socij eius. s. Ananias & Misael. ventū rosis. i. statū afferētē rosis refrigerationē. Tūc hi tres. qđ pueri fecerint ostēdit postq̃ sunt liberati. Nōmē sc̃m. i. tetras grāmātō: hoc est q̃tuoꝝ lras. In tēplo glorie tue ppe tēplū est celū: vt Seneca. in hercule furēte: tēplū summi vis duā deserui etheris. In throno. i. in sede celestiq; celum est sedes eius: & terra scabellum pedū eius. Intueris abyssos. i. mundi huius in penetrabilia & secreta.

C. Lcō Danielis pphetæ. Cap. iij.

IN diebus illis. Angelus dñi descendit cum Azaria & socijs eius in fornacē. Et excussit flāmā ignis de fornace: et fecit mediū fornacis q̃li vētum roris flatem. Flāma autē diffusa est super fornacē cubitis q̃draginta nouē: et erupit, & incendit q̃s reperit iuxta fornacē de chaldejs ministros regis: qui eā incendebar. Illos autē nō tetigit oīno ignis: neq; contristauit, neq; quicq; molestie intulit. Tūc hi tres q̃si ex vno ore laudabāt & glificabāt & bñdicebāt deum in fornace: dicentes. Benedic̃s es dñe deꝝ patrum nꝝorum, et laudabilis & gl̃osus et superexaltatus in sc̃la. Et benedictum nōmē gl̃ie tue sc̃m, & laudabile, & superexaltatum in oībus sc̃lis. Bñs es in tēplo sc̃to gl̃ie tue: et superlaudabilis et supergl̃osus in sc̃la. Bñs es in throno regni tui: et superlaudabilis et supergl̃osus in sæcula. Benedictus es, qui intueris abyssos: et sedes super cherubin: & laudabilis et super exaltatus in sc̃la.

C. Ad Thessalonicenses. Cap. v.

FRēs. Rogamus vos: corripite inquietos, cōsolamini pusillanimes: suscipite infirmos: patientes stote ad omnes, Videte ne quis malū pro malo reddat alteri: sed semper, qđ bonum est sectamini in inuicem: & in omnes. Semper gaudere. Sine intermissione orate. in omnibus gr̃as agite. Hęc est em̃ voluntas Dei in Ch̃so Iesu in omnibus vobis. Sp̃m nolite extinguere: pphetias nolite spernere. Omnia autem p̃bare: qđ bonum est tenete. ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem deus pacis sanctificet vos per omnia: vt integer sp̃s vester: & anima & corpus sine quere la in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur.

¶ Dominica secunda.

Rēs. Rogamus vos & obsecramus. Ex ep̃a. i. ad Thessa. ca. iij. in quo illos ad p̃dicat̃ h̃or̃at̃: q̃ forte p̃iores erāt ad venerca. Accepistis a nob̃. i. audistis euz eramus p̃sentes. Sic & ambuletis. hoc nō est in greco: subintelligit em̃. Sc̃tificatio ṽra. i. vt m̃di sitis & sc̃ti. Sūū vas. sūū corpus / q̃d est aig̃ domiciliū. Et honore. q̃

¶ Dñica. ij. ad Thessalonicen. f. Cap. iij.

Rēs. Rogamus vos & obsecram⁹ in dño Iesu: vt quemadmodū accepistis a nobis: quō oporteat vos ābulare, & placere deo: sic & ābuletis: vt abūdetis magis. Scitis em̃, q̃ p̃cepta dederim vobis p̃ dñm Iesum. Hęc em̃ ṽlūtas dei: sc̃tificatio ṽra, vt abstinētis vos a fornicatione: vt sc̃iat vnusq̃sq̃ ṽrm vas suū possidere in sc̃tificationē, & honore. Nō in passiōe desiderij: sicut & gētes, q̃ ignorāt deū. Et nequis sup̃grediat̃: neq̃ circūueniat in negotio fr̃em suum: qm̃ vindex est dñs de his omnibus: sicut p̃duximus vobis, & testificati sumus. Nō em̃ vocauit nos deus in immundiciā, sed in sc̃tificationē. In ch̃ro Iesu dño ñro.

¶ 1. Febr. ij. Lco Danielis p̃phete. ca. ix.

In dieb⁹ illis. Orauit Daniel: dicēs. Dñe deus ñr: qui eduxisti ppl̃m tuū de terra egypti in manu forti: et fecisti tibi nomē sc̃d̃m diē h̃ac. Peccauim⁹: iniquitatē fecimus dñe in oēm iusticiā tuā. Auertat̃ obsecro ira tua: et furor tu⁹ a ciuitate tua Ierlm̃: et a mōte sc̃o tuo. Propter p̃ctā em̃ ñra & iniquitates patrū ñrorū, ierlm̃, et ppl̃s tuus in opprobriū sunt: oib⁹ p̃ circuitū ñrm. Nunc ergo exaudi de⁹ ñr orōnē serui tui: & p̃ces ei⁹: & ostēde faciē tuā super sanctuariū tuū: q̃d desertū ē. Propter temetip̃m inclina de⁹ meus aurē tuā: et audi: aperi oculos tuos, et vide desolationē ñram: et ciuitatē, sup̃ quā inuocauit̃ est nomē tuū. Neq̃ em̃ in iustificatiōibus ñris p̃sternimus p̃ces āte faciē tuā, sed in misericordiis tuis m̃ltis. Exaudi domine placare de⁹ me⁹: quia nomen tuum inuocatum est super ciuitatem: et super ppl̃m tuum: domine deus noster.

in p̃cibus iustis debita a te petēdo: s; ad tuaz m̃iaz pfugiētes. Exaudi dñe. instat / exaseratq̃ p̃ces. placare. i. sis placatus ab ira. Attēde. i. sis attēctus ad p̃ces ñras. Et fac. subaudi q̃d petimus. Ne moreris: q̃ p̃missiōis tu⁹ instat tempus.

b iij

p̃libidinē corporis dehonestat̃. In passiōe desiderij. i. in affectiōe p̃cupiscētiē / q̃ p̃turbat rationē. Sicut gētes / q̃ putāt cōcubitus vagos esse licitos. Ne q̃s sup̃grediat̃. i. sup̃plāet. neue decipiat. Circūueniat. q̃d fere idē est: hoc est ex insidijs adiri.

Et neq̃. particula nō ē in greco. tūder. i. h̃m̃i criminū punitōr. In immundiciā. i. vt esse mus libidinib⁹ inq̃nati.

¶ 1. Febr. ij. sequenti.

In dieb⁹ illis. Orauit Daniel. Ex danielē p̃ph̃a ca. ix. in q̃ daniel petiit a dño mali amotiōnē / ac deinde bōi largitiōnē. q̃d vt imperet b̃ñficiā iā accepta cōmemorati⁹ imp̃is ab egyptia fuiture liberatiōnē. Scōz diē h̃ac. i. sicut & nunc facis erga nos. In oēs. i. p̃ra tuā lesē. A ciuitate tua. in q̃ peculiariter coleris. Mōte sc̃o. vbi tēplum erat. Per circuitū. q̃ vicinis oib⁹ erat p̃da. Nūc ergo. dom̃i petitiōnē ponit. Sup̃ factuariū. i. tēplū tuo cultui restituēdū. Prop̃ te. i. vt vitas tua oib⁹ sit nota. In iustificatiōib⁹. i.

¶ Fes. iij. seqnti.

Factus est sermo
dñi. Ex. iij. reg. li.
ca. xviij. quò iussu dei he-
lias ppheta venit in sa-
reptā vibem phénices
vbi hospitio suscept⁹ ē
a muliere vidua. Buc-
cellā panis. i. q̄tuz oris
bucca possit cape. In
lecytho. i. vasculo olea-
rio: q̄b⁹ capsaaces alio
noie dē. Et moriamur.
cū deinceps nihil alimē-
ti supsit. Subcinericiū
panē collicitiū siue colli-
pitiū: cuiusmodi panib⁹
vrebantur athlete.
Cetera ex historia sūt.
manifesta.

¶ Fes. iij. seqnti.

Orauit Hester ad
dñm. Ex lib. hester.
ca. xij. S; hęc nō ē oſo
vester regine. sed xar-
dochei patris illius et
sūt vba q̄dā immutata
ex originali. Saluare
nos. in originali salua-
re isrl. Celi ābitu. cir-
cūplexur: vt inq̄t] Plu-
uius. Inimici nostri.
Amā. s. q̄ moliebat⁹ In-
deoz gēte p̄dere. Pars
tē tuā. i. hereditatē pe-
culiarē. Sorti ⁊ funi-
culo. q: soluti erāt ātiq̄
p funes metiri heredi-
tates: ⁊ deinde sortiri:
vt in psal. s. funes ceci-
derūt mihi in p̄claris.
Te canētiū. i. laudātiū.

¶ Fes. v. seqnti:

Nec dicit dñs. ma-
ledictus hō. Ex Je-
re. ppheta ca. xvij. In
q̄ reprobat ppl⁹ iudaicū
p̄p̄t falsaz p̄dētiā: atq̄

¶ Fes. iij. Lcō libri Regum. iij.

Cap. xvij.

In dieb⁹ illis, Factus est sermo
dñi ad Heliā Thesbitē: dicēs,
& vade in Sareptā sidoniorū:
& manebis ibi. Præcepi em̄
ibi mulieri viduę vt pascat te.
Surrexit, et abiit in Sareptam
Sidoniorū. Cuncq̄ venisset ad
portā ciuitatis: apparuit ei mu-
lier vidua colligēs ligna. et vocauit eam: dixitq̄ ei. Da
mihi paululū aq̄ in vase: vt bibā. Cūq̄ illa pgeret: vt
afferret: clamauit post tergū ei⁹: dicēs. Affer mihi obse-
cro & buccellā panis in manu tua. Quē rñdit. Viuit
dñs deus tuus: quia nō habeo panē, nisi q̄ntū pugill⁹
cape pōr farinæ in hydria: & paululū olei in lecytho.
En colligo duo ligna: vt ingrediar: & faciā illd⁹ mihi;
& filio meo, vt comedam⁹ & moriamur. Ad quam
Helias ait. Nol⁹ timere, sed vade, et fac sicut dixisti. Ve-
rūtamen fac mihi primū de ipsa farinula subcinericiū
panē paruulū, & affer ad me. tibi autē & filio tuo facies
postea. Hęc autē dicit dñs deus isrl. Hydria farinæ
nō deficiet: nec lecythus olei minuet⁹ vsq̄ in diem in q̄
daturus est dñs pluuiā sup faciē terrę. Quē abiit, et fe-
cit iuxta vbum Helię. Et comedit ipse et illa et dom⁹
eius: et illa die hydria farinę nō defecit, & lecyth⁹ olei
nō est imminutus: iuxta vbum dñi, qđ locutus fue-
rat in manu Helie.

¶ Fes. iij. Lcō Hester. Cap. xij.

In dieb⁹ illis, Orauit Hester ad dñm: dicēs. Domi-
ne domine rex op̄s: in tua diciōe cuncta sunt posi-
ta: & nō est, q̄ possit tuæ resistere volūtati. Si decre-
ueris saluare nos, cōtinuo liberabimur. Tu em̄ dñse
cisti celū et terrā, et qcqđ celi ābitu cōtinec. Tu es Do-
minus omnium: et nō est, qui resistat maiestati tuę. Et
nunc domine rex regū deus Abraā miserere populi
tui: quia volūt nos inimici nři p̄dere: et hereditatem
tuā delere. Ne despicias partē tuā, quam redemisti de
ægypto: sed exaudi p̄cationē nrām: & ppicius esto

forti: et funiculo hereditatis tue, & conuertere luctum nostrum in gaudium: ut viuētes laudemus nomen tuum. Et ne claudas ora canentium te Domine deus noster.

¶ *Fe. v. Lcō Jeremiæ prophetæ*

Capite. xvij.

HAec dicit dominus, Maledictus homo, qui confidit in homine: & ponit carnem brachium suum: et a domino recedit cor eius. Erunt enim quasi myricæ in deserto, et non videbit, cum venerit bonum, sed habitabit in siccitate, in deserto, in terra falsuginis, et inhabitabili. Benedictus vir, qui confidit in domino, & erit dominus fiducia eius, et erit tanquam lignum, quod transplatur super aquas, quod ad humorem mittit radices suas: et non timebit, cum venerit estus. Sed erit folium eius viride: & in tempore siccitatis non erit sollicitum: nec aliquando desinet facere fructum. Præuult est cor hominis et inscruptibile. Quis cognoscet illud? Ego dominus scrutator corda, et probator renes, qui do unicuique iuxta viam suam, et iuxta fructum ad inuentum suarum. Dicit dominus omnipotens,

¶ *Fe. vi. Lcō li. Genesis. Cap. xxxvij.*

In diebus illis. Dixit Ioseph fratribus suis, Audite somnium meum, quod vidi. Putabam nos ligare manipulos in agro: et quasi consurgere manipulum meum, & stare vestrosque manipulos circumstantes, adorare manipulum meum. Responderunt fratres eius. Nunquid rex nostris eris, aut subiecti sumus dicioni tue? Hec ergo causa somniorum, atque sermonum inuidie, & odii fomitem ministravit. Aliud quoque vidit somnium: quod narrans fratribus, ait. Vidi per somnium quasi Solem et Lunam et Stellam undecim adorare me. Quod cum præfatus & fratribus retulisset: increpauit eum pater suus: et dixit. Quid tibi hoc vult somnium, quod vidisti? Num ego & mater tua & fratres tui adorabimus te super terram? Inuidebant ei igitur fratres sui: propterea rem tacitus considerabat. Cumque fratres illius in pascendis ouibus præteritis morarentur in Sichem: dixit ad eum Israel, Fratres tui pascunt oues in Sichem, veni mittam te ad eos. Quo respondente præfatus sum, ait. Vade & vide si cuncta prospera sint erga fratres tuos, & pecora, & renuncia mihi quid agat. Missus de valle Hebron: venit in Sichem. Inuenitque eum vir errantem

in primis propter phidētam quas habet de Egyptis.

Qui phidit in homine: sicut Sedechias fiducia egyptiorum pro Nabuchodonosor. Carnez brachium suum, id est hominem vires suas.

Quasi myrice, si recte interpretatus est arborum siue fruticum intelligit: quod vulgo dicitur atarce siue tarache. Sed quod dicit non comedit penitus myrice.

Super aquas, id est iuxta aquas ad humorem: propter quod arboris radicibus quærendum unde alatur. Aestus, estus, estus calorem. Sollicitum, id est in cura positum ne humores destituatur. Deinde de reprobato eisdem: propter phidētam, quod habebat in seipso. Inscrutabile, quia multos habet recessus. Quis, qui dicat: nemo: propter quod ego dominus, etc.

¶ *Fe. vi. sequenti.*

In diebus illis. Dixit Ioseph. Ex gen. li. ca. xxxvij. in quo narratur: quod pacto Ioseph maximus formatorum pietatorum exposuit fratribus suis somnium: quod fuit causa maioris odii in illum. Quod vidi, unde et somnis quod aliquid significant: videri dicitur. Putabam, id est videbam mihi videre. Manipulos, puta frumētum.

Stare, erectum cum alij illi prosternerentur. Rex reginarum hoc designare videbat. Ioseph Odii fomitem, id est incendij accerementum. Alio quoque vidit somnium: quod Jacob patet interpretatur. Sed cum

Rachel nŕ iŕ eŕet mor-
tua. qđ ſibi vult qđ ait
nŕ tua? Sunt autē qđ dī-
cūt hoc ſomnium fuiſſe
anteqđ nŕ ex partu Bē-
ſamin moreret. Taci-
tus. neq; cū dubitabat
ſomnia illa portendere
aliqđ magnū. In ſi-
chem: qđ greceſ latine bē-
ſichima. ⁊ fuit ciuitas
chananorū in finibus
Ephraim. Hec eſt qđ in
euāgelio Joānis bē ſi-
char: qđ corrupte. Iſrē
ſic cognōiatur ē iacob.
De valle hebē. vbi Ja-
cob habitabat. Eam
in Dothaim. loc⁹ ē teſte
Eusebio diſtans a Sa-
maria: hoc eſt Sebaſte
ciuitate duodecim mil-
li b⁹ poſſuſi aqlonē dſus.

Audiēs hec Ruben. qđ
erat ex eis natu mar-
tus. In tūica talarī. i.
ad talos vſq; ſura. ſed
cū homini nō ſit talus:
mirū qđ placuerit lati-
nis talarē: tunicā p pe-
dalē ponere: diuerſico-
lore ac multis licijs cō-
texta.

¶ Sabbato ſeqnti.

In dieb⁹ illis. Dixit
Rebecca. Ex li. geſn.
cap. xxvij. In qđ mōſtraſt
diuina qđd diſpoſitio in
ſucceſſiōe bñonis Iſaac
in poſteros. Audiui
pŕem tuū. dixerat nāq;
Eſau filio vt afferret/ſi
bi aliqđ ex venatiōe.
Nūc ergo. mī p filio ſo-
licita cōmentū parat.
Quib⁹ libēter veſciſ. i.
veſci ſueuit. pilofus
hiſturus ſiue hiſpidus.

in agro: & interrogauit quid q̄reret. At ille reſpondit.
Fŕes meos q̄ro. indica mihi vbi paſcūt greges. Dixit-
q; ei vir. Receſſerūt de loco iſto. Audiui autē eos dicen-
tes. Eam⁹ in dothaim Perrexit itaq; Ioseph poſt fŕes
ſuos, et inuenit eos in dothaim. Qui cū vidiffent eū
p̄cul ateq; accederet ad eos: cogitauerūt illū occidere,
et mutuo loq̄bāt. Ecce ſōniator venit: vēire occidam⁹
eū, et mittam⁹ in cisternā veterē. Dicemusq; ſera peſſi-
ma deuorauit eū, et tunc apparebit qđ illi p̄ſint ſōnia
ſua. Audiēs autē hoc Rubē nitebat liberare eū de ma-
nib⁹ eorū: et dicebat. Nō interficiam⁹ animā ei⁹, neq;
effundam⁹ ſanguinē: ſed p̄ncipe eum in cisternā vete-
rem qđ eſt in ſolitudine: manuſq; vŕas ſeruate inno-
xias. Hoc autem dicebat volens eripere eum de mani-
bus eorum: & reddere p̄ri ſuo.

¶ Sabbato. Lcō lib. Genetiſ. Cap. xxvj.

In dieb⁹ illis. Dixit Rebeca filio ſuo iacob. Audiui
pŕem tuū loq̄ntē cū eſau fŕe tuo: et dicētē ei. Affer
mihi de venatiōe tua et fac cibos vt comedā: et bñdis
cā tibi corā dño ateq; moriar. Nūc ergo fili mi accipe
te cōſilijs meis: et pgēs ad gregē: affer mihi duos hās
dos optimos: vt faciā ex eis eſcas p̄ri tuo, qđ⁹ libēter
veſciſ. Quas cum intuleris et comederis: bñdicat tibi
priuſq; moriat. Cui ille rñdit. Noſti, qđ Eſau frāt me⁹
hō pilofus ſit: et ego lenis. Si attrectauerit me p̄ me⁹,
& ſenſerit: timeo, ne putet me ſibi voluiſſe illudere, &
inducat ſup me maledictionē p bñone. Ad quē mī.
In me ſit (ait) iſta maledictio fili mi: tm audi vocem
meā: et pgēs affer, qđ dixi. Abiit, et attulit, deditq; mī.
Parauit illa cibos: ſicut nouerat vellē pŕem illi⁹, et veſ-
ſtib⁹ eſau valde bōis, q̄s apd ſe hēbat domi iduit eū.
Pelliculaſq; hēdorū circū dedit māib⁹, et colli nuda p
textit. Deditq; pylmentū: et panes q̄s coxerat tradidit.
Quib⁹ illatus dixit. P̄ mi. At ille rñdit. Audio. Quis
eſ tu fili mi? Dixitq; iacob. ego ſum eſau primogenit⁹
tuus: ſeci ſicut p̄cepſti mihi Surge, ſede, et comede de
venatiōe mea: vt bñdicat mihi aīa tua. Ruſſūq; Iſaac
ad filiū ſuū. Quō tā cito (inquit) inuenire potuiſti fili
mi. Qui rñdit. Voluntas dei fuit, vt cito mihi occurre

ret, qđ volebā. Dixitq; isaac. Accede huc vt tīgā te fi-
li mi: & pbē vtrū tu sis filij me⁹ esau, an nō. Accessit
ille ad p̄rem, et palpatō eo, dixit isaac. Vox qđē, vox
iacob ē, sed man⁹ man⁹ sunt esau, et nō cognouit eū,
quia pilosē man⁹ silitudinē maioris exp̄sserāt. Bene di-
cēs ergo, ait illi. Tu es filij me⁹ esau? R̄ndit, ego sum.
At ille. Affer (inqt) mihi cibos de venatiōe tua fili mi,
vt b̄ndicat tibi aia mea. Quos cū oblatos comedis-
ser: obtulit ei etiā vinū. Quo hausto dixit ad eū. Ac-
cede ad me, et da mihi oscūm fili mi. Accessit et oscū-
tus ē eū. Statimq; vt sensit vestimētōrū ei⁹ fragrantia,
b̄ndicēs illi ait. Ecce odor filij mei: sicut odor agri ples-
ni, cui b̄ndixit dñs. Det tibi de⁹ de rore celi, et de pin-
guedine terrē abūdantiā frumētij, vini, et olei: & seruiāt
tibi ppli, et adorēt te trib⁹. esto dñs fr̄m tuorū incur-
uent ante te filij m̄is tui. Qui maledixerit tibi sit ille
maledict⁹, et qui benedixerit tibi, benedictiōib⁹ replea-
tur. Vix isaac sermonē impleuerat, et egresso iacob fo-
ras vēit esau. Coctosq; de venatiōe cibos intulit p̄fi di-
cēs. Surge p̄r mi, et comede de venatiōe filij tui, vt b̄n-
dicat mihi aia tua. Dixitq; illi isaac. Quis. n. es tu? qui
respōdit, ego sum filij tu⁹ primogenit⁹ esau. expauit
isaac stupore vehemētī, & vltra quā credi pōt admirās
ait. Quis igit ille est, qui dudum captā venationē at-
tulit mihi, & comedi ex oib⁹ priusq; tu venires, bene-
dixi q; ei, & erit benedictus? Auditis esau sermonib⁹
p̄ris, irrugit clamore magno, et consternat⁹ ait. Bene-
dic etiā & mihi p̄r mi. Qui ait. Venit german⁹ tuus
fraudulēter, & accepit b̄nōnē tuā. At ille subiunxit, iu-
ste vocatū ē nomē ei⁹ iacob, supplātauit eīm me in al-
tera vice. Primogenita mea āte tulit: & nūc sc̄do surri-
puit b̄nōnē meā. Rursumq; ad p̄rem. Nunqđ nō refer-
uasti, ait, et mihi benedictionē? Respōdit isaac. Dominum tuum illum cōsti-
tui, & oēs fr̄es suos seruituti eius subiugavi. Frumēto & vino & oleo stabis
liui eum, et tibi post hęc fili mi vltra qđ faciā? Cui esau ait. Num vnā (inquit)
tīm b̄nōnem habes pater? Mihi quoq; obsecro vt benedicas. Cūq; ciulatu
magno fletet, motus isaac dixit ad eum. In pinguedine terrē, & in rore
celi desuper erit benedictio tua.

¶ Dñica. iij. Lectio epistolæ Beati Pauli ad Ephesios. Cap. v.

Ego lenis, tamēti le-
nis ad tactū referat. i.
nō resistēs: commodior
isa ē lenis. i. sine pilis:
qđ apponit ei qđ dixit
pilosus. Sēserit. vo-
los sibi parari. Abijt. s.
ad gregē. Attulit. hęc
dos iustos. Colli nū-
da. i. glabra. Pulmētā.
carnes sine ossibus. vñ
dictū pulmētū. qđi pul-
pamētū. Tū pbem. qm̄
ex voce dubitabat.
Silitudinē maior. sub-
audi filij hoc est esau.
Exp̄sserāt. i. assimulaue-
rāt. Iuue. mirmillonem
exp̄mat infans. Vestimē-
torū fragrantia. i. odo-
rē ex vestibus: qđ fuerāt
esau. Agri pleni. flo-
bus et pomis odorati, et
subdit b̄nōis formā.
Jerugit. pro infremuit.
Nā rugitus leonū est.
Jacob. interpretat nāq;
Jacob supplantator.
Altera vice. qñ vēdidit
illi primogeniturā. s; illa
nō fuit fraus: qz volēti
non sit iniuria.
Mihi qđ b̄ndicas. instat
esau. et tādē b̄nōis par-
tē a Jacob extorq̄t.
Cū ciulatu. i. flebili vo-
ce. Sūt q p̄ alpiratiōez
in p̄ncipio scribāt qz ab
hei sit dñb̄ heinior in-
ciulatum.

EPISTOLAE

¶ Dominica tertia.

Rēs. Estote imitatores dei. Ex ep̃la pauli ad ephē. ca. v. in quo posteaq̃ Ephē. in-
stituit moribus: nūc eosdē informat exēplo. Exēplū autē imitabile qđ pponit est
ch̃s. filij charissimi. alioq̃ nō essetis veri filij: s; degeneres. ⁊ in q̃ debeāt ch̃m imita-
ri declarari: hoc ē in dilectiōe. In odorē suauitatis. h̃ypallage ē p in suauitate odoris: ⁊

alludit ad holocaustū
ex q̃ vapor ep̃s labat
suauis. fornicatio. ⁊
in ijs q̃ sequūtur debe-
mus ch̃z imitari: fugiē-
do hęc vitia. Nec no-
tur. igitur multo minus
exerceatur. Scurrili-
tas. paulus hoc in lo-
co eustrapeliā posuit:
q̃ comitas interpretatur.
⁊ itus ē circa iocos: s;
⁊ hos q̃q; paulus phi-
bet: q; vt ait ad rē non
ptinēt: quam ch̃rianus
intēdit. S̃fay actio. p
b̃nificijs accepti subau-
di sit vob: s; q; grece est
eucharistia pōt inter-
tari gratus s̃mo sit
vob. Idolorū sunt: q;
pecunias magis/ quas
deū colūt. Nemo vos
seducat. hoc est ab hac
doctrina separando.
Filios diffidētiē. q̃ non
credūt q̃ sūt credēda.
Eratis tenebrę. i. in ig-
norantia positi: nūc autē
estis filij lucis.

¶ 1. p̃. ij. seq̃nti.

In dieb⁹ ill⁹. Naam
pnceps. Ex li.
reg. iij. ca. v. In q̃ ponit
miraculū q̃ helise mū-
dauit a lepra Naaman
syz. p illū dicit hebrei
qđ hic fuit q̃ sagitta fi-

pit. Achab regē. vnde Syria liberata ē. Dñs subaudi meus. Ad dñm. i. s̃iriegē.
Talenta decē. In hebreo decē cētipodia. Ut curea. i. curari facias a p̃pheta q̃
te degit. Qđ occasiōes. p̃unctio ē potius/ quam nomē ñs̃erale: hoc ē per d. i. sam.
Abana ⁊ pharphar. vidētur hi simijesse syz. Damascē vnde Naaman veniebat.
Alia notiora sunt quam vt egeant expositione.

F Rēs. Estote imitatores dei sicut filij charissimi: &
ambulate in dilectiōe. sicut & ch̃s dilexit nos: &
tradidit semetip̃m p nobis oblationē, & hostiā Deo
in odorē suauitatis. Fornicatio autē, & ois immundi-
cia/ aut auaricia/ nec nominet in vobis: sicut decet san-
ctos. Aut turpitudine: aut stultiloquiū: aut scurrilitas: q̃
ad rē nō ptinēt: sed magis gr̃arū actio. Hoc autē scito
te intelligētes, q̃ ois fornicator: aut immūd⁹: aut aua-
rus, qđ est idolorū seruitus, nō habet hēreditatē in re-
gno Ch̃i, & dei. Nemo vos seducat inanib⁹ verbis.
Propter hęc em venit ira dei in filios diffidētiē. Nolite
ergo effici participes eorum. Eratis em aliqñ tenebrę
nunc autē lux in dño, vt filij lucis ambulate, fruq̃ em
lucis est in omni bonitate, & iusticia, & veritate.

¶ 1. p̃. ij. Lcō lib. Regū. iij. Cap. v.

In dieb⁹ ill⁹. Naam pnceps militiē regis Syrię ap̃d
dñm suū. erat vir magn⁹ & honorat⁹. Per illū em
dedit dñs salutē syrię. Erat autē vir fortis, & diues,
sed leprosus. Porro de Syria egressi fuerāt latrūculi. q̃
captiuā duxerāt de terra Isrl̃ puellā paruulā: q̃ erat in
obsequio vxoris Naamā: q̃ ait ad dñam suā. Vtinā
iisset dñs me⁹ ad p̃phetā, q̃ ē in Samaria, pfecto cus-
rasset etiā a lepra, quā hēt. Ingressus ē itaq; Naamā ad
dñm suū: & nūciaui ei dicēs. Sic et sic locuta ē puella
de terra Isrl̃. Dixitq; ei rex syrię. Vade et mittā l̃ras ad
regē Isrl̃. Qui cū pfect⁹ eēt: & tulisset secū decē talēta
argēti: & sex milia aureos: & decē mutatoria vestimē-
torum: detulit l̃ras ad regem Isrl̃ in hęc verba. Cum
acceperis epistolam hanc scito, q̃ miserim ad te Naam
man seruum meum: vt cures eum a lepra sua.

Cumq; legisset rex israel lras: scidit vestimenta sua, & ait. Nunquid Deus ego sum, vt occidere possim, & viuificare: quia iste misit ad me hominem: vt cures eum a lepra sua? Animaduertite, & videte q̄t occasiones querat ad uersum me. Quod cum audisset Heliseus vir dei, scidisse videlicet regem israel vestimenta sua: misit ad eum dicens q̄re scidisti vestimenta tua? veniat ad me, et sciat prophetam esse in israel. Venit ergo Naaman cum equis & curribus et stetit ad ostium domus Helisei. Misitq; ad eum Heliseus nunciū: dicens. Vade et lauare septies in Iordane: & recipiet sanitatem caro tua: atq; mundaberis. Iratus Naaman recedebat dicens. Putabam q̄ egrederetur ad me, & stans inuocaret nomen Dñi dei sui, & tangeret manu sua locum lepræ, & curaret me. Nunquid non meliores sunt Abana & Pharphar fluij Damasci omnibus aquis israel, ut lauer in eis: et munder? Cum ergo auertisset se: & abiret indignans, accesserunt ad eum serui sui, et loquuti sunt ei. Pater: et si rem grandem dixisset tibi propheta certe facere debueras: quanto magis, quia nunc dixit tibi, lauare, et mundaberis? Descendit in Iordane septies iuxta sermonem viri Dei, et restituta est caro eius, sicut sicut caro pueri paruuli, et mundatus est a lepra. Reuersusq; ad virum dei cū vnuerso comitatu suo: venit et stetit corā eo: et ait. Vere scio quia nō sit deus alius in vniuersa terra, nisi tm̄ in israel.

¶ Fer. iij. Lcō libri Regum. iij. ca. iij.

IN diebus illis. Mulier q̄dam clamabat ad Heliseū prophetam dicens. Seruus tuus vir meus mortuus est. Et tu nosti: quia seruus tuus fuit timens deum. Et ecce creditor venit, vt tollat duos filios meos ad seruiedum sibi. Cui dixit Heliseus. Quid vis vt faciā tibi? Dic mihi qd habes in domo tua? At illa r̄ndit. Non habeo ancilla tua quicq; in domo mea: nisi parum olei quo vngar. Cui ait, Vade, & pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vasa vacua nō pauca, et ingredere et claude ostiū tuū cum intrinsecus fueris tu et filij tui: mitte inde in omnia vasa hæc, et cum plena fuerint, tolles. Iuit itaq; mulier: et clausit ostiū super se & super filios suos. Illi offerebāt vasa: et illa infundebat. Cumq; plena fuissent vasa: dixit ad filiū suum. Affer mihi adhuc vas, Et ille respōdit. Non habeo. Stetitq; oleum. Venit autem illa, et indicauit homini dei. Et ille. Vade (inqt) vende oleū: et redde creditori tuo. Tu autem et filij tui viuite de reliquo.

De eo quod restat a debiti dissolutione.

¶ Feria tertia sequenti.

IN diebus illis. Mulier q̄da ex. iij. reg. lib. ca. iij. ponit miraculū ab Heliseo factum in vidue consolatione: quā dicit fuisse vnā de vxorib; pphetarum. Creditor, qui pecunias crediderat viro meo dū viueret. Ad seruiedū sibi, p p̄ris debito. Quo vngar. apō antiq; hic erat precipuus olei vltus: q̄ se fouerent. Nō pauca, s; multa & q̄ sufficiat ad dissoluendū mariti debitū. Inde. i. ex oleo quod habes. Ostium super se. i. post se. Stetitq; i. fluere cessauit. Redde quod maritus tuus acceperat. De reliquo. i.

EPISTOLAE

Nec dicit dñs. honora p̄rem tuū. Ex eros. ca. x. vbi posteaq̄ posuit p̄cepta ordinātia hoīem ad deū: hic ponit ordinātia illū ad p̄ximū. & in p̄mis ad parentes: q̄ post deū sunt autores vite n̄re. Nō occides. q̄ qd̄ tibi nō vis alteri ne faceris. Nō moechaberis. i. nō cōmittes adulteriū. Nō furtū. qd̄ q̄ facit: dissoluit societate vite. Nō falsū testimoniū. in dñū. p̄ximū redūdās. Tūpore ei⁹. q̄ vt dicit saluator n̄r: q̄ videt alterius

prore ad cūpiscēdū: in mechatū ē eā in corde suo. &c. p̄p̄s videbat voces. p̄ audiebat. Loq̄re tu. q̄ dñs loquutus est nobis. Nolite timere. q̄ p̄pterea nō morie mini. ut nō peccaretis. ob timorē dñi. De celo. i. de aēre: q̄ erat in mōtis cacumine. Deos alienos. idē p̄ceptū sepe repetit: vt magis illō memorię inculcādo affigat. Altare de terra. q̄ gētilēs de lapidib⁹ faciebāt. Pacifica v̄ra. i. sacrificiis ad placādū deū. In omī loco. i. altari mihi dicato.

¶ Fe. v. seq̄nti.

Factū est h̄bū dñi. Ex Jerem. ca. v. ij. In q̄ postea q̄ p̄pheta exclusit qdā remedia: in q̄bus iudei p̄sidebāt: hic facit idē ex eo qd̄ de suo tēplo fiduciā habebāt. Sta in porta. vbi est maxim⁹ p̄p̄i quēr⁹.

Vias v̄ras. i. opa v̄ra. habitabo vobiscū: exaudivo vos & faciendo: quę p̄camini: quod si nō feceritis: deferā tēplū v̄rū: & quid sint facituri ostendit. Si b̄ndixeritis. i. benedicēdes dignas feceritis. cetera manifesta sunt. In loco isto. qui est in terra p̄ patrib⁹ v̄ris p̄mis.

¶ Fe. vi. seq̄nti.

Feria quarta. Lectio libri Exodi. Ca. xx.

Nec dicit dñs. Honora p̄rem tuū et matrē tuā. Vt sis lōge⁹ sup̄ fr̄a. q̄ dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi. Nō occides. nō moechaberis. nō furtū facies. nō loq̄ris cōtra p̄ximū tuū falsū testimoniū. Nō cōcupiscēs domū p̄ximī tui: nec desiderabis vxorē ei⁹. nō seruū. nō ancillā. nō bouē: non asinū: nec oia. q̄ illius sunt. Cūctus autē p̄p̄s videbar voces. & lāpades & sonitū buccinā. mōtēq̄ fumārē. Et perterriti ac pauore cōcūsi: steterunt. p̄cul dicētes Moysi. Loquere tu nobis & audiemus. Non loq̄tur nobis deus ne forte moriamur. Et ait Moyses ad p̄p̄m. Nolite timere. Vt em̄ probaret vos venit deus: & vt terror illius esset in vobis. & nō peccaretis. Steritq̄ p̄p̄s de longe. Moyses autē accessit ad caliginē. in q̄ erat de⁹. Dixitq̄ p̄pterea dñs ad Moysen. Hęc dices fili⁹ isrl. Vos vidistis. qd̄ de celo loquutus sum vobis. Nō facietis deos argēteo: nec deos aureos facietis vobis. Altare de terra facietis mihi. & offeretis sup̄ eū holocausta. & pacifica v̄ra. Oves v̄ras: & boues in omī loco. in q̄ memoria fuerit n̄ris mei.

¶ Fe. v. Hierem. p̄phetæ. Cap. vij.

In dieb⁹ illis. Factū est v̄bū dñi ad me. dicens. Sta in porta dom⁹ dñi: & p̄dica ibi v̄bū istd⁹: & dic. Audite v̄bū dñi ois iuda. q̄ igredimini p̄ portas has. vt adoretis dñm. Hęc dicit dñs exercitū de⁹ isrl. Bonas facite vias v̄ras: & studia v̄ra: & habitabo vobiscū in loco isto. Nolite cōfidere in v̄bis mēdaciū dicentēs. Tēplū dñi. tēplū dñi. tēplū dñi est. Qm̄ si b̄ndixeritis vias v̄ras: & studia v̄ra. si feceritis iudiciū inter virū & p̄ximū ei⁹: aduenē & pupillo. & viduē. nō feceritis calūniā: nec sanguinē innocentē effuderitis in loco hoc: & post deos alienos non ābulaueritis in malū vobis: meritis: habitabo vobiscū in loco isto: in terra. quā dedi p̄rib⁹ v̄ris a sc̄lo. & vsq̄ in sc̄m. Ait dñs ops.

¶ Fe. vi. Numeri. Cap. xx.

In dieb⁹ illis. Cōuenerūt filij isrl. Ex li. Asteroy. ca. xx. Miraculū d̄ scribit qđ factū est in aq̄ penuria. dicit igit̄ qđ cū hebreoy. mltitudo eēt i deserto sin(sin interptat sc̄sa: p̄ ātiphrasim: sic d̄ luc⁹ cū minime luceat. vel bellū: cū sit horridū) decessissetq; aq̄: uenies sit zc. Apparuit gl̄ia dñi. i. nubes ex q̄ dñs loq̄ solebat. Tolle y gā. f. Aarō/ q̄ erat i ta rernacio testionij. Nū de petra hac. q̄si dicat: tamen si uideat impossibile m̄dij homin⁹ dei

In dieb⁹ illis. Cōuenerūt filij isrl. aduersus Moysen & Aarō, & y si in seditionē dixerūt. Da nob̄ aquā vt bibam⁹. Ingressusq; Moyses & Aarō dimissa multitudine in tabernaculū fœderis, corruerūt p̄ni in terrā: clamauerūtq; ad dñm: atq; dixerūt. Dñe de⁹ au di clamorē pplij hui⁹: & api eis thesaurū tuū fontē aq̄ viuę: vt faciat cesset murmuratio eorū. Et apparuit gl̄ia dñi sup̄ eos. Loquutusq; ē dñs ad Moysen: dicēs. Tolle y gā: & cōgrega pplm tu et Aarō frat tuus: & loq̄mini ad petrā corā eis. Et illa dabit aq̄s. Cūq; edu xeris aquā de petra: bibet ois mltitudo: & iumēta ei⁹. Tulit igit̄ Moyses y gā. q̄ erat i cōspectu dñi: sicut p̄ cepat ei cōgregata mltitudine āte petram: dixitq; eis. audite rebelles, et increduli. Nū de petra hac voū aquā poterim gēncere: cūq; eleuasset moyses manū: pcutiēs y ga bis filicē, egressi sunt aq̄ largissimē: ita vt pplis bi beret, et iumēta. Dixit dñs ad Moysē & Aarō. Quia nō credidistis mihi: vt sc̄ificaueritis me corā filijs isrl: nō introducetis hos pplōs in terrā, quā dabo eis. Hac est aq̄ cōtradictiōis: vbi iurgati sūt filij isrl cōtra dñm: sc̄ificat⁹ ē in eis. ¶ Sabbō. Danie. pphe. ca. xiiij.

In dieb⁹ illis. Erat vir habitās in Babylōe. et nomē ei⁹ Ioachim. Et accepit vxorē noīe Susannā filiā El chie, pulchrā nimis, et t̄mētē deū. Parētes em̄ illius cū eēt iusti erudierūt filiā suā sc̄dm legē Moysi. Erat aut̄ Ioachim diues valde. Et erat ei pomariū vicinum domui suę, & ad ip̄m cōsuebāt iurđei: eo qđ eēt hono rabilior oīm. Et cōstituti sūt duo senes iudices in āno illo: de qb⁹ loquutus ē dñs. Quia egressa iniquitas de Babylōe a seniorib⁹ iudicib⁹: q̄ videbāt regere pplm. Isti frēq̄ntabāt domū Ioachim: & veniebāt ad eū oēs, q̄ habebāt iudicia. Cū aut̄ pplis reuertisset p̄ meridiē: ingrediebāt Susanna: & deambulabat in pomario viri sui. Et videbāt eā senes cotidie ingredientē & deambulantē: & exarserunt in concupiscentiam eius.

potētia hoc fiet. Bis. qđ pmo ictu nō eripuit aq̄: forte ex eo qđ Moyses dubitauit. Vt sc̄ificaret me. firmis meis pmissis credēdo: s̄ p̄tra riū fecistis. Quā dabo eis. i. datur⁹ erā. aut da bo illorū posteritati. Sc̄ificatus ē in eis. i. in Moysē & Aarō puniēdo eos: qđ peccauerūt dubi tādo: qđ solo x̄bo potue rat eijcere aq̄ ex petra. Sabbato seq̄nti.

In dieb⁹ illis. Erat vir habitās. Ex Danie. pphe. ca. xiiij. In q̄ ponit historia Susannę sup̄ta ex Theodotio neri: cū nūq̄ alibi legere tur: de q̄ multa Hierony mus in plogo danielis.

In Babylōe videt hoc fuisse tpe captiuitat: in q̄ etiā hebrei poterant h̄re suos iudices. Pomariū. i. hort⁹ pomis cō sit⁹ nō pomeriū: vt in q̄ busdā codicib⁹ legit⁹: qđ s̄git vrbis spaciū inter muros publicos & p̄uatas domos. De qb⁹ loquit⁹ est dñs hier. ca. xxiij. Ponat te (iq̄t) dñs sic Sedechiā & Achab: qđ fr̄it rex Babylōis i. igne: p̄to eo qđ fecerūt stulticiā in isrl & mecha ti sūt in vxores amicorū suorū: meq; obstat qđ dicit historia illos lapida tos: qđ potuit vtrūq; se

EPISTOLAE

ti: pua lapidari deinde
frigi. atq; igni cōburi.
ppl's reuertisset. s. a liti
bus & foro vbi iudices
reddebāt iura. tūde
bāt eī. qz frēqntabāt do
mū Joachim. Euerter
rūt sensum. i. a recta ra
tīe dīerērūt. tūderēt
celū. i. deū in celo habi
tātē. Dolōrē. i. affectū
amoris. Eam^o domū.
hoc dicebāt qz vterq; so
l^o volebat Susannā in
terpellare: qd cū frustra
sepe fecissent: tādē alter
alteri falsus est amorē
suū. Sicut heri. p. p. p.
die. Et nudius tertius. i.
die pcedēte diē p. dianū.

Smegmata: saponē et
alia / q ad muliebres mū
dicias apta sunt. Nam
in egmo ē purgo: & inde
smegmata purgatoria.
per politicū. i. pomarij
ostij secretū. Emisisti
puellas ne essent testes
adulteri. Mors mihi
est. s. parata ex lege mo
ri. Absq; ope. i. sine pec
cato. Senes loquuti
sunt / mētiētes qd nō vi
derāt. Dies crastina. i.
postera eius diei q hęc
acta erāt. Mittite ad
Susannam. s. vt veniat
in iudiciū. Duo pres
byteri. i. seniores illi in
dices. Manus super
caput. hoc faciebāt te
stes qd testimonio qd
pū erat p. d. m. n. t. u. s.
vt habetur ex Leuitici
xxiv. Cum de ambu
larem. hęc est forma
testimonij falsi / q ians
liquet.

Et euerterunt sensum suum, & declinauerunt oculos
suos, vt non viderent cælum: neq; recordarentur ius
diorum iustorū. Erant ergo ambo vulnerati amo
re eius, nec indicauerunt sibi vicissim dolorem suum.
Factum est autem cum obseruarent diem aprum,
quando eam possent inuenire solam: ingressa est ali
quando sicut heri & nudius tertius cum duabus solis
puellis: voluitq; lauari in pomario. Aestus quippe
erat: et non erat ibi quispiā prāter duos senes abscon
ditos: et contemplantes eam. Dixit ergo puellis. Affe
re mihi oleum et smegmata, et ostia pomarij claudis
te, vt lauer. Cum autem egressæ essent puellæ, surrexe
runt duo senes: & occurrerunt ad illam: et dixerunt.
Ecce ostia pomarij clausa sunt: et nemo nos videt: et
in concupiscentia tui sumus. Quamobrem assentire
nobis: et commiscere nobiscum. Quod si nolueris /
dicemus contra te testimonium / q fuerit tecum iuue
nis: et ob hanc causam emisisti puellas a te. Ingemuit
Susanna, et ait. Angustia mihi sunt vndiq;. Si em
hoc egero, mors mihi est. Si autem non egero / non
effugiam manus vestras. Sed melius est mihi absq;
opere incidere in manus vestras, q; peccare in conspe
ctu dñi. Exclamauit voce magna Susanna, Exclama
uerunt autem et senes aduersus eam. Et cucurrit vnus
ad ostia pomarij, et aperuit. Cum ergo audissent cla
morem famuli domus in pomario irruerunt per pos
ticum, vt viderent qd nam esset. postq; autem senes
locuti sunt: erubuerunt serui vehementer, quia nuncq;
dictus fuerat sermo huiusmodi de Susanna. Et facta
est dies crastina. Et cum uenisset ppl's ad Ioachim vis
rum eius venerunt et duo presbyteri pleni iniqua co
gitatione aduersus Susannam, vt interficerēt eam. &
dixerunt coram ppl'o. Mittite ad Susannam filiā
Elchiaē vxorem Ioachim. Et statim miserunt: et venit
cum parentibus et filijs, et vniuersis cognatis suis. Fle
bant igitur sui, et omnes, q nouerant eam. Confur
gentes autem duo presbyteri in medio ppl'i posuerūt
manus super caput eius. Quæ flens suspexit ad celū.
Erat autem cor eius fiduciam habens in domino. Et
dixerūt

dixerunt p̄sbyteri, Cum deambularem in pomario solit̄ ingressa est hęc cū
 duabus puellis: & clausit hostiū pomarij: et dimisit ase puellas. Venitq; ad eā
 adolescēs, qui erat absconditus, & cōcubuit cum ea. Porro nos cum essem⁹ in
 angulo pomarij vidētes iniquitatē, cucurrim⁹ ad eos, & vidimus eos pariter
 cōmisceri. Et illum quidē nequiuimus cōphēdere: quia fortior nobis erat.
 Et apto hostio exiliuit. Hāc autē: cū apphēdissemus, interrogauimus quis
 nam esset adolescens: & noluit indicare nobis. Huius rei testes sumus. Credis
 dir eis multitudo q̄si senioribus & iudicibus pp̄li: & cōdēnauerunt eā ad mor
 tem. Exclamauit autem voce magna Susanna: & dixit. Deus eterne, q̄ absco
 ditorum es cognitor: qui nosti omnia anteq; fiant: tu scis qm̄ falsum cōtra
 me tulerunt testimonium, & ecce morior cum nihil horū fecerim, q̄ isti ma
 liciose cōposuerunt aduersum me. Et exaudiuit autem dñs vocē eius. Cūq;
 duceret ad mortē: suscitauit dñs spm̄ pueri iunioris: cui nomē Daniel, & ex
 clamauit voce magna Mundus ego sum a sanguine hui⁹. Et cōuersus om̄is
 pp̄s ad eum: dixit. Quis est iste sermo, quē tu loquutus es? Qui cū staret in
 medio eorum: ait. Sic fatui filij isrl̄ nō iudicātes, neq; qd̄ verum est cognoscē
 tes: cōdēnastis filiā isrl̄: Reuertimini ad iudiciū: quia falsum testimoniū lo
 quuti sunt aduersus eā: Reuersusq; est ergo pp̄s cum festinatidē. Et dixerunt
 ei senes: veni, & sede in medio nr̄m: & indica nobis, quia tibi Deus dedit ho
 norem senectutis. Et dixit ad eos Daniel. Separate illos ab inuicem ꝑcul: &
 dijudicabo eos. Cum ergo diuisi essent alter ab altero: vocauit vnū de eis, &
 dixit ad eum. Inueterate dierum malorū: nunc venerunt p̄ctā tua: q̄ opaba
 ris prius indicās iudicia iniusta. Innocētes opprimēs, & dimittens noxios: dicente dño. Innocentē, & iustū
 non interficies. Nunc ergo si vidisti eā: dic sub q̄ arbo
 re videris eos pariter colloq̄ntes sibi? Que ait. Sub
 schino. Dixit autē ei Daniel. Recte mentituses tu in ca
 put tuum. Ecce em̄ angelus dñi accepta sententia ab
 eo: scindet te medium. Et amoto eo iussit venire alit̄,
 & dixit ei. Semen chanaā & non iuda: species deceptit
 te: & concupiscentia subuertit cor tuum. Sic faciebatis
 filiabus isrl̄: & illæ timentes loq̄bant vobis. Sed non
 filia iuda sustinuit iniquitatem vřam. Nunc ergo dic
 mihi sub q̄ arbore comprehenderis eos loq̄ntes sibi?
 Qui ait. Sub primo. Dixit autem ei Daniel. Recte mē
 titus es & tu in caput tuum. Manet em̄ Angelus dñi
 gladium habens: vt secet te medium: & interficiat
 vos. Exclamauit itaq; omnis coetus voce magna: &
 benedixerunt deum, qui saluat sperantes in se, & con
 surrexerunt oēs aduersus duos p̄sbyteros. Cōiunce

De⁹ gñe. p̄sententiā suā
 testat̄ Susanna. A san
 guine hui⁹. qz inocēs ē.
 Senes dixerūt ei. falsū
 qz ip̄i iudices erāt: siue
 duoz illoz iudiciū asses
 sores. honore senectu
 ti. qz cani hoīs sapiētia
 illi⁹. Inueterate diez
 maloz. i. in malis opib⁹
 p̄sumptoz. p̄ctā tua. i.
 p̄ctoz tuoz p̄na. Di
 cēte dño. hoc scriptū ē
 in Deut. ca. xxvij. Sub
 schino. i. sub lentisco.
 Scindet te. qz dixit sub
 schino: subiicit alludēs
 ad schini nomē schise. i.
 scindet te. & Semen
 chanaā. qz i si de trib⁹
 esset iuda degenerabat
 in chananeos. Spe

EPISTOAE

cies, pulchritudo puella. Loq̄bant vobis assentientes. filia iude. Susanna q̄ nobilis & generosa erat. Sub primo. i. sub illice. Secet te: q̄ dixerat sub primo alludēs ad nomē subiūxit. Puse. i. secabit te mediū de q̄b⁹ vide hieronymū in progmio Danielis pluri
Rēs. Scriptū est qm̄ Abrahā. Ex epla pauli ad Galat. ca. iij. In q̄ posteaq̄ p̄ rōnes

egerat de cessatiōe legi
 xpo saice: illis idē p̄ fili
 tudines oñdit. et primo
 de filio herede sub tuto
 rib⁹ relicto. nūc de libe
 ro & suo scriptū ē. Gen.
 xxi. de ismaele. xxi. de
 isaac. de ācilla. i. agar.
 De libera. i. sara. Scōz
 carnē. i. naturali mō. vñ
 h̄mōi naturalis filij dñr.

Per repromissionē. i.
 factā a deo: hoc ē sp̄s
 li q̄dā mō. Per allego
 riā. i. p̄ similitudinē. nā ait
 hierony. allegoria aliū
 p̄tēdit in v̄b⁹: aliū s̄git in
 sensu. Duo testamēta.
 nouū & vet⁹. In mōte
 syna. vbi data ē lex vet⁹
 p̄ moſen. Cōiūct⁹ ē ei.
 in greco habet q̄ vergit
 in ierl⁹: aliōq̄ s̄na lōge a
 ierl⁹ distat. Seruit. i.
 degit in fuitute legi.

Illa ierl⁹. i. ecclia q̄ p̄ sa
 rā designat. sic p̄ Agar
 synagoga. Letare ste
 rilis. eſaie. ca. liij. & fuit
 Sara sterilis: q̄ vnici⁹
 in senectute genuit.
 Agar aut̄ plures: nam
 post sarg. obitum illam
 Abrahā sup̄ induxit xpo
 rē mutato noīe in Ces
 thur. i. ex ea cōplures
 genuit. Multi filij des
 te. i. ecclie q̄ i initio pau
 cos habuit: s̄ deinceps
 plures genuit in ch̄ſo.

¶ Fe. ij. seq̄nti.

In dieb⁹ illis. tene
 rūt dug mulieres.

rat em̄ eos Daniel ex ore suo falsum dixisse testimo
 niū. feceruntq̄ eis sicuti male egerant aduersus p̄xis
 mam & interfecerunt eos, & saluat⁹ est sanguis inno
 xus in die illa.

¶ Dñica. iij. ad Galatas. Cap. iij.

Rēs. Scriptū ē em̄ qm̄ Abrahā duos filios habuit,
 vnū de ācilla: & vnū de libera. Sed, qui de ancilla
 scd̄m carnē nat⁹ est. q̄ aut̄ de libera: p̄ repromissionē.
 Quē sunt p̄ allegoriā dicta. Hęc em̄ sunt duo testamē
 ta. Vñ qdē in mōte sinay, vbi seruitutē generās, q̄ ē
 Agar, Sina em̄ mōs ē in Arabia: q̄ cōiūct⁹ ē ei: q̄ nūc
 est ierlm̄, et seruit cū filijs suis. Illa aut̄ q̄ sursū ē ierlm̄,
 libera est q̄ est m̄ n̄ra. Scriptū est em̄. Letare sterilis, q̄
 nō paris, erūpe et clama, q̄ nō parturis: q̄a mlti filij de
 ferte, magis q̄ ei⁹ q̄ hēt virū. Nos aut̄ fr̄es scd̄m isaac
 p̄missionis filij sum⁹. Sed quō tūc is, q̄ scd̄m carnē na
 tus fuerat. p̄seq̄bat eū q̄ scd̄m sp̄m: ita et nūc. Sed qd
 dicit scriptura? Eijce ācillā et filiū ei⁹. nō em̄ heres erit
 filij ancille cū filio libere. Itaq̄ fr̄es nō sum⁹ ācillę filij
 sed libere: Qua libertate ch̄s nos liberauit.

¶ Fe. ij. Lectio lib. Regum. iij. ca. iij.

In dieb⁹ ill⁹. Venerūt dug mulieres meretrices ad regē
 Salomonē: steterūtq̄ corā eo. Quarū vna ait. Obſe
 cro dñe mi, ego et mulier hęc habitam⁹ in domo
 vna: et peperī apd̄ eā in cubiclo. Tertia aut̄ die post q̄
 ego pepi, peperit et hęc. Et eram⁹ sim̄. nullusq̄ al⁹ in
 domo nobiscū, exceptis nob⁹ duab⁹. Mortu⁹ ē aut̄ fi
 li⁹ mulieris hui⁹ nocte, dormiēs qp̄te opp̄ſit eū, & cō
 surgēs in tēpestē noctis silentio: tulit filiū meū de latere
 meo ācillę tuę dormiētis, et collocauit in sinu suo. sicut
 aut̄ filiū, qui erat mortu⁹ posuit in sinu meo. Cūq̄ sur
 rexissē m̄e, vt darē lac filio meo: apparuit mortu⁹.
 Quem diligentius intuens clara luce deſp̄ndi non
 esse meum, quē genuerā. Rūditq̄ altera mulier. Non

est ita vt dicis, sed filius tuus mortuus est, me9 autem viuit, e contrario illa dicebat. Mentiris, filius quippe meus viuit, et filius tuus mortuus est, Atq; in hunc modum cōtendebāt corā rege. Tunc rex ait. Hęc dicis filius me9 viuit, & filius tuus mortuus est, et ista res spōdit, nō: sed filius tuus mortuus est, et me9 autē viuit. Dixit ergo rex. Afferte mihi gladiū. Cūq; acculissent gladium corā rege, ait. Diuidite inquit infantē viuū in duas partes: et date dimidiā partem vni: et dimidiā partē alteri. Dixit autē mlier cui9 fili9 erat viu9 ad regē (cōmota sunt q̄ppe viscera ei9 sup filio suo) Obsecro dñe: date illi infantē viuū, et nolite interficere eum. Ecōtrario illa dicebat. Nec mihi nec tibi sit, sed diuidaē. Rspōdit rex: et ait. Date huic infantē viuū: et nō occidat. Hęc est autem mī eius. Audiuit itaq; oīs isrl iudicium qđ iudicasset rex, et timuerunt regem videntes sapientiā dei esse in eo ad faciendum iudiciū.

¶ Cfer. iij. Exodi. Cap. xxxij.

IN diebus illis. Loquutus est dñs ad Moysen dicens. Descende de mōte, peccauit pp̄ls tu9, quē eduxisti de terra egypti. Recesserunt cito de via, quā ostendisti eis: feceruntq; sibi vitulum cōflatilem, et adorauerunt, atq; immolātes ei hostias: dixerūt. Isti sunt dñi tui isrl: qui te eduxerunt de terra egypti. Rursumq; ait dominus ad Moysen. Cerno qđ pp̄ls iste durēceruicis sit, dimite me: vt irascat furor meus cōtra eum, & deleam eos: faciāq; in gentem magnā. Moyses autem orabat dominum deum suum: dicens, Cur domine irascitur furor tu9 cōtra pplm tuum, quē eduxisti de terra egypti: in fortitudine magna et in manu robusta. Ne q̄so dicāt egyptij. callide eduxit eos, vt interficeret in mōtib9: et deleat de terra. Quiescat ira tua: et esto placabilis sup nequitia ppli tui. Recordare Abraā et isaac & isrl seruorum tuorum: quibus iurasti p temeripm, dicens, Multiplicabo semen v̄rm sicut stellas cæli, & vniuersam terrā hanc, de q̄ locutus sum: dabo semini v̄ro & possidebitis eam semper. Placatusq; est dominus: ne faceret malum, qđ locutus fuerat aduersum pplm suum, & misertus est populo, Dominus deus noster.

Ex. iij. regū. ca. iij. In q̄ habet q̄ pacto Salomō deo pmittente vt optaret qđ vult: post habitis oib9 alijs elegit sapientiā. Et in expimentū dōi a deo accepti. ponit iudiciū p̄mum qđ fecit de duabus mulierculis discipulib9 se iudice. Lcō expōitiōe nō eget.

Nocte intēpēta et noctis silērium dī media nocte q̄ tpe oīa silēt: et tpe nō ē qđ piā administrādi. Cōmota sunt q̄ppe viscera ei9 sup filio suo. Hęc oīa p parēntēsim dicta sunt.

¶ Cfer. iij. seqnti.

I Ocult9 est dñs ad Moysen: dicens. Descēde de monte. Et ero. ca. xxxij. vbi postea qđ pplis absente Moyses hāuit vitulū illūq; colere instituisse hic ostēdit qđ de9 moū faciēdū p̄cipit: s; tādē illi p̄cipi9 est placat9. Ppl̄s tu9. q̄si dicat: nā p idolatriā nō meus. Cōflatiōe fornicatio fusu. et fornicatū. Durēceruicis. i. cernicosus et dur9 atq; indocilis. Dimite me. i. nō interponas p̄ces in hoc qđ volo exequi. In gēte magnā. i. p̄ncipē gētis magnę. Ne dicant egyptij. qđ si qđ minari facit. Dicēt egyptij et. qđ locut9 fuerat. Simōi cū infirmas. bat illi hebreorū p̄ncipē.

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Naec dicit dñs deus. Sanctificabo nomen. Ex ezechiele cap. xxxvi. In quo postea
ficabo nomē meū. i. scđm ostendā liberādo vos ex fuitute. pollutum est p idolatriam
miscēdo vos ritibus gentiū inter q̄s versati estis. De gētibz inter q̄a estis diffusi.

Terrā vřam. i. pmissio-

nis. Mundamini. ab
effectū: qz lustrat pētm
originale. Cor nouū
z spm. qz lex euāgelica
tota est spūalis: cū xpo
saica sit carnalis. Cē-
tera satis patēt: itēq in
digēt expositioe.

Naec dicit dñs. La-
uamini et mundi
estote. Ex esa. ca. i. In q̄
posteaq̄ interminatus
est pcor punctionem.
hic ponit remediū q̄ sit
interim vředū. Laua-
mini. i. a pcor mactis.

Et mūdi estote. cauē-
do a futuro: ne recidat
in pñstinos errores.
Cogitationū. i. interio-
rum z occultoz crimi-
num. Quiescite. i. ces-
sate. s; qz non est satis
abstinere a malo: s; bo-
nū etiā facere. subiūgit.

Ūs facere. venite et
arguite me. i. si nō retu-
lero vobis pñia p vřis
bonis opibus. Sicut
coccinum. i. rubra. vt est
coccinus color. est autē
coccū: qđ hispani vocāt
grana q̄ colliguntur ex
q̄s quilla frutice nota.
Vermiculus opinoz in-
terpres p ōmiculū ipm
coccum intelligere: qđ
in vermiculos resolu-
tur tandem: si non vtri-
bus cōtineat. Si vo-
lueritis. i. pceptis meis obtemperare. Bona terre comedetis. idest spūalibus bo-
nis ditabitini.

¶ Fer iiii. Ezeielis. Cap. xxxvi.

Aec dicit dominus deus. Sanctifi-
cabo nomen meum magnū, qđ
pollutum est inter gentes: qđ pol-
luistis in medio earum, vt sciāt gē-
tes quia ego dñs, ait dñs exerci-
tuum, cum sc̄ficatus fuero in vō

bis corā eis. Tollā quippe vos de gentibus: & congre-
gabo vos de vnuerfis terris, & adducā vos in terrā
vřam: & effundā super vos aquā mundā: & munda-
bimini ab omnibus inquinamentis vřis, & ab vni-
uersis idolis vřis mundabo vos: & dabo vobis cor
nouum: & spm nouum ponā in medio vři. Et ause-
ram cor lapideum de carne vřa: & dabo vobis cor
carneum: & spm meum ponā in medio vři: & faciā,
vt in pceptis meis ambuletis: & iudicia mea custodia-
tis & opemini: & habitabitis in terra, quā dedi pñb⁹
vřis. Et eritis mihi in pplim: & ego ero vobis in deū.
Ait dominus omps.

¶ Lectio Esaie prophetae.
Capite. f.

HAec dicit dominus deus. Lauamini: mundi
estote, auferte malum cogitationum vřarum
ab oculis meis. Quiescite agere peruerse: discite bene
facere. Quærite iudicium: subuenite oppresso: iudica-
te pupillo: defendite viduam: & venite arguite me,
dicit dominus. Si fuerint pñā vřa, vt coccinum: qđ
si nix dealbabuntur: & si fuerint rubra quasi vermicu-
lus: velut lana alba erunt. Si volueritis: & audieritis
bona terræ comedetis. Dicit dominus omps.

Bona terre comedetis. idest spūalibus bo-

¶ Feria. v. Lectio libri Regum. iij.

Capite. iij.

IN diebus illis. Venit mulier Sunamitis ad Helisæum prophetam in monte carmeli. Cuius vidisset eam vir dei de coena: ait ad Giezi puerum suum. ecce sunamitis illa. Vade ergo in occursum eius & dic ei. Recte ne agis circa te: & circa virum tuum: & circa filium tuum? Quæ dixit. Recte. Cuius venisset ad virum dei in monte: apprehendit pedes eius: & accessit Giezi: ut amoueret eam, & ait homo dei. Dimitte illam: anima eius in amaritudine est: & dominus celauit ad me: & non indicauit mihi. Quæ dixit illi. Nunquid petiui filium a domino meo. Nunquid non dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad Giezi. Accinge lumbos tuos: & tolle baculum meum in manu tua: & vade. Si occurrerit tibi homo non salutes eum, & si salutauerit te quispiam: non respondeas illi, & pones baculum meum super faciem pueri. Porro miles pueri ait. Viuit dominus: & viuit anima tua, non dimittam te. Surrexit ergo: et secutus est eam, Giezi autem præcesserat ante eos, & posuerat baculum super faciem pueri: & non erat ei vox neque sensus. Reuersusque est Giezi in occursum eius: & nuntiavit ei: dicens. Non surrexit puer. Ingressus est ergo Helisæus domum. Et ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius. Ingressusque clausit ostium super se: & super puerum: & orauit ad dominum. & ascendit & incubuit super puerum. Posuitque os suum super os pueri: & oculos suos super oculos eius. & manus suas super manus eius: & incurauit se super eum: & calefacta est caro pueri. At ille reuersus deambulauit in domo semel huc & illuc. & ascendit: & incubuit super eum. Et oscitauit puer septies: aperuitque oculos. Et ille vocauit Giezi & dixit ei. Voca Sunamitem hanc. Quæ vocata ingressa est ad eum. Quæ ait. Tolle filium tuum. Venit illa: & corruit ad pedes eius, & adorauit super terram. Tulitque filium suum, & egressa est. Helisæus vero reuersus est in galgalam.

¶ Feria sexta. Lectio libri Regum tertio.

Capite. xvij.

¶ Feria quinta sequenti.

IN diebus illis. Tenuit mulier. Ex. iij. Regum. capite. iij. In die posteaque mulier sunamitis concepit helisæo predicante & peperit filium: quem ad alium deinde amisit: hic ponit quo pacto est ab eodem propheta restitutus vite.

Mulier sunamitis ex Sunam urbe palestine Judæe. In montem carmeli/que helisæus frequentabat.

Respondit: recte: distulit forte dolorem: ne prohiberetur accedere. Amoueret, a pedibus prophete. Celauit a me, quia prophete non vident: nisi que a spiritu sancto reuelantur illis.

Petiui filium/ quasi dicat/ tu sponte obulisti: et impetrasti: igitur et suscitare potes amissum. Viuit dominus, modus iurandi frequens in scriptura, idest per vitam meam: & tuam. Super se et super puerum: idest post se & puerum, sic quos supra exposuimus. Reuersus in galgalam, locus quoque ab helisæo frequentatus quem admodum et carmelus: distatque a Jerico duobus passuum milibus: eccis dictus in sortem tribus iuda.

¶ Feria sexta sequenti.

c. iij.

EPISTOLAE

IN diebus illis, Aegrotauit filius. Ex. iij. Reg. cap. xviij. In quo posteaq̃ posuit mirā culū illō: de q̃ supra dictū est: q̃ pacto diuertit ad mulierē viduā Sareptanā: paup̃q̃ illā filiūq̃ illū: & ipse intrabit ad ea postq̃ ē ex vno pugillo faringē: nāc ponit quēadmodū mortuū puer/ est ab eodē p̃phā suscitatus. Mulieris. i. Sareptanę. haliq̃. i. spūs: quo ex tincto sequitur mors necesse est. Quid mihi & tibi. i. qd̃ negocij erat tibi in domo mea.

Inq̃uitates meę: q̃nt ex ingressu illi in domum ei⁹ viderit mulierē p̃cta. q̃ alias non vidisset. In cenaculū. partē domus sup̃iorē. Expādit se. i. explicauit se. Mōsus est a metior. iris. sic Virgili⁹ Vesperā metire iacēs. Inferiorē domū. q̃ (vt dixim⁹) cenaculū pars est sup̃ior. Nunc cognoui. i. experi mento didici.

Nec dicit dñs. In tpe placito. Ex elia p̃phā ca. xliij. Qd̃ etiā fm̃ hebreos de mesia ē exponēdū: hoc ē de ch̃o venturo. In tpe placito. i. legis s̃p̃e. Exaudiui te. vox pri⁹ ē ad filiū. In die salutis. i. passiois tue/ q̃ fit oīs salus. Auxiliat⁹ su⁹. dñs do p̃stantiā patiendi. In sc̃dō ppli. vt p̃ te dō fēderaret: reconciliareturq̃. Terrā. i. terrę habitatores. Qui vineti sunt. i. p̃ctis implicati. Reuelamini in ṽita tis cognitiōe. pascēt. loca pascūis cōmemorat. Nō esuriet. in trānsitiōe pascūis p̃stat. Mōtes meos p̃ euāgēlii p̃dicationē nihil erit inulum. Semitę meę. hoc est p̃cepta. De lōge veniet. i. ad fidē p̃ p̃dicationē. Et mari. q̃ est occasum in deg.

IN diebus illis, Aegrotauit filius mulieris m̃ris familiās, & erat langor fortissim⁹: ita vt nō remaneret in eo halitus. Dixit ergo ad Helia. qd̃ mihi & tibi vir dei? ingressus es ad me, vt rememorarent iniq̃tates meę: & interficeres filiū meū: & ait ad eā Helias. Da mihi filiū tuum. Tulitq̃ eū de sinu illius: & portauit in cenaculū, vbi ipse manebat: & posuit super lectum, et clamauit ad dñm: et dixit. Dñe deus me⁹: etiā ne viduā apd̃ quā ego vt cunq̃ sustētōr afflixisti: vt interficeres filiū eius: et expādit se atq̃ m̃sus est super puerum trib⁹ vicib⁹, clamauitq̃ ad dñm: & ait. Dñe de⁹ me⁹: reuertat obsecro anima pueri huius in viscera ei⁹, et exaudiuit dñs vocē Helia: et reuersa est aia pueri in tra eū & reuixit. Tulitq̃ Helias puerum: & deposuit eum de coenaculo in inferiorē domū & tradidit illū m̃ri suę, et ait illi. en viuat filius tuus. Dixitq̃ mulier ad Helia. Nunc in isto cognoui: qm̃ vir dei es tu: et ṽbum dñi in ore tuo verum est.

¶ Lectio Eliaę p̃phetę, Cap. xliij.

HAec dicit dñs. In tpe placito exaudiui te: & in die salutis auxiliatus sum tui, et seruauit te: et dedi te in foedus ppli: vt suscitares terrā: et possideres hereditates dissipatas: vt diceret his, qui vineti sunt, exite, & his, qui in tenebris reuelamini. Super vias pascētur: & in omnibus planis pascua eorum. Non esurient neq̃ sitient: & non percutiet eos æstus & sol: quia miserator eorum reget illos: et ad fontes aquarum portabit eos, et ponam omnes montes meos in viam: & semitę meę exaltabuntur. Ecce isti de longe venient, & ecce illi ab aquilone, et mari: et isti de terra australi. Laudate cæli & exulta terra: iubilare montes laude: quia consolatus est dominus populum suum: et pauperum suorum miserebitur, Et dixit sion, dereliquit

me dominus: et dominus oblitus est mei. Nunquid obliuisci potest mulier infantem suum: vt non misceatur filio vteri sui: et si illa oblita fuerit: ego tñ non obliuiscar tui. Dicit dominus omps.

¶ Lectio Esaiæ prophetæ.
Capite. lv.

Aec dicit dominus. Omnes scientes venite ad aquas: et qui non habetis argentum, properate: emite, & comedite: venite emite absq; argento & absq; vlla cōmutatiōe vinum et lac. Quare appenditis argentum non in panibus: et laborem vestrum non in satuitate? Audite audientes mei: et comedite bonum: et delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurem vestram, et venite ad me: audite et viuet anima vestra, et seriam vobiscum pactum sempiternum. Misericordias David fideles, Ecce testem posuimus: dedi eum ducem, ac præceptorem gentibus. ecce gentem, quam nesciebas, vocabis: et gentes, quæ non cognouerunt, ad te current propter dominum deum tuum, et sanctum israel: quia glorificauit te.

Querite dominum, dum inueniri potest: inuocate eum, dum prope est. Derelinquat impius viam suam: & vir iniquus cogitationes suas: et reuertatur ad dominum, et miserebitur eius: et ad deum nostrum, quoniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes meæ: cogitationes vestræ: neq; viæ meæ: viæ vestræ: dicit dominus. Quia sicut exaltantur cæli a terra: sic exaltatæ sunt viæ meæ a vñs vñs: et cogitationes meæ a cogitationibus vestris. Et quod descendit imber, et nix de cælo: et illuc ultra non reuertetur, sed inebriat terram et infundit eā: et germinare eam facit: et dat semen ferenti: et panem comedenti: sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo. Non reuertetur ad me vacuum: sed facit quæcunq; volui, & prosperabitur in his ad quæ misi illud. Dicit dominus omnipotens,

Laudate eglī. grarum actio est p tātō bñficio. Et dicit sñs. illi q̄ huc rñt habitatores sñs: duo cti in captiuitatem. Illa mulier q̄ peperit. Ego nō obliuiscar. i. populi mei.

¶ Aec dicit Dominus. Omnes scientes. Ex esaiā ppheeta. capite. lv. Quod ad chri p̄dicationem discipulorū p mundū dispersionē gētiū vocatiōes p̄inet. Tenite ad aq̄s salientes. i. in vñā p̄naz. Nō habetis argentū. q̄ bōa spūalia nō emū. tñm & lac. p q̄ intelli gīt cibos spūales. Nō in panib; s; in alijs que magis famē augēt. Comedite bonū. i. cibū q̄ nō perit: s; in eternū saliat. Pactū sempiternū. i. legē euangelicā. q̄ lex mōi tp̄alis fuit.

fideles nō fidelis. Paulus actū. xli. hoc citat ex septuaginta interpretatiōe. Sc̄a david fideles. Testē dedi eū. p̄ de filio dicit hoc. Quaz nesciebas. sup̄ius de filio loq̄batur: nūc ad filiu.

Querite dñm. omnes hortatur nūc: vt in tpe gratiæ querāt deum. Quoniam multus est. id est propensius & liberalis. Cogitationes meæ q̄dicat. aliter de: aliter homo in his se habet: et ponit comparationem manifestam. sed hæc in superiōribus iam exposita sunt.

EPISTOLAE

¶ Dominica in passione.

Christus assistens. Et ep̃la pauli ad heb. ca. ix. In q̃ ministeria veteris legis cōpa-
rens. Chrs assistēs. in greco adueniēs. p̃t̃ifex futuroz. sicut h̃arō fuit p̃teritoz.
Tabernaculū nō manufactū. q̃le fuit x̃p̃m. s; p̃ sp̃m sc̃m. Introiuit semel. in g̃num.

In sc̃ta. s. sc̃toz. Aet̃na
redēptiōe inuēta. in gre-
co inuentus ē. nā refert̃
ad chrs. Si em̃. locū
est a minori ad maius.

Cinis aspsit. q̃ vt d̃
ñt̃i ca. xix. Cinere vi-
tule cōbustę imponebāt
sq̃ q̃ immūdi lustrabāt.

Emundabit. in greco p̃
furnū emūdabit. Mes-
diator ē incedēte mor-
te. p̃ quā eius testamē-
tū est p̃firmatū. Ut q̃
sunt vocati g̃ng̃ h̃redi-
tatis. i. ad h̃reditatē.

Accipiet repromissionē.
sc̃z factā abraā. In re-
dēptionē p̃uaricationū. q̃
in veteri lege p̃ sacrifici-
is nō poterāt tolli.

¶ F̃et. ij. sequit̃:

Est̃ est̃bū dñi.
Ex iona p̃ph̃a ca.
ij. in q̃ p̃met̃ a pacto io-
nas executus est s̃t̃ i
deo imp̃atū [hoc est] vt
iret Niniue. &c. Sc̃do:
q̃ illd̃ idē p̃ceperat.

Quę loquor. i. a te sum
locutus. Ir̃inere triū
diez. vt vici oēs vrbis
p̃agraret̃. Adhuc q̃dra-
ginta dies. subaudi res
s̃t̃at̃ q̃ s̃t̃t̃ dat̃i ad p̃s̃iaz.

Saccis. i. cilicio ex p̃-
lio capiat̃. Sedit in
cinere. humilis se vtz
corā dño. & clamauit.
Ex ore regis. s. p̃ p̃conē.

In fortitudine. i. for-
titer. Si cōuertat̃ q̃ nō
er̃t p̃p̃t̃ p̃c̃ta ñra ē ira

¶ Dominica in passione. Ad hebr̃eos.

Capite. ix.

R̃es. Christus autem assistens pontifex fu-
turorū bonorum, per āplius & p̃fectius
tabernaculū nō manufactū, id est nō huius
creationis, neq; p̃ sanguinē hircorum aut
vitulorū. sed per p̃p̃rium sanguinē introiuit semel in
sc̃tā aet̃na, redēptiōe inuēta. Si em̃ sanguis hircorum
aut taurorū. & cinis vitulę aspersus inquinatos sc̃fifi-
cat ad emundationē carnis: q̃to magis sanguis ch̃ri.
qui p̃ sp̃m sc̃m semetip̃m obtulit immaculatū deo
emundabit conscientiā ñram ab operibus mortuis;
ad seruiendū deo viuēt̃i. Et ideo noui testamēti mes-
diator est vt morte intercederet in redēptionē earum
p̃uaricationum: q̃ erāt sub priori testamento repro-
missionem accipiant, q̃i vocati sunt aet̃ernę h̃redit-
tatis in ch̃ro iesu domino nostro.

¶ F̃et. ij. Lcō Ionę p̃phetę. Cap. iij.

In dieb; illis. Factū ē ṽbū dñi ad Ionā p̃phetā sc̃do,
dicēs. Surge & vade in Niniue ciuitatē magnā. &
p̃dica in ea p̃dicationē: quā ego loqr̃ ad te. Et surrexit
lonas, & abiit in Niniue. iuxta ṽbum dñi. & Niniue
erat ciuitas magna itinere dierū triū. et cępit ionas in-
troire in ciuitatē itinere diei vni. & clamauit. & dixit.
Adhuc q̃draginta dies: et Niniue subuertet̃. & credi-
derūt viri Niniuite in deo, & p̃dicauerūt ieiuniū: et ve-
stiri sunt saccis: a maiore vsq; ad minorē. Et puenit
ṽbū ad regē Niniue. Et surrexit de folio suo. et abiicit
vestimētū suū a se. & indut̃ ē sacco. Et sedit in cinere.
& clamauit. & dixit, in Niniue ex ore regis et princ̃is
p̃ū eis dicēs. Hoies & iumēta et boues et pecora non
gustēt qcq; nec pascāt. & aquā nō bibāt. et opiantur
saccis: hoies, et iumēta et clamēt ad deū in fortitudine.
& cōuertat̃ vir a via sua mala: & ab iniquitate: q̃ est in

manib⁹ eorū. Quis scit si cōuertat⁹ & ignoscat de⁹: et reuertat⁹ a furore irē suę, & nō peribimus. Et vidit de⁹ opera eorū: quia cōuersi sunt a via sua mala, & miser tus est sup maliciā, quā locutus fuerat, vt faceret eis: & non fecit dominus deus noster.

¶ Fer in Leo Danielis ppheta. Cap. xiiij.

IN dieb⁹ illis. Cōgregati sunt Babylonij ad regē: & dixerūt ei, Trade nobis Danielē, q̄ bel destruxit & draconē occidit. sacerdotes interfecit, alioq̄ interficiemus te & domū tuā. Vidit ergo rex, q̄ iruerēt in eū vehemētē, ⁊ necessitate cōpulsus rradidit eis Danielē. Qui miserūt eū in lacū leonū. & erat ibi sex dies b⁹. Porro in lacu erāt leōes septē. & dabant eis cotidie duo corpora: & duę oues, & tūc nō data sūt eis, vt deuorarent Danielē. Erat autē Abacuc ppheta in iudea, & ipse coxerat pulmentū: & intruerat panes in alueolo, & ibat in cāpū, vt ferret messorib⁹. Dixit angel⁹ dñi ad Abacuc. Fer prādiū qd̄ habes in Babylonē Danieli: q̄ est in lacu leonū. Et dixit Abacuc. Dñe Babylonē nō vidi: et locū nescio. Et ap̄hēdit eū angel⁹ dñi in vertice ei⁹, et portauit eū capillo capitis sui: posuitq̄ illū in Babylonē sup lacū in impetu spūs sui: & clamauit Abacuc: dicēs. Daniel serue dei: tolle prādiū, qd̄ misit tibi de⁹, & ait Daniel. Recordat⁹ em̄ mei es dñe de⁹ me⁹, & nō dereliquisti diligētes te. Surgensq̄ Daniel comedit. Porro angelus dñi restituit Abacuc confestim in loco suo. Venit ergo rex die septima, vt lugeret Danielē, & venit ad lacū & introspectit, & ecce Daniel sedēs in medio leonū, et exclāmauit rex voce magna: dicēs. Magn⁹ es dñe de⁹ Danielis & ex- traxit eū de lacu leonū. Illos autē, qui p̄dictiōis ei⁹ causa fuerāt, intromisit in lacū: & deuorati sunt in momento corā eo. Tunc rex ait. Pauca habitātes in vni- uersa terra deum Danielis, quia ipse est liberator, et saluator: faciēs signa & mirabilia in cælo & in terra. qui liberauit Daniele de lacu leonum.

ap̄hēdit ⁊ sic eū portauit sublimē. Impetu spūs. i. virtute sua spūali. In loco suo. ynde illi rapuerat. Tit lugeret. qz putabat illū extinctum.

tus: ita ⁊ p penitentiam placabit. Misus ē sup maliciam: quā locutus fuerat. i. penā / quā fue- rat illis interminatus. q̄ qz fuit cōminator: il- lis mutatis et pena est mutata.

¶ Feria tertia
secūti.

Congregati sūt ba- bylonij. Ex danielē ppheta ca. xiiij. in q̄ po- steaq̄ narrauit quō da- nielis industria idolum belis euerit: ⁊ tūc ostē- dit quēadmodū babylo- ni petierunt a rege: vt daniel dederet mortē: q̄ pacto liberatus est ex lacu leonū: passus in pe- nuria alimētōz. Aduer- sus regēq̄ fecerunt in- vbe seditionē. In la- cū leonū. i. caueā vbi ad- suabāt ⁊ custodiebant leones. Duo corpora hominū. qz subit ⁊ dug- oues. Erat Abacuc: quō in fame passus est Daniel ⁊ ex leonibus li- beratus. Abacuc. vnus ex duodecim pphetis mi- noribus. Pulmentū. car- nes sine ossibus. In- truerat panes. i. ex in- trita formauerat. Est at̄ intrita massa itozum cu- iuscūq̄ rei. In alueo- lo. alueus ē vas siue re- ceptaculū rei siue. Messoribus. q̄s in mes- ses secādas pduxerat.

In vertice eius. pro- ex capitis vertice. Ca- pillo. qz capillū capitis

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Locutus est dñs. Ex Leui. ca. xix. vbi inter alia legis pcepta: q sequitur cōmēnorat: q pertinet ad prīmū. Non periurabis. in damnu pprimi: q etiā religionē legdit. pollues. i. pfanabis. Calūniā. falsam accusationē intēras. tui. violētis qbusdā modis. Opus mercenarij. i. merces. ppe illius quē pduxisti. Surdo. atq. pinde abfenti. Offendiculum. i.

obiectū in quē offendens cespitet. personā pauperis. qz in distributina iusticia debet piderari: nō aut in cōmutatiua.

Crīminator. i. delator criminis occultorum. Sufurro. i. murmurator. Cōtra sanguinē. i. innocētis. Nō oderis. cum rācore. Publice. sm euāgelij Matth. iij. Si peccauerit in te frater tuus. &c. ultionē. amore vindictę. Sicut teipm. qz hoc amicitie lex exigit. Et nihilominus in amore ordo qdā ē vt nos magis amemus quam alios.

¶ Fer. v. sequenti.

Orauit Daniel: dñs. ex Daniele ppheta. cap. iij. q oīo non Danielis: Azarię in ignis fornace posito tribuit. dilectū tuū: quē dilexisti & transfulisti in palestina ex tunc caldeo rū. pollicēs. hęc repro missio Abraam primo: deinde posteris facta ē a deo. Imminuti sumus. exules dispersi: & ab oīb. alijs hoībus ptepti.

Non est princeps. qz sedechias captiuus erat.

Nec ppheta q nob denūciat quō sis placatus. Nec holocaustum. i. sacrificia qz non habemus sacerdotes qz

¶ Feria quarta. Lectio libri Leuitici.

Capite. xix.

IN diebus illis. Locutus est dñs ad Moysen: dicens. Loqrē ad oēm coctum filiorū isrl: & dices ad eos. Sancti estote. quia ego sanctus sum dñs deus vſ. Non facietis furtum: non mentiemini: nec decipiet vnusquisq. pximum suum. Non periurabis in noīe meo. nec pollues nomen dei tui. Ego dñs. Non facies calumniā pximo tuo: nec vi opprimes eum. Nō morabitur opus mercenarij tui apd te vſq. mane. Non maledices surdo. nec corā cæco pones offendiculum. sed timebis dñm deū tuum: quia ego sum dñs. Non facies. qd iniquum est. nec iniuste iudicabis. Nec cōsiders personā pauperis: nec honores vultum potētis. Iuste iudica. pximo tuo. Nō eris crīminator. nec susurro in pplis. Non stabis cōtra sanguinē. pximi tui. Ego dñs. Non oderis fratrem tuum in corde tuo. sed publice argue eum. ne habeas super illū pctm. Non qras vltionem. nec memoreris iniurię ciuium tuorum. Diliges amicū tuū sicut teipm. Ego dñs. Leges meas custodite. Ego em sum dñs deus vſ.

¶ Fer. v. Lectio Danielis prophetę.

Capite. iij.

IN diebus illis. orauit daniel dicens. Dñe de⁹ ne despicias pplm tuum neq. auferas misericordiā tuā a nobis: ppter Abraā dilectū tuū. & Isaac seruum tuum: & isrl. scām tuam: quib⁹ locutus es pollicens. q multiplicares semē eorum sicut stellas cæli: et sicut arēnam. q est in littore maris. quia domine imminuti sumus plusq. oēs gentes. sumusq. humiles in vniuersa terra hodie ppter pctā nŕa. Et nō est in tpe hoc princeps & ppheta: & dux neq. holocaustum neq. sacrificiū

sunt in captiuitate positi. In anima prita. sic Dauid psal. i. cor spiritum humiliasti. Sacrificiū nrm: scz. cordis priti. Ne pfundas nos. q̄ nō impetrat/q̄ petit: relinq̄tur. quasi pfusus. In mirabilibus tuis. faciē dō in nra liberatiōe mirabilia: sicut iste hac fecisti. Da gl̄iam: faciēdo hęc miracula. In omnipotentia. in qua scilicet confidunt. Et sciant. id est expectantur.

¶ Feria sexta sequenti.

cium: neq; oblatio: neq; incensum: neq; locus primis-
tiarum corā te. vt possimus inuenire misericordiam
tuam. sed in animo contrito: & spū humilitatis fuscis-
piamur. Sicut in holocausto arietum & taurorum: et
sicut in millibus agnorum pinguium: sic fiat sacrifici-
um nrm in cōspectu tuo hodie. vt placeat tibi: quia
non est confusio confidentib9 in te. et nunc sequimur
te in toto corde: & timemus te. & q̄rimus faciē tuam.
Non confundas nos: sed fac nobiscū iuxta mansue-
tudinē tuā & scdm multitudinē misericordiæ
tuæ. Et erue nos in mirabilibus tuis: & da gl̄iam no-
mini tuo domine: & confundantur omnes. qui osten-
dunt seruis tuis mala. Confundantur in omni poren-
tia: & robur eorum conteratur. et sciant quia tu es dō-
minus deus solus. & gloriosus super orbem terrarū.
Domine deus noster.

¶ Feria. vj. Lectio Ieremię prophetę. Ca. xvij.

In diebus illis. Dixit Ieremias. Dñe
omnes. qui te derelinquunt confun-
dentur. Recedentes a te in terra scri-
bentur: qm dereliquerunt venam
aquarum viuentium. dominum.
Sana me domine. & sanabor: salu-
um me fac & saluus ero: quoniam laus mea tu es.
Ecce ipsi dicunt ad me: vbi est verbum domini: Ve-
niat. Et ego non sum turbatus: te pastorem sequens:
& diem hominis non desiderauī: tu scis. Qd̄ egres-
sum est de labijs meis: rectum in conspectu tuo fuit.
Non sis tu mihi formidini: spes mea tu in die afflictio-
nis. Confundantur. qui me persequuntur: & non con-
fundar ego. Paucaut illi: & non paucaut ego. Induc
super eos diem afflictionis: & duplici contritione con-
tere eos. Domine deus noster.

Dñe oēs q̄ te deo
relinquūt. Et Ieremia.
ca. xvij. hęc lco p̄nuat
superior: q̄ legebat ser-
ria quinta scđe dñice in
quadragesima. Qui
te derelinquunt. seruiens
do dijs alienis. Inter
ra. i. in inferioribus ter-
re. hoc est ap̄d inferos.

Tenā aqua p̄. salien-
tium in vitā eternā.
Joānis. iij. Sana me
dñe. Ieremię p̄catio ē.
Et sanabor a morbo:
q̄ tu solus potes sana-
re. Ipsi. q̄bus verba
tua denunciā. Verbum
dñi. i. pena / quā nobis
minabaris. Teniat. i.
verbū illud: q̄si dicar: nō
veniet. Non sum tur-
batus. p̄pter vba eorū.

Secūdo te. i. mādara
tua epeq̄s. Diem ho-
minis. i. vitam delicio-
sam / quā p̄terit q̄ oēs
sequūt. Qd̄ egressum
est. malos coarguēdo.
In conspectu tuo. qz tu
illō mihi iussisti.
Non sis formidini. i. p̄-
na / quam alijs es mina-
tus non veniat sup me.
Confundentur pro con-
fundat. Duplici cō-
tritione. hoc est mortis
et captiuitatis. Con-
tere eos. i. conteres vt
supra. i. nō optatue aut
imperatue. sed enun-
ciatue.

Dixerunt impij. Ex Jeremia pphca. xviij. paucis vobis immutatis. Nā p eo qđ hic legitur dixerūt impij iudei ad muicē in originali legit. Et dixerūt venire et cogitemus ptra Jeremiā cogitationes: et oblitatio iudeorū in chm par illi quā habuerunt in ieremiā. Cogitationes. i. vias qđ illi occidam: itaq; pphesā falsā nob denūciāt. Lex

a sacerdote. qđ nihilomin nō docebit eā. Cōsiliū a sapiēte. i. a septuaginta seniorib; / qđ moyses instituit. Sermo a ppheta. qđ futura nob denūciat. Perentiam in lingua. testimonia falsa in tēdētes. Attēde dñe. deprecatio est Jeremię.

Audi. ad pūcēdū eos. Pro bono malū. qđ dicitur: certe reddidit mihi ab his. Foucā animę mę. i. pñiciē vitę mę.

In aspectu tuo. i. qđ tibi sum obsecutus faciēdo. qđ illis erāt vitilitati. Clā mor de vōmib; s. famiet gladio pēitū. Latrō nē. qđ eos distrabat atq; disturberet: in captiuitatē ducat. Propitius. relinqđo impunitā iniqratē illoz. In tpe furoris. i. vindictę tuę.

Dñica in ramispalmarū. Rēs. hoc sentite in vob. Ex epla ad philip. ca. ij. philippenses exēplo chri paul' ad hūilitatē hortat. hoc sentite in vob. s. qđ chs sensit in se. In forma dei. i. p essentia deus. Nō rapinā. qđ rē alienā sibi v'surpās. Exinanio uit se. i. abiecit se. For

mā sui. i. hoia dei fuitio geniti. In similitudinē. qđ et si v' hō nō tñ in originali pctō se inuit. Habitu. i. figura: vt in greco habet. Usq; ad mortē. et nū quēcūq; mortē: s. mortē crucis. s. ignominiosā. Prop' qđ. i. pp' quā hūilitatē. Exaltauit illū in resurrectione et ascēsiōe. Sup oē nomē. i. qđ sit chs deus et homo. Cēlestium. tres mūdi pātes cōplectitur: cēlum: terras: inferos.

Cabbato. Lcō Jeremię pphetę. Ca. xviij.

In dieb; ill' dixerūt impij iudei ad muicē. Venite cogitem9 cōtra iustū cogitationes. Nō em pibit lex a sacerdote: nec cōsiliū a sapiēte: nec sermo a ppheta. Venite pcutiam9 eū lingua: et nō attēdam9 ad vnus p'os sermōes ei9. Attēde dñe ad me & audi vocem aduersariorū meorū. Nūqd reddet p bono malū. qđ foderūt foucā aię mę: Recordare qđ steterim in cōspēctū tuo. vt loqrer p eis bonū: et auerterē indignatiōnē tuā ab eis. Propterea da filios eorū in famē. & deduc eos in man9 gladij. Fiať vxores eorū absq; liberis & viduę: & viri earum interficiantur morte. Iuvenes eorū cōfodiant gladio in p'lio. audiat clamor de domib; eorū. Adduces em sup eos latronē repēte. qđ foderūt foucā: vt caperet me. & laqos abscondērent pedib; meis. Tu aut dñe scis omē cōsiliū eorū aduersum me in mortē. Ne ppitieris iniquitati eorū. et pctm eorum a facie tua nō deleat. Fiať corruētes in cōspēctū tuo. in tpe furoris tui abutere eis. Dñe deus noster.

Dñica in ramispalmarū. Pauli ad phil. ca. ij.

F Rēs. Hoc em sentite in vobis: qđ et in chro iesu. Qui cū in forma dei eēt nō rapinā arbitrat9 esse se aqlē deo: sed semetipm exinaniuit formā serui accipiēs: in similitudinē hoim factus: et habitu inuēt9. vt hō. Hūiliauit semetipm fact9 obediēs vsq; ad mortē. mortē aut crucis. Prop' qđ & de9 exaltauit illū: et donauit illi nomē: qđ est sup oē nomē: vt in noie. iesu oē gēnu flectat. celestij. terrestrij. et infernorū. Et oīs lingua cōfiteat: qđ dñs iesus chs in għa est dei p'is.

¶ Feria secunda sequenti.

Dixit esaias. Dñs deus apuit. Ex esa. ca. l. qđ sine p̄uersione de christi passiōe intelligendū est in cuius p̄sona dicit p̄pheta. Apuit mihi aurē insinuando futurā passiōem. Non p̄tradico. Dixit enī fiat volūtas tua. Retrosūm nō abiī. s; me q̄rētib; obtruli. Corp; & genas. hoc & euāgelistę testant sicut & q̄ sequitur. Non sum p̄fusos. i.

¶ Fer. ij. Lcō Esaia p̄phetę. Cap. l.

In diebus illis. Dixit esaias. Dñs deus aperuit mihi aurem: ego autē non cōtradico: retrorsum nō abiī. Corpus meum dedi percussoribus: & genas meas vellentibus. Faciem meam non auerti ab increpantibus, & conspuentibus in me: dominus deus auxiliator meus, & ideo non sum confusus. Ideo posui faciem meam, vt petram durissimam: & scio qm̄ non confundar. Iuxta est, qui iustificat me: quis contradiceret mihi? Stemus simul. Quis est aduersarius meus? Accedat ad me. Ecce dominus deus auxiliator meus. Quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi vestimentum conterentur: tinea comedet eos. Quis ex vobis timens dominum: audiens vocē serui sui? Quis ambulabit in teneris: & non est lumen ei? Speret in nomine domini: & innitatur super dominum deum suum.

¶ Feria. iij. Lcō Ieremię prophetę.

Capite. xj.

In diebus illis. Dixit Ieremias. Domine demonstraſti mihi, & ego cognoui: tu ostendisti mihi studia eorum, & ego quasi agnus mansuerus, qui portatur ad victimā, et non cognoui: quia cogitauerunt super me consilia: dicentes. Mittamus lignum in patrem eius: & erradamus eum de terra viuentium. Et non om̄e eius non memoretur amplius. Tu autem domine deus Sabaoth, qui iudicas iuste: & probas renes & corda: videam vltionem tuam ex eis. Tibi enim reuelauī causam meam. Domine deus meus.

ni meę. Vltionem tuam qua illorum scelera vltiscaris, et hoc non zelo vindicte: sed amore iusticie.

passus a p̄re repulsi.

vt petram. ad perpendendum durissimā q̄q.

Qui iustificat me. s. pater qui est iustus: qm̄ virtusq; eadem natura.

Qui condemnet me. scilicet / iuste. alio qui iniuste condēnatus est.

Conteruntur. i. luent penas. sceleris in me commissi. Serui sui. idest christi hominis. q̄ (vt ait paulus) formam serui accepit. In tenebris. scilicet ignorantie. Non est lumen ei [quasi dicat] nullus.

Speret in nomine domini. scilicet omnia fideles. Et imitatur. quis in illo est omne fundamentum et stabilitas.

¶ Feria. iij. sequenti.

Dixit Ieremias. Domine demonstraſti mihi. Ex Ieremia capite. xj. quod totum ad Christi passiōem pertinet. Et sunt verba Christi sub p̄sona prophetę.

Studia eorum. que omnia mihi reuelasti futura. Lignum. subaudivi venenatum puta taxum: sicut rododaphnen.

Tu autem domine. subaudi attende oratio

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Oscite filie sion. Et esai. ca. lxiij. & lxiij. Qui loci de chro exponit partim de eis adue
tu partim de eiusdem passione. Dicitur filie sion. i. ecclesie hoc est fidelium congregatio.
Venite p veteris est. Merces cum eo. cuius scim opera sua. Vocabit eos. i. angeli.
Pppla scilicet veteris est. Tu aut. sio ecclesia. Civitas qnta. qua deus qntur. Et non

¶ Feria quarta. Esaiæ prophetæ.

Capite. lxiij. & lxiij.

derelicta in parte demo
ni. Quis est iste. vba
sunt angelor ad miratū
chri ascensionem. De
edō. i. idumgarbi regna
uit Esan. q cognovit ē
edō hoc ē ruber. De
bosra. ciuitate Arabie.
vbi vestes purpura infi
ciebāt. In stola sua. i.
veste insigni castitatis.
hoc est in hūanitate.
Ego. chrs rīdet. Pro
pugnator. i. defensor eo
rū. q me sequit. Qua
re. vba sūt itez angelor.
q subdit chri respōsu.

Torcular calcavi. i.
vitas torculari p qm in
telligimus passiois tor
mēta. Nō fuit vir me
cū. qz ē ab oib derel
ctus. Calcavi eos. hęc
vba ad tpo aliō prinē
puta ad antichristū.
Dies vltiois. cui mem
nisse necesse ē. Retri
butiois. in iudicio vni
uersali. Circūspexi.
hoc etiā ad supiora pri
net. De antichristo qdā
hęc oia intelligūt. s; in
pphetis qz ordo pmutat
eaz rez. qz futuras aut
factas pdicarūt.

Oscit Esaias. Dñe
qs credidit audiu
tū nro. Et esai. cap. liij.
qō totū de chro passioe
exponit. Quis credi
dit. p credet qō est fr
qns apō. pphetas. Au
ditui nro. p finone quē

Haec dicit dominus deus. Dicit filie sion. Ecce
saluator tuus venit. Ecce merces eius cū eo. &
opus eius corā illo. Et vocabunt eos ppli sanctus res
dempti a domino. Tu autem vocaberis qnta ciuitas
& nō derelicta. Quis est iste. qui venit de edon tñtis
vestibus de bosra. iste formosus in stola sua. gradiens
in multitudine fortitudinis suę. Ego. qui loquor iusti
ciam. & ppugnator sum ad saluādum. Quare ergo
rubrum est indumentum tuum. & vestimēta tua si
cut calcātium in torculari. Torcular calcavi solus. &
de gentibus non est vir mecū. Calcavi eos in furo
re meo. & cōculcaui eos in ira mea. Et aspersus est san
guis eorum super vestimenta mea. & oia indumēta
mea inquinavi. Dies em vltionis in corde meo. ānus
retributionis meę venit. Circūspexi. & nō erat auxilia
tor qntus & nō fuit. q adiuuaret. Et saluauit mihi bra
chiū meū. et indignatio mea ipsa auxiliata est mihi. Et
conculcaui pplōs in furore meo. & inebriaui eos in
indignatione mea. & detraxi in terrā virtutē eorum.
Miserationum dñi recordabor. laudē dñi super oib
q reddidit nobis. Dominus deus noster.

¶ Lectio Esaiæ pphetæ. Cap. liij.

In diebus illis. Dixit esaias. Dñe quis credidit auditui
nro. & brachiū dñi cui reuelatū est. Et ascendet sicut
virgultum corā eo. & sicut radix de terra sicut
ti. Non est species ei neq decor. Et vidimus eū. & nō
erat aspectus. & desiderauim eū despectū & nouissimū
virorū virū dolorū. & scientē infirmitatē. Et qnt
abscōditus vultus ei. & despectus. vnde neq reputau
mus eum. Vere languores nros ipse tulit. & dolores
nros ipse portauit. Et nos putauim eum qnt leprosus.
& percussus a deo. & humiliatū. Ipse aut. vulneratus est

Spū scō auduimus. Brachiū dñi. i. filius / p quē p̄ opatur. qñ dicat paucis. Et
ascēdet. i. nascet. Corā eo. s. p̄re. Quasi h̄sultū. i. frater. De terra sitiēt. i. de h̄gine
impolluta. Species. cū illuderes a iudeis. Et desiderauim⁹. hoc fecerūt p̄sarche &
p̄phete. Quasi abscondit⁹. p̄e pudore. Nec reputauimus. s. saluatore: s̄ erat re dā.
Quasi leprosus. cū nō eēt. Pacis n̄re. recōciliatiōis cū deo. Cui⁹ liuore. i. sanguī
ne decoloru. Iniquitatez
oiz. vt vñ. p oib⁹ sanis
faceret: Oblat⁹ ē. i. ad
passionē venit. De ang
ustia. s. mort⁹ p resurre
ctionē. Et de iudicio. q
oēs descēdebāt ad infer
ros. S̄nationē ei⁹. s. io
uinā. Q. si legeret q̄re:
sensus eēt manifest⁹. nā
dixit ineffabilē ei⁹ s̄na
tionē: sed ait mortuus⁹
rēdit p̄t scelus. &c.
Percussī eū. i. pcuti p̄
missi. Et dabit impios.
mort⁹ auctores: q̄ factū
est hierosolymis a Ti
to euersis. Si posterit
asqz. s̄ ponet. igit vide
bit. Semē lōgū. i. ch̄ris
tinū lōgē lateqz patē
tē. & vqz in sc̄i finē per
manētē. Voluntas dñi
per illum fiet.

propter iniquitates n̄ras: attritus est p̄pter scelera n̄ra.
Disciplina pacis n̄re super eum: & liuore ei⁹ sanati su
mus. Oēs nos qñ oues errauimus, vnusquisqz in viā
suā declinauit: & posuit dñs in eo iniquitatē oim n̄rm.
Oblat⁹ est quia ipse voluit, & non apuit os suū. Sicut
ouis ad occisionē ducet: & qñ agn⁹ corā tondente se
obmutescet: & non apiet os suum. De angustia & de
iudicio sublat⁹ ē. S̄nationē ei⁹ quis enarrabit? Quia
abscessus est de terra viuentiū. Propter scelus p̄p̄i mei
perculsi eum. Et dabit impios p sepultura, & diuites
p morte sua: eo q iniquitatē non fecerit: nec dol⁹ fue
rit in ore ei⁹: & dñs voluit cōterere eū in infirmitate.
Si posuerit p̄p̄cto animā suā: videbit semē longeuū,
& voluntas dñi in manu ei⁹ diriget. p eo qd tradidit
in mortē animā suā: & cum sceleratis reputatus est. Et
ipse p̄tā m̄ltorum tulit: & p trāsgressoribus rogauit
vt non perirent. Dicit dominus omps:

C Fe. v. in cōena domini. Ad Cor
inth. s. Cap. xj.

Fratres. Conuenientibus ergo vobis in vnum, iā
non est dominicā cōenā māducare. Vnusquisqz
em suā cōenā p̄sumit ad māducandum. Et alius
quidem esurit: alius autē ebrius est. Nunquid domos
non habetis ad māducādū & bibendum? Aut eccle
siam dei contemnitis: & confunditis eos, qui non ha
bent? Quid dicā vobis? Laudo vos: in hoc nō lau
do. Ego em accepi a domino: quod, & tradidi vobis:
quoniam dominus Iesus in qua nocte tradebatur:
accepit panem: & gratias agens fregit, & dixit.

habetis. in greco nō particula: nō habet. qñ dicat: nō licet vobis facere ante cōionem.
Contēntis. nō veniētes cū alijs. Cōfunditis. in eoz p̄fusiōnē hoc faciētes. Laudo
vos. subaudi in alijs. A dño. q m̄lti hoc reuelauit. Tradebatur. a iuda p̄ditore.

I ffer. v. in cēna dñi.
Rēs. Cōuenientibus
vobis. Ex. i. pau
li epla ad Cor. int. ca. xj.
Corinthios paulus isti
tuit circa corpis Ch̄ri
cōionis vsuz. Cōueniē
tibus in vñ. ad sacra
mēti eucharistie partici
pationē. Nō est. non
p̄tingit vob. Dñicā cē
nā. qz ordinē p̄turbat.
p̄sumit. i. ate sumit.
s̄z quā veniat ad cōio
nē. Ebrius est. ex vino
q̄ p̄sumpsit. Domos

Prestit post hanc psecratiōis. Sicut calicē. i. vinū in calice. Nouū testamētū. quē admodū
 verū in sanguine agnita et nouū in sanguine chrī. Annūciabitis. ip̄as recolēdo et memo
 rādo. Donec veniat. in fine scilicet ad iudicādū. Om̄esa deinde tāti sacri institutiōis: demō
 strat q̄liter sit sumēdū. Indigne. i. nō obfuitis: q̄ sunt obfuitāda. Reus erit. accusandū
 veniet. Probet se. i. p̄ficiētā suā examinet. Nō diiudicās. i. discernēs hāc cibū spiritālē.
 Ideo. i. ex hac causā q̄
 indigne accipiūt. Dō
 mīr. obēit. Iudicare
 mur. s. a deo p̄ talē mo
 dū. Dū iudicamur. i. a
 dño sic castigamur.
 Dānemur. s. gremiā.
 ¶ Efe. vi. seq̄nti.

In tribulatiōe sua.
 Et Osee p̄ph̄a ca.
 vi. in q̄ p̄ph̄a demonstrat
 miserationē diuinā et im
 p̄mīs q̄bus h̄c misericor
 dia p̄cedit. dicit igit̄.

In tribulatiōe sua. i.
 p̄ctōz p̄nitētia. Māe
 q̄ fuit sub iōāne bapti
 sta. q̄ p̄cessit chr̄s: vt in
 cifer solē. Teneite. h̄ba
 sunt p̄peratiū ad bap
 tisma iōānis. Cepit. in
 captiuitatem duxit.
 Percussit. idē dixit sed
 aliq̄ h̄bis. Post duos
 dies. q̄b̄ fuit chr̄s in se
 pulchro. Suscitabit
 nos. q̄ illi⁹ resurrectio
 fuit causa nostrē: vt ait
 paul⁹. Quasi diluculū.
 q̄ ē lux vera et sol iusti
 cię. Imber temporas
 ne. i. opportun⁹ ad ter
 rē fertilitatē. Seroti
 nus. ideoq̄ magis desol
 derat⁹. Quid faciā. di
 cit q̄b̄ misericordia deo
 negat. Ephraim et iu
 da. duas trib⁹ alloq̄t̄.

Nubes matutina. q̄ dis
 soluit et dissipat a sole sine vtilitate. Dolui in p̄phetis. i. p̄ p̄phetas vos cor̄repi. Et
 occidi eos. i. a vobis occidi p̄fuiticū p̄dicarēt h̄ba mea. Et iudicia tua. p̄ q̄ punieris.
 Quasi lux. q̄ manifesta erūt. Misericordiā volui. subaudi a te. Et sciētā dei. i. cognō
 tionem. vos autem non cognouistis aut cognoscere voluistis.

Accipite & manducate. Hoc est corpus meū: qd̄ pro
 vobis tradet. Hoc facite in meā cōmemorationē. Sicut
 & calicē: post q̄ cēnauit. dicens. Hic calix nouū testa
 mentū est in meo sanguine. Hoc facite q̄niscūq̄ bibe
 tis: & in meā cōmemorationē. Quoniscūq̄ em̄ mā
 dacabitis panē hunc: & calicē bibetis: mortē dñi anū
 ciabitis donec veniat. Itaq̄ quicūq̄ māducauerit pa
 nem: & biberit calicē dñi indigne. reus erit corporis. &
 sanguinis dñi. Probet aut̄ seipm̄ hō: & sic de pane illo
 edat. & de calice bibat. Qui em̄ māducat & bibit in
 digne: iudiciū sibi māducat. et bibit: nō disiudicās cor
 pus dñi. Ideo inter vos multi infirmi & imbecilles: &
 dormiunt mlti. Qd̄ si nosmetipsos disiudicaremus.
 non vtiq̄ iudicaremur. Dum iudicamur autē. a dño
 corripimur: vt nō cū hoc mūdo damnemur.

¶ Efe. vi. in paraseuē. Lcō Osee. ca. vi.
Haec dicit dñs. In tribulatiōe sua māe cōsurgēt
 ad me. Venite. et reuertamur ad dñm: quia ip̄e
 cepit et sanabit nos: p̄cuniet. et curabit nos. Viuificabit
 nos post duos dies: & in die tertio suscitabit nos: &
 viuemus in cōspectu eius: & sciemus. seq̄murq̄. vt co
 gnoscamus dñm. Quasi diluculum p̄parat⁹ ē egres
 sus ei⁹: & venit q̄si imber nobis tēporaneus. & seroti
 nus terrē. Quid faciā tibi ephraim? quid faciā tibi
 iuda? Misericordia v̄ra q̄si nubes matutina. & quasi
 ros mane pertransiens. Propter hoc dolui in p̄phet
 is: & occidi eos in verbis oris mei: & iudicia tua q̄si
 lux egredientur. Quia misericordiā volui: & non sa
 crificium. & scientiam dei plusq̄ holocaustum.

Exodi. Capite. xij.

M IN diebus illis, Dixit dñs ad Moysen & Aaron in terra egypti. Mensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus anni. Loquimini ad vniuersum cœtum filiorũ isrl̃. & dicit eis. Decima die mensis huius: tollat vnusq̃q̃ agnũ p̃ familias & domos suas. Sin autẽ minor est nũerus vt sufficere possit ad vescẽdũ agnũ: assumat vicinum suum, q̃ cõiunctus est domui ei⁹, iuxta numerum aiarum, q̃ sufficere possint ad esum agni. Erit autẽ agnus absq̃ macula: mascul⁹ annicu⁹. Iuxta quẽ ritũ, et tollitis & hẽdum: & seruabitis eũ ad vsq̃ q̃rtã decimã diẽ m̃sis hui⁹. Immolabitq̃ eũ vniuersa multitudo filiorũ isrl̃ ad vesp̃rã: & sument de sanguine eius, ac ponent sup̃ vtrũq̃ postẽ: & in sup̃liminarib⁹ domorũ: in quibus comedent illum. Et edent carnes nocte illa alias igni: & azymos panes cũ lactucis agrestib⁹. Non comedetis ex eo crudũ qd̃, nec coctũ aq̃: sed assum tĩ igni. Caput cũ pedib⁹ ei⁹ & intestinis vorabitis: nec remanebit quicq̃ ex eo vsq̃ mane. Si quid residuum fuerit: igne comburetis. Sic autẽ comedetis illũ. Renes ṽros accingetis: & calciamenta in pedibus, tenẽtes baculos in manibus: & comedetis festinanter. Est enim phasẽ, idest transitus domini.

Sabbato sancto paschæ. Genesis.

Capite primo.

IN principio creauit deus cælũ & terrã. Terra autẽ erat inanis & vacua: & tenebræ erant super faciem abyssi: & sp̃s dñi ferebat sup̃ aq̃s. Dixitq̃ de⁹. Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit de⁹ lucem q̃ esset bona: & diuisit lucẽ a tenebris. Appellauitq̃ lucem diẽ: et tenebras noctẽ. Factũq̃ est vesp̃r: & mane dies vn⁹. Dixit q̃q̃ deus. Fiat firmamẽtũ in medio aq̃rum: & diuidat aq̃s ab aquis. Et fecit de⁹ firmamẽtũ. Diuisitq̃ aq̃s, q̃ erãt sub firmamẽto ab his, q̃ erãt sup̃ firmamẽtum, & factum est ita. Vocauitq̃ deus firmamentum cælum. Et factum est vesp̃r: & mane dies secundus. Dixit q̃ de⁹. Cõgregent aq̃, q̃ sub cælo sunt in locos

Dixit dñs ad Moysen & Aaron. Et li. Exodi. ca. xij. In q̃ agit de celebratiõe agni paschal̃, q̃ p̃signabat ch̃ri passiõe. xp̃s iste. i. l̃sa. prima g̃noctio ver noĩq̃ fereg̃tingit in m̃se martio. p̃m⁹ erit. q̃d iudei adhuc obfusa p̃ intercalatiõe.

Unusq̃q̃. i. p̃familias.

Tollat agnũ. q̃ poterat esse d̃q̃ hẽd⁹ / vt paulo post dicitur. Tollit & hẽdũ. nō q̃d vtrũq̃ de berẽt sacrificare: s̃z alter rurrũ. Ad vesp̃s. post occasũ solis ei⁹ dici.

Vtrũq̃ postẽ. i. vtrumq̃ ostiũ sine ianuã. Azymos panes. i. sine fermẽto: Lactucis agrestib⁹. i. amaritudinib⁹: vt ẽ in heb̃reo. Coctũ aq̃. i. elixũ. Accingetis. q̃n expediti ad fugã: hoc ẽ p̃incti & cũ baculis: q̃d est viatorũ. Est em̃ phasẽ q̃d seq̃r̃ trãsit⁹ dñi ab interp̃te adiectũ est. Et nota q̃ hic phasẽ nō ponit p̃prie: s̃z p̃ allusiõe ad transitũ angeli p̃uentientis p̃mo genita egyptiorum.

Sabbato seq̃nti.

IN principio creauit de⁹. Et Gen. li. ca. i. In q̃ agit de creatione m̃di: q̃d p̃tinet ad p̃mũ articũ fidei: in qua potissimũ instituebãtur eo die cathecumini: cu⁹ p̃sertim illis tp̃ib⁹ esset manicheorum secta frequentis. q̃ dicebãt hęc ṽsibilia nō a deo: s̃z a dẽmo

EPISTOLAE

ne fuisse creata: & quia lectio q̄ ad contextus attinet est plana: nō t̄o gam nisi quosdā locos ambiguos. Inanis & vacua. i. non enata: vt nunc est. Ferebatur super aquas. in hebreo volitabat: in chaldeo in fustabat. Hieronymus in hebraicis q̄stionib⁹ incubabat aq̄s: siue fouebat aquas. Fiat in hebreo ut lux. Dies vn⁹. idemq; p̄mus omnium dierum. Aquas ab aq̄s. i. celum crystallinum ab inferiorib⁹ elementis. vnde in cantico aque om̄es que sup̄ celos sunt. Cuius semen. sicut nuclei in pomis: & grana in siliquis: & sp̄cio: vnde possint resseminari. Eas in firmamento. id est in octaua sphaera. Reptile. id est aquatilia: que potius reptant quam gradientur. Cete grandia. puta balenas: orcas physeteras. Omne volatile. etiam aues ex aqua p̄durit. Masculum et feminā. hinc forte Plato in symposio accepit quod homo in vtroq; sexu est creatus p̄mū deinde sectus in vtroq; sexum. et adhuc secabilis. quoniam omnia membra habet duplicia. Omnis ornatus eorum. Celi / Stelle / Sol / et Luna. Terre arborum et animalium.

cum vnum: & appareat arida. Factumq; est ita. Et vocauit deus aridā: terrā: cōgregationesq; aquarum appellauit maria. Et vidit deus q̄ esset bonū, & ait. Germīnet terra herbā virentem: & facientē semē: & lignū pomiferū faciens fructū iuxta genus suū, cuius semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et proulit terra herbā virentem: & facientē semen iuxta genus suum: lignumq; faciens fructū. et habens vnūquodq; sementem scdm̄ speciem suam. Et vidit deus q̄ esset bonum. Factumq; est vespere: & mane dies tertius. Dixit autem deus. Fiat luminaria in firmamento celi. & diuidant diem ac noctem, et sint in signa, & t̄pa, & dies: & annos: vt luceant in firmamento celi: & illuminent terram. Et factum est ita. Fecitq; deus duo luminaria magna: luminare maius: vt praeesset diei: et luminare minus, vt praeesset nocti: & stellas. Et posuit eas deus in firmamento celi, vt lucerent super terrā: et praeessent diei ac nocti, & diuiderent lucem ac tenebras. Et vidit deus q̄ esset bonū. Factumq; est vespere: et mane dies quartus. Dixit etiam deus. Producant aquae reptile animae viuētis: & volatile super terram sub firmamento celi. Creauitq; deus cete grandia: & omnem animā viuētem atq; morabilem, quam p̄duxerant aquae in species suas: & omne volatile secundum genus suum. Et vidit deus q̄ esset bonum, benedixitq; eis: dicens. Crescite & multiplicamini: & replete aquas maris: auesq; multiplicent super terram. Et factum est vespere: & mane dies quintus. Dixit quoq; deus. Producat terra animam viuētem in genere suo iumenta & reptilia: & bestias terrae secundum species suas. Factūq; est ita. Et fecit de⁹ bestias terrae iuxta species suas, et iumenta, & omne reptile terrae in gēfuo. Et vidit deus, q̄ esset bonū: & ait. Faciamus hominē ad imaginem & similitudinem nostram: & praelit piscibus maris, & volatilibus celi: & bestiis vniuersisq; terrae: omniq; repuli, quod mouetur in terra. Et creauit deus hominem ad imaginem & similitudinem suam: ad imaginem dei creauit illum, masculum & foeminam creauit eos. Benedixitq; illis deus: &

ait. Crescite & multiplicamini: & replete terram: & subiicite eam: & dominamini piscibus Maris & volatilibus cæli: & vniuersis animantibus, quæ mouentur super terram. Dixitq; deus. Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram. & vniuersa ligna, quæ habent in semetipsis sementem generis sui, vt sint vobis in escam: & cunctis animantibus terræ: omniq; volucris cæli & vniuersis, quæ mouentur in terra: & in quibus est anima viuens, vt habeant ad vescendum. Et factum est ita. Viditq; deus cuncta, quæ fecerat: & erant valde bona. Et factum est vespere, & mane dies sextus. Igitur perfecti sunt cæli & terra: & omnis ornatus eorum. Compleuitq; deus die septimo opus suum quod fecerat, et requieuit die septimo ab vniuerso opere quod pararat.

¶ Lectio exodi. Capite. xliij.

IN diebus illis. Factum est in vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus super castra ægyptiorum per columnam ignis, et nubes: interfecit exercitum eorum, et subuertit rotas curruum, ferebanturq; in profundum. Dixerunt ergo ægyptij. Fugiamus israel: dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait dominus ad Moysen. Extende manum tuam super mare: et reuertantur aquæ ad ægyptios super currus et equites eorum. Cumq; extendisset Moyses manum contra mare, reuersum est primo diluculo ad priorem locum. Fugientibusq; ægyptijs occurrerunt aquæ, et inuoluit eos dominus in medijs fluctibus. Reuersaq; sunt aquæ, et operuerunt currus: et equites cuncti exercitus Pharaonis, qui sequentes ingressi fuerant mare, nec vnus quidem superfuit ex eis. Filij autem Israel perrexerunt per medium siccæ maris, aquæ eis erant quasi pro muro a dextris et a sinistris. Liberauitq; Dominus in die illa Israel de manu ægyptiorum, et viderunt ægyptios mortuos super littus maris, et manum magnam, quam exercuerat Dominus contra eos. Timuit populus Dominum: et crediderunt Domino et Moysi seruo eius. Tunc cecinit Moyses et filij Israel carmen hoc domino: et dixerunt.

¶ Lectio Esaiæ prophetæ. Capite quarto.

Factum est in vigilia. Ex Libro Exodi. capite quarto de cimo. In quo postea quam dixit profectio nem hebreorum ex egypto: et maris rubri diuisionem: et egyptiorum in sequentium ardorem: nunc quod deus fecerit in hostibus per dendis. In vigilia matutina: quia nox in quattuor vigilias diuisa debatur. Per columnam ignis et nubes, in quibus hebreos præcedebat. Exercitum. hoc est magnam partem exercitus.

Ægyptij, qui non erant occisi. Ad ægyptios, id est contra ægyptios.

Quod vero quidam dicunt mare diuisum per duodecim meatus et vnamquamq; Tribum suam iter arripuisse: ego nescio vnde hoc acceperint.

EPISTOLAE

Apprehendet septē mulieres. Ex esaiā pphā. ca. iij. In quo posseaq; ppheta p̄dixit
 ualiationē ⁊ mala p̄uentura: nūc qd inde seq̄r ostēdit: dicēs qd̄ uiris bello interceptis.
 Septē mulieres ⁊ c. p̄suerūt hebrei nūc septenariū p plurib; ponere. Panē n̄z. i.
 n̄ris manib; acq̄sitū ⁊ sic de vestib;. Nomē tuū. sc̄q; dicamur vxores tug. Opprobriū
 n̄m. sterilitatis [sc̄z] aut viduitatis. In die illa. i. t̄p̄e legis s̄ḡe: Germē dñi. ch̄s dei s̄c̄i
 lius. Fruct⁹ terrē. i. ḡinis ch̄ri m̄ris. Qui
 saluari sūt. i. crediderūt
 ex iudeis. In sion. i. in
 eccl̄ia. In vita. i. in li
 bro uitę: m̄ q̄ sc̄i p̄scrip
 ti sūt. Si abluerit. i. i
 mo q; abluet. sic enī in
 plurib; locis reperit̄.

Filiāz sion. i. eccl̄ie s̄ḡe.
 Iudicij ⁊ ardoris. i. iusti
 cię ⁊ amoris: nā p̄pter
 hęc duo ch̄rus p nobis
 passus est. Et creauit
 dñs. ad bonorū p̄solatio
 nē ⁊ p̄tectionem: p̄crea
 bit. Nubē. s̄c̄i in ymb̄ā
 q̄ p̄teget ab estu. p̄er
 diē. quēadmodū filios
 israhel p̄cedebat p̄ diem
 in columna nubes ⁊ in
 noctem in flāma
 ignis / ad q̄ hoc in loco
 alludit.

Nec ē hereditas.
 Ex eodē esaiā. ca.
 iij. In calce capitij: qd̄
 iūgit cū p̄ncipio capitij.
 Iy. qd̄ iā expositū est su
 pra sc̄i. vi. dñice. iij. in.
 pl. p̄ete illinc expositio
 nē cū l̄cone.

ceptorē gētib;. Ecce gentē. quā nesciebas vocabis: et gētes. q̄ nō cognouerūt
 te ad te current p̄pter dñm deū tuum. et sc̄m isrl̄: quia gl̄ificauit te. Querite
 dñm dū inueniri pōt. inuocate eū dum p̄pe ē. Derelinq̄t impi⁹ viā suā: ⁊ vit
 iniqu⁹ cogitationes suas: et reuertat ad dñm et miserebit̄ ei⁹: et ad deū n̄m.
 qm̄ multus est ad ignoscendum. Non em̄ cogitationes meę cogitationes
 v̄rę: neq; vię v̄rę vię meę: dicit dñs. Quia sicut exaltant̄ celi a terra. sic
 exaltatę sunt vię meę a v̄ijs v̄ris: et cogitationes meę a cogitationib; v̄ris.
 Et quō descendit imber. et nix de cælo. et illuc vltra non reuertet̄: sed inebriat

In dieb; ill. Apphēdēt septē mulieres virū vnum
 in die illa: dicētes. Panē n̄m comedemus: et vesti
 mētis n̄ris opiemur: t̄m̄ modo inuocet̄ nomē tuū sup
 nos. aufer opprobriū n̄m. In die illa erit germen dñi
 in magnificētia et gl̄ia: fruct⁹ terrē sublimis: et exulta
 tio his. qui saluati fuerint de isrl̄. Et erit oīs. qui relictus
 fuerit in s̄c̄o ⁊ residu⁹ in ierlm̄: sc̄t̄s vocabit̄ oīs. qui
 script⁹ est in vita in ierlm̄. Si abluerit dñs sordē filias
 rū s̄c̄o: et sanguinē ierlm̄ lauerit de medio eius: in sp̄u
 iudicij. et sp̄u ardoris. Et creabit dñs sup oēm locum
 mōtis s̄c̄o. et vbi inuocatus est. nubē p̄ diē ⁊ fumū ⁊
 splēdorē ignis flāmātis in nocte. Super oēm em̄ gl̄ia
 p̄tectio et tabernac̄m erit in ymbrac̄m diei ab estu.
 ⁊ in securitatē ⁊ abs̄cōsionē a turbine et a pluuiā.

C Lectio Esaię pphetę. Cap. lv.

Hæc est hereditas seruorū dñi: et iusticia eorū
 ap̄d me: dicit dñs. Oēs sitiētes venite ad aq̄s: ⁊
 qui nō habetis argētum p̄perate: emite. et comedite.
 Venite emite absq; argēto: et absq; vlla cōmutatione
 vinū et lac. Quare appēditis argētū nōi n̄ panib; ⁊
 laborē v̄rm nō in saturitatē? Audite audietes me: ⁊
 comedite bonū. et delectabit̄ in crassitudine aīa v̄rā.
 Inclinate aurē v̄rā et venite ad me: audite ⁊ viuēt
 aīa v̄rā. Et feriā vobiscū pactū sempiternū: misericor
 dias dauid fideles. Ecce testē p̄p̄lis dedi eū: dūcē ac p̄p̄

terram, et infundit eam: & germinare eā facit: & dat semen ferenti: & panē comedenti, sic erit verbū meū, qđ egredietur de ore meo. Non reuertetur ad me vacuum: sed faciet q̄cunq; volui: & p̄sperabitur in his, ad quā misi illud, Dicit dñs omps.

¶ Ad Colossenses, Cap. iij.

Rēs. Si cōsurrexistis cū christo: q̄ sursum sunt q̄ris. Fre: vbi ch̄s est in dextera dei sedēs. Quē sursum sunt sapite: non q̄ super terrā. Mortui em̄ estis: et vita v̄ra abscondita est cū ch̄o in deo. Cū aut̄ ch̄s apparuit vita v̄ra: tūc et vos apparebitis cū ipso in gl̄ia.

¶ Dñica in resurrectione. Ad Corin. ca. v.

E Rēs. Expurgate vetus fermentū: vt sitis noua cōspersio: sicut estis azy mi. Etenim pascha n̄rm immolatus est ch̄sus. Itaq; epulemur. Non in fermento veteri: neq; in fermento maliciā, & nequitia: sed in azymis sinceritatis, & veritatis.

¶ Fer. ij. Actuum. Cap. x.

IN dieb; illis. Stās Petr⁹ in medio plēbis: dixit. Viri fr̄es, vos scitis qđ factū est v̄bū p̄ vniuersam iudeā. Incipiēs em̄ a Galilēa post baptismū, qđ p̄dicauit Ioānes Iesum a Nazareth: quō vnxit eū deus spū sc̄to & v̄tute: qđ p̄trāsīt bñfaciēdo et sanando oēs opp̄ssos a diabolo: qm̄ deserat cū illo. Et nos testes sumus oim̄, qđ fecit in regiōe iudeorū et ierlm̄: quē occiderūt suspēdentes in ligno. Hūc de⁹ suscitauit tertia die & dedit eū manifestū fieri nō omni pp̄lo, sed testib; p̄ordinatis a deo nobis, qđ māducauimus & bibimus cū illo: postq; resurrexit a mortuis. Et p̄cepit nobis p̄dicare pp̄lo: & testificari, quia ipse est, qui cōstitutus est a deo iudex viuorū & mortuorū. Huic oēs p̄phetę testimonium phibent: remissionē p̄ccatorū accipe p̄ nomen eius: omnes, qui credunt in eum.

Corinthios hortatur expulsis veteribus peccatis.

¶ Feria. ij. sequenti.

IN dieb; illis. Stās petr⁹ in medio. Ex actib; ap̄loꝝ ca. x. in qđ petr⁹ accessit a Corinetho cēturione et rogat ab illo et alijs cōplurib; vt de ch̄i religioē illos doceret: inter cetera hęc dicit. Vos scitis et. Verbū. i. p̄dicandis euāgelicę. Incipiēs em̄. scz v̄bū. A Galilēa vñ incept p̄dicare posteaq; baptizat⁹ est ch̄sus. nā antea non p̄dicauit,

d iij

EPISTOLA

Iesum nazarenū. constructio inusitata idiomati latino. Quōd. s. spū scto vncit est. s. iesum sic ps. cuius participatio est. pertrāsūt. s. p. oīm iudeā. Testes sum⁹. qz oib⁹ interfui- mus. nō omni poplo. qz ea q̄ trāscedūt naturā de⁹ reuelat pmo supioribus ordinibus: et per illos inferiorib⁹. Nobis. s. testibus. qbus dixit: et itis mihi testes in ierl⁹ et iudea. Iude⁹ viuoꝝ. qz p̄ oē iudiciū dāt filio. iōā. ca. v. Oēs pphē. i. nō solū nos sum⁹ testes.

¶ Fer. iij. sequenti.

Surgēs paulus et manu. Ex actibus apostolor. cap. xij. in q̄ narrat quōd paul⁹ aplo venit Antiochiā cognōmine p̄sidi⁹: ad differētiā Antiochię magne. vbi rogat⁹ a p̄ncipibus synagoge: hūc hz fmo- nē. Manu. sic em̄ fieri p̄suevit. vt pers⁹. f̄ert anim⁹ calide fecisse silētia rixę malefate inas- nus. Nob. s. q̄ estis ex gñe Abraā chro p̄dicā- te. qd missus ē ad oues q̄ perierūt dom⁹ israel. T̄erbū salutis. i. chrs saluator. Qui habitabāt. i. plebs. Et p̄ncipes. i. maiores. Igno- rātes. qz si dñm glorię cognouissent: nunq̄ cru- cifixissent illū. Voces pphetaz. s. ignorātes. Impleuerūt. s. oia q̄ sunt de illo scripta. Cū p̄sumassent. s. mali exiū- deis. Deponētes. s. bo- ni. Suscitauit eum. i. chrs hoiez. Per dies multos. s. p̄ q̄dragita. Ad plebē. i. apō multi- tudinē. Et nos. autoti- tate scripturę pbat repromissione Abraę factā in filiis illoꝝ esse cōpletū per chrs iesū.

¶ Fer. iij. Actuum ap̄lorum. ca. xij.

IN dieb⁹ illis. Surgens autē paulus, & manu silentiū indicēs. ait. Viri frēs filij gñis Abraā: & q̄ in vobis timēt deū, vobis verbū salutis huius missum est. Quis em̄ habitabāt ierl⁹ & principes ei⁹ hunc igno- rātes, & voces pphetarū, q̄ per. oē sabbatum legunt: iudicātes impleuerūt. Et nullā causam mortis inueniē- tes in eo: petierūt pilato, vt interficeret eū. Cūq̄ cōsu- massent oia, q̄ de eo scripta erāt, deponētes eum de li- gno: posuerūt eū in monumēto. De⁹ vero suscitauit eum a mortuis tertiā die: q̄ visus est p̄ dies mltos his, q̄ simul ascēderāt cū eo de Galileā in ierl⁹: qui vsq̄ nūc sunt testes ei⁹ ad plebē. Et nos vobis annūciām⁹ eā, q̄ ad p̄res n̄ros repromissio facta est, qm̄ hāc deus adimpleuit filiis v̄ris resuscitās Iesū chrm dñm n̄rm.

¶ Fer. iij. Actuum ap̄lorum. Cap. iij.

IN dieb⁹ illi. Ap̄iens Petri⁹ os suū: dixit. Viri israeli- te: & q̄ timetis deū audite. De⁹ abraā: & de⁹ isaac: & de⁹ iacob: & de⁹ patrū n̄rōrū glificauit filiū suū iesū, quē vos qdē tradidistis & negastis āte faciē Pila- ri, iudicāte illo dimitti. Vos autē sc̄m & iustū negastis, & petistis virū homicidā donari vobis, autore vero vitę interficistis: quē de⁹ suscitauit a mortuis: cui⁹ nos testes sum⁹. & nūc frēs scio, q̄p̄ ignorātiā fecistis: sicut & principes v̄ri. De⁹ autē, qui p̄nunciāuit p̄ os omniū pphetarum pati chrm suum impleuit sic. Pœnitentiā n̄ igit & cōuertimini: vt deleant p̄ctā v̄ra.

¶ Feria quarta sequenti.

Aperies petri⁹ os suū. Ex actib⁹ apostolor. ca. iij. S; hęc vba q̄ ponūt. s. viri israc- eta. T̄erba autē petri hęc sunt. De⁹ Abraā. c. q̄b⁹ v̄bis petri v̄it ad populū sup̄ p̄re miraculū ill⁹: qd̄ claudū ambulare fecit: dicit q̄ nō in v̄tute p̄pria id fecisse: s; in nomine iesu ch̄risti illius quē crucifixerāt. Illo indicāte dimittit. i. dimittēdū esse: id em̄ pilatus censebat. Virū homicidā. i. barrabbā seditiosum illū atq; p̄inde homicidā. Deus p̄

omni potentia sua suscitauit chm qd hō erat. hūc quē videtis. s. claudū. Nōmē ei⁹. scs
chri. Cōfirmatū. in pedes suos stabiluit. Sz nūc qd aliis restat: nūc v. p. nūc agat.

C. Feria quinta sequenti.

Angelus dñi. Et actib⁹ apostolor⁹ ca. viij. In q postea⁹ posuit p̄dicationē philippi
apostoli in samariam: describit quō eunuch⁹ ethiops baptizauit. Angel⁹ dñi.

C. Fer. v. Actuum ap̄lorum. Cap. viij.

IN dieb⁹ illis. Angel⁹ dñi locut⁹ est ad Philippū: di
cens. Surge & vade cōtra meridianū ad viā, q̄ de
scēdit ab ierlm in gazā: hęc ē deserta, et surgēs abijt: et
ecce vir ethiops eunuch⁹ potēs Cādacis reginē aethio
pum: q̄ erat sup oēs Gazasē⁹, venerat adorare in ier
usalē. & reuertebat sedēs supra currū suum legens: q̄
Esaia pphetā. Dixit autē spūs Philippo. Accede
& adiunge te ad currum istum. Accurrēs autem Phi
lippus: au diuit illum legentē Esaia pphetā: & dixit.
Putasne intelligis, quæ legis? Qui ait. & quō possum
intelligere: nisi aliquis ostēderit mihi? Rogauitq; Phi
lippum, vt ascēderet: & sederet secum. Locus autē scri
pturæ, quā legebat erat hic. Tanq̄ ouis ad occisionē
ductus est, & sicut agnus corā tondēte se sine voce, sic
nō aperuit os suum. In humilitate iudiciū eius subla
rum est. Gnationē eius quis enarrabit. Qm̄ tollet de
terra vira eius. Respondit autē eunuchus: dixit Philip
po. Obsecro te: de quo ppheta dicit hoc: de se aut de
aliō aliquo. Aperiens autē Philippus os suum. & inci
piens a scriptura ista, euāgelizauit illi iesum. & dū iret
per viā: venerunt ad quandā aquā: & ait eunuchus.
Ecce aqua. Quis phibet me baptizari? Dixit autem
Philippus. Si credis ex toto corde, licet. Et respōdens
ait. Credo filium dei esse iesum chm, & iussit stare cur
rum. & descenderunt vterq; in aquā Philippus, & eu
nuch⁹: & baptizauit eum. Cum autē ascendissent de
aqua: spūs dñi rapuit Philippum: & amplius nō vidit
eum eunuchus. Ibat autem per viam suam gaudēs.
Philippus autem inuentus est in Azoto. & ptransiēs
euāgelizabat ciuitatib⁹ cunctis, dōcē veniret Cēsareā.
net. Jo. xij. De aliq alio. puta de messia in lege pmissio. & tūc philipp⁹ arripies occa
sionē cepit illū docere. Rapuit philippū. ex q̄ patuit eunuch⁹ fuisse missum a deo. ideo
subdit qd ibat gaudēs. in azoto ciuitate palestine. s. nō obiecta a tribu iuda. cui fuerat sor
te data. Euāgelizabat. s. iesum chm: & eius doctrinā. Cēsareā. ciuitatē quoq; palestie
ne indeg in ora maritima / q̄ prius turris stratonis dicebatur.

signa de feria

EPISTOLAE

¶ Feria septa sequenti.

Quoniam Christus semel pro peccatis. Ex. Petri epistola. cap. iiij. In quo Petrus fideles instruit dicens: Quod melius est vitare facere quam malefacere: ponit exemplum de Christo qui mortuus est pro peccatis nostris suis. Mortificatos carne. et insensibiles factos ad desideria carnis. Vivificatos spiritu. intelligentes spiritualia. In quo predicatio Noe vocando ad penitentiam peccatores fuit figura predicationis Christi: deo dicitur in quo. et ad significandum peccatorum mortificationem in carne: et vivificationem in spiritu.

In carcere ligati per similitudinem peccatorum. Per predicavit. scilicet per Noe servum suum. Expectabant dei patientiam per annos. scilicet per viginti ut scribitur Gene. cap. vii. Cum autem tempore medio Noe fabricabat arcam.

Baptisma per aquam. scilicet. Est autem in hoc similitudo quod Noe et familia ex diluvio evasit in arca: nos autem ex peccatis per baptismum. Deposito carnis sordidum. quia non tam corpus quam anima abluit. In interrogatio bonae conscientie. quia baptizandus interrogatur: an credat in deum. Per resurrectionem. quia et nos sumus resurgemus. Degluties mortem. quia ante nos deglutiebat. De qua prophetia. Ero mors tua o mors: et meus tuus inferne.

¶ Sabbato sequenti.

Deponentes omnes malicias. Ex prima Petri epistola cap. ij. In quo postea quam apostolus instituit fideles de regeneratione spirituali. nunc instituit eos de educatione persequenti ipsam regeneracionem. et quia vitia sunt prius abijcenda: quam virtutes inserantur. Deponentes. id est. Simulaciones. quos greci vocat hypocrisis. Detractiones. primis detrahendo. Sicut modo geniti. scilicet innocentes et simplices: sed ratione utentes. Lac. id est. doctrinam fidei facilem. Ad quem. scilicet Christum. Lapidem vivum. in se et effectivum. Reprobatur de quo psalmista. Lapidem quem reproba-verunt edificantes. Et ipsi. scilicet. vos. Superedificationi domos. id est. domos

¶ Feria. vii. Lectio beati Petri Apostoli.

Capite. iij.

Charissimi. Christus semel pro peccatis nostris mortuus est: iustus pro iniustis: ut nos offerret deo: mortificatos quidem carne: vivificatos autem spiritu. In quo et his. qui in carcere erant: spiritu veniens predicavit: qui increduli fuerant aliquando: quando expectabant dei patientiam in diebus Noe: cum fabricaret arcam. in qua pauci. id est octo anime salve facti sunt super aquam: quod et vos nunc simili forma salvos facit baptismum. non carnis depositio sordium: sed conscientie bonae interrogatio in deum. Per resurrectionem Iesu Christi domini nostri a mortuis. qui est in dextera dei patris.

¶ Sabbato. Lectio beati Petri apostoli.

Capite. ij.

Charissimi. Deponentes omnem malitiam et omnem dolum: et simulationes et invidias. et omnes detractiones: sicut modo geniti infantes rationabile. et sine dolo lac concupiscite. ut in eo crescatis in salutem. si tamen gustatis quoniam dulcis est dominus. Ad quem accedentes lapidem vivum ab hominibus quidem reprobatum. a deo autem electum et honorificatum: et ipsi tanquam lapides vivi super aedificamini domos spirituales in sacerdotium sanctum: offerentes spirituales hostias acceptabiles deo. per Iesum Christum. Propter quod continet scriptura. Ecce pono in sion lapidem summum angulari probatum. preciosum. et omnis. qui crediderit in eum non confundetur. Vobis igitur honor creditibus. non credentibus autem lapis. quem repro-

morum similitudinem: siue templorum: in quibus estis sacerdotes. Scriptura. Esaię ca. xlvij. ex translatione septuaginta. Lapidem summū. i. chřm. De quo in psal. hic factus est in caput anguli. Vobis honor. i. erit hic lapis. Non credentibus. s. erit lapis offensionis. In quo ⁊ positi sunt. i. fundati esse deberēt: nunc aut sunt increduli. Populus acq̃sitiōis. i. quē sibi sanguine suo acq̃siuit. Non ppl's. ante p̃uersionem.

C Domina in albis.

bauerunt ⁊ edificantes: hic factus est in caput anguli. et lapis offensionis, ⁊ petra scandali his, qui offendunt verbo, nec credunt in quo ⁊ positi sunt. Vos autem genus electum regale sacerdotium, gens sancta, ⁊ populus acquisitionis, vt virtutes annūciētis eius, qui de tenebris vos vocauit in admirabile lumē suum. Qui aliquando non populus dei, nunc autem popul⁹ dei. Qui non consecuti misericordiam: nunc autem misericordiam consecuti.

C Domínica in albis. Ioannis apli f. Capite. v.

Harissimi. Omne quod natū est ex deo vincit mundum, et hæc est victoria, quæ vincit mundum fides nostra. Quis est autem, qui vincit mundū, nisi qui credit quoniam Iesus est filius dei? Hic est, qui venit per aquam ⁊ sanguinem

Iesus Christus. Non in aqua solum: sed in aqua, ⁊ sanguine, ⁊ spiritus est, qui testificatur, quoniam Christus est veritas. Quoniam tres sunt, qui testimonium dant in cēlo. Pater, verbum, et spiritus sanctus: ⁊ hi tres vnū sunt. Et tres sunt, qui testimonium dant in terra, spiritus, aqua, ⁊ sanguis, ⁊ hi tres vnū sunt. Si testimonium hominum accipimus: testimonium dei maius est. quoniam hoc est testimoniū dei, quod maius est, quia testificatus est de filio suo. Qui credit in filium dei, habet testimonium dei in se.

nium. q̃ in ore duorū vel triū. ⁊c. ergo multo magis dei testimonio credemus. De filio suo. qđ fecit in baptisinate ⁊ transfiguratiōe dicēs. hic est filius meus dilectus. ⁊c. habet testimoniū. i. effectū illius testimoniū. Cetera manifesta sunt.

Omne quod natum est ex deo. Ex p̃ma iōannis epistola cap. v. In quo agit de generatione diuini verbi: et qđ dixit omne quod natū est. ⁊c. subdit. hæc est victoria. i. qđ facit vincere. s. fides nostra: quā de verbo habemus in carnato. Filius Dei generatione eterna. Per aquam ⁊ sanguinē. nam vtrumq; ex apto latere exiit: vt significaretur aquā baptismatis habere vim omnem ex christi passione.

Et spiritus. s. scđs dat huius rei testimoniū: qđ nullus est: ceciditq; super discipulos. do cuitq; illos omnem veritatem. Qm̃ tres sunt. hæc manifestatio est per apertam beatorum visionem. Tm̃ sunt. in substantia ⁊ natura / que designantur per genus neutrum. Et tres sunt. q̃ manifestant veritatē verbi. Sp̃s. i. anima chřī descendens ad inferos. Aqua ⁊ sanguis. i. baptisina. vnū sunt: q̃ p̃ueniunt in assentione vniū veritatis. Testimo-

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Sed autē christus p̄dicatur. Ex. i. Corin. epistola ca. xv. In quo agitur de mortuorū resurrectione. q̄d p̄bat ex ch̄s ip̄s resurrectione. Si ch̄s p̄dicat. Na. me ⁊ ab alijs apostolis p̄sentia tenet ex hoc: q̄d impossibile est p̄dicatōis opus tā diuinū esse inanem. Neq̄ ch̄s resurrexit. s̄ resurrexit. igit ⁊ mortui resurgēt. ⁊ hec apostoli argumēta p̄cedūt deducendo ad incōueniētia. s. q̄d ch̄s non resurrexit. ⁊ q̄d fides Corinthiorū ē inanis: ⁊ ap̄loz p̄dicatio vana. Estis in p̄ctis: q̄ p̄ fidē nō estis mūdati: q̄d etiā est inconueniēs. sicut ⁊ q̄d seq̄tur: q̄ mortui in ch̄s p̄ierunt. In ch̄s sperātes sumus. i. ex p̄ctātes hic t̄m ab eo remunerari. x̄p̄i fabilio res: q̄ sustinemus mala: ⁊ nō fruimur bonis.

Nūc autē. hic p̄bat p̄dicationālē. s. q̄d si ch̄s resurrexit. ex p̄sentia etiā mortui resurgēt. In suo ordine: q̄ p̄mus: q̄ resurrexit fuit ch̄s et multa corpa sc̄toz sur̄ reperūt. s̄ in fine seculi oēs simul resurgent in momento ⁊ ictu: vt ait apostolus.

¶ Fer. vi. seq̄nti.

Quā adhuc essemus. Ex epistola ad Romanos. ca. v. In q̄ posteaq̄ apostolus ostendit p̄tuitē fidei in iustificatiōe creditū: in hac ponit iustificatiōis motiū: q̄d excludit a nobis dicēs. Ut q̄d ch̄s cū essemus infirmi. s. p̄pter p̄ctm. mortuus est sin t̄ps s. triū diez spacio. Pro iusto. i. opus hois q̄tūo: cūq̄ iusti vix meref: vt q̄s p̄ eo velit mori: igit multo minus peccatoz

¶ Feria quarta. Ad Corinthios. i.

Capit. xv.

Ratres. Si autē christus p̄dicatur. q̄ resurrexit a mortuis: quō quidā dicunt in vobis. qm̄ resurrectio mortuorum non est: nec ch̄s resurrexit. Si autē ch̄s nō resurrexit: inanis est ergo p̄dicatio n̄ra: inanis est & fides vestra. Inuenimur autē et falsi testes dei: qm̄ testimoniū dixim⁹ aduersus deum: q̄ suscitauerit ch̄m: quem non suscitauit. si mortui nō resurgunt. nā si mortui nō resurgūt: ne q̄ ch̄s resurrexit. Qd̄ si ch̄s nō resurrexit: vana est fides v̄ra. Adhuc em̄ estis in p̄ctis v̄ris ergo & qui dormierunt in ch̄s perierunt. Si in hac vita t̄m ch̄s sperātes sumus: miserabiles sumus oībus hominib⁹. Nunc autem ch̄s resurrexit a mortuis primitiæ dormientium. qm̄ quidē p̄ hominē mors: & p̄ hominē resurrectio mortuorum. & sicut in Adā omnes moriunt: ita et in christo omnes viuificabunt. vnusquisq̄ autem in suo ordine primitiæ christus.

¶ Feria sexta. Ad Romanos.

Capit. v.

FRatres. Cum adhuc essemus infirmi: ch̄s sc̄dm̄ tempus p̄ impijs mortuus est: Vix em̄ p̄ iusto quis moritur. Nam p̄ bono forsūt quis audeat mori. Commendat autem suam charitatem deus in nobis: quoniam si cum adhuc peccatores essemus secundum tempus. christus p̄ nobis mortuus est: multo igitur magis iustificati nūc in sanguine ipsius saluerimus ab ira per ip̄m. Si em̄ cum inimici essemus reconciliati sumus deo per mortem filij eius. multo magis

hoc potest mereri. Commendat autem. i. commendabilem ostendit. Ab ira. i. ab infer-
no. q̄ maior est peccatō iustificare: q̄ ip̄m a pena liberare. Cū inimici essemus. p. p̄m
Adg. Reconciliati. p. mortē. s. ch̄ri. In vita. s. post gloriosam resurrectionē. Nō solū aut̄.
in greco nō solū id aut̄. s. salui erimus in futuro. S; ⁊ gloriamur. subaudi nūc in p̄senti.

¶ Dominica secunda post pascha.

gis reconciliati salui erimus in vita ipsius. Non solum
autem: sed gloriamur in deo. Per iesum christum do-
num nostrum.

¶ Dominica. ij. post pascha. Beati Petri.

Capite secundo.

Harissimi. Christus passus est
p. nobis. vobis relinq̄ns exē-
plum. vt seq̄mini vestigia ei⁹.
Qui p̄m nō fecit. nec inuen-
tus est dol⁹ in ore eius. Qui
cum malediceret: nō maledice-
bat. cum pateret: nō cōminas-
batur. Tradebat autem iud̄s

canti se iniuste: qui p̄cā nr̄a ip̄se pertulit in corpe suo
super lignū: vt peccatis mortui iusticię viuamus: cui⁹
liuore sanati estis. Eratis em̄ sicut oues errantes. sed
conuersi estis nunc ad pastorem ⁊ episcopum ani-
marum vestrarum.

¶ Feria quarta. Ad Hebr̄eos. Capite. xij.

Ratres. Obedite p̄positis v̄ris ⁊ subiaccete eis. Ip̄si
em̄ p̄uigilāt: q̄si rōne p. animab⁹ v̄ris redditori:
vt cum gaudio hoc faciāt. ⁊ nō gementes. Hoc
em̄ nō expedit vobis. Orate p. nobis. Cōfidimus em̄
quia bonā conscientiā habem⁹ in omnib⁹ bene volē-
tes cōuersari. Ampli⁹ aut̄ deprecor vos hoc facere. quo
celerius restituar vobis. Deus autē pacis. qui eduxit
de mortuis pastore magnū ouīū in sanguine testamē-
ti æterni dñm nr̄m iesum ch̄rum: aptet vos in omni
bono: vt faciatis eius voluntatē: faciens in vobis. qđ
placeat coram se per iesum christum. Cui est gloria in
sæcula sæculorum. Amen.

ab erat em̄ ab hierosolymis. Deus pacis. bñ p̄cat illis in clausula epistole. Eduxit pa-
store. i. a morte suscitauit. testamēti æterni. qđ sanguine ch̄ri p̄firmatum est.

Christus passus ē
p. nobis. Ex. s. petri
epistola. cap. ij. In q̄ ad
patient̄ā ch̄rianos hor-
tat. nam dixerat in hoc
em̄ vocati estis. i. vt in-
iuriā patient̄ toleretis:
⁊ tūc infert: ch̄rus pas-
sus est ⁊ c. Vestigia
eius. i. imitātes illū.
Qui p̄m non fecit. in
hoc imitari non possu-
mus. Tradebat se. offe-
rendo se queretibus ad
mortē inuitā. In cor-
pore suo. penā p. nobis
sustinēdo. p̄catis mor-
tui. i. nō peccādo. Justi-
cię. i. ch̄ro nos iustificā-
ti. Cuius liuore. Ex
elsaia sumptū ē. Ep̄m.
idest speculatorem.

¶ Fer. iij. seq̄nti.

Obedite p̄positis
v̄ris. Ex epistola
pauli ad hebr̄eos. cap.
xij. In q̄ apostolus do-
cet quō hebr̄ei se debēt
h̄re circa p̄latos. Ip̄si
em̄. reddit rōne q̄re de-
beant obedire illis.
Cū gaudio. cū viderint
vos sibi obseq̄ntes.
Nō expedit vobis. s. qđ il-
li laborēt: ⁊ vos nō obe-
diatis. Orate. p. nobis. i.
adiunate nos p̄cibus
v̄ris ap̄d deū. Bñ volē-
tes p̄uari. i. desideran-
tes bonā p̄uocationem
oim. Restituar vobis.

EPISTOLAE

¶ Feria sexta sequenti.

Multitudinis autem credentium. Ex actibus apostolorum. ca. iij. in quo describitur credentium scilicet communio et primo in genere. Cor vnum. quia inuicem connectebatur charitate. Virtute magna. quia faciebant miracula virtute diuina. Gratia magna. id est amor qui facit omnia communia. unde sequitur. neque quisquam erat egenus: quia omnia erant omnia. quae sequuntur per se patent.

¶ Dominica. iij. post pascha

Obscuro vos tanquam aduenas. Ex. i. per tri epistolam. cap. ij. et primum tur epistolae praecedunt: cuius initium est. Deponentes omnem maliciam. Itaque in ducit hoc in loco apostolus fideles ad diffusionem scientiae dei per exemplum sanctae quersationis dicentes. Obsecro vos. Aduenas et peregrinos. scilicet a ciuitate celesti.

A carnalibus desiderijs. sicut peregrini / quia non in morantur in voluptatibus. quia occurrunt in via: sed propter rationem bonam. non ad propriam laudem: sed ad dei gloriam. ideo subdit. ut glorificet deum. In die visitationis. id est cum diuina gratia illos conuertent. Omni creaturae humanae. scilicet habenti a deo regiminis autoritate. ideo subdit sine regi / siue missus a rege. Quasi liberi. scilicet libertate habent: quia est a visitationis. et non sub praetextu libertatis non obediendo superioribus. quae sequuntur patet usque ad verbum dyscholis. Sunt enim dyscholi homines morosi et diffidiles: et quibus mala est quersatio: quod olim particula in compositione in malum sonat semper. Gratia dei. id est res gratas deo.

¶ Feria sexta. Actuum Apostolorum.

Capite quarto.

In diebus illis. Multitudinis autem credentium erat cor vnum: et anima vna. Nec quisquam eorum. quae possidebat aliquid suum esse dicebat: sed erant illis omnia communia. Et virtute magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis Iesu christi domini nostri: et gratia magna erat in omnibus illis. Neque enim quisquam eorum erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant. vendentes afferebant precia eorum. quae vendebant: et ponebant ante pedes Apostolorum. Diuidebantur autem singulis prout cuique opus erat.

¶ Dominica tertia. Beati Pauli.

Capite. ij.

Charissimi. Obsecro vos tanquam aduenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs. quae militant aduersus animam. Conuersationem vestram inter gentes habentes bonam: ut in eo. quod des tractant de vobis tanquam de malefactoribus ex bonis operibus vos considerantes: glorificent deum in die visitationis. Subiecti igitur estote omni humanae creaturae propter deum. Siue regi quasi praecellenti. siue ducibus tanquam ab eo missis: ad vindictam malefactorum: laudem vero bonorum. Quia sic est voluntas dei: ut beneficientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. Quasi liberi: et non quasi velamen habentes maliciae libertatem. sed sicut serui dei. Omnes honorate: fraternitatem diligite. Deum timeate. Regem honorificate. Serui subditi estote in omni timore domini. Non tantum bonis. et modestis: sed etiam dyscholis. Haec est enim gratia: in christo Iesu domino nostro.

¶ Feria quarta sequenti.

Non enim in manufacta. Ex epistola Pauli ad Hebræos. capite. ix. In quo postea q̃ multa de sacerdotio veteris legis dicit: cōparat illud ch̃i sacerdotio. Manufacta. q̃le fuit tabernaculū Moysi & Salomonis tēplum. Teroz. q̃z templa sunt ad celi similitudinem. pro nobis. i. mediator. ut sepe offerat se. s̃z semel oblatus est: vt dicit

¶ Feria quarta ad Hebræos.

Capite nono.

Fratres. Non enim in manu facta sancta Iesus introiuit exemplaria verorum: sed in ipsum cælū: vt appareat nunc vultui dei pro nobis. Neq̃ vt sæpe offerat semetipsum: quemadmodum pontifex intrat in sancta per singulos annos in sanguine alies no. Alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine mundi. Nunc autem semel in consummatione sæculorum ad destitutionem peccati per hostiam suam apparuit. Et quemadmodum statutum est hominibus semel mori: post hoc autem iudicium: sic & christus semel oblatus est ad multorum exhaurienda peccata. Secundo sine peccato apparebit omnibus expectantibus se in salutem.

¶ Feria sexta. Ad Romanos.

Capite. xliij.

Fratres. Nemo nostrum sibi viuuit: & nemo sibi moritur. Siue enim viuimus: domino viuimus. Siue morimur: domino morimur. Siue ergo viuimus: siue morimur, domini sumus. in hoc enim Christus mortuus est, & resurrexit: vt & viuorum & mortuorum dominetur. Tu autem quid iudicas fratrem tuum in manducando: et quare spernis fratrem tuum in non edendo? Omnes enim stabimus ante tribunal Christi. Scriptum est enim. Viuo ego dicit dominus: quoniam mihi flectetur omne genu: & omnis lingua confitebitur deo. Itaq̃ vnusquisq̃ nostrū pro se rationem reddet deo.

ea que sunt in lege Moysi phibita. In non edendo. reputando illum in sanum: q̃z non edit in lege phibita. Ante tribunal. vbi de his iudicamur. Scriptum est esai. xlv.

ad multo perhauriēda: hoc ē tollēda p̃cta multoz: q̃z nō oēs sunt digni. post hoc iudicium. extremū erit.

Sine p̃cto. nam in primo aduētū venit in similitudinē p̃cti. nam q̃s fateri dicit: q̃s ch̃s in primo aduētū sine peccato apparuit: aliud est apparere: aliud esse. vnde & Esaias dixit cō sceleratis reputat⁹ est: & q̃i p̃cto inducitur in corpore mystico.

¶ Feria sexta sequenti.

Nemo n̄m sibi viuit. Ex ep̃la Pauli ad Romanos. cap. xliij. in quo ostēdit quō maiores h̄e se debent ad minores. Et ponit ratio / q̃ accipit ex parte eius ad quē p̄tinet de seruo alteri⁹ iudicare / hoc est de primo. is autem est ch̃s: cui oēs viuimus aut morimur.

Nemo. q̃z nos nō sumus dñi vite aut mortis nostre. In hoc. i. hoc dominus est morte sua p̄secutus: vt sit dñs n̄r per redēptionē. Tu aut. ponitur ratio / q̃ accipitur ex parte eius / qui iudicat temere de alio. In māducādo. i.

EPISTOLAE

¶ Dominica quarta post pascha.

Omne datum optimum. Ex epistola Jacobi. capite. i. In quo remouet errorem dicē-
tium quod bonum meriti non est a deo: sed ab ipso homine. Datum optimum. i.
bonum meriti. Et omne donum perfectum. i. bonum glorię. A patre luminum. cui
omnia sunt aperta sicut in lumine diei claro. Immutatio ⁊ obumbratio. sicut nobis/
qui semp immutamur
⁊ aliquando dies: aliqui
nor. Senuit nos. per
modum adoptionis.
In verbo. i. per filium.

Initium creaturę. i.
quantum ad gřam.

Scitis. p' scire debetis.

Sit autem. p'cepta
moralia proponit que
satis patent per se.

Institutum verbum. idest
quod mentibus inseren-
dum est.

¶ Feria quarta
sequenti.

Omnes enim vos. Ex epistola prima
Pauli ad Thessalonice-
ses. capite. v. In quo
posteaquam posuit in
certitudinem diei iudi-
cij: facit illos cantos
circa illius expectatio-
nem ⁊ quia pau'o ante
dixit fratres non estis
in tenebris: nunc dicit
filij lucis estis. i. christi
qui est lux vera.

Sicut ceteri. scilicet in-
fideles. Qui dormiūt.
scilicet noctis et igno-
rantij filij. ⁊c. Diei
sumus. subaudi filij.
Loricam fidei. idest ar-
maturam/que corpus
munit. per quam intel-
ligimus fidem charitas
te informaram.

Spem salutis. et sic tes-
tigit tres virtutes/que
sunt propter Christianorum.

In iram. idest in damnationem eternam. In acquisi-
tionem salutis. idest saluationem.

¶ Dominica quarta. Jacobi apostoli.
Capite primo.

Ratres. Omne datū optimū:
& omne donū perfectum de
sursum est. descendens a p're
luminum. apud quem nō est
transmutatio: nec vicissitudi-
nis obumbratio. Voluntarie
em genuit nos verbo verita-
tis: vt simus initium aliquod
creaturę eius. Scitis fratres mei dilectissimi. Sit autem
omnis homo velox ad audiendū: tardus autē ad lo-
quendū. ⁊ tardus ad iram. Ira em viri iusticiā dei nō
operatur. Propter qđ abijcētes oēm immunditiā. et
abundantiā malicię: in māsfuetudine suscipite institum
verbum. Q uod potest saluare animas vřas.

¶ Feria quarta. Ad Thessalonicen-
ses prima. Capite. v.

FRatres. Omnes em vos filij lucis estis: ⁊ filij dei:
Non sumus noctis. neq; tenebrarum. Igitur nō
dormiamus sicut ⁊ ceteri: sed vigilemus: ⁊ sobrij si-
mus. Qui enim dormiunt. nocte dormiunt: ⁊ qui
ebrij sunt. nocte ebrij sunt. Nos autem. qui diei su-
mus: sobrij simus induti loriam fidei. ⁊ charitatis. et
galeam spem salutis: quoniam non posuit nos deus
in iram: sed in acquisitionem salutis per Dominum
nostrum Iesum Christum. qui mortuus est pro no-
bis: vt siue vigilemus: siue dormiamus: simul cum
illo viuamus. Propter quod consolamini inuicem:
& ædificate alterutrum. In Christo Iesu domino no-
stro sicut ⁊ facitis.

¶ Feria sexta sequenti.

Gratias agamus deo. Ex epistola pauli ad Colossenses. ca. i. In quo apostolus inducit Colossenses ad tenendum firmiter euangelium. Et primo capiat illos beniuolentiam: cum dicit se orare p ipsorum felici summatione. Nos fecit. scilicet tam Iudeos quam Gentiles. Sortis scriptum. et hoc per baptismi gratiam. De potestate tenebrarum. i. diaboli. Miles

¶ Fer. vi. Ad Colossenses. Cap. i.

Fratres. Gratias agimus deo & patri, qui dignos nos fecit in parte foris sanctorum in lumine. Qui eripuit nos de potestate tenebrarum: & transtulit in regnum filii dilectionis sue: in quo habemus redemptionem & remissionem peccatorum. Qui est imago dei inuisibilis primogenitus? omnis creaturæ, quoniam in ipso condita sunt vniuersa in cælis & in terra visibilia. Siue throni: siue dominationes: siue principatus / siue potestates: rest omnia per ipsum & in ipso creata sunt. Et ipse est ante omnes: & omnia in ipso constant. Et ipse est caput corporis ecclesie: qui est principium primogenitus ex mortuis, ut sit in omnibus ipse primatum tenens. Quia in ipso complacuit omnem plenitudinem diuinitatis inhabitare: & per eum reconciliari omnia in ipsum pacificans per sanguinem crucis eius: siue, quæ in cælis sunt: siue, quæ in terra.

¶ Dñica. v. Iacobi apostoli. Cap. i.

Charissimi. Estote autem factores verbi, & non auditores tantum: fallentes vosmetipsos. Quia si quis auditor est verbi, & non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum natiuitatis suæ in speculo. Considerauit enim se & abiit: & statim oblitus est qualis fuerit. Qui autem prospexerit in lege perfectæ libertatis: & permanserit in ea: non auditor obliuio sus factus: sed factor operis, hic beatus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiosum esse non refrenans linguam suam: sed seducens cor suum: huius vana est religio. Religio munda & immaculata apud deum, & patrem hæc est. Visitare pupillos, & viduas in tribulatione eorum: & immaculatum se custodire ab hoc sæculo.

ea quæ inde dicit. Religiosum. i. christianum verum. Non refrenans. i. sacramento se quod satias est illi: si crediderit: si non fuerit operatus. Seducens cor suum. i. seipsum fallens. Visitare pupillos, et qui sequuntur, hæc autem sunt opera christiani.

ctionis. quia per diligit filium: et per illum nos. In quo. i. per quem.

primogenitus. i. ante omnia alia creata. gentis per naturam: cum sint alia per creationem.

In ipso condita. i. per ipsum. quia verbo domini omnia creata sunt.

Siue throni. quattuor angelorum ordines nominat: per quos et alios quos intelligit. Caput ecclesie. in corpore mystico.

Principium. i. primus qui resurrexit ad vitam immortalem. Complacuit. scilicet deo. In habitare in ipso. id est in christo homine. Alia patent.

¶ Dominica quinta post pascha.

Estote factores verbi. Ex epistola iacobi apostoli. ca. i. In quo apostolus inducit fideles ad acquiescendum veritati: et ipsam ope adimplendo.

Fallentes vos. quia illis in perniciem vestram redudat. In speculo. quia tunc si videret se homo: non tamen perfecte: sed vmbra: et sic sermo est vmbra et non res vera. Legem libertatis. i. euangelij. quia lex veteris fuit erat.

Et permanserit operando.

EPISTO AE

¶ Feria secunda rogationum.

Confitemini alterutrum. Ex epistola iacobi apostoli capite. v. In quo inducit fideles ad penitentis sacramentū: per qđ remittunt p̄cta mortalia. Alterutrum. i. non tñ deo: sed etiā alteri homini. Pro inuicē. i. vicissim. i. alter p̄ altero. Despectio iusti. ergo iniusti nō est accepta. Helias. qđ dixit p̄bat heliē exēplo sumpto ex. iiii. regum. ca. xvij. Et non pluit. qđ factū est p̄pter peccm Achab: & Jezabel vxoris illius. Rursus orauit. Ex eodem libro. capite sequenti. A veritate. siue fidei: siue morum. Operit multitudinem peccatorū. s. vt dixerimus quod nū vis debuntur a deo.

¶ Feria quarta sequenti.

Obscuro vos p̄mū. Ex. j. epistola pauli ad Timotheū cap. ij. In quo Timotheū instruit quod orare debeat p̄ subditis: immo: et pro omnibus.

Vt q̄tem. i. p̄ temporē & tranquillitate. Pietate. i. religione. Castitate. q̄ coniuncta est religioni. Vergilius & casta maneant in religione nepotes. Hoc bonum. s. orare p̄ omnibus. Veritatis. s. euāgelicę vult oēs venire.

Vnus deus. s. est qui omnes creauit: et vult illos saluos esse. Vnus mediator. q̄ nos deo reconciliat. Testimonium confirmatū est per apostolorum p̄dicationem: & miraculoꝝ operationem. In fide et veritate. id est quę pertinent ad fidei veritatem.

¶ In vigi. ascēsis.

¶ Feria secunda Rogationum. Iacobi apostoli. Capite. v.

Harissimi. Confitemini alterutrum peccata vestra: & orate pro inuicem: vt saluemini. Multum enim valet deprecatio iusti assidua. Helias homo erat similis nobis passibilis: et oratione orauit: vt non plueret super terram: & non pluit

annos tres: & menses sex. Et rursus orauit & cælum dedit pluuiam & terra dedit fructum suum. Fratres mei si quis autem ex vobis errauerit a veritate: & cōuerterit quis eum scire debet: quoniam, qui conuersi fecerit peccatorem ab errore vitę suę: saluabit animā eius a morte: & operit multitudinē peccatorum.

¶ Feria quarta. Ad Timotheum primo.

Capite secundo.

Charissimi. Obscuro igitur primū omniū fieri obsecrationes, orōnes, postulationes: gratiarum actiones pro omnibus hominibus: & pro regibus: & omnibus, qui in sublimitate sunt constituti: vt tranquillam & quietam vitam agamus in omni pietate & castitate. Hoc enim bonum est et acceptum coram saluatore nostro deo: qui omnes homines vult saluos fieri: & ad agnitionem veritatis venire. Vnus enim deus: & vnus mediator dei, & hominum homo christus Iesus: qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. cuius testimonium temporibus suis confirmatum est: in quo positus sum ego p̄dicator & apostolus. Veritatem dico: non mentior doctor gētiū in fide & veritate.

¶ In vigilia Ascensionis domini.

Ad Ephesios. Capite. iiii.

Fres.

Alicuique nrm data est gra. Ex epla pauli ad ephesios. ca. iij. In quo ondit qd oēs fideles sunt vñ corpus mysticu: cuius caput ē chrs. Sed; mēsurā. al. is. pluraz alijs minus. Dicit. subaudi scriptura. Ex esaia. ca. lxxij. Captiuitatē. i. illos q in limbo inferoz. erāt detēti. Dedit dōa. in die pērecostes dedit dōa spūscī. z cotidie dat qbus vult. Quid est. i. q̄liter intelligēdū. Descēdit hoiez assumpturus. Imp̄erēt oia. q de illo p. pphas scpta erāt.

Rēs. Vnicuique autem nrm data est gra scdm mēsuram donatiōis chri. Propter qd dicit. Ascens dens in altum captiuā duxit captiuitatem, dedit dona hoibus. Q d̄ aut̄ ascēdit; qd est nisi ga & descēdit primū in inferiores partes terre? Qui descēdit ip̄e est. & q̄ ascēdit sup oēs celos: vt adimpleret oia. Et ip̄e dedit q̄dā quidē ap̄los: q̄dā aut̄ pphetas. alios vero euāgelistas. alios aut̄ pastores & doctores ad cōsumationē scōrum in op̄ ministerij in edificatiōe corporis chri: donec occurrā oēs in vnitatē fidei: & agnitiōnis filij dei: in virum perfectum: in mensuram ætatis plenitudinis christi dñi nostri.

In die ascēsiōis. Lcō actuū ap̄lorum. Ca. f.

Primū quidē sermonē feci de omnib⁹ o Theophili. q̄ cepit iesus facere & docere. vsq; in diē. q̄ p̄cipiens ap̄lis p spm sc̄m. q̄s elegit assumpt⁹ est. Quib⁹ & p̄buit seipm viuū post passionē suā in mltis argumētis: p dies q̄dragita apparēs eis. et loqns de regno dei. & cōuēscēs p̄cepit eis ab hierosolymis ne discederent: sed expectarēt p̄missionē p̄ris: quā audistis (iq̄t) p os meū. Quia ioānes quidē baptizauit aq̄: vos aut̄ baptizabimini spū sc̄o: nō post mltos hos dies. Iḡ qui cōuenerāt interrogabāt eū. dicētes. Dñe: si in tpe hoc restitues regnū isrl̄: Dixit aut̄ eis. Nō ē vrm nos se tpa. vl momēta. q̄ p̄ posuit in sua potestate. Sed accipietis. & tūc supuenietis spūscī in vos: et eritis mihi testes in ierlm̄: & in omni iudæa & samaria. & vsq; ad vltimū terræ: & cū hoc dixisset videntib⁹ illis eleuatus est: & nubes suscepit eū ab oculis eorū. Cūq; in tuerent in cælum euntem illum: ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis: qui & dixerunt. Viri galilæi quid statis aspicientes in cælum? Hic iesus. q̄ assumptus est a vobis in cælum: sic veniet quē admodum vidistis eum euntem in cælum.

Debit. dū tribuēdo diuisa dōa. Cōsumatiō nē scōz. i. p̄fectionē fidei. u. Corporis chri. s. ecclesie cuius caput est chrs. In vnitatē fidei. i. q̄ sumus in illius fide vñti. In vix p̄fectū. qz oēs in erate chri sumus suscitandi.

In die ascēsiōis.

Primū qdē smonē feci. Ex initio apostolice historie: quā Lucas euāgelistā scripsit: quā Theophilo mittit: q̄ dicit fuisse ep̄z Asia ticū. Primū smonem. euāgelistā dicit: qd septu incipiens a sacerdotio zachariæ terminauit in ascēsiōe dñi. vsq; in diē. s. ascensionis. p̄cipiēs. qd eēt facturi. p̄buit se vñū. post resurrectiōez vsq; ad ascēsiōē: q̄ fuerunt dies. xl. Argumētis. i. figuris vt mō hortolanus Magdalene: nunc pegrinus duobus discipulis. Cōuēscēs. i. s. mul cū illis comedens. p̄missionē p̄ris. de missiōe. s. spūs sancti. Joānis. ca. xij. Spū sc̄o quē nō conferebat Joānes baptista. Qui puenērāt. s. cū illo manducātes z bibentes. Regnū israhel. nā adhuc nō sentiebāt spūalit.

EPISTOLAE

virtute spūſſſi. ad p̄dicandū euangeliū meū. Intuerent admirantes illius aſcēſionē. Viri. angeli in ſpecie viroz. Sic veniet. in fine ſeculi ad iudicandū hoies. ſ. in forma humana: vt nūc viditiſ aſcēdentem.

¶ Dñica poſt aſcēſionem.

Eſtote prudētes ⁊ vigilare. Ex eplā petri. i. ca. iij. In q̄ poſteaſq̄ apls fideles ordinauit in ſeipſoz in primos: nūc hortat illos ad timorē imitat̄ iudicij: ⁊ mētispuritatē

in ordine ad ſeipſoz ad primos. Operit. ne videant a deo: vt ſupra dicit in eplā iacobi. ho ſpitales. hoſpitiū exciſpiētēs hoſpites vſoz. Sine murmuratiōe. ſ. expēſaz. Accepit grāz ſciz a dño: hoc ē grati. Bōi diſpātatores. q̄ grati dāt: grati dādū accipere. Si q̄s loq̄t. ſ. hōba exhortatoriā. Sero mōēs dei. Nō ſibi ſed deo deferēdo. Si q̄s miniſtrat. ſ. q̄s nō ad ſe iſ ad deū referat: q̄ ſibi talia dedit ad diſtribueḡdū pauperibus.

¶ 1. ſer. vi. poſt oct. aſcē.

Idem⁹ iſz ch̄m

App̄t paſſionē. Ex eplā pauli ad heb. ca. ij. vbi qz ſupra citauerat testimoniū ex pph̄a: nūſti eū paulom⁹ ab angelis: nūc hō exponit hōba de ch̄fo dicēs. Tū dūm⁹ iſz. pp̄t paſſionē. i. ex merito paſſiōis. Tit grā ſi. hoc ē nō ex n̄ris meritiſ. Decebat. puer n̄c erat vt dō p paſſiōnē filiū nos pducere in gloriā. Propt̄ quē. i. ad quē oīa referūt. Et p pue. q̄ ē cauſa efficiēs. Adducebat. i. adducere volebat. Cōſumare. i. vſq̄ ad p̄ſumationē pducere. Autōz ſalutis. i. iſm ch̄z. ⁊ hoc p illius paſſionē. Ex vno. i. ex eodē p̄ſe. ſz ch̄ſ p ſātionē: hoies alij p creationē. Nō p̄ fundit. i. nō erueſcit. Dicēs. ps. xxi. q̄ de ch̄fo etiā in ſenſu ſp̄ali deber intelligi. Et iter⁹ eſt. ca. viij. Pueri mei de q̄s iōā. xviij. hoibus [in q̄] q̄s dediſti mihi. Qz ergo pueri cōſcauerūt. ſ. in natura paſſibilitat̄. Nūſq̄ angelos. i. naturā angelicā aſſūpti ſic hūanē

¶ Dñica poſt aſcēſionē. B̄ti Petri apli. ca. iij.

Chariffimi. Eſtote prudētes: et vigilate in oſonibus. Ante oīa aut̄ mutuā in vobis metipſis charitatē cōtinuā hñtes. quia charitas operit multitudinē p̄tōrū. Hoſpitales inuicē ſine murmuratiōe. Vnuſq̄ q̄ ſicut accepit grām in alterutrū illā adminiſtrātes: ſicut boni diſpenſatores m̄ſiſiformis grāe dei. Si quis loquit̄: q̄ſi ſermones dei. Si quis miniſtrat: tanq̄ ex v̄tute. quā adminiſtrat de⁹: vt in omnibus honorificetur deus: per ieſum ch̄m m̄ dñm n̄m.

¶ 1. ſer. vi. poſt oct. aſcēſiōis. Ad heb. ca. ij.

Res. Videm⁹ ieſum pp̄t paſſionē mortis gl̄ia ⁊ honore coronatū: vt grā dei p omnib⁹ guſtaret mortē. Decebat eū pp̄t quē oīa: ⁊ p quē oīa: q̄ multos filios in gl̄iā adduxerat. autōz ſalutis eorū p paſſiōnē cōſumari. Qui em̄ ſc̄ſificat. ⁊ q̄ ſc̄ſificant ex vno oīs. Propt̄ quā cauſam nō cōfundit fr̄es eos vocare: dicēs. Nūciabo nomē tuū fr̄ib⁹ meis: in medio eccl̄ie laudabo te. ⁊ iterū. Ego ero ſidens in eū. ⁊ iterū. Ecce ego et pueri mei. q̄s dedit mihi de⁹. Quia ergo pueri cōſcauerūt carni. et ſanguini. et ipſe ſiſt̄ participauit eiſ dē: vt p mortē deſtrueret eū. q̄ hēbat mortis imp̄iū. i. diaboli: et liberaret eos. q̄ timore mortis p totā vitā obnox̄ij erāt ſeruituti. Nūſq̄ em̄ āgelos app̄hēdit: ſed ſemē abraē app̄hēdit. Vñ debuit p oīa fr̄ib⁹ ſimilari: vt miſericors fieret: ⁊ fideſ pōt̄ifex ad deū: vt repropiciaret delicta ppli. In eo em̄ in q̄ paſſus ē ip̄e. et tētat⁹ potēs eſt: et eis q̄ tētant auxiliari. Vñ fr̄es ſc̄i. vocatiōis celeſtis participes. cōſiderate aplm ⁊ pōt̄ificē cōſc̄ſiōis n̄r̄ae ieſum ch̄m dñm n̄m.

¶ 1. ſer. vi. poſt oct. aſcēſiōis. Ad heb. ca. ij. vbi qz ſupra citauerat testimoniū ex pph̄a: nūſti eū paulom⁹ ab angelis: nūc hō exponit hōba de ch̄fo dicēs. Tū dūm⁹ iſz. pp̄t paſſionē. i. ex merito paſſiōis. Tit grā ſi. hoc ē nō ex n̄ris meritiſ. Decebat. puer n̄c erat vt dō p paſſiōnē filiū nos pducere in gloriā. Propt̄ quē. i. ad quē oīa referūt. Et p pue. q̄ ē cauſa efficiēs. Adducebat. i. adducere volebat. Cōſumare. i. vſq̄ ad p̄ſumationē pducere. Autōz ſalutis. i. iſm ch̄z. ⁊ hoc p illius paſſionē. Ex vno. i. ex eodē p̄ſe. ſz ch̄ſ p ſātionē: hoies alij p creationē. Nō p̄ fundit. i. nō erueſcit. Dicēs. ps. xxi. q̄ de ch̄fo etiā in ſenſu ſp̄ali deber intelligi. Et iter⁹ eſt. ca. viij. Pueri mei de q̄s iōā. xviij. hoibus [in q̄] q̄s dediſti mihi. Qz ergo pueri cōſcauerūt. ſ. in natura paſſibilitat̄. Nūſq̄ angelos. i. naturā angelicā aſſūpti ſic hūanē

¶ Sabbato in vigilia pentecostes.
Genesis. Capite. xxij.

Entavit deus Abraā: & dixit ad eum. Abraā Abraā. At ille rñdit. Adsum. Ait illi. Tolle filiū tuum vnigenitum, quē diligis Isaac: et vade in terrā visōis: atq; ibi offeres eū in holocaustū, super vnū mōtiū, quē mōstrauero tibi. Igit

Abraā de nocte cōsurgēs, stravit asinū suū: ducēs secū duos iuuenes: et Isaac filiū suū. Cūq; cōcidisset ligna in holocaustū. abñt ad locū, quē p̄cepar ei de⁹. Die autē tertio eleuatis oculis, vidit locū, p̄cul. Dixitq; ad pueros suos. expectate hic cū asino: ego et puer illuc vsq; p̄perātes, postquā adorauerim⁹ reuertemur ad vos. Tulit q̄q; ligna holocausti: et imposuit sup̄ Isaac filiū suū. Ipse v̄o portabat ignē, et gladiū in manib⁹. Cūq; duo p̄gerēt siml: dixit Isaac p̄ri suo P̄r mi? At ille rñdit. Quid vis fili? ecce (inqr) ignis et ligna: vbi ē vitima holocausti? Dixit autē Abraā. De⁹ p̄uidebit sibi victimā holocausti fili mi. Pergebāt ergo parit̄, et venērūt ad locū, quē ostēderat ei de⁹: in q̄ edificauit altare: et desup ligna cōposuit. Cūq; alligasset Isaac filium suū: posuit eū i altare sup̄ struē lignorū, extēdit manū et arripuit gladiū: vt immolaret filiū suū et ecce āgel⁹ dñi clamauit de cēlo dicēs. Abraā Abraā. Qui rñdit adsum. Dixitq; ei. Nō extendas manū tuā sup̄ puerum, nec facias illi quicq;. Nunc cognoui, qd̄ timeas dñm: & non pepercisti filio tuo vnigenito p̄pter me. Leuauit Abraā oculos suos: viditq; post tergum arietē inter vepres herentē cornib⁹, quē assumēs obtulit holocaustum p̄ filio. Appellauitq; nomen loci illi⁹: dñs vider. Vnde vsq; hodie dīr. In mōtem dñs videbit. Vocauit autem angelus dñi Abraā secundo de cēlo: dicens. Per memetipm iurauit dicit dñs: quia fecisti hāc rem: & nō pepercisti vnigenito filio tuo p̄pter me, benedicā tibi & multiplicabo semē tuū sicut stellas cēli & arenā, q̄ est in littore maris. possidebit semē tuum portas inimicorū suorū, & bñdicent in semine tuo oēs gētes terræ: quia obedisti voci me⁹. Reuersusq; est Abraā ad pueros suos: abierūtq; Bersabæ simul. & habitauit ibi,

vt repropiciaret. faciē de⁹ p̄piciā p̄ sui cor porū oblationē. In eo. i. in natura hūana. Et tē tā: a demig in desro. Apim. i. chm a p̄re mī suz. Apo solus. cū mī sus interpretatur.

¶ In vigi. p̄tecostes.

¶ Entavit abraā. Ex gen. ca. xx. in q̄ expon. ē q̄ pacto deus tētauit abraā. an sibi in filio occidēdo obtēperaret. In mōtē visōis. i. pō poterat videri tota adiacēs regio / q̄ tūc eoratiurta ierh. p̄postea fuit vbi adiectus mōs aut ille vocabat⁹ moria. Die tertio tñ t̄pis sufficiebat ad veniēdum de Bersabeg ad mōtē moria: hoc ē ad ierh. De⁹ p̄uidebit. hoc ē p̄pheticē dictū: qm de⁹ p̄uidit de hostia egdenda p̄ filio. t̄sq; hodie bñ. in puerbū circūferp̄ ora hebr⁹: q̄ t̄iscūq; sunt in aliq̄ angustia. i. mōte dñs videbit. Vocauit scō qz facta fuerat p̄missio abraam: quā nūc itex iuramēto p̄firmat. Per memetip̄. qz nihil ē deo mai⁹ p̄ qd̄ iurare possit. Abierūt ad Bersabeg: vñ fuerāt p̄fecti ad mon em mora.

EPISTOLAE

¶ Lectio secunda.

Scripsit Moyses canticū. Ex Deutero ca. xxxi. In quo pphā populū israeliticū in legis iā traditę obſuatidē. ⁊ Josue ſuſi ſucceſſorē hortat⁹ ⁊ qđ facere debeat: admo-
net. Scripsit canticū. qđ ponit ca. p. ſeq̃nti. ſ. Audite eglī q̃ loquor. Verba legis. ſupra
ſcriptę. Leuitis. q̃ erant de tribu Levi ad q̃s id offiū p̃mebat. Arcę fęderis. nō erat
vtrū intra aut extra ar-
cam poneretur. In
teſtimoniū. ne p̃tendas
legis ignorantiam.

Cōtētiōſe egiſtis. vt pa-
ter in Exodo ⁊ i libro
nūeroꝝ. Sermones
iſtos. ſ. cantici inſeq̃n-
tis: hoc eſt audiēt eglī.
Nouī em̃. p̃ ſp̃m p̃phe-
ticū. In extremo tpe.
cum ṽm meſſiā: hoc ē
ch̃m ṽm occidetis.

Cōtentionem tuā: ⁊ ceruicem tuā duriffimā. Adhuc viuente me. ⁊ ingrediē-
te vobis cum: ſemper cōtētiōſe egiſtis cōtra dñm: q̃tō magis cum mortuus
fuero. Cōgregate ad me oēs maiores natu per tribus ṽras atq; doctōres: ⁊
loquar audientib⁹ eis ſermones iſtos: ⁊ inuocabo cōtra eos cælum ⁊ terrā.
Nouī em̃ qđ poſt mortem meā inique agetis: ⁊ declinabit⁹ cito de via. quā
p̃cepi vobis. ⁊ occurrent vobis mala in extremo tempore qñ feceritis malū
in cōſpectu dñi: vt irriteris eum per opera manuum ṽſarum. Locutus eſt er-
go Moyses audiente vniuerſo coetu filiorum iſrl: verba carminis huius: ⁊
ad finem vſq; compleuit.

¶ Lectio. iij.

Apprehendent mu-
lieres ſeptem. ſz
iam expoſita eſt in par-
te ſupiori in vigilia re-
ſurrectiōis dñi.

apprehendent ſeptem mulieres virum vnū
in die illa, dicentes. Panem n̄m comedē-
mus. ⁊ veſtimentis operiemur: tantum-
modo inuocetur nomen tuum ſup nos.
aufer opprobrium noſtrum. In die illa erit germen domini in magnificen-
tia ⁊ gloria. ⁊ fructus terrę ſublimis: ⁊ exultatio his. qui ſaluati fuerint de
iſrael. ⁊ erit omnis. qui relictus fuerit in Sion: ⁊ reſiduus in ieruſalem. San-
ctus vocabitur omnis. qui ſcriptus eſt in vita in ieruſalem. Si abluerit domi-
nus ſordem filiarum Sion. ⁊ ſanguinem ieruſalem lauerit de medio eius: in
ſpiritu iudicij ⁊ ſpiritu ardoris. ⁊ creabit dominus ſuper omnem locū mō-
tis Sion: ⁊ vbi inuocatus eſt nubem per diem ⁊ fumum ⁊ ſplendorem
ignis flammantis in nocte. Super omnem enim gloriam protectio: ⁊ ta-
bernaculum erit in vmbraculum diei ab æſtu: in ſecuritatem ⁊ abſconſio-
nem a turbine ⁊ a pluuia.

¶ Lectio Eſaię. p̃phetę. Cap. iij.

apprehendent ſeptem mulieres virum vnū
in die illa, dicentes. Panem n̄m comedē-
mus. ⁊ veſtimentis operiemur: tantum-
modo inuocetur nomen tuum ſup nos.

¶ Lectio quarta.

Audit isrl mādatata vitę. Ex Baruch ieremie pphete scriba. ca. iij. in quos Baruch pphz isrl ad sapiētę desideriu hortat. Mandata. i. ad vitam inducētia. Prudentiam. i. rerū diuinarū sapiētiam. Inimicorū. i. in captiuitate. Cum mortuis. i. pctōi bus. In infernum. i. cū idolatriis. Dereliquisti. hęc est hōz causa. z est responsio ad q̄stionem. In pace.

¶ Lectio Baruch prophetę. Cap. iij.

Audi israel mandata vitę: & auribus percipe: vt scias prudentiā. Quid est israel q̄ in terra inimicorum es? Inueterasti in terra aliena: coinquinatus es cum mortuis. Deputatus es cum descendētibus in infernum: dereliquisti fontem sapientię. Nam si in via dei ambulasses: habitasses vtq; in pace super terram. Disce vbi sit prudentia: vbi sit v̄tus, vbi sit intellectus. vbi sit lumen oculorum & pax. Quis inuenit locum eius? & quis intrauit in thesauros eius? Vbi sunt principes gētium? & qui domināt super bestias, et q̄ sunt sup terram? Qui in auibus celi ludunt qui argentum thesaurizāt: & aurum: in q̄ cōfidunt hōes, & non est finis acquisitionis eorum? Qui argentum fabricāt. & solliciti sunt, nec est inuentio operum illorum. Exterminati sunt: & ad inferos descenderunt: & alij ex loco eorum surrexerunt. Iuuenes viderunt lumen: & habitauerunt super terrā. Viā autem disciplinę ignorauerunt: neq; intellexerunt semitas ei⁹: neq; filij eorum susceperunt eā a facie ip̄sorum longefacta est. Non est audita in terra chanaā neq; visa est in theman. Filij q̄q; agar, qui exquisierunt prudentiā: q̄ de terra est: negociatores terrę & Theman. & fabulatores, & exquisitores prudentię & intelligentię: viā autē sapiētę nescierunt: neq; cōmemorati sunt semitas ei⁹. O isrl quā magna est dom⁹ dei: & ingens loc⁹ possessionis ei⁹. Magnus est & nō habet finem: excelsus et immensus. Ibi fuerunt gigātes noiati illi, qui ab initio fuerunt statura magna cientes bellum. Non hos elegit dñs: neq; viā disciplinę inuenerunt: p̄pterea perierunt. Et qm̄ nō habuerunt sapiētiam: interierūt p̄pter suā insipientiā. Quis ascendit in cælum, & accepit eā, & eduxit eā de nubibus? Quis trāsfretrauit mare, &

relinq̄ntes autem viam dei: bellis opp̄ssi sunt. Et victus. i. verus anis marum pastus.

Lumen oculorū. viden do apertā salutis viam.

Et pax. idest quies.

Quis. q̄i dicat: nemo ex fidelibus. Locum eius. i. sapiētę siue prudentię. Principes gētium. q̄ oēs erant idola tre z deum ignorantēs.

Bestias p̄ venatiōe; illaz. In auibus celī. per aucupium.

Thesauros. qz per hęc putant se posse dñari.

Non est finis. qz ex solonis sentētia diuitiaz nullus est terminus.

Fabricant in vasa z pecunias. Nec est inuētio. qz non consequitur q̄ volūt.

Triderūt lumen. scintillā aliquā veri boni. Disciplinam ignorauerunt obcecati voluptatibus. Filij eorum. nō bene a patribus instituti.

In terra Chanaā. vbi anteq̄ ab hebreis possideret erat cultus ignis.

Filij Agar. i. ismaelite, oēs in quam hi viā vitę ignorauerunt.

O israel. subaudi confidera. Quā magna. i. quam late patens.

Magnus est. scz deus. fuerunt gigātes. ad

EPISTOLAE

superiora. refert. sed ad tere-
ram Canaan et Themiā.

Nō hos. s. te o israel
elegit. Accepit eā. s.
sapientiā. Sup aux ele-
ctū. qm dicat nullus: qz
a deo tñ reuelata est p
filium suum. In eterno
tpe. in eternū duratur
ra. Lūmē. s. solis et lū-
ne per solē et alia qz
stellaz. Dixerunt ad
sum. rebus inanimatis
dat finem. per pso-
pēiam. Luxerunt ei. i.
eius imperio. Aduer-
sus eū. i. q ei aduerf.

In terris visus est. qz
nō est loquutus iaz per
pphetas: s. per seipsum
suscepit carne hūana
pdicans q ante dixerat
per pphetas.

¶ Alia lectio.

E Actū est cū Apol-
lo esset Corinthi.
Ex actibus apostolorū
ca. xix. In q Lucas de-
scribit pauli pdicatiōez
Ephesi. Apollo. pauli
coauditor in euāgelij p-
dicatiōe. Ephesiz. ciui-
tate minoris Asię siue
Ionię. Spm scin. s.
in signo visibilis: qz tunc
sic dabatur baptizatis.
Audiuimus. mirum est
qz isti dicūt cū in forma
baptismi nō ieterūt sed in
baptismo iōanis nō ex-
primebant noia trium
psonaz. Duodecim q
sic baptizati sunt.

Suadēs. s. mōtibz ora-
torijs ad euāgelij fidē
inducēs. Cetera patēt.

¶ In festo spiri-
tus sancti.

inuenit illam: & attulit illam super aurum electum
Non est, qui possit scire vias eius: neq; qui exquirat se-
mitas eius. Sed qui scit vniuersa: nouit eam: & ad in-
uenit eam prudentia sua. Qui pręparauit terram in
æterno tempore: & repleuit eam bipedibus, & quas
drupedibus. Qui emittit lumen & vadit: & vocauit
lumen in custodijs suis, & lætatur sunt. Vocatur sunt,
& dixerunt. Adsumus. Et luxerunt ei cum iucundita-
te, qui fecit illas. Hic est deus noster: & non aestimabi-
tur alius aduersus eum. Hic adinuenit omnem viam
disciplinę: & tradidit illam Iacob puero suo: & israel
dilecto suo. Post hæc interis visus est: & cum homi-
nibus conuersatus est.

Lectio Actuum Apostolorum. Capite. xix.

N diebus illis. Factum est cū
Apollo esset Corinthi, et Pau-
lus peragratis superioribz par-
tibus veniret Ephesum: et in-
ueniret quosdam discipulos:
dixitq; ad eos. Si spiritu. san-
ctum accepistis credentes:

At illi dixerunt ad eum. Sed
neq; si spiritus sanctus est, audiui-
mus. Ille vero ait. In
quo ergo baptizati estis? Qui
dixerunt. In Ioannis
baptismate. Dixit autem Paulus.
Ioannes baptizauit
baptismo poenitię populum:
dicens. In eum, qui
uenturus esset post ipsum, vt
crederent: hoc est in Ie-
sum. His auditis, baptizati
sunt in nomine Domini
Iesu. Et cum imposuisset
illis manus Paulus: venit spi-
ritus sanctus super eos, &
loquebantur linguis & p-
phetabant. Erāt autem omnes
viri fere duodecim. In-
trogressus autem Synagogam:
cum fiducia loqueba-
tur per tres menses disputans
& suadens de Regno
Dei.

¶ In die sancti spiritus. Lectio Actuum
Apostolorum. Capite secundo.

Quum cōplerent dies pētecostes. Ex actib⁹ aploꝝ ca. ij. In quo lucas ponit spūscī missionē: quē admodū chr̄s p̄miserat. pētecostes. i. quāgēsimā a die: vcz resurrex-
ctiōis. In eodē loco. i. in cenaculo vbi erāt cētū viginti algēdē q̄b⁹ in capite supiori die
xit. venietis spūs. i. vtr̄ violēs. Repleuit. subaudi splēdore. Lingua. q. donū linguaz
illis dādū erat. Ex oī natiōe. q. puenērāt rōne festi. Cōfusa ē. admiratiōe rei. Galilei.

IN dieb⁹ ill⁹. Cum cōplerent dies pente-
costes: erāt oēs pariter in eodē loco. Et
fact⁹ est repēte de celo son⁹, tāq̄ adue-
nientis spūs vehemētis: & repleuit totā
domū vbi erāt sedētes. Et apparuerūt
illis disp̄tē linguę tāq̄ ignis: seditq̄ supra sinḡlos eo-
rum. Et repleti sunt oēs spū sc̄to: et ceperunt loq̄ varijs
linguis: p̄t spū sc̄to dabat eloqui ill⁹. Erāt aut̄ inierim
habitātes iudei viri religiosi ex oī natiōe, q̄ sub celo
est. Facta autē hac voce cōuenit multitudo, & mēte cō-
fusa est: qm̄ audiebat vnusq̄sq̄ lingua sua illos loq̄n-
tes. Stupebāt aut̄ oēs, et mirabant̄ dicentes. Nōne ecce
oēs isti, qui loquunt̄ galilei sunt? Et quō nos audiui-
mus vnusq̄sq̄ linguā nr̄am in q̄ nati sum⁹? Parthi:
& medi: et elamit̄: et qui habitāt mesopotamiā, iudēā
et cappadociā: pōtum: et asiā, phrygiā, pāphiliā, egyp-
tum: et partes libyę: q̄ est circa cyrenem: et aduenę Ro-
mani: iudei q̄q̄ & p̄selyti: cretes et arabes: audiui-
mus eos loq̄ntes nr̄is linguis magnalia dei.

¶ Fē. ij. Actuum ap̄lorum. Ca. x.

IN dieb⁹ ill⁹. Aperiens Petrus os suū: dixit. Viri fr̄es
& p̄res: nobis p̄cepit dñs p̄dicare pp̄lo & testificari:
quia ip̄e est, qui cōstitut⁹ ē a deo iudex viuorum, et
mortuorum. Huic oēs p̄phete testimonium p̄hibet:
remissiōē p̄tōrum accipere per nomen eius: oīes,
qui credunt in eum. Adhuc loq̄nte Petro v̄ba hęc,
cecidit spū sc̄to super oēs, qui audiebāt v̄bum. Et ob-
stupuerunt ex circuncisiōe fideles, qui venerāt cum Pe-
tro, quia & in natiōes gr̄a spiritus sc̄ti effusa est. Aus-
diebāt em̄ illos loq̄ntes linguis & magnificātes deū.
Tunc respondit Petrus. Nunquid aquā p̄hibere pos-
test: vt nō baptizent̄ hi, qui spū sc̄m acceperunt: sicut
& nos? Et iussit eos baptizari in nomine domini nr̄i
iesu christi.

quoz erat lingua distin-
cta ab alijs. Parthi.
enīerat regiōes vñ in-
dēi venerāt. i. parthi/a
madiā/mesopotamiā. i.
syriā int̄ duo flumina/
hoc ē tigris et euphras-
tē. pōti. cui annexa ē
bythinia. pāphilia. cō-
termina cilicię. et hęc oēs
erāt in asia. Egypt⁹ nō
partim in asiā partiz in
aphrica. Circa cyrenē. i.
regiōē cyrenaicā: q̄ est
int̄ egyptū et aphricā p̄-
p̄ie dictā. p̄selyti. i.
puerī de gentilitate ad
iudaismū. Cretes. ex
insula creta. Arabes
ex tripliciarabia.

¶ Fē. ij. seq̄nti.

Aperit̄ petrus os
suū. Ex actibus
ap̄lor cap. x. In q̄ post
Cornelij p̄uersionē: pōit
petri p̄dicationē. p̄go-
dicare et testificari. qm̄
dixit̄: mihi testes.
Amoz et mortuoz. i. bo-
noz et maloz. Oēs p̄-
phete. nō solū nos q̄ illū
audiuimus. Cecidit
spū sc̄to in signo visibi-
li. Ex circuncisiōe. i. m-
dēi ad fidē p̄uersi. In
natiōes. i. in gētiles.
Nunquid aquā. qm̄ dicat:
et q̄ spū sc̄to puenit ba-
ptismū q̄ p̄hibet eos
baptizari. In noīe iesu
christi. quia in p̄mitua
ecclesia sic baptizaban-
tur.

EPISTOLAE

¶ FERIA tertia sequenti.

¶ Cum audisset apostoli. Ex actib⁹ aploz. ca. viij. In quo posuit p^odicacionē philippi: nūc ponit p^ofectionē petri & iohannis in samariam q̄ iam crediderat. Sp̄m sc̄m. q̄ baptizatis nondū venerat. quē tñ illis supuenientibus acceperunt p̄ manū impositionē.

¶ FERIA quarta sequenti.

¶ Fē. iij. Lectio Actuum Apostolorum.

Capite. viij.

N diebus illis. Gum audissent apostoli. qui erant hierosolymis quia recepit samaria ybūm dei: miserunt ad eos Petru. m& Ioannem. Qui cum venissent: orauerunt p̄ ipsis. vt acciperent sp̄m sc̄m. Nondum em̄ in quemquam illorum sup venerat: sed baptizati tñ erant in nomine Dñi Iesu. Tunc imponebant manus super illos: & accipiebant sp̄m sanctum.

¶ FERIA quarta. Lectio libri Sapientie.

Capite primo.

N diebus illis. Dixit Salomō fili⁹ israel. Diligite iusticiam. qui iudicatis terram. Sentite de domino in bonitate: & in simplicitate cordis querite illum: quoniam inuenitur ab ijs. qui non tentant illum: apparet autem eis. qui fidem habent in illum. Peruersæ enim cogitationes separant a deo: pbata autem ytus corripit insipientes. Quoniam in malivolā animā non introibit sapientia: nec habitabit in corpore subdito pctis. Sp̄s em̄ sanctus disciplinæ effugiet fictum: & auferet se a cogitationibus. quæ sunt sine intellectu. & corripiet a superueniente iniquitate. Benignus est em̄ sp̄s sapientiæ. & non liberabit maledictum a labijs suis: quoniam renum illius testis est deus: et cordis ei⁹. scrutator est verus. et linguæ eius auditor. Qm̄ spiritus dñi repleuit orbem terrarum: & hoc qd̄ continet omnia. scientiā habet vocis.

Diligite iusticiam. Ex libro sapiētie: ca. i. Sūt q̄ dicant librū illū esse philonis iudei. Ambrosius Salomōis esse putat. cui oēs fere refragant. Et est hoc libri initiū. in quo autor hortat auditores ad iusticiā/ sapiētiāq̄ amplectendam. Sentite de dño. i. bñ de illo sentite. Simplicitate. i. innoctia. Non tētāt. i. qd̄ possunt asseq̄ rōne hūana expectant a deo.

Separat. quēadmodū & bonę coniungunt. Probata ytus. i. a deo.

Insipiet. i. p̄ ignorantia peccantes. In malivolaz. i. mala appetentem. Sp̄s disciplinę. i. autor sapientię in discipulo. Effugiet fictū. i. q̄ non qrit rem: s̄ apparētā rei. Aufere^t se. ab effectu alio q̄ est vbiq̄. Sine intellectu. i. sine rōne. Et corripiet. i. puniet ab iniquitate. qz pctm̄ seq̄ns: est p̄na p̄cedētis. Sp̄s sapiētię. subaudi dator. Maledictū. i. hoīez obstinatū in pctis. Alabijs suis. i. blasphemijs lingua ppetrat. Lingug auditor. ergo mto magis opex spectator.

Repleuit: qz vbiq̄ est.

Continet omnia. ha-

bet per amorem intra se connera. Scientiam vocis. q̄ est inter illius dona.

C Lectio alia.

Per manus apostolorum. Et actibus apostolorum ca. v. In quo Lucas posuit petri predicationem prophetiam: mira quae faciebat nunc ponit omnem in eodem tanta predicationem quam miracula. In plebeque principes et sacerdotes obstinatiores erant. In porticu Salomonis ubi erat maior hominum concursus. Coniungere illis. scilicet sic timentes ananiam penam. Magnificabat. propter mirabiles infirmorum curationes. Cuius autem sequuntur ex dictis manifesta sunt.

C. fer. v. sequenti.

C Lco Actuum apostolorum. Cap. v.

In diebus illis. Per manus apostolorum fiebant signa. et prodigia multa in plebe. Et erant unanimiter omnes in porticu Salomonis. Ceterorum autem nemo audebat se coniungere illis: sed magnificabat eos populus. Magis autem augebat credentium in domino multitudo virorum. ac mulierum ita. ut in plateas eicerent infirmos et ponerent in lectulis et grabatis: ut veniente Petro: saltem umbra illius obumbraret quemque illorum. et liberarent omnes ab infirmitatibus suis. Concurrebat autem et multitudo vicinarum civitatum Ierusalem: afferentes egros et vexatos ab spiritibus immundis. qui curabant omnes.

C Fer. v. Lco actuum Apostolorum. cap. viij.

In diebus illis. Philippus descendens in civitatem Samariam: predicabat illis christum. Intendebant autem turbes his. quae a Philippo dicebantur unanimiter audientes. et videntes signa. quae faciebat. Multi enim eorum. qui habebant spiritus immundos: clamantes voce magna exibant. Multi autem paralytici. et claudi curati sunt. Factum est enim gaudium magnum in illa civitate.

C Fer. vi. Lco actuum apostolorum. ca. ij.

In diebus illis. Apiciens Petrus os suum dixit. Viri israelitarum audite verba haec. Iesum nazarenum virum approbatum a deo in vobis virtutibus. et prodigiis. et signis: quae fecit per illum deus in medio vestri (sicut scitis) hunc definito concilio. et praescientia dei traditum per manus iniquorum affligentes: interemistis. Quod deus suscitavit solutis doloribus inferni: iuxta quod impossibile erat teneri illum ab eo. David enim dicit in eum. Prouidebam dominum in conspectu meo semper: quoniam a dextris est mihi ne commovear. Propter hoc letatum est cor meum. et exultavit lingua mea: insuper. et caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno. nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vitae. replebis me iucunditate cum facie tua.

Philippus descendens.

Et actibus apostolorum. ca. viij. In qua Lucas postea descripsit gesta Stephani diaconi. hic sequitur facta philippi apostoli.

Civitate Samariae quae fuit metropolis decem tribuum israel: et ibi erat semini iudaeorum pars legis accepta: hoc est quoniam liberos Moysi. Intendebant. id est attente audiebant: maxime videntes miracula quae ab illo fiebant curando paralyticos. etc.

C feria sexta sequenti.

Aperies petrus os suum. Et actibus apostolorum ca. ij. Sed haec verba apiciens petrus. ex superio ribus sunt. Et probat petrus per auctoritates sacrae scripturae quod iesus quem in dei crucifixum esse melius in lege promissus. Israelitis iudeos alioque tur faciens illos attentos. Probatum in vobis. per miracula / quae in praesentia vestra fecit. Per illum. id est per hominem christum. Defuncto concilio. id est certa quada de praedestinatione per mundi salutem.

Doloribus inferni. quoniam nec ipse neque presens sentiant dolores cum ad illos descendit. Ab eo. id est

EPISTOLAE

ab inferno. Dauid em dicit in ps. xv. *Ne commouear. ne vlla ex pte perturbet. Requiescet in spe. & resurgedi.* Animā meā. in morte separatā a corpore. Scdm tuū. i. corp⁹ sine aīa.

¶ Sabbato in vigilia Trinitatis.

Effundā spm. Ex Joēle pphā. ca. ij. in q posteaq; pphā pdirit. populo bona tpaia. hic pmitit bōa spūalia; qd est cōpletū in missiōe spūscī. Super carnē. i. holē.

Filij. iuuenes & senes. oīm etatē & sexū designat. Sōnia. i. reuelatōes in somnijs. Sup suos. mō sint baptizati.

Et dabo. hęc signa pcedent iudiciū vniuersale: qd in sensu lrali sic debeat intelligi: testis ē petrus Actū. ij. q citat hęc vba pphē.

¶ Alia lectio.

Loquutus est dñs ad Moysen: dicens.

Ex Leuitico. cap. xxiij. In q agitur de oblatione primiciarū: qd erat in die festi qnq̄agesime.

Manipulos spicarum. etiam si nōdum fuerit metendi tps. Libas mēta offerētur. cū pau-

cis q sequitur: p̄ter mīttūt vsc locū illuz numerabitis ergo ab altero die sabbati: in q celebrabat pascha vsc ad septē hebdomadas integras: qbus p̄ficiunt qnquaginta dies.

Sacrificiū nouum. i. de frugibus. Decimis duabus. ille aut decime erant partes Ephī. sed amphibologia est an qlibet panis haberet duas decimas: an singuli singulas. In vsum eius. s. sacerdotis.

eius. Et vocabitis hunc diē celeberrimum atq; sc̄tissimum. Omne op⁹ seruile nō facietis in eo. Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis: & generationibus vestris. Dicit dominus omnipotens:

¶ Sabbato in vigilia Pentecostes.
Iohelis prophēta. Capite secundo.

Aec dicit dominus deus. Effundā spiritum meum super omnem carnem: & prophetabunt fili j vestri et filia vestra. Senes vestri somnia somniabunt: & iuuenes vestri visiones videbunt. Sed et sup seruos meos, et ancillas in diebus illis effundam spm meum: & dabo prodigia in caelo & in tera sanguinē, et ignē & vaporem fumī. Sol conuerteretur in tenebras: & luna in sanguinem. Ante q veniat dies domini magn⁹, & horribilis. Et erit omnis quicunq; inuocauerit nomen domini: saluus erit.

¶ Lectio libri Leuitici. Cap. xxiij.

In diebus illis. Loquutusq; est domin⁹ ad Moysen, dicens. Loquere filijs israel: & dices ad eos. Cum ingressi fueritis terram: quā ego dabo vobis: et messueritis segetem: feretis manipulos spicarum primicias messis vestrae ad sacerdotem: qui eleuabit fasciculum coram domino: vt acceptabile sit pro vobis altero die sabbati, & sanctificabit illum. Numerabitis ergo ab altero die sabbati in quo obtulistis manipulum primiciarum septem hebdomadas plenas, vsc ad alteram diē expletionis hebdomadae septimae: quinquaginta dies, & sic offeretis sacrificiū nouū domino: ex omnibus habitaculis vris. Panes primitiarum duos de duabus decimis silē fermentatae: q̄s eleuabit sacerdos corā domino. Cūq; eleuauerit eos sacerdos cum panibus primiciarum corā domino: cēdent in vsum

¶ Lcō libri Deuteronomij. Ca. xvj.

IN dieb⁹ illis. Dixit Moyses ad filios israel. Septē hebdomadas nūterabis tibi ab ea die, q̄ falcē in segetē miseris, et celebrabis diē festū hebdomadae: dñō deo tuo oblationē spōtaneā manus tuę, quā offeres iuxta bñonē dñi dei tui, et epulaberis corā dñō deo tuo: tu & filij tu⁹, & filia tua: et seru⁹ tu⁹, & acilla tua, & leuites, q̄ est intra portas tuas: et aduena, ac pupillus, et vidua: q̄ morant^r vobiscū in loco, quē elegerit dñs deus tuus: vt habitet nomē ei⁹ ibi. Et recordaberis qm̄ seruus fueris in egypto: custodiesq; ac facies, q̄ tibi p̄cepta sunt. Solēnitatē q̄q; tabernaculorum celebrabis per septē dies qn̄ collegeris de area, et torchari fruges tuas: & epulaberis in festiuitate tua: tu et filij tu⁹ & filia: & seruus tu⁹: et acilla tua: leuites q̄q; et aduena: et pupill⁹ & vidua: et q̄ intra portas tuas sunt: septē dieb⁹ dñō deo tuo festa celebrabis: in loco, quē elegerit domin⁹. Benedicetq; tibi dñs de⁹ tu⁹ in cūctis frugib⁹ tuis: et in omī ope manū tuarū: et in leticia dicit dñs ops.

¶ Lcō libri Leuitici. Cap. xxvj.

IN dieb⁹ illis. Dixit domin⁹ ad Moysen. Loq̄re fili⁹ israel. Si in p̄ceptis meis ābulaueritis: & mādata mea custodieritis, & feceritis ea: dabo vobis pluuias t̄pib⁹ suis: et terra gignet germē suū: et pomis arbores replebunt. Apphendet messiū tritura vindemiā: & vindemiā occupabit sementē: et comedetis panē v̄rm in saturitate: et absq; pauore habitabitis in terra. Dabo pacem in sinib⁹ v̄ris: dormietis: et nō erit, qui exterreat. Auferā malas bestias: & gladi⁹ nō trāibit terminos v̄ros. Persequimini inimicōs v̄ros, & corruet carā vobis. Persequēt quinq; de v̄ris centū alienos: & centū ex vobis decē millia. Cadent inimici v̄ri gladio in conspectu v̄ro. Respiciā vos, et crescere faciā: multiplicabis mini: et firmabo pactū meū vobiscum. Et comedetis vetustissimā veterū: et vetera nouis supueniētib⁹ p̄ncietis. Ponā tabernaculū meū in medio v̄ri: et nō abiiciet vos ultra aīa mea. Ambulabo inf̄ vos: & ero de⁹ v̄r v̄osq; eritis ppl⁹ me⁹. Dicit dominus ops.

ero et habitabo vobiscum / vt possitis me familiariter consulere.

¶ Alia lectio.

Dixit Moyses ad filios israel. Septē hebdomas. Ex Deutero. ca. xvj. et est materia ea dē cū p̄cedit lōne. Septē hebdomas. q̄ [vt supra dixim⁹] p̄ficiūt dies q̄nq;aginta: in h̄ fine celebrabāt festū oblationis. In segetē. quādo messuisti manipulos p̄miciā: s̄ mirū est qd̄ dicit cū eo t̄pe nōdū frumenta sint matura ad metēdū. Epulabar^r. et addit octo hoīz gñā: cū q̄bus epularurus est. Qd̄ fueris frons. atq; p̄ inde grat^r: et memor libertatis adept⁹. Solēnitatē tabernaculor⁹: q̄ celebrat mēse septēbris. ita colligitur qd̄ hęc tria sunt festa illoz p̄cipua.

¶ Lectio alia.

Quare filij israel. Si in p̄ceptis. Ex Leuitico. ca. xxvj. In q̄ p̄mittit bona hebreis si p̄cepta sua seruauerint: et p̄tra mala si neglexerit. T̄pib⁹ suis. q̄ int̄pestiue pot^r nocēt: quā pro sunt. Tritura vindemiā. q̄ messū collectio p̄ multitudinē copiosissimā: et p̄miciā vindemię. Absq; pauore ab hostib⁹ v̄ris. Pactū meū. qd̄ pepigi cū Abrahā. T̄tustissima veterū. i. fruct⁹ āni p̄teriti p̄tius gēs fruct⁹ futurū: itaq; noui excludēt veteres. Tabernaculū meū. q̄

EPISTOLAE

¶ Lectio alia.

¶ Lectio Danielis prophetae. Ca. iij.

Angelus dñi descendit. Et dñs niele propheta. cap. iij. In quo ponitur liberatio trium puerorum ex fornace ignis & ipsorum hymnus ex liberatione. Et socijs eius. s. Anania & misaele. Tunc ore. spiritu sancto dictante illis verba et verborum modulatio nem. Nomen glorie. scz tetragrammatō. idest quattuor litterarum. In templo ad humanitatem xpi referri potest: in qua Deus habitabat. In throno. & hoc ad virginem deiparam.

Abyssos. idest spūs damnatos et infideles angeli. Firmamento. idest celo empyreo. Cetera patent ad finem vsq.

in sc̃la. Bñe aq̃ oēs, q̃ super celos sunt dño, bñe oēs vtutes domini domino. Benedicite sol & lūa domino: hymnū dicite, et supexaltate eū in sc̃la. Benedicite stellę celi domino: benedicite hymber et ros dom̃o. Bñe oīs spūs dei dño: hymnū dicite & superexaltate eū in sc̃la. Bñe ignis & est⁹ dño: bñe frigus & estas domino. Bñe rores et pruina dño: hymnū dicite & superexaltate eū in sc̃la. Bñe glacies et niues dño: bñe noctes & dies dom̃o. Bñe lux & tenebrę dño: hymnū dicite, et supexaltate eū in sc̃la. Bñe frigus, et estas dño: benedicite pruina & niues dño. Bñe fulgura et nubes dño: hymnū dicite et supexaltate eū in sc̃la. Benedicat tra dominū: bñe mōtes & colles dño. Bñe oīa nascētia t̃re dño: hymnū dicite et superexaltate eū in sc̃la. Bñe maria & flumina dño: bñe fōtes dño. Bñe cere et oīa, q̃ mouē in aq̃s domino: hymnū dicite et supexaltate eū in sc̃la. Bñe oēs volucres celi do: bñe oēs bestię et pecora dño. Bñe filij hoīm dño: hymnū dicite et superexaltate eū in sc̃la. Benedicat isrl̃ dñm: laudet et supexaltet eū isrl̃: bñe sacerdotes dñi dom̃o. Bñe serui dñi dño: hymnū dicite et superexaltate eū in sc̃la. Benedicite spūs et animę iustorum dño. Benedicite sc̃fi et hūiles corde domino: hymnū dicite et superexaltate eū in sc̃la. Bñe anania azaria misael dño: hymnū dicite et supexaltate eū in sc̃la.

In diebus illis. Angel⁹ autem dñi descendit cū Azaria, et socijs eius in fornacē, & excussit flāmā ignis de fornace, & fecit medium fornacis q̃si ventū roris flātem. Flāma autē diffusa est sup fornacē cubitis q̃draginta nouē: & incendit q̃s reperiūt iuxta fornacē de chaldæis ministros regis, q̃ cum incendebāt: & nō tetigit eos oīno ignis. nec cōtristauit: nec quicq̃ molestiæ intulit. Tunc hi tres q̃si ex vno ore laudabant, et glificabāt: & benedicebāt deū in fornace: dicētes. Bñs es dñe de⁹ patrum nr̃orum: & laudabilis, et gl̃iosus, et super exaltatus in sc̃la. & benedictum nomē gl̃iæ tuę sc̃m laudabile & sup exaltatum in oīb⁹ sc̃lis. Bñs es dñe in templo sc̃to gl̃iæ tuę: & superlaudabilis, et sup gl̃iosus in sc̃la. Bñs es in throno regni tui: & superlaudabilis & superexaltatus in sc̃la. Bñs es, q̃ intueris abyssos: & sedes super cherubin, & laudabilis & superexaltatus in sc̃la. Bñs es in firmamēto celi: et laudabilis, & gl̃ios⁹ in sc̃la. Bñe oīa opa dñi dño: bñe celi domino. Bñe āgeli dñi domino: hymnū dicite, et supexaltate eū

Lectio Actuum Apostolorum.

Capite. xij.

IN diebus illis. Conuenit vniuersa ciuitas audire vbi dñi, vidētes autē turbas iudei repleti sunt zelo: et cōtradicebāt his, q̄ a paulo dicebant blasphemantes. Tunc cōstāter Paulus, et Barnabas dixerunt. Vobis oportebat primū loqui vbi dñi deus: sed qm̄ repellitis illud: & indignos vos iudicatis vitæ æternæ: ecce conuertimur ad gētes. Sic em̄ pcepit nobis dñs. Posui te in lucē gentiū, vt sis in salutē vsq; ad extremū terræ. Audiētes autē gētes gauii sunt: & glificabāt vbi dñi: & crediderūt q̄t̄t̄ erāt pordinati ad vitā æternā. Disseminabat autē vbum dñi p vniuersam regionē. Iudei autē cōcitrauerūt mulieres religiosas, & honestas: & primos ciuitatis: & excitauerūt psecutionē in Paulum, et Barnabā: & eiecerunt eos de sinib⁹ suis. At illi excusso puluere pedum in eos: venerunt iconium. Discipuli quoq; replebātur gaudio, & spiritu sancto.

Cōnica in Trinitate. Apocalyp. ca. iij.

IN diebus illis. Vidi ostiū aptū in cælo, & vox prima, quā audiui tanq; tubæ loquentis mecum, dicēs. Ascēde huc: et ostendā tibi, q̄ oportet fieri cito. Post hæc statim fui in spū: & ecce sedes posita erat in cælo: & supra sedē sedēs: & q̄ sedebat sibi erat aspectui lapidis iaspidis, et sardinis. Et iris erat in circuitu sedis sibi visib⁹ smaragdina, et in circuitu sedis sedilia viginti quattuor: & supra thronos viginti quattuor seniores sedētes circumamicti vestimētis albis: & in capitib⁹ eorū coronas aureas, et de throno pcedebāt fulgura, & voces, & tonitrua, et septem lāpades ardētes ante thronū, q̄ sunt septē spūs dei. & in cōspectu sedis tanq; mare vitreū sile cristallū. & in medio sedis, & in circuitu sedis quattuor aīalia plena oculis ante & retro, & aīal primū sile leonē, et scd⁹ m aīal sile vitulo: et tertiu aīal hñs faciē q̄si hoīs. & q̄rtū aīal sile aq̄le volātū: & quattuor aīalia: et singula eorū habebāt alas fenas: et in circuitu, et int⁹ plena sunt oculis. et requiē nō habebāt die ac nocte: dicēcia. Sctūs Sanctus

Lectio alia.

Conuenit vniuersa ciuitas ex archaploz ca. xij. In q̄ posita posuit apostoli pauli p̄dicationē factā in Antiochiam p̄sidie. hoc in loco ponit p̄dicationē p̄ncipū synagoge aduersantū paulo. vniuersa ciuitas. s. antiochēsi. Repleti zelo. s. inuidia. & nō amor. Blasphemātes. i. maledicētes & detrahētes. vob⁹ p̄mī. qz c̄r̄s p̄ncipaliter v̄it p̄p̄t ones israel. Cōuertimur ad gētes. qz vocatiōe futura est scriptura sacra. p̄cepit dñs. cū dixit. eritis mihi testes in ierusalē. In lucē gētiū. Esa. xliij. Sancti sūt. s. de sua puerificōe salute. p̄ordinati. i. a deo p̄destinati. Excusso puluere. sicut dixerat saluator. Matthei. x. Tenerunt iconium. que est ciuitas.

Cōmunicā in Trinitate.

Vidi ostiū aptum in cælo. Et apocalyp. ca. iij. In q̄ ponit reuelatio facta Joāni: ihs de rebus / q̄ p̄tinent ad fidē ecclesie vniuersalē. & p̄mo describitur dei maiestas reuelār. tior quam audiri. hęc vox erat angeli. Que opz fieri. ex dei ordinatiōe. Iaspides & sardinis. lapilli sunt p̄ciosi. Iris. arcus celestis. Smaragdine. q̄ est p̄-

EPISTOLAE

ex coloribus iridis. Triginti quatuor seniores. tale sortitū ad maiestatem p̄ndēt pertinet. De throno. s. dei. Septē lampades. ⁊ qđ p̄ illas intelligat: r̄ipe subdit qđ sunt septē spūs sc̄ti dona. Mare vitreū. p̄ qđ significat sacm̄ baptisim̄. Quattuor aialia. p̄ q̄ intelligūt quatuor euāgelistę. Alas lenas. i. q̄libz aial alas sex. Qui erat. p̄ hoc signat bi c̄nitas. Procedebant. s. adorantes deū viuētē in secula seculorū. i. in vitam eternam. p̄fer. q̄ta seq̄nti.

Respōdēs autē Petrus. Ex actibus aploz ca. v. In q̄ postea q̄ Lucas posuit i crepationē aploz: q̄ dicebant ꝑcitare plebē inducēdo nouā doctrinā. hic pōit respōsuz petri ⁊ aploz.

Exaltauit p̄ resurrectionē. ⁊ ad celū ascensionē. p̄mētū. i. tps p̄nitēdi. Sum⁹ testes. qz interfuim⁹. Dissocabātur. i. fremebant. honorabilis. i. q̄ habebat ab oib⁹ honori. Ad breue. s. tps. vt i apostolorū absentia loq̄retur. Theodas. cui⁹ rei etiā. Joseph⁹ meminit. Esse aliq̄. i. magnū. p̄fusus sese aliq̄ credēs. Oc c̄sus ē. a fudo (scz) Syrię p̄side. Judas galileus aliter exemplū ad hoc iducit. In dieb⁹ p̄fessōis. q̄b⁹ q̄sq̄ ibat in ciuitatē suā: vt ibi p̄fiteret nomē suū ⁊ familię. Et nūc. applicat hęc exēpla ad negociū p̄fēs hoc. Cōsiliū hoc. i. doctrina. Dissoluet sicut horū q̄s dixit. Cōsenserūt illi. s. Gamalieli. Celsi. i. vberat apostolis: puta pugnis et alapiis. Saudētes. tametsi vulnerati.

In festo corporis Ch̄i.

Ego em̄ accepi a dño. Ex. i. epistola

Sanct⁹. Dñs de⁹ om̄ps: qui erat: ⁊ qui est: ⁊ q̄ venturus est. et cū darent illa aialia gl̄ia: et honorē: et bñonē sedenti super thronum viuenti in sc̄la sc̄lorum: ꝑcidebāt viginti quatuor seniores ante sedem in throno: ⁊ adorabāt viuētem in sc̄la sc̄lorum. Amen.

Actuum ap̄forū. Cap. v.

IN dieb⁹ illis. Rñdens autē Petrus ⁊ ap̄l: dixerunt ad plebē. Obedire oportet deo: magis q̄ hoib⁹. Deus patrū v̄forū suscitauit iesum. quē vos interemistis: suscēdētes in ligno. Hūc principē. et saluatore de⁹ exaltauit dextera sua ad dādā p̄nitentiā isrl̄. et remissionē p̄cōrū: et nos sum⁹ testes horum. ⁊ bonū: ⁊ sp̄sscēs. quē dedit de⁹ oib⁹ obedientib⁹ sibi. Hęc cū audissent dissocabānt: et cogitabāt interficere illos. Surgēs autē qdā in cōcilio pharis⁹ noīe Gamaliel legis doctor honorabilis vniuersę plebi: iussit foras ad breue hoīes fieri. Dixitq̄ ad illos. Viri israelite attendite vob⁹ sup oib⁹ istis: quid acturi sitis. Ante hos em̄ dies exiit Theodas dicēs se esse aliq̄. Cui cōsensit nūer⁹ virorū circit q̄drē gētorū: q̄ occis⁹ est: et oēs. q̄ credebāt ei: dissipati sūt: et redacti ad nihilū. Post hūc exiit iudas galile⁹ i dieb⁹ p̄fessōis: et auertit pplm̄ post se. et ip̄e p̄h̄: ⁊ oēs q̄rqt cōsenserūt ei: dissipati sunt: et nūc itaq̄ dico vob⁹: discedite ab oib⁹ istis: et finire illos. Qm̄ sicut ex hoib⁹ cōsiliū hoc. aut op⁹ dissoluet. Si vero ex deo est: nō poteritis dissoluere: ne forte et deo repugnare videamini. Cōsenserunt autē illi: et cōuocātes ap̄lōs: celsi denūciauerūt ne oīno loq̄rent in noīe iesu: et dimiserūt eos. et illi qui dem ibāt gaudentes a cōspectu cōcilij. qm̄ digni habitunt p̄ noīe iesu cōtumeliā pati. Oī autē die nō cessabāt i tēplo. et circa domos docētes. et euāgelizātes iesum ch̄m.

In festo corporis ch̄i. Ad Cor. i. ca. x. Res. Ego em̄ accepi a dño qđ et tradidi vobis. Qm̄ dñs ies⁹ in q̄ nocte tradebat. accepit panē:

et gras agēs, fregit et dixit, Accipite, et māducate. Hoc est corp⁹ meum, qd⁹ p vobis tradet. Hoc facite i meā cōmonē. Sicut, et calicē postq̃ cenauit, dicens. Hic calix nouū testamētū ē i meo sanguie. Hoc facite, quēscūq̃ biberitis in meā cōmonē. Quotiescūq̃ em māduca bitis panē hūc, et calicē biberitis, mortē dñi ānunciabitis: dñec veniat. Itaq; q̃cūq; māducauerit panē, et biberit calicē dñi indigne: reus erit corpis, et sanguis dñi. Probet autem seipm hō: et sic de pane illo edat: et de calicē bibat. Qui em māducat: et bibit indigne, iudiciū sibi māducat et bibit: et nō dñudicās corp⁹ dñi,

¶ Dñica. i. post trinitatem. Ioānis. i. ca. iiii.

Charissimi. De⁹ charitas est. In hoc apparuit charitas dei in nob: qm̃ filiū suū vnigenitum misit de⁹ in mūdū, vt viuam⁹ per eū. In hoc ē charitas: nō q̃ si nos d'lexim⁹ deū: sed qm̃ ipse prior dilexit nos: et misit filiū suū, p̃piciationem p peccis nris. Charissimi: si dilexit nos de⁹: et nos debem⁹ alterūtrum diligere. Deū nemo vidit vnq̃. Si diligim⁹ inuicē: de⁹ in nobis manet: et charitas q̃ in nob pfecta est. In hoc cognos scim⁹: qm̃ in eo manem⁹, et ipse in nobis: qm̃ de spū scō suo dedit nobis, et nos vidimus, et testificamur, qm̃ p̃r misit filiū suū saluatōrē mundi. Quisquis cōfessus fuerit: qm̃ iesus est fili⁹ dei, de⁹ in eo manet: & ipse in deo. Et nos cognouim⁹ et credimus charitati, quā habet de⁹ in nobis. De⁹ charitas ē: et qui māet in charitate: deo māet: et de⁹ i eo. In hoc. n. pfecta ē charitas dei nob: scū: vt fiduciā habeam⁹ in die iudici, quia sicut ille ē: et nos sum⁹ in hoc mūdo. Timor nō est in charitate, sed pfecta charitas foras mittit timorē: qm̃ timor poenā hēt. Qui aut timet: nō ē pfect⁹ in charitate. Nos ergo diligam⁹ deum: qm̃ ipse prior dilexit nos. Si quis dixerit: qm̃ diligo deum, & frēm suū odert: mendax est. Qui em nō diligit frēm suū, quē videt: deum, quem non videt quō potest diligere? Et hoc mādarum habem⁹ a deo, vt qui diligit deum, diligat & fratrem suū.

hęc dilectio dat nob securitatem. Sicut ille est bñfaciēs in celo iustis et iniustis: ita et nos debemus facere amando bonos et malos: amicos et inimicos, alia parent.

pauli ad Cor. ca. xj. In q̃ apls ostēdit huius sacramēti dignitatē. A dño. s. dño reuelante. Iesus. a. q̃ est sacramētorū institutio. Trade bat a iuda p̃ditore. fregit. ante psecratio nē. itaq; p p̃p̃sim hoc dicit. hoc ē corpus meum. vba sūt psecratiois nouū testamētū. in q̃ p mittūt. dōa sp̃alia sic i veteri t̃p̃alia. Annūcia bit. rēp̃sētando ip̃am per hoc sacm. Donec veniat. ad iudiciū vltimū. Itaq; hortat ad hoc sacm digne accipiendū. Reus erit. i. p̃u nictat si ch̃s occiderit. Probet se. i. p̃fēctiā suā examinet. Et sic. s. digne accipiedo. Non diiudicans. i. discernens ab alijs cibis.

¶ Dñica. i. post trinitatem.

Deus charitas ē. Ex epistola ioā. i. ca. iiii. In q̃ apostolus hortat fideles ad charitatē p̃xim: dicens: qz q̃ frēm diligit: ex deo: et dī filius: et nō diligit etc. In hoc dei exēplo idē facit: q̃ nos diligit. Quāmus per eū vitagē. P̃piciationē: qz sic se cit nos deo amicos et inimicos per peccm. Nemo vidit: nihilominus tñ in nob habitat tridimū: hūanitatē ch̃i oculis corporalibus. Deus i eo manet. i. per s̃taz. In die iudici: qz

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Non regnet peccm. Ex epistola pauli ad Rom. ca. vi. In quo induxit fideles ad dī. mittendū peccm: hic ostendit dimittēdi modū. ut obediaris. qz q̄ est subditus peccō trahit ab appetitu irrationali. Mēbra v̄ra. q̄ sunt instrumēta bñ aut male opandi. Brema iusticię. i. bonorū oporū instrumēta. Nō dñabitur. i. sones inclinans ad peccandū.

Sub lege mosaica. q̄ grām non p̄ferebat.

Peccauimus. q̄si dicat: nō peccauimus. An nescitis. q̄si dicat: scire debetis. Siue peccī. qz q̄ facit peccm suū ē peccī.

In formā doctrinę. s. catholicę per chr̄m et ab apostolis diuulgatę.

¶ Feria sexta sequenti.

Non cesso gr̄as. ex epistola pauli ad Ephē. ca. vi. ubi postea q̄ p̄misit salutationem in p̄ncipio epistolę dici solitam: agit deo gr̄as de illoꝝ pueritiōe ad s̄c̄ dē & mutua charitate.

In agnitiōe eius. i. vt illum cognoscatis.

Quę sit spes. i. credentes qd̄ sperare debeāt.

Quę diuitię. vñ nob̄ det p̄mia. In nos. ad nob̄ bñfaciēdum. In chr̄o. i. per christum.

Qd̄ nomē. vltra q̄tuor ordines spirituum / q̄s nolauit: vsq̄ ad vltimā hierarchiā. Sub pedibus eius. cū data est illi oīs potestas in celo & in terra. Mat. vltimo.

Super ecclesiā tam militante q̄ triumphāte.

Corpus ipsius. s. mysticū. Qui oīa. ordo est. plenitudo eius ad implet. i. p̄ficiť per eū. q̄ oīa in oībus operat. i. per christum.

¶ Feria quarta beati Pauli.

Ad Romanos. Capite. vi.

Fratres. Non regnet peccm in v̄ro mortali corpore: vt obediaris cōcupiscentiis eius sed neq̄ ex his beatīs mēbra v̄ra arma iniquitatis peccō, sed exhibete vos deo tanq̄ ex mortuis viuētes: et mēbra v̄ra arma iusticię deo. Peccm em̄ vobis nō dñabitur. Non em̄ sub lege estis: sed sub gr̄a. Quid ergo? Peccauimus: qm̄ non sumus sub lege, sed sub gr̄a. Absit. An nescitis: qm̄ cui exhibetis vos seruos ad obediendam: serui estis eiꝯ, cui obedistis, siue peccī ad mortem: siue obediōis ad iusticiā? Gr̄as autem deo, q̄ fuistis serui peccati: obedistis autem ex corde in eam formā doctrinę: in quam traditi estis. Liberati autē a peccato, serui facti estis iusticię. Per iesum christū dōminum nostrum.

¶ Fer. vi. B̄ti Pauli ad Ephesios. Cap. i.

Fr̄es. Non cesso gr̄as agens p̄ vobis memoriā v̄ri faciēsin orōnibꝯ meis, vt deus dñi n̄ri iesu christi p̄r gl̄iæ det vobis sp̄m sapientiæ, & reuelationis, in agnitiōem eiꝯ, illuminatos h̄re oculos cordis v̄ri, vt sciatis q̄ sit spes vocatiōis eius: & quę diuitię gl̄iæ h̄reditatis eiꝯ in sanctis: & q̄ sit supereminens magnitudo v̄tutis eiꝯ in nos, qui credimus secūdum operationē potentię v̄tutis eiꝯ: quam operatus est in christo: suscitans illum ā mortuis, & constituens ad dexteram suam in c̄lestibus supra oēm principatū, & potestatem, & v̄turē, & dñationem, & omne nomen, qd̄ nominatur, non solum in hoc s̄culo: sed etiam in futuro: & omnia subiecit sub pedibus eius: & ip̄m dedit caput supra omnem ecclesiā: quę est corpus ipsius: & plenitudo eius, qui omnia in omnibus adimpletur.

Dñica. ii.

C Dominica secunda post Trinitatem.

Nolite mirari si odit vos mundus. Ex epistola Joannis. s. cap. iij. In quo postea
inducit fideles ad charitatē: nunc deterret illos ab odio. Si odit vos. qz opa mī
di maligna sunt z sine charitate. De morte ad vitam. z hoc per charitatem. In mor
te. i. in pēto. homicida est. sui z alterius quē odit. Vitam. q̄ confertur per gratiam.

C Dominica secunda. Beati Ioan
nis apostoli. Capite. iij.

Harissimi. Nolite mirari si
odit vos mundus. Nos scim⁹
quoniam translati sumus de
morte ad vitam: quoniam dili
gamus fratres. Qui non di
ligit: manet in morte. Omis
qui odit fratrem suum: homi
cida est. Et scitis qm̄ omnis

homicida: non habet vitā aeternā in se manentem. In
hoc cognouimus charitatē dei, qm̄ ille p nobis aiam
suam posuit: & nos debemus p fratribus animas po
nere. Qui habuerit substantiā huius mundi: & viderit
fratrem suum necessitatem habere: & clauserit viscer
a sua ab eo, quō charitas dei manet in eo? Filioli mei
nō diligamus vbo neq; lingua: sed opere & veritate.

C Fer. iij. Beati Pauli ad Colossen. Cap. iij.

Fratres. Mortificate mēbra v̄ra, q̄ sunt super ter
ram, fornicatiōem immundiciā, libidinē, concus
piscentiā malā, & avariciā, q̄ est simulachrorum
seruitus. Propter q̄ venit ira dei super filios incredulit
atis: in quibus et vos ambulastis aliquando cum vi
ueritis in illis. Nunc autē deponite & vos omnia: irā
indignatiōem/ maliciā/ blasphemiam/ turpē sermonem
de ore v̄ro. Nolite meniri inuicem: expoliātes vos ve
terem hominem cum actibus suis, & induentes nouum
eum, qui renouat in agnitionem dei secundum im
aginem eius, qui creauit eum: vbi non est masculus &
focmina, Gentilis & Iudæus, circumcisio & p̄putium,
Barbarus & Scythia, seruus & liber. Sed omnia & in
omnibus christus.

Cognouimus. per ex
perientiam. Pro fra
tribus. s. corpale p spūali
illoz. Qui habuerit.
duos ponit cas⁹: in quo
elemosyna de necessi
tate facienda est: qd si
non fecerit. non erit in
eo charitas.

C Fer. iij. sequenti.

Mortificate mem
bra v̄ra. Ex eplā
pauli ad Colossen. ca. iij.
In q̄ apostolus inducit
Colossenses ad p̄suas
dam vitę sc̄imoniaz p
fugam vitiōz. Super
terram. i. q̄ sunt ad p̄s
sentē vitam pertinentia.

Idoloz seruitus. qz
auarus magis colit pe
cuniam q̄ deū. Propt
q̄. s. vitia superiora.

Ira dei. i. vindicta. In
credulitatis. i. q̄ nō cre
dūt credēda. Vos am
bulastis. āte pueritōez.

Nūc deponite. s. vitia
spūalia. Mēiri inui
cem. decipiētes vos.

Veterē hominē. i. vitia
illa gentilitatis vestre
ante conuersionem.

Nouum hominem. qui
est renouatus per bap
tismum z dei cognitio
nem Imaginē eius. i.
partem rationalem/ q̄
est dei imago. nam ira
tionalis similis est be
stie. masculus z fe
mina. q̄ nō est distinctio

ex parte mētis: sed corporis. In omnib⁹ ch̄sa. sine distinctiōe sexus z nationis.

EPISTOLAE

¶ Feria sexta sequenti.

Hæc est annunciatio. Ex epistola. s. iohannis ca. s. In quo posito p̄m̄so accedit ad institutionem fidelium/ ijs de rebus. q̄ maxime ad fidem pertinent. Annunciatio. i. euangelium. Audiuimus ab eo. s. a verbo incarnato. Lux est. i. ioh. ix. Ego sum lux m̄di. In tenebris. s. culpe & ignorantie. Ventimur. s. verbo. Veritatem non facimus. s. opere. nam veritas etiam in operibus est. Ethicoz. iij.

¶ Feria sexta. Beati Iohannis apli. s.
Capite. s.

In luce ambulamus. iuste viuendo. Societatem habemus. s. in charitate viuentes. Eundat nos. per sacramenta. Seducimus nos. q̄ non sumus in societate cū deo. Cōfitemur. s. nos esse peccatores. Peccauimus. in p̄terito. Mendacem eum fecimus. q̄ s̄pe in scriptura dicitur: quod nemo immunis est a culpa.

¶ Dñica. iij. post Trinitatem.

Humiliamini sub potenti manu dei. Ex epistola petri. s. ca. pite. v. In quo postea q̄ instituit seniores: i. in s̄tuit iuniores. s. maxime ad humilitatem et obedientiam. Omnē sollicitudinem. nō quod sint negligentes: sed q̄ a deo sit omne bonū putātes. Sobrii. in victu & vestitu. Circuit. p̄rans vobis insidias in q̄s incidatis. In fide. charitate informata. Et fraternitati. i. fraternibus v̄ris q̄ sunt p̄ oēm mundū dispersi: q̄ eadē patitur. Ois ḡs. s. largitor. In modicis passos. q̄ pena temporalis brevis est.

Charissimi. Hæc est annunciatio, quam audiuiſmus ab eo: & annunciamus vobis: quoniam de lux est: & tenebræ in eo non sunt ullæ. si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo, & in tenebris ambulamus: mentimur: & non facimus veritatem. Si autem in luce ambulamus: sicut & ipse est in luce, societatem habemus ad inuicem: & sanguis Iesu christi filij eius emundat nos ab omni peccato. Si dixerimus: quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus: & veritas in nobis non est. Si confiteamur peccata nostra, fidelis est & iustus, ut remittat nobis peccata nostra: & emundet nos ab omni iniquitate. Si dixerimus: quoniam non peccauimus: mendacem facimus eum: & verbum eius in nobis non est.

¶ Dominica. iij. Beati Petri apostoli. s.
Capite. v.

Charissimi. Humiliamini sub potenti manu dei: ut vos exaltet in tpe visitationis. Omnē sollicitudinem v̄ram p̄cipientes in eum: q̄m ipsi cura est de vobis. Sobrii estote & vigilate: quia aduersarius v̄r diabolus tanq̄ leo rugiens circuit querens, quem deuoret, cui resistite fortes in fide, scientes eandem passionem ei, q̄ in mundo est v̄r æ fraternitati fieri. Deus autē omnis gr̄æ, qui vocauit nos in eternam suam gl̄iam in ch̄o Iesu modicum passos: ipso perficiet: cōfirmabit, solidabitq̄. Ipsi gl̄ia & imperium in sæcula sæculorum.

¶ Fē. iij. Beati Pauli ad Colossenses.
Capite. iij.

¶ *Scriptura quarta sequenti.*

Omnē quācūq; facitis. Ex ep̄la pauli ad Colossē. ca. iij. in quo loco ap̄ls induxit ad p̄fectionē op̄is. In noīe chr̄i. oīa in ei⁹ gloriā referētes. p̄ri p̄ ip̄m. q̄ mediator est int̄ nos ⁊ deū in oībus. In dño. i. in licitis ⁊ honestis/nā in turpib⁹ nō licet. Amari esse. i. duri ⁊ difficiles. Obedite parētib⁹ q̄s debere honorari etiā in p̄ceptis legalibus

tradidit. ut nō pusillo aio fiāt. siue fugā arripētes. siue nō potētes vob⁹ obtēperare p̄pter sequiciā v̄r̄az. Ad oc̄s. i. nō t̄m in p̄sentia: s̄ etiā in absentia. Placētes. i. vt illis placeāt. Timētes dñm. i. placētes deo ⁊ nō hoībus. Ex aio. i. volūtariē ⁊ nō coacti.

FRes. Omne quācūq; facitis in v̄bo aut in opere: oīa in noīe dñi nr̄i iesu chr̄i: gr̄as agentes deo et p̄ri per ip̄m. Mulieres subditē estote viris: sicut oportet in dño. Viri diligite vxores v̄ras: & nolite amari esse ad illas. Filij obedite parētib⁹ p̄ oīa: hoc em̄ placitum est in dño. P̄res nolite ad indignationē p̄uocare filios v̄ros: vt nō pusillo aio fiāt. Serui obedite per oīa dñis carnalib⁹: nō ad oc̄m seruiētes: q̄si oīb⁹ placētes: sed in simplicitate cordis timētes dñm. Quācūq; facitis: ex aio operamini: sicut dño & nō hoībus: sciētes: q̄ a dño accipietis retributionem hereditatis. Per iesum chr̄m dñm nr̄m.

¶ *Sc̄pt. vi. sequenti.*

Repor̄tātes finē fidei. Ex ep̄stola petri. i. ca. i. p̄dēt autē lectō ex sup̄ioub⁹ (nā dixerat in quē nūc q̄s vidētes creditis.) Credētes autē erul̄tabit̄s leticia inenarrabili ⁊ gl̄sificata. tūc seq̄t. Repor̄tātes finē fidei. i. salutē aīaz. In q̄d vel q̄le. sc̄z sal⁹ illa p̄ chr̄z eēt vētura. passiōes ⁊ gl̄ias. vt Esaię. ca. liij. Nō sibi metip̄s. s. p̄phetis.

et ob. p̄nūciando q̄ v̄ris t̄p̄ib⁹ erāt futura. Sp̄s sc̄to. in die p̄tēcostes.

In quē. i. sp̄m sc̄m cū trinitate. p̄opt q̄d. i. q̄ estis filij dei p̄ adoptionē. Succincti lumbos. i. casto corpe ⁊ mēte. In reuelationē. i. p̄ reuelationē. Cōfigurati. i. p̄formati. Sc̄dm eū. i. dñm. Scriptū est. Leuiti. xix. Et si p̄rem inuocatis. i. q̄ inuocati.

¶ *Sc̄pt. vi. Beati Petri apli i. Cap. i.*

Charissimi. Reportātes finē fidei v̄r̄az salutē aīarū v̄rarum. De q̄ salute exquisierunt: atq; scrutati sunt p̄phete: qui de futura in vobis gr̄a p̄phetauerunt scrutātes. in q̄d vel q̄le t̄ps significaret in eis sp̄s chr̄i: p̄nūciāseas. q̄ in chr̄o sunt passiōes. & posteriores gl̄ias: quib⁹ reuelatū est: quia nō sibi metip̄s. Vobis autē ministrabāt ea: q̄ nūciata sunt vobis per eos: qui euāgelizauerunt vobis sp̄s sc̄to missō de cāelo: in quē desiderāt āgeli p̄spicere. Propter q̄d succincti lumbos mētis v̄r̄e sobrii. p̄fecti. sperate in eā. q̄ offert vobis gr̄am in reuelationē iesu chr̄i: q̄si filij obedientię. non cōfigurati priorib⁹ ignoratiā v̄r̄az desiderij: sed secundum eum. qui vocauit vos sanctum: vt & ipsi sancti in omni conuersatione sancti sitis. Quoniam scriptum est. Sancti eritis. quoniam ego sanctus sum. Et si patrem inuocatis eum. qui sine acceptione personarum iudicat secundum vniuscuiusq; opus: in timore incolatus vestri tempore conuersamini.

Incolat⁹ v̄ri. i. v̄r̄e et alludit ad ill⁹ psalmistę. Incolatus meus p̄longatus est.

EPISTOLA

Dominica quarta post trinitatem.

Existimo enim quod non sint. Ex epistola ad Romanos. cap. vii. dicit in superioribus: quod per adhesionem ad Christum consequimur vitam eternam. nunc quoniam illa sit vita ostendit: et quantum hac prestat. Cōdigne i. egles. huius temporis. i. vite temporalis. Spectatio creature. i. hominis.

Reuelatione. i. abundantie. et hoc per patientiam laborum. Vanitati. i. morti et passionibus. Nō volēs. quasi dicitur: cat/velit noluit: hoc per peccatum Adam. Propter eam. quasi dicitur: deum patientes. In spe. s. resurrectionis.

A seruitute. i. a mortalitate. In gemiscit. i. in continuo dolore. Et parturit. i. labore solui desiderat. Usque ad huc. i. in hac vita. Nos ipsi. s. apostoli. qui primi spiritum sanctum accepimus.

Gemimus. s. in tribulationibus. Expectantes adoptionem. i. premium adoptionis nostre in filios dei. Et redemptionem. i. liberationem a corruptione.

Feria quarta sequenti.

Sicut per unius delictum. Ex epistola Pauli ad Romanos. capite. v. In quo apostolus comparat peccatum ad donum Christi. Et primo quantum ad peccatum in lege.

Unius delictum. s. primi parentis. Per unius iusticiam. i. Christi. Inobedientiam unius. qui non obediuit deo: et per unius obedientiam unius. i. Christi: qui factus est obediens patri usque ad mortem.

Subintravit. i. successit. ut abundaret delictus. quod ante legem licebat hoc/vel alio modo agere. sed post legem non licet sine peccato transgredi.

Superabundabit et gratia per Christum. Cetera patent.

Dominica quarta. Beati Pauli ad Romanos. Cap. viii.

Ratres. Existimo enim quod non sint condignae passionibus huius temporis ad futuram gloriam, quae reuelabitur in nobis. Nam expectatio creature reuelationem filiorum dei expectat. Vanitati enim creatura subiecta est non volens: sed

propter eum, qui subiecit eam in spe. Quia et ipsa creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem gloriae filiorum dei. Scimus enim, quod omnis creatura in gemiscit: et parturit usque adhuc, non solum autem illa: sed et nos ipsi primicias spiritus habentes: et ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum dei, expectantes redemptionem corporis nostri. In iesu christo domino nostro.

Feria quarta. Beati Pauli. Ad Romanos. Capite. v.

Ratres. Sicut per unius delictum mors in omnes homines in condemnationem, sic et per unius iusticiam in omnes homines in iustificationem vitae. Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi: ita et per unius obedientiam iusti constituentur multi. Lex autem subintravit ut abundaret delictum. Vbi autem abundauit delictum, superabundauit et gratia. Ut sicut regnauit peccatum in mortem: ita et gratia regnet per iusticiam in vitam aeternam. Per iesum Christum dominum nostrum.

C FERIA sexta sequenti.

Patientes estote. Ex epistola iacobi apostoli. ca. v. In quo iustos consolamine in tribus
latiōibus deficiant. Ad aduentū dñi cū accipietis labor vřox mercedē. Ecce agri
cola. exēplo agricolę expectandū esse dicit. Tēporaneū. i. suo tpe. Et serotinū. i. post ea
puenietē. Appropinābit. i. ppe est merces vřa. In gemiscere in alterutro. i. vidētes al

C FERIA sexta. Beati iacobi apostoli.

Capite quinto.

Charissimi. Patientes estote vsq; ad aduentum
domini. Ecce agricola expectat preciosum frus
ctum terrę: patienter ferens: donec accipiat temporas
neum & serotinum. Patientes igitur estote: & vos cō
firmate corda vestra: quia aduentus domini appros
pinquabit. Nolite ingemiscere fratres in alterutrum,
vt non iudicemini. Ecce iudex ante ianuam assistit.
Exemplum accipite fratres exitus mali & longanimi
tatis, & laboris, & patientię prophetas, qui locuti sunt
in nomine domini. Ecce beatificamus eos, qui iustis
nuerunt. Sufferentiam lob audistis, & finem do
mini vidistis. Quoniam misericors est deus & misē
rator.

¶ DOMINICA. v. Beati Petri apostoli.

Capite. iij.

Harissimi. Omnes vnanimēs in ora
tione estote compatiētes: confrat
ernitatis amatores, misericordes,
modesti, humiles. Non reddentes
malum p malo, nec maledictum
pro maledicto: sed e contrario bene
dicentes. Quia in hoc vocati estis: vt benedictionem
hæreditate possideatis. Qui em̄ vult vitā diligere, &
videre dies bonos: coerceat linguā suā a malo: et labia
eius ne loquantur dolum. Declinet autem a malo: &
faciat bonum: inquirat pacem, & sequatur eam: quia
oculi domini super iustos: & aures eius in preces eos
rum. Vultus autem dñi super facientes mala: & quis
est, qui vobis noceat si boni æmulatores fueritis? Sed
& si quid patimini, ppter iusticiam, beati. Timorem
autē eorū ne timueritis: vt nō cōturbemini, Dñm autē
chřm sanctificate in cordibus vestris.

terius labores. Nō in
dicemini. i. p̄dennemini
impatietię. Iudex assis
sit. i. ppe ē chřs q̄ vos
liberabit. Exēplū acci
pite. s. pphetas. Exit
mali. i. mortis. q̄ nō est
mali culpe: s; p̄p̄e.
Longanimitatis. i. p̄p̄e.
Beatificamus eos. i. b̄fos
dicimus. finē dñi: q; r
ipse mortē subiit.

C Dñica. v. post
trinitatem.

Omnes vnanimēs
in orōne. Ex episto
la petri. i. ca. iij. In quo
apostolus informat fide
les ordinādo eos ad po
rimū. Illud hō qd̄ dicit
in orōne in clausula sus
periori ē: vbi dicit non
impediant orōnes vřę.

Cōpatiētes. s. inuicē
alter alter. In hoc. i.
ad hoc: vt bñdicat: etiā
maledictibus vobis.
Quid em̄ vult. hoc sup
tū est ex psal. xxij.

Oculi sup iustos. respic
iēs eos fauorabiliter.

Aures eius. sup. paratę
ad audiēdū. Vultus
dñi. i. iustus ad illos pu
nitōes. Æmulatores
bñ. i. iustus & bñtatis.

Bñ. i. eritis. Timore
eorū. i. terrorē quo
vos tentant a bono des
pellere. Cōturbemini.
impatietēraduersa susti
nendo. Sanctificate
dñm. i. firmate.

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Arbitramur em iustificari. Ex epistola pauli ad Rom. ca. iij. r. iij. In quibus comparat legē veterē legi euāgelicę. Arbitramur et. qñ dicat nō qz fides sine opibus mortua est. Deus tm̄. qz est etiā gētiū. Deus est. s. iudęoz & gentiliū. Circūcisionē. i. iudęos. p̄putiū. i. gētiles: r. vtroqz p̄ fidē xp̄i v̄turi: aut q̄ iam venit. Legē statuit mus. i. p̄firmam⁹ veterē p̄ nouā. p̄rem n̄m. i. a quo p̄ carnē iudęi descēdebāt. habet gl̄iaz. s. ap̄d hoīes. q̄ obediuit deo. Et q̄ opatur. qz illō q̄ p̄cedit alicui sicut merces operis traditur per modū debiti: vita autē ḡterna p̄cedit per viam gr̄e. igitur nō p̄pter legis opera. Quinō operatur. id est legis opera nō facit.

¶ Feria sexta sequenti.

Accedam ad vos in iudicio. Ex Malachia p̄pheta cap. iij. In quo propheta ponit christi aduentum in iudicium finale. Testis velox. qz breui tempore terminabitur: de quibus sit prolaturus sententiam subdit: quia de ijs quę sunt capitaliora. Mittam Heliam. hoc ex capite sequenti sumptum est / qui ante Domini aduentum ad hoc in vita reseruatus predicabit contra anti christum. Corda patrum ad filios. id est incredulos reducent ad fidem parentum fidelium.

Ne forte veniat. imo sine sorte. quod est frequens in sacris litteris. aut dicit hoc propter temporis incertitudinem. paratione. quia ultra non inhabitabitur.

¶ Dominica vi. post Trinitatem.

¶ Feria quarta. Beati Pauli ad Rom.

Capite. iij. &. iij.

Fratres. Arbitramur em iustificari hominē p̄ fidē sine operib⁹ legis: An iudęorū deus tm̄? Nōne & gentium? Immo & gentiū. Qm̄ quidem vn⁹ est deus. qui iustificat circūcisionē ex fide: & p̄p̄ciū per fidem. Legē ergo destruim⁹ per fidem: Absit. Sed legem statuim⁹. Quid ergo dicim⁹ inuenisse Abraam p̄rem n̄m scđm carnem? Si em̄ Abraā ex operibus legis iustificat⁹ ē: habet gl̄iam. sed nō ap̄d deū. Quid em̄ scriptura dicit? Credidit Abraā deo: & reputat⁹ est illi ad iusticiā. Ei autē: qui operatur: non imputatur scđm gr̄am. sed scđm debitū. Ei v̄o. qui non operat⁹. credenti autem in eum. qui iustificat impium. reputat⁹ fides eius ad iusticiam.

¶ Feria sexta. Lectio Malachie prophetę. Capite. iij.

Aec dicit dñs deus. Accedam ad vos in iudicio: & ero testis velox: maleficis & adulteris & per iuris. & qui calumniantur mercedem mercenarij: & humiliant viduas & pupillos. & colaphizant capita populorum: & opprimunt peregrinum. nec timuerunt me: dicit dñs exercituum. Ecce ego mittā vobis Heliam p̄phetam anteq̄ veniat dies dñi magnus & horribilis: & cōuertet corda patrum ad filios: & cor filiorū ad p̄res eorū: ne forte veniā: & percutiā terrā anathemate.

¶ Dominica sexta. Beati Pauli ad Romanos. Capite sexto.

Anathemate. id est ḡterna se-

Quicūq; baptizati sumus. Ex epistola pauli ad rom. ca. vi. Quid dicit paulo ante: qd ubi abundauit delictū supabundauit et gra. diceret qspia ergo. pstandū est in pccis. hūc apostolus errorem remouet: dicens. Quicūq; baptizati sūt. In morte ipsius. ex qua baptismus hz efficaciam. Cōsepulti. s; ille surrexit ad vitā. et nob; surgēdū est a pccis ad vi. renouatiōem. Cōplantati ex mala terra in bonā. Vetus homo nō. q; p baptismū

surrexit in nouū hoīez.

Crucifixus est. i. mor-
tuus vñ surgat nouus.

Mortuus est. i. pccō.

Iustificatus est. i. p bas-

ptisimū. Mortuus est

pccō. i. ppter pccm delē-

dū. Semel. qz mors illa

fuit sufficiens ad delēda-

oim pccā. Ita et vos.

similitudinē applicat.

¶ Fer. iiii. scanti.

Habemus grāz. ex

epistola pauli ad

heb. ca. xij. et xij. et pen-

det lecto ex supioribus.

itaq; regnum immobile

suscipientes. subdit per

qd possumus illō acq̄re

residens. habemus

grām. i. facile h̄re possumus.

Metu et reueren-

tia. q̄ sunt religionis in-

strumenta. Ignis cōsum-

mes. s. malos/purgans

ho bonos. Charitas

fraternitas. i. amor fra-

ternus. et t̄git tria in q̄

bo debz ostēdi charitas

ha. quoz p̄mū est. ho-

spitalitas. Angelis

hospitio rece. vt Abrahā

et Loth. Gen. xviij. et xix.

Memō te victor. i.

eor / q̄ sunt in catenis

vinci / qd est scōm.

Et laboratū. s. in pau-

peritate. qd est tertiū.

In corpore morātes: qz

indigentia vñ corporis

debet vos mouere de

Ratres. Quicūq; baptizati sum⁹ in ch̄so iesu: in morte ipsius baptizati sum⁹. Cōsepulti em̄ sum⁹ cū illo p baptismū in mortē: vt quō ch̄s surrexit a mortuis p gl̄iam patris: ita, & nos in nouitate vitæ ambulem⁹. Si em̄ complantati facti sumus similitudine mortis ei⁹: simul & resurrectionis erim⁹. Hoc scientes: quia vetus hō n̄ simul crucifix⁹ est: vt destruat⁹ corp⁹ pccī, vt vltra nō seruiam⁹ pccō; Qui em̄ mortu⁹ est: iustificat⁹ est a pccō. Si autē mortui sum⁹ cū ch̄so: credimus: quia simul etiā viuem⁹ cū illo. Sciētes qz ch̄s resurgēs ex mortuis iam nō mori⁹: mors illi vltra nō dñabit. Qd' em̄ mortu⁹ est pccō: mortuus est semel. Qd' autē viuī, viuī deo. Ita & vos existimate vos mortuos quidem esse pccō. viuētes autem deo. In christo iesu domino nostro.

Fer. iiii. Bti Pauli ad Heb. Cap. xij. & xij.

FRes. Habemus grām p quā seruamus placentes deo: cū metu & reuerētia. Et em̄ de⁹ n̄ ignis cōsumēs est. Charitas fraternitatis maneat in vob;: et hospitalitatē nolite obliuisci. Per hāc em̄ placuerunt qdā āgelis hospitio receptis. Memētote victorū tāq; sim⁹ vin. t̄i: & laboratū tāq; & ipsi in corpe morātes. honorabile cōnubiū oib;: et tor⁹ immaculat⁹. Fornicatores em̄. et adulteros iudicabit de⁹. Sint mores sine auaricia: cōtēti p̄sentib⁹. Ipse em̄ dixit, nō te deserā: nec de relinquā: ita, vt cōfidēter dicam⁹. Dñs mihi adiutor ē: nō timebo quid faciat mihi hō. Memētote p̄positoꝝ v̄forū, qui vobis locuti sunt v̄bū dei. Quorū intueētes exultū cōuersatiōis imitamini fidē. Iesus ch̄s heri & hodie ipse & in sc̄la sc̄lorū. Amen.

indigentia alioꝝ. honorabile cōnubiū. qm̄ ē libidinis rep̄ssus. Tor⁹ immaculat⁹. i. legitimus. Ipse em̄ dixit ioh̄s. Dñs mihi adiutor. ex psal. p̄positoꝝ. i. p̄latorū.

¶ Feria sexta sequenti.

Haec scribo vobis. Ex epistola. i. iohannis ca. ij. In quo ex p̄dictis in capite superio-
ri insertū intētum. Si q̄s peccauerit: ex humana fragilitate. Iustū. i. q̄ p̄ vere
penitētiis interpellat. propiciatio. nam seipm obtulit p̄ n̄ra expiatiōe. In hoc sci-
mus. i. per experientiam. expiatiā cognoscim⁹.

Et ip̄e ambulare. i. imi-
tando illū. Mandatū
nouū: scz antiquū: t̄a ex
lege naturali / q̄ ex lege
diuina in q̄b⁹ iubemur
proximos diligere sicut
nosmetip̄os. Mādātū
nouū. i. in lege euangeli-
ca renouatum. Qd̄ est
ver⁹: id est verificatū.
In ip̄o. i. in ch̄so: q̄ pas-
sus est p̄ nob⁹. Et in vo-
bis: qz dixit mandatū
nouū do vobis: et.

¶ Dñica. vij. post
Trinitatem.

Humanū dico p̄p̄t
infirmi-
tatem. Ex
epistola pauli ad Rom̄.
ca. v. In quo postea q̄
induxit Rom̄os ad pec-
cata dimittenda: nūc in-
ducit illos ad bñ vinen-
dum: et p̄mo ex oper⁹ fas-
cilitate: et qz paulo ante
dixerat: liberati a pec-
cato serui facti estis ius-
ticię: nūc insert dicens.
Humanum dico. i. nihil
difficile p̄cipio: s̄z ratioi
consonum: et qd̄ ab hoīs
fragilitate p̄stari pōt:
quod p̄bat eductior: qz
quemadmodum actio-
nes vitiosę sunt in pote-
state n̄ra: et ille que per
virtutem. Ita nunc:
post conuersionem ves-
tram. In sanctifi-
cationem: id est vsqz ad
sanctitatis consummati-
onem.

¶ Feria sexta. Beati iohannis apostoli.

Capite secundo.

Charissimi. Hæc scribo vobis: vt non peccetis
Sed si quis peccauerit: aduocatum habemus
apud patrem iesum Christum iustum: & ipse est pro-
piciatio pro peccatis nostris. Non pro nostris autem
tantum: sed etiam pro totius mundi. & in hoc scim⁹
quoniam cognouimus eum, si mandata eius obser-
uamus. Qui dicit se nosse eum, & mandata eius nō
custodit: mendax est, & in eo veritas non est. Qui
autem seruat verbum eius vere: in hoc charitas: De-
perfecta est. In hoc scimus: quoniam in ipso sumus.
Qui dicit se in Christo manere: debet sicut ille ama-
bulauit & ipse ambulare. Charissimi: non mādātū
nouum scribo vobis, sed mādātū qd̄ vetus habuistis
ab initio. Mandatum vetus est verbum, quod audis-
tis. Iterum mandatum nouum scribo vobis, qd̄ est
verum, & in ipso: & in vobis. Qui in tenebr̄ transie-
runt: & lumen verum iam lucet.

¶ Dominica septima. Beati Pauli
ad Romanos. Cap. vj.

Ratres. Humanū dico p̄pter infirmitatē
carnis vestr̄e: sicut enim exhibuistis mē-
bra v̄ra seruire immundicię, & iniquita-
ti ad iniquitatem: ita nunc exhibete mē-
bra v̄ra seruire iusticię in sanctificationem. Cum em̄
serui essetis peccati liberi fuistis iusticię. Quem ergo
fructum habuistis tunc in illis: in quibus nūc erubesci-
tis? Nam finis illorum mors est. Nunc vero liberati
a peccato: serui autem facti deo. habetis fructum vel-
strum in sanctificationem, finem vero vitam aeternā.
Stipendia enim peccati mors. Gratia autem dei vita
aeterna. In christo iesu dño nostro.

¶ Feria quarta sequenti.

Nihil nunc damnationis. Ex epistola ad Rom: ca. viij. In quo posteaq; ostendit cessatione legis veteris facta per christum: nunc dicit adhaerendum esse christo legis gratie auctori. Nihil damnationis id est nulla damnationis causa. Lex spiritualis quodammodum est evangelica. A lege peccati ab obligatione peccati actualis. Et mortis. quia tollit omnem penam debita peccato. Nam quod impossibile declarat modum huius liberationis. Legi veterisque non purgabat a peccatis anima carnis. Infirmabatur. id est erat imperfecta. Per carnem: quia non mundabatur nisi corpus. Similitudinem carnis. quod fuit passibilis: tamen non peccatrix. De peccato. id est de seipso facto hostia pro peccato. Dignavit peccatum. id est deleuit. Prudentia carnis. id est quod carnalia querit. Mors est. id est ad mortem ducit. Prudentia spiritus et pax. id est reges.

¶ Feria quarta. Beati Pauli ad

Romanos. Cap. viij.

Fratres. Nihil nunc damnationis est his. qui sunt in christo iesu: qui non secundum carnem ambulat. Lex enim spiritus vitae in christo iesu liberauit me a lege peccati. & mortis. Nam quod impossibile erat legi in quo infirmabatur per carnem: deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati: & de peccato damnauit peccatum in carne: ut iustificatio legis impleretur in nobis: qui non secundum carnem ambulamus: sed secundum spiritum. Qui enim secundum carnem sunt. quae carnis sunt. sapiunt. Qui vero secundum spiritum: quae sunt spiritus. sentiunt. Nam prudentia carnis mors est. Prudentia autem spiritus vita & pax. In christo iesu domino nostro.

¶ Fer. vj. Beati Pauli ad Romanos.

Capite. v. iij.

Fratres. Sapientia carnis inimica est deo. Legi enim dei non est subiecta. neque enim potest. Qui autem in carne sunt: deo placere non possunt. Vos autem in carne non estis. sed in spiritu: si tamen spiritus dei habitet in vobis. Si quis autem spiritum christi non habet: hic non est eius. Si autem christus in vobis est: corpus quidem mortuum est propter peccatum: spiritus vero vivit propter iustificationem. Quod si spiritus eius. qui suscitauit iesum a mortuis habitat in vobis: qui suscitauit iesum christum a mortuis: viuificabit & mortalia corpora vestra propter inhabitantem spiritum eius in vobis.

etiam suscitabit corpora vestra: et hoc propter spiritum habitantem in vobis.

¶ Fer. vj. sequenti.
Sapientia carnis inimica est deo. Ex eadem epistola: et coniungitur lecto epistolae superiori. Sapientia carnis: sapientia hic: et prudentia superius improprie accipitur. Inimica deo: quia repugnans illius preceptis. Neque potest: quia nemo potest duobus dominis servire. Non estis. id est esse debetis. Si habitat in vobis. id est cum baptismo et spiritu sancto accepistis: et cum fide de spiritu. Non habetis: quia perdidistis gratiam. Non est eius. id est mortuus est. Mortuus est. id est mortis necessitati subiectus. Quod si spiritus eius. id est dei. habitat in vobis: perseverando in fide et gratia: qui suscitauit illum:

EPISTOLAE

¶ Dñica. viij. post Trinitatem.

Debitores sumus nō carni. hęc lēo supiori p̄tinuat. ⁊ est cōclusio pendens ex supiori
obus: ⁊ p̄t̄ lēo. Spū dei agunt. qz nemo venit ad me [dicit saluator] nisi p̄r meus
traxerit illū. itēz in timore: sicut in veteri lege q̄ fuit lex timoris. Adoptiōis filioz. s. p̄
grām. In q̄. spū. Clamamus: clamare possumus. Abba. q̄ interpretat p̄r. i. q̄ sumus

¶ Dñica. viij. Beati Pauli ad Roma. Ca. viij

Rēs. Debitores sum⁹: nō carni: vt scđm carnem
viuam⁹. Si enim scđm carnē vixeritis: moriemini. Si autē spū facta carnis mortificaueritis: viuētis.
Quicūq; enim spū dei agunt: hi filij sunt dei. Nō em̄
accepistis spūm seruitutis iterū in timore: sed accepistis
spūm adoptiōis filiorum dei: in q̄ clamam⁹ abba p̄r.
Ipse enim spūs testimonium reddet spūi nr̄o: q̄ sum⁹
filij dei. Si autem filij: & hēredes. hēredes quidem dei:
cohēredes autem christi.

¶ Feria q̄rta. Beati Pauli ad Cor. Ca. f.

Fratres. Nō enim misit me ch̄s baptizare: sed euā
gelizare. Nō in sapiētia v̄bi: vt nō euacuet crux
ch̄i. Verbū enim crucis p̄euntib⁹ qdē stulticia est: his
autē q̄ salui sūt. idest nobis v̄tus dei est. Scriptum est
enim. Perdā sapiētia sapiētū: & prudētia prudentiū re
probabo. Vbi sapiēs? vbi scriba? vbi inq̄sitor hui⁹
scđi? Nōne stultā fecit de⁹ sapiētia hui⁹ mūdi? Nā (quia
in dei sapiētia nō cognouit mund⁹ p̄ sapiētia deum)
placuit deo per stulticiā p̄dicatiōis: saluos facere credē
tes. Quoniā & iudaei signa petunt: & gr̄ci sapiētia
q̄runt. Nos autem p̄dicamus ch̄m crucifixū: iudeis
quidē scādalū: gentib⁹ autē stulticiā. Ipsis autē vocatis
iudaeis, atq; gr̄cis ch̄m dei v̄tutē & dei sapiētiam.
Quia qd̄ stultū est dei: sapientius est hominibus. Et
qd̄ infirmum est dei: fortius est hominibus.

bo diuino. sicut prudētia q̄ est de agilib⁹. tibi sapiēs: q̄si dicat: nūq̄ ē in reb⁹ ab hoīe
ad inuitis. tibi scriba. i. legisperu. Inq̄sitor scđi. i. rex seculariū. huius mūdi. q̄si di
cat: immo fecit In dei sapiētia. i. cognitiōe creaturaz. q̄ sūt dei speculū. Mūd⁹. i. mūdī
sapiētes. per stulticiā p̄dicatiōis. i. quā isti putabāt stulticiā. Signa petūt. q̄lia fuerūt/
cū illis traderet lex. Sapiētia. nō diuinā. s. q̄le ipsi inueniūt. Iudaei scādalū. i. offendi
culū. Stulticiā. opimioe ip̄oz. Vocatis. i. electis tam ex iudeis q̄ ex gentilib⁹. Dei
p̄ritatem. scilicet esse christum.

¶ Feria sexta sequenti.

Videte vocationē. Et. i. epistola pauli ad Corin. ca. i. Et stimulat principius huius
lconis cū fine pcedētis. vbi oñdit qđ modus docēdi p sapiētia h̄boz. nō puenit sis
dei catholicę. Tocationē. i. modū vocationis. Sapiētes/potētes/nobilitēs/ illiter
rati ⁊ paupes ⁊ rustici. Stulta mūdi. i. qđ mūdus stultos putat. Infirma mūdi. i. que

¶ Fe. vi. Bti Pauli ad Cor. i. Cap. f.

FRs. Videte enim vocationē vram: quia nō mlti
sapiētes scđm carnē: nō mlti potētes, nō mlti no
biles: sed, q̄ stulta sunt mundi elegit de⁹: vt cōfundat
sapiētes. Et infirma mūdi elegit de⁹: vt cōfundat for
tia. & ignobilia mūdi: & cōtēptibilia elegit de⁹: et ea
q̄ nō sunt: vt ea q̄ sunt destrueret: vt non gl̄iet omnis
caro in cōspectu ei⁹. Ex ipso autē vos estis in ch̄so iesu,
qui fact⁹ est nobis sapientia & iusticia, & sc̄nificatio, &
redemptio: vt quemadmodum scriptum est: qui gl̄ia
tur in domino gloriētur.

¶ Dñica. ix. Beati Pauli ad Corinthios. i. Ca. x.

Ratres. Non simus cōcupiscē
tes malorū: sicut & illi concus
pierunt. Neq; idolatrę efficias
mini, sicut quidā ex ipsis quē
admodū scriptū est. Sedit po
pulus māducare & bibere, &
surrexerunt ludere. Neq; for
nicemur, sicut qđā ex ipsis for
nicatisunt: & ceciderunt vna die viginti tria millia.
Neq; tentem⁹ ch̄m: sicut quidā eorū tentauerunt: &
a serpētib⁹ perierunt. Neq; murmuraueritis, sicut qui
dā eorum murmurauerunt & perierunt ab extermin
atore. Hęc autē oīa in figura cōtingebāt illis. Scripta
sunt autē ad correctionē n̄ram, in q̄s fines sc̄lorum de
uenerunt. Itaq; qui se existimat stare, videat ne cadat.
Tentatio vos nō app̄hendat nisi humana. fidelis autē
deus est: qui nō p̄tiet vos tentari sup̄a id, qđ pote
stis. Sed faciet cum tentatione etiā p̄uentum: vt possi
tis sustinere.

missiois. In q̄s fines deuenerūt. i. sum⁹ in vltima mūdi gr̄ate. Stare. i. in deo. Ne
cadat. ex tētatōe. Nisi hūana. i. q̄ nō pōt oīno ab hoīe euitari. Id qđ potestis. sub
audi vincere. p̄uentū. i. meritū augmentū ⁊ fructū ex tentatione.

mūdus putat infirma:
fortia. i. q̄ putat fortes.

Ea q̄ nō sunt. i. q̄ ab
his putant nullius esse
momenti. Ea q̄ sunt. i.
existimant eē magna.
Nō eis caro. i. null⁹ hō.
ex modo loq̄ndi ap̄s he
brios. Ex ipso. i. ex ip̄o
suis p̄tute. Sapiētia. i.
n̄ra. qđ est ch̄s. Scrip
tū est ieremię ca. ix. qui
gloriat ⁊ c.

¶ Dñica. ix. post
trinitatem.

Non simus concu
piscētes. Ex eplā
i. ad cor. ca. x. ⁊ pendet
lco ex sup̄ioribus: dices
rat nāq; hęc autē in fi
gura facta sunt nostri: ⁊
tūc inferit: vt nō simus
cupiscētes malorū: sicut
illi fuerūt. s. hebrei:
post tot beneficia a deo
accepta. Idolatrig. vt
hebrei fuerūt circa la
tionē legis. Scriptū ē.
Exodi. xxxij. Surrexe
rūt ludere. in vituli cul
tu. Fornicati sunt. cū
femina ex Madian. vt
habet Numeri. xxi.
A serpētib⁹. vt scribit
Numeri. xxi. Sicut qđā
eorū murmurauerūt. vt
patet in plurib⁹ scriptu
re locis. Ab extermin
atore. i. a deo antea q̄
ingrederent terram p̄

EPISTOLAE 23

¶ Feria quarta sequenti.

Non omnis caro. *Ex. i. ad Cor. cplā ca. xv.* In q̄ apl's disputat de resurrectione mortuorum in p̄p̄ia cuiuscūq; aīam ⁊ corp⁹: ⁊ p̄der lēō ex fine supior; lēōnis: dixit aut: de⁹ dat vniciq; fin p̄p̄iū corp⁹: ⁊ tūc infert. Nō oīs caro eadē caro: q̄ sunt diuersarū specierū sicut ⁊ ip̄a aīalia. Celestia: q̄ p̄ueniūt ⁊ corp̄alitate saltē. Celestii gloria. i. pulchritudo. Si resurrectionis nō est oīno sile: q̄ in resurrectione erit idētitas numeralis: in his aut nō est h̄mōi identitās. Seminatur: ponit differētiās inter corpa mortuorū ⁊ resurgētū. Si est corp⁹ aīale. i. q̄ est. Scriptū ē. Gen. i. In aīaz vinctē. i. vitam aīalē. Sp̄m viuificantē. i. salos. S; nō pilus sicut patz de Cain ⁊ Abel/ de ismaele ⁊ isaac/ de iacob ⁊ Esau.

¶ Fer. vi. sequenti.

Sicut in Adā omēs moriūt. *Ex eadem epistola ⁊ capite: et q̄ paulo ante dixit/ quod si ch̄s resurrexerit mortui resurgēt: tunc infert sic in Adām. ⁊c.* In suo ordinē: q̄ p̄m fuit ch̄s tpe ⁊ dignitate: reliqui oēs simul tpe: s; dignitate differēt. Qui sunt ch̄i. i. ap̄s mēbra. Deinde: s; post resurrectionē. Regnū deo. i. fideles q̄b; p̄sūt in hac vita. Euacuauerit: q̄ remāebūt ordines āge loz: s; indistincti. Opz regnare. *Ex psal. cix.* Donec ponat. i. nō solū vsq; ad inimicorū subiectio nē: s; ex mō loq̄ndi sacre scripture deiceps multo magis. Sub pedibus eius. *Ex ps. viij.* Destructur mors: q̄ restat vita imortalis. Qui subiecit ei omnia. q̄ ch̄s qua homo est patri subijcitur. Omnia in omnibus. i. quod potestas et dignitas omnibus inest a deo.

¶ Feria quarta, Beati Pauli. Ad Corinthios. f. Capite. xv.

Fratres. Nō omnis caro eadē caro sed alia hoīm, alia pecorū, alia volucrū, alia aut pisciū: ⁊ corpa celestia, ⁊ corpa terrestria. Sed alia qdē celestium glia: alia aut terrestriū. Alia claritas solis, alia claritas lunę: ⁊ alia claritas stellarū. Stella em̄ a stella differt in claritate: sic ⁊ resurrectio mortuorū. Seminat in corruptione, surget in incorruptione. Seminat in ignobilitate, surget in glia. Seminat in infirmitate, surget in virtute. Seminat corp⁹ animale: surget corpus sp̄uale. Si est corp⁹ animale: est ⁊ sp̄uale, sicut scriptū est. Fact⁹ est prim⁹ hō Adā in animā viuente: nouissimus Adā in sp̄u viuificantē. Sed nō prius, qd' sp̄uale est: sed, qd' animale: deinde, qd' sp̄uale. In ch̄so iesu dño nrō.

¶ Fer. vi. Beati Pauli ad Corinthios. f. Capite. xv.

Fr̄es. Sicut in Adā oēs moriunt, ita ⁊ in Christo oēs viuificabunt. Vnusquisq; aut in suo ordine primiti; ch̄s. Deinde hi, q̄ sunt ch̄i: qui in aduētū ei⁹ crediderūt. Deinde finis cū tradiderit regnum deo, ⁊ p̄i, cū euacuauerit oēm principatū, et p̄tātē. et virtutē. Oportet autē illū regnare, donec ponat oēs inimicos sub pedibus eius. Nouissime autem inimica destruetur mors. Omnia enim subiecit sub pedibus eius. Cū autem dicat omnia subiecta sunt ei: sine dubio p̄ter eum, qui subiecit ei omnia. Cum autem subiecta fuerint illi omnia: tunc ⁊ ipse filius subiectus erit illi, qui subiecit sibi omnia: vt sit deus omnia in omnib⁹. In christo iesu domino nostro.

¶ Dominica. p. post Trinitatem.

Scitis qm̄ cum gentes essetis. Ex epistola. i. ad Corin. ca. xij. In quo disputat de gra q̄ tinet in sacramētis: dicēs de spūalib⁹. i. gratijs: molo vos ignorare. Scītes essetis. i. more gētilico viueretis. Prout ducebamini. in greco q̄ pacto ducebamini seducti. Ana thema iesu. blasphemādo ill⁹ nomē: qđ gētilēs faciebāt. Dñs ihs. p̄tendo illū dñm et

saluatorē. Idē spūs. qz in deo p̄ficet in fidelib⁹ diuīs. Idē dñs. cui oīa ministrāt. Ad vtilitatē. i. ecclē: manifestādo euāgelium. ⁊ p̄seqt alia spūalē dōs. i. f. monem sciētē / fidē: grāz sanitas tum. Et reliqua.

¶ Fer. iij. sequenti.

¶ Dñica. x. Bti Pauli ad Corin. f. Ca. xij.
Frēs. Scitis qm̄ cū gētes essetis ad simulachra mus ra. put ducebamini iētes. Ideo notū vob̄ facio: qđ nemo in spū dei loq̄ns: dicit anathema iesu. Et nemo pōt dicere dñs iesus: nisi spū scō. Diuisiones v̄o grarū sunt: idē autē spūs. et diuisiones ministratiōnū sunt: idē autē dñs. et diuisiones opationū sunt: idē v̄o de⁹. q̄ opatur oīa in oīb⁹. Vnicuiq; autē dat manifestatio spūs ad vtilitatē. Alij qđē p spm̄ dat sermo sapientiē: ali autē sermo sciētē scđm eundē spm̄. Alteri fides in eodem spū: ali ḡra sanitatū in vno spū. Alij opatio v̄rutū. ali pphetia. Alij discretio spiritūū: ali ḡna linguarū: ali interpretatio sermonum. Hec autē oīa operat vnus atq; idē spūs: diuidens singlis put vult.

¶ Fer. iij. Bti Pauli ad Corin. ij. Cap. v.

Frēs. Scim⁹ qm̄ si terrestris dom⁹ nra hui⁹ habitatiōis dissoluat. qđ edificatiōē ex deo habemus domū nō manufactā: sed eternā in celis. Nā & in hoc ingemiscim⁹ habitatiōē nram. qđ de celo est sup̄ in diu cupiētes. Sitū vestiti et nō nudi inueniamur. Nā et q̄ sum⁹ in hoc tabernaclo ingemiscim⁹ grauati: eoq; nolum⁹ expoliari: sed sup̄uestiri: vt absorbeat. quod mortale est a vita. Qui autē efficit nos in hoc ipsum deus. qđ dedit nobis pign⁹ spūs. Audētes igitē semp & sciētes. qm̄ dū sum⁹ in hoc corpe. pegrinamur a dño (p̄ fidē em̄ ambulam⁹. et nō p̄ specię) Audem⁹ autē: & bonā volūtātē habemus magis pegrinari a corpe & pntes esse ad dñm. & ideo cōtendim⁹ siue absentes siue p̄sentes placere illi. Oēs em̄ nos manifestari oportet aīe tribunal ch̄ri. vt referat vnusq; p̄pria corporis put gessit siue bonū siue malū. Sciētes ergo timorem dñi. hoībus suademus: deo autē manifesti sumus. Spero autē & in cōscientijs v̄ris manifestos nos esse. per iesum ch̄m dñm nrm.

Scitis qm̄ si terrestris. Ex. ij. ad cor. ep̄la ca. v. In q̄ apls cōmēdat ministeriū noui testamēti ex p̄mio fidei.

Terrestris. domus. i. corpe terrenū mortāl. habem⁹ domū. p̄stat in trāslatiōē. Nō manu factā. i. corpe gl̄ificatū. qđ est immortale. In gemiscim⁹ cupiētes. qđ alibi dixit. cupio dissolui ⁊ eē cū ch̄so. Vestiti. i. corpe hoc mortali.

Et nō nudi. i. spoliari eo. qz cupim⁹ immortalitātē ⁊ nolumus pdere hanc mortalitatē. s; nisi granū frumēti cadēre.

In gemiscim⁹ de dissolutiōē corporis ⁊ aīe. Mortalitas a vita. i. p̄ gloriā superuenientem.

In hoc ip̄s. i. vt habemus vtrūq; appetitū.

pign⁹ spūs. i. grām: vt spūalē illā vitā appetamus. Audentes et sciētes. i. qz hoc scim⁹ ⁊ audem⁹. Per fidē: paret̄ est. Per speciem: vidētes rem sicuti

EPISTOLAE

est. Audemus inq̃. peregrinari a corpore sub. quā a dño placere illi. quomodoq̃q̃ velle
mus nolum⁹. Oēs enī. necessitatē ponit resurrectionis. Timorē dñi. i. timendū esse.
manifesti sumus. qz scriptās c/da. In p̃sctiōis ṽris. i. cuius vos conscij estis.

¶ Feria sexta sequenti.

Spe enī salui facti sumus. Ex epistola ad Rōm. ca. viij. vbi apls incipit exhortari ad
patiētiā & tollerantiā
passionū: ad quā maxi
me confert spes. Ideo:
subdit: spe salui facti su
mus. Spes q̃ videt. qz
nō videm⁹ deū clare: s;
sumus in expectatione
vidēdi: s; cū videm⁹ iā
nō est spes. per patie
tiā. q̃ est iuncta spei.
Spūs adiuuat. dirigen
do nos ad ch̃z. Sicut
opz. i. vt pueniēs est ad
salutē. i. postulat p no
bis. i. postulare nos fa
cit. Quid desideret
spūs. de angelo cui⁹
n̄m attributo qdam in
telligunt. ¶ Dñica xj.
¶ Otū vob facio. ex
ep̃la ad Cor. i. ca.
xv. In q̃ agit de resurre
ctione mortuor. & impu
lis cōmendat euāgelij
excellētiā. In q̃ statis.
erepti & nō iactēs.
Qua rōne. qz nō hūana
s; diuina. Frustra. i. si
ne effectu. Qd̃ accepi. s.
a deo. Sc̃z scripturas p
p̃phetar. de illo. Ce
ph̃. i. petro: qz syrisce di
ctus ē cephas. grece p̃o
& latine petrus. de q̃ vide
Lucē ultimo. Unde
cim. ioan. xv. Quingē
tis. in galilea. Mat.
vlii. Iacobo de hoc
nō legitur ap̃d euangelistas. Apostolis oib⁹: in die ascensionis. xlii. tanq̃ abor
tuo. i. post ascensionē vocato: de q̃ actū. ix. Vocare apostolus: sed q̃qd̃ sum: gr̃a dei
sum: qz ex me persecutore tñi. Vacuans fuit. i. sine operibus. ¶ Feria. iij. sequenti.

¶ Feria sexta. Beati Pauli ad Roma. Ca. viij.

Fratres. Spe enim salui facti sumus. Spes autē. q̃ vi
det: nō est spes. Nā. qd̃ videt quis: quid sperat? Si
autē qd̃ nō videm⁹ speram⁹. p̃ patiētiā expectamus.
Sistit autē & spūs adiuuat infirmitatē n̄am. Nā quid
oremus sicut oportet: nescimus: sed ipse spūs postulat
p nobis gemitibus inenarrabilibus. Qui autē scrus
tatur corda: scit quid desideret spūs: quia scdm̃ deum
postulat p sanctis.

¶ Dñica. xj. Beati Pauli ad Corin. i. Ca. xv.

Ratres. Notum autē vobis fa
cio euangelij. qd̃ p̃dicauī vo
bis: qd̃ & accepistis: in quo et
statistis: p qd̃ & saluamini: qua
rōne p̃dicauerim vobis: si te
netis: nisi frustra credidistis.
Tradidi em̃ vobis in primis.
qd̃ et accepi: qm̃ ch̃s mortu⁹

est p p̃ctis n̄is scdm̃ scripturas. Et q̃a sepult⁹ ē. & q̃a
resurrexit tertia die scdm̃ scripturas: et q̃a visus est Ce
ph̃. & post hoc vndecim. Deinde visus ē plusq̃ quingē
tis fr̃ibus simul: ex quib⁹ mlti manēt vsq; adhuc. qui
dam autē dormierūt. Deinde visus est Iacobo: deinde
ap̃lis oib⁹. Nouissime autē oim; tanq̃ abortiuo visus
est & mihi. Ego enim sum minim⁹ ap̃lōrū: qui non
sum dign⁹ vocari ap̃lis: quoniā p̃secutus sum eccliam
dei. Gr̃a autem dei sum id. qd̃ sum: & gr̃a eius in me
vacua non fuit. ¶ Feria. iij. B̃i Pauli ad Cor. i. Ca. vi.

Fr̃es. Nescitis qm̃ corpa ṽra membra ch̃i sunt.
Tollēs ergo mēbra ch̃i: faciā mēbra meretricis?

¶ Nescitis qm̃ corpa ṽra. Ex. i. ad Cor. ep̃la ca. vi. In q̃ agit de affinitate corporis hūa
ni ad corp⁹ ch̃i: & hoc p baptismū & fidē. Mēbra ch̃i. s. subtrahēdo me ab ipso.

Abſit. An nescitis qm̃ q̃ adh̃eret meretrici, vnũ corp⁹
efficitur? Erũt (inqt) duo in carne vna. Qui aut̃ adh̃e
ret dño, vnus spūs est, Fugite fornicationē. Omne em̃
pctm̃, qđ cūq; fecerit hō: extra corp⁹ ē: q̃ aut̃ fornicat̃,
in corp⁹ ſuũ peccat. An nescitis qm̃ mēbra ṽra tem
plũ ſũt ſpũſſandũ: qui in vobis eſt, quē habetis a deo:
& nō eſtis ṽr̃ie Empti em̃ eſtis p̃cio magno. gl̃ificate
& portate deum in corpore veſtro.

Fratres. Scripsi vobis in epistola ne commisceamini fornicarijs. Non utiq; fornicarijs huius mundi: aut avaris, aut rapacibus, aut idolis seruientibus: alioquin debueratis de hoc mundo exisse. Nūc autē scripsi vobis non cōmisceri. Si is, q̄ frat̄ inter vos noīat: est fornicator: auar⁹, aut idolis seruīēs: aut maledic⁹, aut ebriosus: aut rapax, cū hmōi nec cibum sumere. Quid em̄ mihi de his, qui foris sūt iudicare? Nōne de his, q̄ int̄ sunt vos iudicatis? Nā eos, qui foris sunt, de⁹ iudicabit. Auferre malū ex vobis ip̄is. Auferat aliquis v̄r̄m hñs negociū aduersus alterū iudicari ap̄d̄ iniq̄s, & nō ap̄d̄ scōs. An nescitis qm̄ sc̄i de hoc mūdo iudicabūt? Et si in vobis iudicabit mūd⁹, indigne estis, qui de minimis iudicetis? Nescitis qm̄ āgelos iudicabimus: q̄to magis sc̄laria? Sc̄laria igit̄ iudicia si habueritis, cōtēptibiles: qui sunt in eccl̄ia: illos cōstituite ad iudicādū. Ad verecūdiā v̄r̄am dico. Sic non est inē vos sapiēs quisq; qui possit iudicare inē fr̄em suū, sed frat̄ cū fr̄e iudicio cōtēdit, & hoc ap̄d̄ infideles. Iā quidē oīno delictū est in vobis: q̄ iudicia habetis inē vos. Quare nō magis iniuriā accipitis? Quare non magis fraudem patimini? Sed vos iniuriam facitis, & fraudatis: & hoc fratribus.

uati. Dico. s. hoc qđ scāť. s. qđ sūnt int̄ vos lites: Iudicia int̄ vos: nō scāntes p̄cep-
tū euāgelicū: Iniuriā: qz deterius est iniuriā facere q̄ pati: vt inquit plato.

EPISTOLAE

¶ Dominica: xij. post trinitatem.

Educiam talem habemus. Ex epla. ij. ad Corin. ca. iij. In quo postea ostendit se non egere hominem comedatorem: sic dicit. oia deo accepta esse referenda. Cogitare. quod minus est quod dicere. A nobis. scilicet ex nobis. Non ista. sicut hebreis. Sed spiritu. infuso. et lex euangelica prestat. Ministratio mortis. cuiusmodi erat veteris legis. In lapidibus. i. tabulis lapideis.

Fuit in gloria. i. gloriosa. Faciem Moysi. quod erat comuta: ut legitur Exodus. xxxij. Euacuatur. scilicet per euangelicam legem. Non magis quam dicat: multo magis erat in gloria. Donatio: quod inducebat per legem Moysi. Ministerium iusticie. quod est in lege euangelica.

¶ Ihesus. iij. sequenti.

Non predicamus nosmetipsos. Ex epistola pauli. ij. ad Corin. ca. iij. In qua quod superius vocauit euangelium suum: hic vocat euangelium christi: putaret aliquid esse duo euangelia: ideo dicit. Non predicamus. scilicet tanquam autores euangelii.

Seruos vestros. scilicet administrando vobis doctrinam christi. Qui dixit. i. dicens edo fecit. Genesis. i. Illuxit. i. lucem spirituale infudit. Ad illuminationem sciencie. i. ad manifestationem noticie diuine.

In facie iesu christi. melius in greco in persona christi. Thesaurum istum. i. illuminationem dei. In vasis fictilibus. i. in hoc corpore mortali. Sublimitas. i. hoc magnum quod facimus. Non angustiamur. i. defatigamur. Apoziamur. i. indigemus quia grece apozia est indigentia. Non derelinquimur. scilicet a deo. Desicimur. scilicet in periculum. Mortificationem iesu. i. compassionem. Manifestetur. scilicet in iudicio.

¶ Dominica: xij. Beati Pauli ad Corinthios. ij. Capite. viij.

Res. Fiducia talē habemus per christum ad deum: non quod sufficientes simus aliquid cogitare a nobis quam ex nobis. sed sufficientia nostra ex deo est. Qui et idoneos nos fecit ministris noui testamenti: non littera. sed spiritu. Littera enim occidit: spiritus autem viuificat. Quod si ministratio mortis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria: ita ut non possent intendere filii israel in faciem Moysi. propter gloriam vultus eius. quod euacuatur: quomodo non magis ministratio spiritus erit in gloria? Nam si ministratio dei nationis est in gloria: multo magis abundat ministerium iusticie in gloria.

¶ Feria quarta. Beati Pauli ad Corinthios. ij. Cap. iij.

Fratres. Non enim nosmetipsos predicamus: sed iesum christum dominum nostrum. Nos autem seruos vestros per iesum. Quoniam deus. qui dixit de tenebris lucem splendescere. ipse illuxit in cordibus nostris ad illuminationem sciencie claritatis dei in faciem christi iesu. Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus. ut sublimitas sit virtutis dei: et non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur: sed non angustiamur. Aporiamur: sed non destituimur. Persecutionem patimur: sed non derelinquimur. Desicimur: sed non perimus. Semper mortificationem iesu christi in corpore nostro circumferentes: ut et vita iesu in corporibus nostris manifestetur.

¶ Desicimur. i. indigemus quia grece apozia est indigentia. Non derelinquimur. scilicet a deo. Desicimur. scilicet in periculum. Mortificationem iesu. i. compassionem. Manifestetur. scilicet in iudicio.

¶ Feria sexta sequenti.

Semper nos q̄ viuimus. Ex eadē epistola ⁊ capite: ⁊ p̄tinuat lco cū fine supior: ep̄lę ⁊ est eadē ep̄lę sentētia. Ergo mors. s. ch̄ri aīando nos ad tolerādos labores. Vita. s. ch̄ri p̄ferēdo sp̄e resurrectiōis. Hātes ordo est nos credim⁹ ⁊ loq̄mur hātes ⁊ c. Scriptū est ps. cxxv. Oīa p̄p̄t vos: subaudi facim⁹ ⁊ patimur. Ut gr̄a abūdās. s. a nob̄

in vos. per multos. q̄ ex n̄ro ope agāt bo. gr̄a. tias. Nō deficiim⁹. s. in substinēdis laborib⁹.

Qui fortis ē. i. hō carna lis. Qui int⁹ ē. i. sp̄uāl.

In p̄senti. s. corpe sub iectro corruptiōi. Pon dus eternū. i. rē magnā: hoc ē gloriā eternā.

¶ Dominica. xij. post Trinitatem.

Abrae dicte sunt p̄missiōes. Ex ep̄la pauli ad Gala. ca. iij. In q̄ declarat: q̄s hereditas eterna nō dat p̄ legē mo si: s. p̄ ch̄ri fidem. Se mini ei⁹. q̄ impleta sunt in ch̄ro. ideo dicit semi ni ⁊ nō seminib⁹. Hoc testamētū. i. p̄missiōes per modū testamēti.

Aug. s. lex. ⁊ est ordo q̄ lex facta ē. ⁊ c. Nō irri tū facit. i. nō tollit pro missionē Abrae factaz.

Ex lege hereditas. sub audi dat. Nō ex p̄mis siōe. s. dat ex p̄missiōe: ergo nō ex lege. Quid igit lex? subaudi aliq̄s diceret qd̄ p̄fuit: p̄p̄t trāsgressiōē. i. punitiō nē delictor. Semē. i. ch̄s de semine Abrae. Cui p̄miserat. i. id in q̄ erat p̄missiō cōplēda. per angelos. q̄ lex non fuit data a deo mo si nisi p̄ agelū. vt habetur

¶ Fe. vi. Beati Pauli ad Corinth. ij. Ca. iij. **R**ēs. Semp nos q̄ viuimus p̄pter iesum in mortē tradimur: vt et vita iesu manifestet in carne n̄ra mortali. Ergo mors in nobis opat: vita autē in vobis. Hātes autē eūdē sp̄m fidei: sicut scriptū est. Credidi p̄p̄t qd̄ loquut⁹ sum: ⁊ nos credim⁹: p̄p̄t qd̄ ⁊ loq̄mur sciētes qm̄ q̄ suscitauit iesum: ⁊ nos cū iesu suscitabit: ⁊ cōstituet vobiscū. Oīa em̄ p̄p̄t vos: vt gr̄a abūdās p̄ m̄tos in gr̄atū actiōe abūdēt in gl̄iam dei. Propter qd̄ nō deficiim⁹. sed licet is. q̄ foris est n̄r hō corrūpat: tñ is. qui intus est: renouat de die in diē. Id em̄ qd̄ in p̄ senti est momentaneū: ⁊ leue tribulatiōis n̄r: supra modum in sublimitate eternum gl̄iē p̄odus operatur in nobis: nō cōtemplatibus nobis. q̄ vident: sed q̄ nō videntur. Quē em̄ vident temporalia sunt: q̄ autē nō videntur. xterna sunt.

¶ Dominica. xij. Beati Pauli ad Galatas. Cap. iij.

ERatres. Abrae dicte sunt p̄missiōes ⁊ se mini ei⁹. Nō dicit ⁊ seminib⁹ q̄si in mul tis: sed q̄si in vno. ⁊ seminituo: q̄ ē ch̄s. Hoc autē dicō testamētū cōfirmatū a deo. q̄ post q̄dringētos ⁊ triginta ānos facta ē lex: nō irri tū facit ad euacuādā p̄missionē. Nā si ex lege hāredita tas: iā nō ex p̄missiōe. Abrae autē p̄re p̄missionē do nauit de⁹. Quid igit lex? P̄p̄t trāsgressiōē posita est: donec veniret semē. cui p̄miserat. ordinata p̄ āges los in manu mediatoris. Mediator autē vni⁹ non est. de⁹ autē vn⁹ est. Lex ergo aduersus p̄missa dei? Absit. Si em̄ data esset lex. q̄ posset viuificare: ⁊ ex lege eēt iusticia. Sed cōclūsit scriptura oīa sub p̄tō: vt p̄missiō ex fide iesu ch̄ri daretur credentibus.

Actū. vij. In manu mediator. i. in p̄tate ch̄ri ad m̄rādū eā p̄ volōtate sua. Tm̄. s. duor. s. dei ⁊ hōim. viuificare. i. vitā eternā dare. Scriptura. i. lex mo si.

EPISTOLA E

¶ Feria quarta sequenti.

Mortificati estis legi. Ex epistola ad Rom. cap. vii. In quo agitur de lege Moysae cellatione per aduentu legis euangelice. Mortificati legi. s. Moysae. Sitis alterius. i. eiusdē christi. Fructificetis. opera noue legis faciēdo. Essimus in carne. ante quersioem. Morti. i. opera morte digna. Nunc autē sub lege euangelica:

Lex pctm̄ est. i. nūqd infertur ex vobis nris: qz fuit peccandi occasio. Pctm̄ nō cognos ui. esse malū. Nesciebam subaudi pctm̄ eē.

Nō ꝑcupisces. Exo. xx.

Occasione. itaqz non fuit lex pctm̄: s; occasio peccandi. Oēm cōcupiscētiā. i. augmenta uit in me incensuū peccandi. Nam pctm̄. i. ꝑcupiscentia. Occasione accepta: per legē [vt dictū est.] Seduxit. i. trahēdo me ad peccato ꝑsentiebūm.

Occidit me. s. inducens do ad opus. Qd bonū est. i. in se. Factū est mors. i. mortis causā: nō idcirco malum: ideo dicit absit. Pctm̄. idest ꝑcupiscētia. ut appareat pctm̄. i. malum. Per bonū. i. per legē q̄ distinguit malū a bono. Operatū est mihi in morte. i. induxit me ad peccatum.

¶ Feria sexta sequenti.

Scimus qz lex. Ex eadē epistolae capite ad Rom. et prinauē lēoni ꝑcedentis epistolae. vbi apostolus ꝑbat qd dicit per testimoniū legis naturalis. Lex spiritalis. i. ordinans ad rōnis instinctū. Ego carnalis. i. seqns appetitum irrationalem.

¶ Feria q̄rta. Beati Pauli ad Rom.

Capite. vij.

Fratres. Mortificati estis legi per corpus chri: vt sitis alteri9, qui ex mortuis resurrexit: vt fructificetis deo. Cum. n. essem9 in carne: passionēs ꝑctorū, q̄ per legem erāt operabātur in mēbris nris: vt fructificarent morti. Nunc autem soluti sum9 a lege mortis in q̄ detinebamur, ita vt ser uiām9 in nouitate sp̄s: et non vetustate l̄e. Quid ergo dicemus? Lex pctm̄ est? Absit. Sed pctm̄ non cognoui nisi per legem. Nā concupiscētiā nesciebā: nisi lex diceret. Non concupisces. Occasione autem accepta: pctm̄ per mādatum, operatum est in me oēm concupiscētiā. Sine lege. n. pctm̄ mortuum erat. Ego autem viuebā sine lege aliq̄: sed cum venisset mādatum, pctm̄ reuixit. Ego autem mortuus sum. Et inuentum est mihi mādatum qd erat ad vitā: hoc esse ad mortem. Nā pctm̄ occasione accepta per mādatum seduxit me: & per illud occidit. Ita qz lex quidem sc̄a & mādatum sanctum & iustum & bonum. Qd ergo bonum est: mihi factum est mors? Absit. Sed peccatum, vt appareat peccatum: per bonum operatum est mihi mortem. Vt fiat supra modum peccās pctm̄ per mādatum.

¶ Fer. vij. Bti Pauli ad Roma. Cap. vij.

FRs. Scimus quia lex spiritalis est. Ego autem carnalis sum venundatus sub peccato. Qd enim operor non intelligo. Non enim qd volo bonum: hoc ago, sed qd odi malum, illd facio. Si autem qd nolo illud facio: consentio legi quoniā bona est. Nunc autem iam non ego opere illud: sed qd habitat in me peccatum. Scio enim quia non habitat in me: hoc est in carne mea bonum. Nam velle adiacet mihi: perficere autē bonum, non inuenio. Non enim qd volo bonum, hoc facio: sed qz nolo malum, hoc

Tenundatus: scilicet a primo parente. Quid operor: scilicet per appetitum non intelligo per rationem: quia ignorat omnis flagitiosus quod operatur. Quid volo: per rationem. Hoc ago: appetitu obstante. Quid odio: scilicet per rationem. Consentio legi: in quantum nolo: repugno astitit in quantum facio. Non operor: scilicet quod dicat ratio. Peccatum: id est peccati concupiscentia. Habito: tal bonum: id est inclinatio ad bonum. Nolle adiacet: id est volitio boni per rationem. Non inuenio: impediens appetitum.

ago, Si autem quod nolo illud facio: iam non ego operor illud, sed quod habitat in me peccatum. Inuenio igitur legem volenti mihi facere bonum: quoniam mihi malum adiacet. Condelector enim legi dei secundum interiorem hominem. Video autem aliam legem in membris meis: repugnātem legi mentis meae: & captiuam me in lege peccati: quod est in membris meis. Infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis huius? Gratia dei, per Iesum Christum dominum nostrum.

¶ Dominica. xij. Beati Pauli ad Galatas. Capite quinto.

Ratres. Spiritu ambulate: & desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit aduersus spiritum: spiritus autem aduersus carnem. Hæc enim sibi inuicem aduersantur, ut non quæcūq; vultis, illa faciatis. Quod si spiritus

ducemini: non estis sub lege. Manifesta sunt autem opera carnis: quæ sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum seruitus: ueneficia, inimicitia, contentiones, æmulationes, iræ, rixæ, dissensiones, sectæ, inuidiæ, homicidia, hebrietates, commessationes, & his similia, quæ prædico vobis, sicut prædixi quoniam quitalia agunt, regnum dei non consequentur. Fructus autem spiritus est charitas, gaudium, pax, patientia, longanimitas, bonitas, benignitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas. Aduersus huiusmodi non est lex. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs.

Aduersus huiusmodi hæc omnia legi consentiunt. Qui sunt Christi, imitatores. Crucifixerunt carnem: id est in his concupiscentijs vitia mortua sunt cum carne.

nio: impediens appetitum: Inuenio legem mihi: scilicet volenti facere bonum rationi consonum. Malum: id est inclinatio ad peccatum. Condelector: legi: id est consentio per rationem.

Aliam legem: id est inclinationem ad malum. Legi mentis: scilicet naturali quod inducit ad bonum. Mortis huius: non dicit simpliciter de corpore: sed addit mortis alioque corporis immortalitas appetibilibus est. Gratia dei: scilicet liberabit.

¶ Dominica. xij. post trinitatem.

Spiritu ambulate. Ex epistola pauli ad Galatas. ca. v. quod superius dixit non esse viuendum secundum carnem: sed secundum spiritum: nunc inserit. Spiritus ambulate etc. Caro aduersus spiritum: unde constat bellum illud plusquam ciuile. Quæcūq; vultis: per rationem. Faciatis, obstante appetitu.

Sub lege: id est seruitute legali subiecti. Manifesta, quia sunt sensibilia.

Prædico vobis, antequam veniat dei iudicium: quia tunc non erit penitentiae locus. Fructus autem enumeratis multis peccatorum generibus: enumerat opera spiritus.

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Nolite iugū ducere. Ex epistola ad Cor. ij. ca. vi. In quo apostolus hortat Corinthios ut deiciant infidelium consuetudinem a vobis iugo subditis. Quae participatio, antiocheton est. Ista proposita: opponunt namque iusticia iniquitatis lux tenebris. Christus Belial. fide his infideli. templum idolis. Templum dei. in quibus deus inhabitat. Sicut dicit deus. Leuitici. xxi. ponā tabernaculū meum in medio vst. p. quo apostolus dicit: hic inhabitabo in illis. Propter quod. i. q. ita est. Dicit dominus. esai. lii. Exite de medio. tria tangit in hac admonitione. primum quod eorum peccata deferam. secundum ut peccatum occasio nem fugiamus. tertium ne dissimulemus eorum mala: sed potius reprehendamus. has promissiones. hoc iam ex cap. vii. est. hortaturque Corinthios ad mundationem peccatorum tam spiritualium quam corporalium.

¶ Feria. vi. sequenti.

Nescitis quia nescitis quia inquit. Ex epistola ad cor. i. ca. vi. et peruenit epistola prior: quae legebat fer. vi. post dominicā. xj. post trinitatem. ubi dixit quod non magis fraudem patimini. et tunc infert. An nescitis quia inquit. quoniam dicat videt quod nesciat. Nolite errare. Duos errores remouet. prior est quod credebatur per fidem et baptismum etiam sine operibus peccata dehereri. Molles. libidinis mollicie exercet. Martialis. fortis et posset vincere mollis ortho. Fuitis haec. i. his vicis detenti. Oia licet. i. possum facere: inquit non sit contra legem. Non oia expedit. i. sunt vtilia ad finem persequendum. ut licet vxorem ducere: sed alicui non est vtile. ut philosopho. Sub nulla peccata. ut si in puta sub impio vxor. exemplum est a simili de veteri esca: quia licet comedere: sed non expedit aliquem. destrueretur. post corporum resurrectionem erit veteris: sed non erit illius usus. Corpus domini. i. ordinatur dominus corpori. quia suscitabit ab illo. Dum suscitauit. i. christum: atque ex consequenti nos quoque suscitabit.

¶ Feria. iij. Beati Pauli ad Cor. ij. Cap. vi. & vii.

Fratres. Nolite iugū ducere cum in fidelibus. Quae enim participatio iusticie cum iniquitate? Aut quis societas luci. ad tenebras? Quae autem conuersio christi. ad Belial? Aut quis pars fidei. cum infidelibus? Quis autem consensus templo dei. cum idolis? Vos enim estis templum dei viuus: sicut dicit deus. Quoniam in habitabo in illis: et inambulabo inter eos: et ero illorum deus: et ipsi erunt mihi populus. propter quod exite de medio eorum: et separamini dicit dominus. et imminutum ne tetigeritis: separamini dicit dominus. et ego recipiam vos. Et ero vobis in pater: et vos eritis mihi in filios & filias: dicit dominus omnipotens. Has ergo habentes promissiones charissimi: mundemus nos ab omni iniquitate carnis & spiritus: perficientes sanctificationem non in timore dei. Per iesum christum dominum nostrum.

¶ Feria. vi. Beati Pauli ad Corinthios. i. Ca. vi.

Frater. An nescitis quia iniqui regnum dei non possidebunt? Nolite errare. neque fornicari. neque idolis seruire: neque adulteri. neque molles. neque masculorum concubitores: neque fures. neque auari. neque ebriosi. neque maledici. neque rapaces regnum dei possidebunt. Et haec aliqui quidam fuistis: sed abluti estis: sed sanctificati estis. sed iustificati estis in nomine domini nostri iesu christi & in spiritu dei nostri. Oia mihi licet: sed non oia expediunt. Oia mihi licet. Sed ego sub nullius redigar potestate. Esca veteri. et veteris ediscis deus autem & hunc & hanc destruet. Corpus autem non fornicationi: sed domino: & dominus corpori. Deus pro & dominum suscitauit. & nos suscitabit per virtutem suam.

¶ Dñica. xv. post trinitatem.

Spiritu viuimus. Ex epist. pauli ad Gala. ca. vi. Nisi quod permittit clausula ex fine capituli superioris, quod etiam predebat ex epistola quod legebat in dñica predecedenti vñ inferebat quod hic legimus. Si spiritu et. Inuicem puocantes. Ad ripam et preteritis. Preoccupat. ab aliquo passione carnali. Qui spirituales estis. i. liberi a tali passione. Consideras. ex plurali facit transitu ad singulare. Sed ponit ita dis-

tingue ut hec verba iungenda sint inferiori.

¶ Alter alteri. p. inuicem.

Se esse aliquid. i. p. se sufficere sine alteri adiutorio. Se seducit. i. de cipit falsa dese opinio.

In semetipso. i. non pen debet ex alteri iudicio / sed scientia sua teste viuet. Onus suum. i. penam sui peccati. Quod illud trier glij quos suos patimur meritos. Qui cathecizat. i. instituit ad fidem. In bonis et non imitemur illud in malis. Errores. i. circa hoc. Non irridet. i. non decipit. Quae seminauerit. i. finem opera sua merces de recipiet. Cetera patet.

¶ F. iij. sequitur.

Quicunque sunt sub iugo. Ex epistola. i. ad Timotheum. ca. vi. In qua apostolus inducit Timotheum ad ea facienda quod ad potestatem pertinent. Dños suos: etiam infideles. ut pauli nunc episcopus Molensis / quod seruauit infideli dño / p. filio cuiusdam vidui. Blasphemum a dño infideli. p. fratre suo. i. christo sub eadem fide. Blasphemum. i. baptizatum eiusdem. Si quis aliter. s. quam a me dicitur. Sed: pietatem. i. religioz christianam.

¶ F. vi. sequitur

g iij

Fratres. Si spiritu viuimus: spiritu & abulem. Non efficiamur inanis glorie cupidini: inuicem puocantes: inuicem inuidetes. Fratres, & si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos, qui spirituales estis: hominibus instruite in spiritu lenitatis. Consideras teipsum ne & tu testes. Alter alteri onera portare: & sic adimplebitis legem christi. Nam si quis existimat se aliquid esse (cum nihil sit) ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque, & sic in semetipso tantum gloriam habebit: & non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit. Communice autem is, qui cathecizat verbo, qui se cathecizat in omnibus bonis. Nolite errare: deus non irridet. Quae enim seminauerit homo: hec & metet. Quis seminatur in carne sua: de carne & metet corruptionem. Qui autem seminatur in spiritu, de spiritu & metet vitam aeternam. Bonum autem facientes non deficiamus: tempore enim suo metemur: non deficiemus. Ergo dum tempus habemus: operemur bonum omnes, maxime autem ad domesticos fidei.

¶ Cetera. iij. Beati pauli ad Timo. Ca. vi.

Charissime. Quicunque sunt sub iugo serui: dños suos omni honore dignos arbitrentur, ne nomen dñi, et doctrina blasphemetur. Qui autem fideles habent dños: non contemnunt: quia fratres sunt: sed magis seruiant: quia fideles & dilecti: qui beneficii participes sunt: haec docet, & exhortare. Si quis aliter docet, & non acquiescit sanis sermonibus dñi nostri iesu christi: & ei qui secundum pietatem est doctrinae superbi: nihil sciens: sed languens circa questiones & pugnas verborum: ex quibus oriuntur inuidiae: contentiones, blasphemiae: suspitiones, male conflictationes hominum mente corruptorum: & qui veritate priuati sunt: existimant

Superbi. subaudi etiam inobedientes. Nihil sciens. i. ignorans. Et languens. i. stupidus sensus. Contentiones: prouentiones. A veritate priuati. s. videntur in die & doctrina. Pietas. i. religio nis predicatione faciendam esse propter lucrum. Quis. i. magnus. i. satis magnus lucrum predicationis. Pietas. i. pietas exercitatio cum sufficientia rebus necessariis.

EPISTOLAE

Nihil intulimus in hūc. Ex eadē epis. 7 ca. 7 primum lēo. supiori eplēmam dixit cū
sufficiētia: qđ dicamūhū aliū curantēoz tūc infert. Nihil intulimus ec. Quidē
regamur. i. vestes. Diuites fieri. s. ex officio pđicationis. In tērationē: qđ diuitiē pleriqs
sunt instrumēta peccandi. Cupiditas in greco nō est simplici cupidoitas: s. pccūg siue
argēti amor: hoc ē phylagia. Dolour. qđ ob diuitias multi pierāt. O hō dei. prius

tūm hoīat. Timor hūi
ad hęc fugiēda. Corā
multis testibz. qđ fecit
in pđicationē sua sepe 7
qđ est ad pōtēcatū as
sumptus. Triuificat. i.
in qđ viuūt. Sub pōtio
pilato: qđ dixit christus
Ego ad hoc veni in mū
dū: vt testimoniū perhi
beā vitati. Bonam cō
fessionē. s. pđicio. Man
datū. s. pđicanōis euan
gelicę. In aduētū. s. in
articulo mortis tūg.
Suis tēpibz in die iudi
cij. Cetera patēt.

¶ Dñica. xvj. post
Trinitatem.

Obsacro vos ne defi
ciat. Ex epis. pauli
ad Ephe. cap. iij. vbi in
originali habet: ppē qđ
peto ne deficiat. i. qđ cō
fidētia habeo p chřz ex
audiri: oro. In tribula
tiōibz meis. qđ sustineo
p vob. Deficiat. s. ter
riti. Glā vřa. s. si nō de
ficiat. hui rei. s. ne
deficiat. Ois paterni
tas: qđ est pñat: qđ p per
naturā genuit filius.
Virtutē. s. patiētię. Cor
roborari. i. vt corrobore
mini. Chřz habitare. i.
vt chřs habitet. In cha
ritate. qđ est ppa chři
noī. Cōphēdere. i.
cognoscere. Lōgitudo
doī: latitudo: sublimitas
7 pfundū. oēs dimēsiō
nes nūerat p qđ intelli

tium qđsum esse pietatem. Est autem qđtus magnus
pietas cum sufficiētia.

¶ Feria. vj. Baati Pauli ad Timos
thæum. s. Capite. vj.

Charissime. Nihil intulim⁹ in hūc mundū haud
dubiū: qđ nec auferre qđ possum⁹. Hñtes autē
alimēta: & qb⁹ regamur: his cōtēti sum⁹. Nā qđ volūt
diuites fieri: incidūt in tērationē: & in laqum diaboli.
& desideria mltā inutilia & nociua: qđ mergūt hoies in
interitū. et pđiōnē. Radix em oīm malorū est cupidi
tas. quā qđ appetētes errauerūt a fide. & inseruerunt
se doloribus mltis. Tu autē o hō dei hęc fuge. Sectare
vō iusticiā. pietatē. fidē. charitatē. patiētiā: & māuerus
dinē. Certa bonū certamē fidei. Apphēde vitā æternā
nam in qua vocatus es: & confessus bonam confes
sionem coram multis testibus. Præcipio tibi coram
deo. qđ viuificat oīa & chřo iesu. qđ testimoniū reddidit
sub pōtio pilato bonā cōfessionē. vt serues mādatum
sine macula irrepheñibile vsq; in aduētum dñi nři iesu
chři: quē suis tēpibz oñdet bñs. & sol⁹ potēs rex regū
& dñs dñantium. qui sol⁹ habet immortalitatē. et lu
cem habitat in accessibilē. quē nullus hoīm vidit: sed
nec videre pōt. Cui honor & impiū sempitnū. Amē.

¶ Dñica. xvj. Bti Pauli ad Ephe. Ca. iij.

FRes. Obsacro vos ne deficiatis in tribulationibus
meis. p vobis. qđ est glā vřa. Hui⁹ rei grā. flecto
genua mea ad pñem dñi nři iesu chři: ex qđ oīs pater
nitas in celis & in terra noīat: vt det vobis scđm diui
tias glē sue: vt tūc corroborari p spm eis in interiori
hoīe. chřm habitare p fidē in cordibz vřis. In charita
te radicati: & fundati: vt possitis cōphēdere cū oibz
scđis: qđ sit latitudo. lōgitudo. sublimitas: & pfundū. &
Scire etiā supereminētē sciētię charitatē chři: vt im
pleamini in oēm plenitudinē dei. Ei autē. qui potēs est

git deū omnia p̄tinent: q̄ tñ nō cōphēdit. Scire etiam. i. vt sciatis. Sup̄eminēt. i. q̄ vincit cognitiōez. hoc negaret Thomas q̄ charitas dī vicit sciētā. Plenitudinē. i. donis q̄ p̄at cū charitate. Et aut. repete ab inferioribus sit gloria. Sup̄abūdāret. i. abundantius.

¶ Feria quarta sequenti.

Aderte ne q̄s vos decipiat. Ex epist. ad Colos. ca. ij. In q̄ ap̄s hortat illos ne decipiant a pseudo ap̄lis.

oīa facere superabūdāter, quā petim⁹, aut intelligim⁹, scd̄m v̄tutē, q̄ operat in nobis. Ipsi gl̄ia in eccl̄ia: & in chr̄o iesu in oēs ḡnatiōes sc̄lisc̄lorum. Amen.

¶ Feria q̄rta. Beati Pauli ad Colosenses. Capite. ij.

Fratres. Videte ne q̄s vos decipiat p̄ philosophiā, & inanē fallaciā scd̄m traditiōem hoīm, scd̄m elemēta mūdi, & nō scd̄m chr̄m, quia in ip̄o inhabitat oīs plenitudo diuinitatis corporalit̄: & estis in illo repletī, qui est caput oīs principat⁹ & potestatis. In q̄ & circūcisi estis, circūcisiōe nō manufacta in expoliatiōe corpis carnis, sed ī circūcisiōe iesu chr̄i: cōsep̄ti in baptismo: in q̄ & resurrexistis p̄ fidē operatiōis dei: q̄ suscitauit illū a mortuis. Et vos cū mortui eētis in delictis: & p̄putio carnis v̄rē: cōiūificauit cum illo donās vobis oīa delicta. Per iesum chr̄m dñm nr̄m.

¶ Fer. vj. B̄ti Pauli ad Colossenses.

Cap. iij. & iij.

Fr̄es. Quicumq̄ iniuriā facit, recipiet id, q̄ in iū gessit: & nō est personarum acceptio ap̄ deum. Dñi q̄ iustum est & equū seruis p̄state. Sciētes qm̄ & vos dñm habetis in cælo. Oīoni instate vigilantes, in ea ḡrarum actiōe: orantes simul & p̄ nobis: vt de⁹ aperiat nobis ostium sermōis ad loq̄ndum mysterium chr̄i. Propter q̄ etiā vinctus sum, vt manīs festem illd̄: ita vt oportet me loqui. In sapientia ābus late ad eos: qui foris sunt: t̄ps redimentes. Sermo v̄r semper in ḡra sale sit cōditus: vt sciatis quō oporteat vos vnicuiq̄ respondere.

initū est q̄rri caput: & q̄ dixit in capite sup̄iori d̄ suis in dños m̄ic d̄ dñis in suos. In eo loci: cui datū estis rōnē: oīonī hoc ad oīones p̄tinet. Ostiū finis. i. libertatē ad p̄dicā dñi euāgelii. Vincit. i. i. in carcere ne p̄dicē vbi dēiq̄ factū est ep̄hesti v̄r scribit. Et manifestē illd̄: nō ē ei q̄ dixit: aperiat nob̄ ostiū. Qui for. i. extra eccl̄iā. T̄ps redimētis. i. op̄ortunitatē hoc facēdi captiues. Sale p̄ditus. i. gr̄at̄ audientibus / nō molestus: est p̄ditus penultima lōga a p̄ditio. i. vt sciatis: q̄ cuiusq̄ personę inspectū ē p̄ditio.

p̄iat a pseudo ap̄lis. Per philosophiā. q̄ ratiōes physice repugnāt fidel. Inanē fallaciā. i. sophistica argumēta ab hoīb⁹ inuenta ex p̄ncipiis naturalib⁹ & nō ex fide.

Corpalit̄ q̄ vbi assūp sit naturā hūanā / hoc ē corp⁹ & alaz. In illo. i. pillū. Repletī. ḡra. In expoliatiōe carnis. i. p̄putij ablatiōe. In circūcisiōe chr̄i. i. baptis mū: q̄ successit circūcisiōni. Surrexist. ad vitā ḡrē. Operatiōis dei. i. quā de⁹ op̄at. Et vos cū mortui: ordo ē: vt quie uificauit vos cū illo. i. a p̄ctis vos erexit: & resurgēs quēdamodū ille resurrexit: q̄ resurrectio chr̄i fuit nr̄e resurrectio nis causā.

¶ Fer. vi. sequenti.

Quicūq̄ iniuriā facit. Ex epist. ad Colossē. partim. iij. partiz iij. capitib⁹. nā in fine capitul̄ tertij v̄ba sunt. q̄ iniuriā facit &c. nā q̄ supra dixerat: quō se inuicē dberēt h̄re dimerse hoīs p̄ditiōes: tūc infert q̄ q̄ sui op̄is mercedē accipiet. Idūq̄ iustū ē.

EPISTOLAE

¶ Dominica. xvij. post Trinitatem.

Obscuro vos ego vinctus in dño. Ex epist. paul. ad Ephes. ca. iij. In q̄ ephesios ap̄ls in
stituit in mōib⁹ ch̄rianis. vinct⁹. nā q̄ tpe hāc sc̄psit eplaz i viculis erat. In dño. i.
pp̄t dñi obsequi. Vocatiōe q̄ vocati estis. i. pie ⁊ iuste vt fideles decet. Supportātes
inuicē. i. mutuos defectus tollerātes. vnitatē sp̄s. i. ecclesie quā facit sp̄s sc̄tus. vñ
corpus. s. mysticū sub.
stitis. Vocatiōis vřg ad
fidē ch̄ri. In vna spe. s.
vřg gñe. tñ⁹ dñs. sub
est cui oēs fuitis. tñ⁹
de⁹ ⁊ p̄f. s. p. creationē.
Sup oēs. p. excellētiā.
Et p oia. ⁊ gubernatio
nē. Cetera patēt.

¶ sc̄f. iij. q̄tuor tpoz.

Ecce dies veniūt.

Ex Amos pph̄a.

ca. ix. In q̄ ad lraz ponit

tēpli reedificatio: p quā

intelligim⁹ euāgelij p̄di

cationē. dicitur. Ecce

dies veniūt. i. euangelij

diuulgatō. Arator

messorē ⁊ calcator vřg

mittētē semē. p qd signi

ficat acceleratio public

catiōis euāgelij q̄ p̄p̄a

gabūt indies. Dulcedi

nē. s. euāgelicę doct̄rīe

⁊ p mōtes intelligit apo

stolos. p colles docto

res. Captiuitatē libe

rādo eos aptatē diaboli

ciuitates destritas. cul

tu diuino destitutas. et

ita expone q̄ sequūt de

ch̄risti cultu.

Alia lectio.

Congregat⁹ est oīs

pp̄ls. Ex Neemia.

ca. viij. In q̄ postea q̄ in

superiorib⁹ posuit ciuita

tis ierlm̄ instauratiōez:

hic describit pp̄ls p̄gre

gatiōez p̄caref dñz ne

pp̄t p̄ca pp̄ls it̄reuer

teref. Quasi vir vn⁹. i.

vnanimē. Porta aq̄z.

¶ Dominica. xvij. Beati Pauli ad
Ephesios. Capite. iij.

Rēs. Obscuro vos ego vinct⁹ in dño. vt
digne ābuletis vocatiōe. q̄ vocati estis: cū
oī hūilitate. ⁊ māsuetudine: cū patientia
supportātes inuicem in charitate. Solliciti
seruare vnitatē sp̄s in vñcō pacis. Vnum corpus &
vn⁹ sp̄s. sicut vocati estis in vna spe vocatiōis vře.
Vn⁹ dñs: vna fides: vnū baptisma: vn⁹ de⁹ ⁊ p̄r oīm
qui sup oēs: & p oia: & in oībus nobis: qui est bñs in
sæcula sæculorum.

¶ Feria. iij. q̄tuor temporum. Lectio

Amos pph̄e.

Cap. ix.

Haec dicit dñs. Ecce dies veniēt: & cōphedet
arator messorē: & calcator vřg mittētē semē.
& stillabūt mōtes dulcedinē. & oēs colles culti erunt.
Et cōuertā captiuitatē pp̄li mei isrl̄. & edificabūt ciuit̄
tates desertas. & inhabirabunt. & plantabūt vineas
& bibēt vinū earū. & faciēt hortos: et comedēt fruct⁹
eorū. Et plātabo eos super humū suā: & nō euellā eos
vltra de terra sua: quā dedi eis. Dicit dñs ops.

¶ Lectio libri Neemia. Cap. viij.

In dieb⁹ ill⁹. Cōgregat⁹ est oīs pp̄ls q̄si vir vn⁹ ad
plateā. q̄ est āte portā aq̄rum. Et dixerūt esdr̄s scribē:
vt afferrer librū legis moysi quā p̄cepit dñs isrl̄. At
tulit ergo Esdras sacerdos legē corā mltitudine viro
rū & mulierū: cūctisq; q̄ poterāt intelligere i die prima
septimi. Et legit in eo in plateā. q̄ erat āte portā aq̄rū:
a mātē vsq; ad mediū diē: in cōspectu viroꝝ. ⁊ mulie
rum & sapiētū. Et aures oīs pp̄li erāt erectæ ad librū
Stetit autē Esdras sup gradū lignē. quē fecerat ad lo
q̄ndū. Et apuit Esdras librū corā oī pp̄lo. ⁊ bñdixit
Esdras dño deo voce magna. Et rñdit oīs pp̄ls. Amē
amē. Eleuātes autē man⁹ suas incuruan sunt: & adora

q̄ alio nomine vocat̄ porta fontis. Librū legis de quo Esdr̄. viij. M̄c̄is. viij. in q̄ erat festū tubaz. vt habet̄ Leuitici. xxiij. Et legit. obscuriora declarādo. Erecte. vt attēn̄ audirēt. Gradū lignēi. q̄si cathedrā siue sedē: s; hic nō sedebat: s; stabat pedib; insit̄ es: et interponunt̄ hic q̄dā asseffores: q̄s p̄termisit. qz nō faciūt ad rē. In gradu suo. i. in cunctis inferiorib; q̄s Esdras: Nolite lugere. lugebāt et fiebāt cū audirēt vba legis. Bibi

uerunt deum p̄ni in terrā. Porro leuitē silētium facies bāt in pp̄lo ad audiendā legē. pp̄s autē stabat in gradu suo: & legerunt in libro legis dei distincte. & apte ad intelligēdum. Dixit autē Neemias sacerdos et Esdras scriba: & Leuitē interpr̄tantes vniuerso pp̄lo. Dies sc̄ificat⁹ est dño deo n̄ro: nolite lugere. & nolite flere. Flebat em̄ ois pp̄lus cū audirēt vba legis. Et dixit eis. Ite. comedite pingua. & bibite mulsum. et mittite partes eis. q̄ nō p̄parauerunt sibi: quia sanct⁹ dies dñi est. & nolite cōtristari. Gaudium etenim dñi est fortitudo nostra.

¶ Fe. vi. Lcō Osee p̄phete. Ca. xiiij
Hec dicit dñs de⁹. Cōuertere isrl̄ ad dñm deū tuū: qm̄ corruisti in iniquitate tua. Tollite vobis cū vba. et cōuertimini ad dñm: & dicite ei. Oem aufer iniquitatē: & accipe bonū: & reddem⁹ vitulos labiorū n̄rorū. Assur nō saluabit nos. Sup̄ eq̄s nō ascendemus: nec dicem⁹ vltra dñm n̄ri opera manū n̄rarum: quia ei⁹. qui in te est misereberis pupilli. Sanabo cōrriptiones eorum. diligā eos p̄p̄tante: quia aduersus est furor me⁹ ab eis. Ero q̄si ros: & isrl̄ germiabit sicut liliū: & erumpet radix ei⁹. vt libani. Ibunt rami ei⁹: & erit q̄si oliua gl̄ia ei⁹: & odor ei⁹ vt libani. Cōuerrentē sedētes in vmbra ei⁹: viuent tritico: & germinabunt q̄si vinea. Memoriale ei⁹ sicut vinum libani. Effraim qd̄ mihi vltra idola: Ego eaxudiā & dirigā eum: ego vt abietem virentem ex tne fruct⁹ tuus inuēt⁹ est. Quis sapiens & intelligat ista intelligens & sciet hec? Quia rectæ viæ dñi: & iusti ambulabunt in eis. Pręuaticatores vero corruent in eis.

te mulsum. i. vinū melle p̄ditum. Gaudiū dñi. i. gaudētes sp̄ualiter. In dño ē fortitudo nostra. i. p̄fortatio.

¶ Fe. vi. sequenti.

Conuertere isrl̄ ad dñm. Ex Osee p̄pheta ca. xiiij. In quo p̄missa decē tribus p̄mittē: subdit diuine mis̄ cordie p̄mulgationē. Qm̄ corruisti. i. a statu gr̄e cecidisti. Tuerba. i. duplicia i p̄ctōz p̄fessionē. Accipe bonū. i. sacrificiū de bōis et facultati bō n̄ris. Titulus labiorū. i. sacrificia laudis ex ore n̄ro. Assur. i. rex assyriorū: q̄si dicat: nō cōfugim⁹ alio petitori saluē. Sup̄ eq̄s. q̄si dicat: nō aliūde petem⁹ auxiliū q̄ a te. Pupilli. i. ei⁹ q̄ nō hz p̄rem: cuius modi erat isrl̄ ante ch̄fi aduētū. Sanabo: hoc dicit p̄ph̄a i p̄sona ch̄fi.

Sp̄p̄tante. i. anteq̄ ip̄i diligāt me. Quasi ros. vñ Esai. lv. Rosate celi desup̄ et nubes pluāt iustitū. Radix ei⁹. i. ecclesie q̄ est ch̄s. Tt libani. siue thuris: siue montis phēnices: n̄vtrūq; significat. In vmbra eius scz ch̄fi. Tt tritico. i. eucharistie sacro.

Quasi vinea: vñ saluator. Joā. xv. Ego sū vitis. Tt libani. qd̄ generosus est. ppe mōrē illū. Exaudiā. oñones eius. Dirigam. in viam salutis. Ego vt abietē. subaudi factam eū. Fructus tuus. Ex tertia ad sc̄dam p̄sonam facit transitū. Quis sapiēs: paucitatez credētiū admirat̄ p̄pheta. Qz recte. et vide raritatem credentium.

EPISTOLA E

¶ Alia lectio.

Loquutus est dñs ad Moſen. Ex Leuitico ca. xxiij. vbi agitur de feſto expiationis: quo tempore descendit Moſes de monte portans ſc̄as tabulas. Affligetis animas: ſc̄z ieiunijs ⁊ vigilijs. Offeretis holocauſtū: de quo in libro Numerorū ca. xxiij. Die nono mēſis ſeptimi. hoc eſt p̄dicie eius die q̄ eſt expiationis ⁊ hoc q̄ feſta hebreorū frequenter incipiebant a vespere diei p̄cedentis.

Cetera vſq; ad fines epiſtolę per ſe manifeſta ſunt.

¶ Alia lectio.

Quintodecimo die mēſis. Ex Leuitico ca. xxiij. vbi agitur de feſto tabernaculorū: q̄b; referebat t̄ps illō q̄ filij iſrael vagabant in deſerto: in deſertis habitantes. Celebrabitis ferias. i. dies feſtos religioſe obſeruandos.

Fructus arboris pulcher rimenon p̄ſtat q̄ ſit arbor: hec ſunt qui dicant eſſe citrū: ſ; neq; adhuc q̄ ſit citrus inter viros doctos p̄ſtat ſatis cum in eo gñe ſint cōplures ſpecies. Spathulas palmarū: has greci vocāt ſpadices: ⁊ ſunt ſiliq̄ ille in q̄bus naſcunt palme ſive dactyli.

Ligni denſarū frondiuꝝ. neq; arbor: hec q̄ ſit: manifeſtū eſt: niſi ad quam cūq; referat q̄ modo ſit frondofa: vmbra culis. i. ſcenis. vnde ⁊ ſcenopogia dñr. i. tabernaculorū fixationes.

minicorā dño deo vſo. Celebrabitisq; ſolēnitatem eius ſeptem diebus per annum. Legitimum ſempiternum erit in generationibus vſis. Menſe ſeptimo feſta celebrabitis: ⁊ habitabit in vmbra culis ſeptem dieb;. Omnis qui de gñe eſt iſrael, manebit in tabernaculis: vt diſcāt poſteri vſi q̄ in tabernaculis habitare fecerim filios iſrael: cum educerem eos de terra ægypti, ego dñs minus deus veſter.

¶ Sabbato. Lectio libri Leuitici.

Capite. xxiij.

N dieb; illis. Loquutus eſt dñs ad Moſe: dicēs. q̄ntodecimo die mēſis huiꝝ ſeptimi: dies expiationum erit celeberrimꝝ, et vocabitur ſc̄tus. affligetisq; aīas vſas in eo: ⁊ offeretis holocauſtū dño. Omne opus ſeruile non facietis in tempore diei

huiꝝ, quia dies p̄piciationis eſt: vt p̄piciet vobis dñs deus vſr. Omnis anima, quę afflicta nō fuerit die hac; peribit de p̄pſis ſuis: ⁊ q̄ operis quiſpiā fecerit: delebo eam de p̄pſo ſuo. Nihil ergo operis facietis in eo. Legitimum ſempiternum erit vobis in cūctis gñationibus ⁊ habitatiōib; vſis. Sabbatum requiectionis eſt: et affligetis animas vſas. Die nono mēſis ſeptimi a vespere vſq; ad vesp̄um celebrabitis ſabbata veſtra. Dicit dominus omnipotens.

¶ Lectio libri Leuitici. Cap. xxiij.

In diebus illis. Loquutus eſt dñs ad Moſen: dicēs. In quintodecimo die mēſis ſeptimi: q̄n congregaueritis omnes fructus terrę vſr celebrabitis ferias dñi ſeptem dieb;. Die primo, ⁊ die octauo erit ſabbatum. id eſt requies, ſumerisq; vobis die primo fructus arboris pulcherrimę ſpathulasq; palmarū, ⁊ ramos ligni denſarū frondiuꝝ: ⁊ ſalices de torrente: ⁊ lætabis minicorā dño deo vſo. Celebrabitisq; ſolēnitatem eius ſeptem diebus per annum. Legitimum ſempiternum erit in generationibus vſis. Menſe ſeptimo feſta celebrabitis: ⁊ habitabit in vmbra culis ſeptem dieb;. Omnis qui de gñe eſt iſrael, manebit in tabernaculis: vt diſcāt poſteri vſi q̄ in tabernaculis habitare fecerim filios iſrael: cum educerem eos de terra ægypti, ego dñs minus deus veſter.

¶ Alia lectio.

Domine deus nr̄. Ex Michea ppheta cap. vij. tibi denūciat populo p̄olationē post reditū captivitatis ex Babylonia. In p̄ga sicut pastores p̄ga siue baculo vtis-
tur. Solos in saltu. i. in solitudine saltuosa. Iuxta dies antiq̄s. i. sicut fecisti in exitu israel de egypto. Videbūt gētes. i. finitimi perturbabūt de nra p̄speritate. Sur-
de erūt. i. audire nolūt.

¶ Lectio Michea prophetæ. Ca. vij.

Domine deus nr̄. Pasce pplm tuū in vīrga tua: gregē hæreditatis tuæ habitantes solos in saltu. In medio Carmeli pascentur Bafan, & Galaad iuxta dies antiq̄s. Videbunt gētes & cōfudent super omni fortitudine sua. Ponent manum super os, aures eorum surde erunt. Qm̄ quis deus filis tui, qui auferat iniquitatem: & trāfers p̄tīm reliquiarum hæreditatis tuæ? Non immitte ultra furorem suū: qm̄ volens misericordiā est. & reuertet & misereet nr̄i. Deposuit iniquitates nostras: & p̄iciet in pfundum maris omnia p̄cta nr̄a. Dabis veritatem iacob: misericordiā Abraam: q̄ iurasti p̄tibus nr̄is a diebus antiquis. Domine deus noster.

¶ Lectio Zachariæ prophetæ. Cap. vij.

In diebus illis. Factum est verbum dñi ad me: dicens. Hæc dicit dñs exercituum, Sicut cogitavi, vt affligerem vos cum ad iracundiā me puocassent p̄res vr̄i: & non sum misertus: sic conuersus cogitavi in diebus istis: vt beneficiam ierusalem & domui iuda. Nolite timere. Hæc sunt ergo verba quæ facietis. Loquimini veritatem vnusquisq̄ cum proximo suo. Veritatem & iudicium pacis iudicate in portis vestris. Et vnusquisq̄ malum contra amicum suum ne cogitetis in cordibus vestris: & iuramentum mendax ne diligatis. Omnia enim hæc sunt. quæ odi: dicit dominus. Et factum est verbum domini exercituum q̄rti: & ieiunium quinti, & ieiunium septimi, & ieiunium decimi erit domui iudæ in gaudium, & in læticiā: & in solēnitates præclaras. Veritatem tm̄ & pacem diligite. Hæc dicit dominus exercituum.

de erūt. i. audire nolūt.
Similis tui: q̄n dicat nemo. Auferis iniquitatem per p̄ngē medicinam. Nō immitte: ex secūda persona transit ad tertiam. Projiciet in pfundū. i. faciet eas nō apparere ad punitionem. Dabis vtutē. iterū reuertit ad scōz personā. Veritatē iacob. i. p̄missiones factas p̄tibus nostris.

¶ Alia lectio.

Actū est v̄bū dñi. Ex zacharia ppheta. In q̄ agit de p̄missione redificationis ierlm̄: & qd̄ deus miserebitur israel. Sicut cogitavi. qz tūc erat illis iratus: nūc v̄o placat / & respicit ad tps̄ messie. potius quaz ad ierusalem: restitutionē. Verba. i. opera ex v̄bis meis. Iudicat. sine personaz acceptiōe. In portis vr̄is. qz in portis ciuitatū reddebatur ius. vnusq̄sq̄ ne cogitetis. sollemnus ē in finone lanno. Ieiunū q̄rti. i. mēsis in q̄ capta fuit ierusalem. Ieiunū q̄nti. in q̄ replū & ciuitas cōbusta sunt. Ieiunū septimi. in die expiationis. Ieiunū decimi qn̄ rumor captivitatis iudeo: p̄uenit ad eos

qui erant in Babylone. Erit in gaudium. i. reuertetur in prosperitatem.

EPISTOLAE

¶ Alia lectio.

Angelus dñi descendit cū Azaria. Ex Daniele ca. iij. s; iā exposita est supra in sabbo post dñicā in .xl. et meminit itez in vigilia trinitatis. ¶ Ex epla pauli alia lēo.

Tabernaculū factū est. Ex epis. ad hebrēos ca. ix. In q̄ tabernaculū et sacerdotiū veteris legis cōparat ch̄pozin cui⁹ figura siebāt illa. Tabernaculū p̄mū erat illa

pars vñ ingrediebāt in tēplū. Cādelabrū imo vnū erat cādelabrū hñs septē lucernas ex oleo ardētes. Et mēsa et ppositio. i. septem panes in mēsa ppositi.

Dicit sc̄a. qm̄ interior dicebat sc̄a sc̄o p̄.

Post velamētū. i. cortis nā inter mediā. Aureū thuribulū. et. Exodi. xxx. hñs mīera. Exodi. xvi. Virgā Aarō. Num. xvij. Sup̄ q̄ supra dicta. Cherubin gl̄ie. i. dei cui āgeli sunt.

Obstantia. salis suis.

In p̄ori tabernaculo.

q̄ pars dicebat sc̄a.

Sēp introibāt. i. q̄ridie p̄summātes. s; p̄ incediū.

In sc̄o. i. intra sc̄a sc̄o rum.

sc̄o sine sanguine. s; in āno semel. alias aut sine sanguine intra bat.

Significante spū sc̄o. s; q̄s via pueniendi ad celestia. nōdum erat patefacta.

P̄iori tabernaculo. i. veteri legi manēte.

Que parabola. i. figura.

Ep̄is instātis. i. p̄sent; hoc ē noue legis.

Iuxta quā. s; parabola.

perfectū face re. s; a p̄ctis mūdādo.

Seruētē in cib; et potib;.

in lege iussis; et baptis mat;.

i. ablutiōib; a lepra.

Ch̄s aut; h̄c clau sula iā sunt enarratōis

ca in passione.

¶ Lectio Danielis p̄phete. Cap. iij.

IN dieb⁹ illis. Angelus dñi descendit cum Azaria & socijs ei⁹ in fornacem. & excussit flammā ignis de fornace: et fecit medium fornacis q̄si ventum roris flātem. Flāma autem diffusa est super fornacē cubitis q̄draginta nouē: et incendit q̄s reperit iuxta fornacem decaldeis ministros regis. qui eā incendebāt. Et nō teti gīt eā omnino ignis: nec cōristauit: nec quicq̄ mole stia intulit. &c. vt supra in vigilia natalis dñi.

¶ Ex epla Pauli ad Hebrēos.

Capite. ix.

Fratres. Tabernaculū factum est primum in q̄ erāt cādelabra: & mēsa, & ppositio panum: q̄ dī sc̄a. Post velamentum aut; sc̄m tabernaculū qd̄ dī sc̄a sc̄o rum, aureum hñs thuribulū: & arcā testamēti circumtectā ex omni parte auro, in q̄ erat vna aurea hñs māna: & v̄ga Aaron: q̄ frōduerat: & tabulē testa menti. Super q̄ erāt cherubim gl̄ie obumbrātia p̄pi ciatorium: de quibus nō est modo dicendum per sū gula. His v̄o ita cōpositis: in priori quidem tabernaculo semper introibāt sacerdotes sacrificiorum officia cōsummātes. In sc̄o v̄o semel in anno sol⁹ p̄tīfex: nō sine sanguine: quem offerret p̄ sua: & p̄p̄li ignorā tia. Hoc significāte spū sc̄o nōdum p̄palatū esse sc̄o rum viā: adhuc priore tabernaculo hñte statum. Que parabola est ep̄is instātis, iuxta quā munera & hostiē offerunt, q̄ nō possunt iuxta cōscientiā perfectā face re feruentē solūmodo in cibis, & in potib⁹, & in va rijs baptis matib⁹: & iusticijs carnis: vsq; ad t̄ps cor res ctiōis impositis. Ch̄s aut; alīstēs p̄tīfex futurorū bo norum p̄apl⁹: & p̄fecti⁹ tabernaculū nō manufactū: id est nō hui⁹ creatiōis: neq; per sanguinem hircorum aut vitulorum. sed p̄ p̄p̄riū sanguinē introiuit semel in sc̄a, æterna redemptionē inuenta.

¶ Dñica. xviij. posttrinitatem.

Gratias ago deo meo semp. Ex epla. i. ad cor. ca. i. In quo posita salutatioe agrediet
eplę materiā. dicitq; in pñis se agere gr̃as &c. In gr̃as dei. i. ppt gr̃az. Diuites
facti. i. abūdātes. In illo. i. per illū. In omni h̃boz sciētia. q; baptizati accepit spū
scō hęc accipiebāt. Testimoniū pfirmatū. i. firmū iudicatū. aliq; nō ēē recta sciētia

¶ Dñica. viij. Beati Pauli ad corin. i. Capite. i.

Rēs. Gr̃as ago deo meo semper p vobis in gr̃a
dei. q̃ data est vobis in chr̃o iesu. Quia in oib⁹
diuites facti estis in illo in omni ṽbo. & in oī scien
tia. Sicut testimoniū chr̃i cōfirmatū est in vob⁹: ita vt
nihil desit vob⁹ in vlla gr̃a expectatib⁹ reuelationē dñi
nr̃i iesu chr̃i. Qui & cōfirmabit vos vsq; in finē sine
crimine. In die aduentus dñi nr̃i iesu chr̃i.

¶ Ter. iij. Bti pauli ad Corin. i. Ca. iij.

Rēs. Nescitis q̃a tēplū dei estis. & spūs dei habitat
in vobis: Si quis autē tēplū dei violauerit. dispdit
illum de⁹. Tēplum em̃ dei sc̃m ē: qd̃ estis vos. Nemo
se seducat. Si quis videt inter vos sapiēs esse i hoc sc̃lo:
stult⁹ fiat. vt sit sapiēs. Sapiētia. n. hui⁹ mundi: stulticia
est ap̃d deum. Scriptū est enim. Comp̃hendā sapiētes
in astutia eorum. Et iterum. Dñs nouit cogitationē sa
pientium. quoniā vanē sunt. Nemo itaq; glietur in ho
minibus: sed in oībus iesus christus.

¶ Fer. vi. Bti Pauli ad Corin. i. Ca. iij. & v

Rēs. Nō enim in sermōe est regnū dei: sed in ṽtu
te. Quid vultis? In ṽga veniā ad vos: an in cha
ritate. & spiritu. mansuetudinis? Omnino auditur
inter vos fornicatio & talis fornicatio: qualis nec in
ter gentes: ita vt vxorem patris sui aliquis habeat. Et
vos inflati estis: & nō magis lucrū habuistis: vt tollat
de medio ṽrm q̃ hoc op⁹ fecit. Ego quidē absens cor
pore. p̃sens autē spū iā iudicaui: vt p̃sens eum. qui sic
op⁹ est. in noīe dñi nr̃i iesu chr̃i: cōgregatis vobis:
& meo spū cum ṽtute dñi iesu: tradere hmōi hoīem
sathanę in interitum carnis. vt spirit⁹ saluus sit in die
dñi nostri iesu christi.

illos ad dignoscēdū int̃ illos: q̃ nitebāt inflati simone & nō in ṽtate docerē. deinde iube
iūgit. Nō em̃ in simōe. i. in ṽbis inanimib⁹: s; in ṽtate. In virga. i. vt castigē vos acriter
increpādo. An in charitate. i. clemēter admonēdo: & de q̃ sit increpaturus ostendit. Inter
gētes. i. gētilēs q̃ viuūt sola naturę lege. Inflati estis. i. superbi & designantes hmōi

si a chr̃i testimoniū discor
daret. Expectatib⁹. Sin
die iudicij. Sine cri
mine. i. pctō mortali.

¶ Fer. vi. seqnti.

Nescitis q; tēplū
dei estis. Ex. i. ad
cor. epist. ca. iij. Nā pos
stesq; dixit qd̃ decipies
fideles p falsaz doctri
nā in maius crimen in
currit quā si tēplū ma
teriale incēderet: tūc in
fert. Tēplū dei. i. in q̃
deus spūalit̃ habitat.
Tēplū violauerit. cor
rumpēdo & violādo per
falsaz doctrinā. Disper
det illū. in gēnū. Se se
ducit. arrogādo sibi sa
piētiā. Sapiēs in hoc
seculo. i. sapiētia hūana
tus adinūcta. vt sit
sapiēs. i. sapiētia diuina
Scriptū est. Job ca. v.
In astutia. i. sophima
tis argute ex cogitat.

Et iter. ps. xcij. Ne
mo. gloriē. & cluſio ē p̃i
cipalit̃ int̃cta. S; in oī
bus iesus chr̃us: hoc a
cōcinnatore officij adie
ctum est.

¶ Fer. vi. seqnti.

Non em̃ in simōe.
Ex. i. ad cor. epist.
ca. iij. & v. Nam in fine
poris capiti apostolus
pollicitus ē se ṽtutē ad

EPISTOLAE

scelera castigare. Cōgregatis vobis. i. simul vobiscū. Tradere sathān. i. extra fidelisū cōiōne eijcere. In interitū carnis. i. vt faciat penitētiā in carne / sicut in carne peccauit.

In die dñi. i. in die mortis.

CDñica. xx. post trinitatem.

Renouamini spū. Ex epist. ad Ephe. ca. iij. In q̄ qz dixerat deponadā esse veterem / ouerlationē: veterē hoīem: hoc est veteris hoīs p̄cām: nūc dicit renouādos esse: ⁊ induendū nouū hoīez. i.

ch̄m per imitationē.

Scōz deū q̄ntū ad hūā nā: aturā. In uitate. qz nō fuit in illo dolo.

Medaciū: qd̄ uitari op

ponit. Inuicē mēbra.

ex q̄ alter altez deū au

dare nō debet. Irasci

mini. ex ps. iij. Nolite

peccare: igit ira pōt eē

citra p̄cām: modo sit a

rōne modificata. Sol

nō occidat. qz vt Orat̄

ait. Ira furor breuis ē:

q̄ si durat fit. in odiū.

Qui furabatur. ate puer

sionē. Magis laboret.

vñ habeat necessaria /

nō mō sibi: s̄ etiā vnde

alijs largiri possit.

C Feſ. iij. seqnti.

State ⁊ tenete tra

ditiones. Ex episto.

ad Thessalo. ca. ij. ⁊ iij.

ſtat em̄ ex fine prius

⁊ p̄ncipio seqnt̄ capis.

Itaq̄ inducit illos ad p

seuerādū in bōis opib⁹.

State. i. perseuerare.

Traditiones. p̄cepta.

per fm̄oēz. i. p̄sentia

per eplaz. in absentia

Ipe aut̄ de⁹. bñ p̄cat̄

illis. Orate p nob. ⁊ qd̄ debeāt orare p eo subdit:

ut fmo dei. i. euāgelis qd̄ p̄dicam⁹.

Currat ⁊ clarificet. s. p̄ oēs gētes. quēadmodū ⁊ ap̄s vos cucurrit ⁊ clarificatū ē.

Libe

remur ab importunis. s. pseudo ap̄lis: ⁊ p̄urbatib⁹ h̄bū dei.

Nō oīm. qz nōdū adhuc oēs

gētes p me crediderūt. fidelis de⁹. i. suis p̄missis adiplēdis.

Custodiet a malo. i. a p̄ecu

tioē ob acceptā fidē. De vob. i. de v̄sa obediētia nob̄ exhibita.

Dñs aut̄ dirigat. ad ip̄lē

dū sua mādata. In charitate dī. s. erga p̄imos. Et i patiētia ch̄ri. erga p̄secutores v̄ros.

C Feria sexta sequenti.

Om̄is aīa potestatib⁹. Ex epist. ad Rom. ca. xij. In q̄ ap̄s eos instituit ⁊ p̄mo quō se

debeāt h̄re minores erga maiores. potestatib⁹. i. p̄lati: qm̄ p̄latio illa. ē a deo. Sōi

CDñica. xix. Beati Pauli ad Ephesios. f. Ca. iij.

Rēs. Renouamini spū mētis v̄r̄e: et induite nouū

hoīem: qui scd̄m deū creat⁹ est in iusticia et sc̄ita

te v̄itatis. Prop̄ qd̄ deponētes mēdacium, loquimini

v̄itate vnusquisq̄ cū p̄ximo suo: qm̄ sum⁹ inuicem

mēbra. Irascimini et nolite peccare. Sol nō occidat sup

iracundiā v̄ram. Nolite locū dare diabolo. Qui fura

ba: iā nō fure. Magis aut̄ laboret op̄ado māib⁹ suis:

qd̄ bonū est: vt habeat vñ tribuat necessitatē patiēti.

C Feſ. iij. Bñ Pauli ad Thessa. ij. ca. ij. ⁊. iij.

Rēs. State, et tenete tradiōes, q̄s didicistis, siue per

sermonē, siue p̄ eplām n̄ram. Ipe aut̄ dñs n̄r iēs⁹

ch̄s et de⁹ et p̄r n̄r, qui dilexit nos: ⁊ dedit cōsolatio

nē et̄nā, et sp̄s bonā in gr̄a: exhortet̄ corda v̄ra, ⁊ cō

firmet in oī ope et sermōe bono. De cetero fr̄es orate

p nobis: vt sermo dei currat, et clarificet: sicut ⁊ ap̄

vos: et vt liberemur ab importunis et malis hoībus.

Nō. n. oīm est fides. Fidelis aut̄ de⁹ est, qui cōfirmabit

vos, et custodiet a malo. Confidim⁹ aut̄ fr̄es de vobis

in dño: qm̄ q̄cunq̄ p̄cipim⁹ et facitis: et facietis. Dñs

aut̄ dirigat corda et corpora v̄ra in charitate dei et pa

tientia ch̄ri.

C Feria. vi. ad Roma. Ca. xij.

Rēs. Ois aīa potestatib⁹ sublimiorib⁹ subd̄ita sit.

Nō est. n. potestas nisi a deo. Quē aut̄ sunt: a deo

ordinata sunt. Itaq̄ qui resistit p̄tati, dei ordinatiōi res

istit.

opis. s; mali: q; sicut per illoꝝ officia repmūt mali. ita ē. p. mouēt bōi. Potestātē. i. insti-
cipōs fidē. Time. s. iudicē illū. Gladiū portat. q; punit criminosos. In irā. i. pñitiōez ⁊ vin-
dictā ex eo qđ malū agit. **C**Dñica. xx. post trinitatem.

Audete qm̄ caute ambuletis. Ex epistola ad ephe. ca. v. In q; inducit illos ad imi-
tandū chri sapiētiā. Caute ambuletis: maloz commertia fugiētes. Redimens

fitit. Qui autē resistit: ipsi sibi dānationē acquirit. Nā
principes nō sunt timori bōi operis: sed malī. Vis autē
nō timere potestātē: bonum fac: & habebis laudē ex
illa. Dei enim minister est tibi in bonum. Si autē mas
lū feceris: time. Non enim sine causa gladium portat.
Dei em̄ minister est. vindex in irā ei: q; malū agit.

CDñica. xxi. Beati Pauli ad Ephe. Cap. v.

Rēs. Videte quō caute ābuletis, nō q̄si insipiētes:
sed vt sapiētes, redimētes tps: qm̄ dies mali sunt.
Prop̄ea nolite fieri imprudētes: sed itelligētes: q; sit vo-
lūtas dei. Et nolite inebriari vino in q; est luxuria: sed
implemini spū scō: loq̄ntes vobismetipsis in psalmis,
hymnis, et cāticis spūalib;: cātātes & psallētes in cordi-
bus vris: dñō: gr̄as agentes semp p oib; in noīe dñi
nri iesu chri deo et p̄ri: subiecti inuicē in timore chri.

CFer. iiii. Bti Pauli ad Thessa. ij. Ca. iij.

Rēs. Denūciam⁹ vobis in noīe dñi nri iesu chri:
vt subtrahatis vos ab oī frē ābulatē inordinate:
& nō scd̄m traditionē, quā acceperūt a nobis. Ipsi. n.
scitis quēadmodū oporteat imitari nos. Qm̄ nō in-
quieti fuim⁹ inē vos: nec p̄ gratis panē māducauimus
ab aliq;: sed in labore & fatigatiōe nocte ac die opant-
res: ne quē vrm̄ grauaremus. Nō q̄si nō habuerimus
ptātē: sed vt nosmetipsos formā darem⁹ vob; ad imi-
tandū nos. Nā & cū essem⁹ apd̄ vos: hoc denunciaba-
mus vobis: qm̄ si quis nō vult operari, nec māducat.
Audiuim⁹ em̄ inter vos qđdā ābulātes inquiete, nihil
operātes: sed curiose agentes. His autē qui hmōi sunt,
denunciam⁹, & obsecram⁹ in dñō iesu chro: vt cum
silentio operātes suū panē māducēt. Vos autē frēs nos-
lite deficere bñfacientes. In chro iesu dñō nro,

daremus. i. exēplū qđ vos imitarem̄ini. Inq̄dē. i. negociose. s; in rebus q; nō ad rem: sed
ad curiositatē pertinet. Cū silentio operantes. i. q̄eti ⁊ pacifici. Panē suū. i. suo labo-

tes tps. i. habita opo-
tunitate bōis opib; in-
sistēdo. Mali sunt. i. bñ
agēdi facultatē ipediē-
tes. Fieri ipudētes. i.
de futuris impronibit.
Volūtas dei: q; vult oēs
hoies saluos fieri ex il-
loꝝ bōis opib;. Ines-
briari vino. qđ rōnē exo-
cecat. Spū scō: q; nō ha-
bitat nisi in sobrijs.
Loq̄ntes vobismetipsis
.i. inuicē: qđ loq; debeat
ex p̄mit. s. psal. hymnos
& cātica spūalia. In
timore chri: q; timor est
charitati annexus.

Iste autē sequit.

Denūciamus vob.
Ex epis. pau. ij. ad
Thessalo. ca. iij. Et pri-
muat lēo epistole supe-
riori q; legebat fer. iij.
post dñicā. xij. itaq; nūc
istituit Epheios ad ma-
li euitationē. Subtrao
hanc vos: euitādo illius
cōfortiū: iuxta illō psal-
mographitū peruerso
peruerteris. Quā acce-
perunt: vbo. s. ⁊ opere.
Imitari nos: in quo
debent imitari ostēdit.
Inq̄dē. i. ociosi. s. labo-
rātes. Laborantes: vt
ex labore nro victū q̄ra-
mus. habuerimus
ptātē. s. accipitōi a vob;
necessaria. s. formam

EPISTOLAE

¶ Feria sexta sequenti.

Recipe diuitibus huius scilicet. Ex epist. pauli ad Timotheum. ca. vi. Et est clausula totius epistolae. In qua Timotheum docet quod instituere debeat diuites. Sublime sapere. id est in superbia erigere. In incerto. quia sunt impio fortiter subiecti. Praestat abunde. tam in presenti temporalia quam in futuro eterna. Bene agere. repetere a superioribus percipere. In bonis operibus quae sunt huius diuitie.

Tribuere et concitare. bona sua temporalia. Thesaurizare. quod in euangelio saluator percipit.

¶ Dominica. xxi. post trinitatem.

Confortamini in domino. Ex epist. ad ephesios. ca. vi. In qua apostolus instituit ephesios in moribus. exhortando illos ex spe et confidentia: quam habere debet post fidem acceptam. Armaturam dei: quia arma militum non sunt carnalia: ideo spiritualia: hoc est virtutibus. Aduersus carnem et sanguinem. id est homines mortales. principes. potestates. rectores. id est demones. nobis insidiatores. Spiritualia ne quaeritis. id est malos spiritus. in caelestibus. id est in hoc aere caliginoso. In die malo. id est in presenti vita. ubi est tentationis pugna. In omnibus. id est per spiritum et aduersus succincti lumbos. id est in gula castitatem. In firmitate. id est non hypocrisis. Lorica iusticie. id est virtute: quod est propria armatura. In preparatione euangelij. id est ad predicandum christi euangelium.

¶ Feria. iiii. sequenti.

Est preceptum est charitas ex prima epist. pauli ad Timotheum. ca. i. In qua apostolus precepit non esse intendendum legalibus obseruationibus et genealogiis. indeterminate: quae nihil referunt ad diuine

¶ Feria quarta. Beati Pauli. Ad Timotheum. s. Capite. vi.

Charissime. Precipe diuitibus huius scilicet non sublimem sapere: neque sperare in incerto diuitiarum: sed in deo viuo. qui praestat nobis omnia abunde ad fructum: bene agere diuites fieri in omnibus operibus bonis. Facile tribuere: communicare: thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum: ut apprehendant vitam aeternam.

¶ Dominica. xxi. Beati Pauli ad Ephesios. Capite sexto.

Fratres. Confortamini in domino: & in potentia virtutis eius. Induite vos armaturam dei: ut possitis stare aduersus insidias diaboli: quae non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem: sed aduersus principes & potestates: aduersus mundi rectores tenebrarum harum contra spiritualia nequitiae in caelestibus. Propterea accipite armaturam dei: ut possitis resistere in die malo: & in omnibus perfecti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate: & induti lorica iusticie: & calciati pedes in preparatione euangelij pacis. In omnibus sumetes scutum fidei in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Et galeam salutis assumite. & gladium spiritus quod est verbum dei.

¶ Feria. iiii. ad Timotheum. i. Cap. i.

Charissime. Finis precepti est charitas de corde puritate: & conscientia bona. & fide non ficta. A quibus quidam aberrantes conuersi sunt in vaniloquium: volentes esse legis doctores non intelligentes: neque qui loquuntur: neque de quibus

legis complementum: sed magis impediunt: dicit igitur quod finis precepti est charitas.

De corde puro. quantum ad appetitum. Conscientia. quantum ad intellectum. Fides non ficta. i. vera et non simulata. quia omnia confessio fit ad salutem. Conuersi sunt in vaniloquium. asserendo quod necesse est legalia obseruari. Legis doctores. cum non fuissent discipuli. Legitime utatur. puta moribus semper ceremonialibus usque ad christum.

Lex non est posita

de quibus affirmant. Scimus autem quia bona est lex: si quis ea legitime utatur. Scientes hoc quia iusto lex non est posita: sed iniustis & non subditis: impijs & peccatoribus: sceleratis & cōraminatis patricidis: matricidis: homicidis: & fornicarijs: masculorum concubitoribus: plagarijs: mendacibus: periuris. Et si quid aliud sanæ doctrinæ aduersatur: quæ est secundum euangelium gloriæ beati Dei (quod creditum est mihi.) Grās ago ei qui me confortauit. In Christo iesu domino nostro.

¶ Feria. vi. beati Pauli ad Timo. i.

Capite. ij.

Charissime. Veritatem dico: non mentior. Doctor gentium in fide & veritate. Volo ergo viros orare in omni loco, leuantes puras manus sine ira et disceptatione. Sicut & mulieres in habitu ornato cum verecundia & sobrietate: ornantes se non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis: vel veste pretiosa. sed quod decet mulieres. promittentes pietatem per opera bona. Mulier in silentio discat cum omni subiectione. Docere autem mulieri non permitto: neque dominari in virum, sed esse in silentio. Adam enim primus formatus est: deinde Eua: & Adā non est seductus: mulier autem seducta in perniciem fuit. Saluabitur autem per generationem filiorum: si permanserit in fide, & dilectione: & sanctificatione cum sobrietate.

¶ Dominica. xxij. beati Pauli ad Philip. Ca. i.

solum in ecclesia. Leuantes. per quod significatur mentis eleuatio. Disceptatio. ne. cum proximis controuersia. Similiter mulieres. subaudi orare volo. Cum verecundia. quæ proprie est feminarum virtus et puerozum. In tortis crinibus. i. calamistratis. Pietatem. idest pietatis opera in sumptus pauperum huiusmodi vestium precia distribuendo. Discat. idest non doceat. Esse silentio. viro non contra dicendo. Adam primus. atque proinde mulieri preferendus. Saluabitur autem. non docendo. sed per proles educandę industriam.

¶ Dominica. xxij. post Trinitatem.

iusto. quia iustus non cohibetur timore pene.

Non subditis. i. rebellibus.

Plagarijs. i. qui vedunt liberos pro suis: quod capitale crimen est. Sanæ doctrinæ. i. quæ sit doctrina sana subdit: quæ est secundum euangelium: cui concordat omnis veritas: quod euangelium creditum est mihi: subaudi per dicandum iudicis et gentilibus. Grās ago. ex hoc. i. quod mihi credata est euangelij predicatio.

¶ Feria. vi.

sequenti.

Veritatem dico.

Uter prima ad Timotheum epistola. capite secundo. In quo dicit se predicatorem et apostolum: hoc est a deo missum: quod sibi non arrogasse nunc dicit. sed reuera de eo glorias. In fide et veritate. idest in ijs quæ pertinent ad fidem et mores: in quibus consistit veritas.

In omni loco. idest non

Confidimus in dño Iesu. Ex epistola ad philippenses. ca. i. paucis verbis immu-
tatis in originali sic est pfidens hoc ipm: qz qui cepit. &c. In quo loco apostolus
philippenses facit vnuolos et dicit se de illis bñ sperare. usq; in diem xristi iudicii
finale intelligit. Sentire. s. de bono principio bonū finem sperare: cum pferim vos di-
ligam. Socios. qz gaudetis de victoria mea in euāgelij p̄dicatione. In omni sciētia.
nam crescente charitas
te crevit sciētia. ut
p̄betis. eligatis & ap-
proberis meliora.
Sinceri. i. mundi in vo-
bis. Sine offensa. in
primis. Fructu iusti-
cie. id est bonis opibus.

¶ Et fer. iij.

sequenti.

Manifeste est ma-
gnū pietatis.

Ex epistola ad Timotheū. i. partim ex calce
capitis tertij. partim ex
cap. iij. vbi agitur de
Timothei institutione
ad ecclesiam pertinere.

pietatis sacramen-
tū. scz de verbi incarna-
tione. Iustificatū in
spū. scz sancto iusticiā
xristi testificāte.

Apparuit āgelis. quod
antea per experientias
non cognouerunt.

Assumpti in gloria. cū
resurrexit a mortuis.

Spiritus. s. sanctus.

Novissimis t̄pibus. scz

Antichristi. Spiritus

erroris. i. ducētibz in

errorem. In hypocrisi

s. i. sanctitate simulata.

Cauteriatam conscie-

tiam. i. diaboli cauterio

inustam. Prohibentis

nubere. qñ hoc sit ma-

lum. Abstinere a ci-

bis. quasi illicitis.

Sanctificat ēm̄ratio cur est bona. hec pponens. qđ nuptie nō sunt male nec cibi illiciti.

Deiuita. qz talia nō faciūt ad nram fidem. Ad pietatem. i. ad religionem. Exerciti-

o corporis. p̄ ieiuniis & vigiliis. Ad modicū. s. ad subiiciendū menti carnem.

Fratres. Cōfidimus in dño Iesu. quia qui cepit in
vobis opus bonū. p̄ficiet vsq; in diē xristi Iesu. Si-
cut est mihi iustū hoc sentire. p̄ oībz vobis (eo qđ ha-
beam vos in corde & in vinculis meis: & in defensio-
ne & cōfirmatiōe euāgelij) socios gaudij mei oēs vos
esse. Testis em̄ mihi est deus quō cupiā oēs vos esse in
visceribus xristi Iesu. Et hoc oro. vt charitas v̄ra ma-
gis ac magis abūdet in omni sciētia & in omni sene-
su. vt p̄betis potiora: & sitis synceres & sine offensa in
diem xristi: repleti fructu iusticię p̄sum xristū in glo-
riam & laudem dei. Amen.

¶ Et fer. quarta beati Pauli ad Timotheū. i. Cap. iij. & iij.

Charissime. Manifeste est magnū pietatis sacra-
mentū. qđ manifestatū est in carne. iustificatū est
in spū. apparuit āgelis. p̄dicatū est gentibus. creditū est
in mūdo: assumptū est in gl̄ia. Spūs autē manifeste di-
cit: qđ in nouissimis t̄pibz discedet qđā a fide: attēden-
tes spiritibz erroris & doctrinis dāmoniorū in hypo-
crisi: oqñtū mēdaciū & cauteriatā hōiū suā cōscien-
tiā: prohibētū nubere: abstinere a cibis q̄s deus creauit
ad p̄cipiendū cū gr̄atiū actiōe fidelibz: & ijs q cognoue-
rūt v̄itatē. Quia oīs creatura dei bōa ē: & nihil reij-
ciendū: qđ cū gr̄atiū actiōe p̄cipit. Sanctificat em̄ p̄ v̄b̄
dei et oīonē. Hęc pponēs fratribz bonis eris minister
xristi Iesu: nutritus v̄bis fidei: & bonę doctrinę. quam
assēcutus es. Ineptas autē aut ianēs fabulas deiuita. Exer-
ce autē teipm ad pietatē. Nam corporalis exercitatio
ad modicū vtilis est: pietas autē ad oīa vtilis est: p̄missi-
onem hñs vitę: q̄ nunc est & futurę.

¶ Feria sexta sequenti.

Fidelis sermo. Ex. septis ad Timotheū. partim. iij. cap. partim. v. et continuat epist. supiori. ubi inducens Timotheū ad virtutis exercitiū dicit. Fidelis sermo. i. verus et dignus acceptioe: quia utilis capiētibz. Speram in deū. q. retribuet nobis laborz mercedem. Adolescentiā ptemnat. erat enim ea etate: sed hortatur illū vt opa senis faciat.

¶ Fer. vi. Beati Pauli ad Timotheū. f.

Capite quarto et quinto.

Charissimi. Fidelis sermo et omni acceptioe dignus. In hoc enim laboramus: et maledicimur et diu dicamur: quia speramus in deū viuū. q. est saluator oīm hoīm. maxime fidelīū. Precipe hec. et doce. Nemo ad olecetiā tuā cōtēnat: sed exēplū esto fidelīū. in vbo. in cōuersatiōe. in charitate. in fide. in castitate. Dū venio attende lēoni: exhortationi. et doctrinē. noli negligere grām q. est in te: q. data est tibi p. pphetiā cū impossitiōe manūū p̄sbyterij. Hec meditare. in his esto: vt p. festus tuus manifestus sit omnibz. Attēde tibi & doctrinæ: insta in ill. Hoc em faciēs et teipm saluū faciēs. & eos q. te audiēt. Seniorē ne increpaueris. sed obsecra: vt p̄em. iuuenes. vt fr̄es. An. vt m̄es. iuūēculas. vt sorores in oī castitate. Vidua honora. q. veræ viduæ sunt. Si q. aut viduæ filios aut nepotes habet: discat primū domū suā regere. et mutuā vicē reddere parētibz. Hoc em acceptum est coram deo.

¶ Dñica. xxxij. Beati Pauli ad Philippen.

Capite iij.

Fr̄es. Imitatores mei estote. et obseruate eos. qui ita ābulant: sicut habetis formā n̄rām. Multi em ābulāt. q̄s s̄ape dicebā vobis. Nūc aut et flens dico inimicos crucis chr̄i: quorū finis interitus. quorū deus v̄ter est: et gl̄ia in cōsiliōe ipsorū: qui terrena sapiūt. N̄ra aut cōuersatio in cælis est. Vnde etiā saluatorem expectamus dñm n̄r̄m iesum chr̄m. qui reformabit corpus humilitatis n̄ræ: cōfiguratū corpori claritatis suæ: scdm opationē virtutis suæ: q. possit etiā subijcere sibi oīa. In chr̄o iesu dño nostro.

rū. scd iudiciū. Reformabit. i. in resurrectione. humilitatis n̄ræ. i. corruptiōis. Corpori claritatis suæ. i. sicut et ipse cū glorioso corpore surrexit. Scdm opationē. i. virtutem opandi. Subijcere sibi. etiam ad nihilum redigēdo.

In verbo. i. doctrina.

In p̄uersatiōe. i. vite sc̄monia. Attēde lēctiōi. sacre sc̄z scripturę: vt possis alios exhortari et docere.

Data est p. pphetiā. n̄rā paulo reuelatū est hūc vtilē futurum ecclesię: atq. ideo ordinandum.

p̄sbyterij. i. ep̄arū.

Hec meditare. i. doctrinā. In his esto. i. opere crequendo.

Seniorē. posuit modū discēdi ḡnālē: nūc personas dīuersas cōditionū in specie. t̄erę viduę. qm q. fornicat nō est in hoc ordine. filios aut nepores. q. indigēt illi educatione. parentis bus. si parētes h̄z.

¶ Dominica. xxiij. post Trinitatem.

Imitatores mei estote. Exēpla ad philippen. ca. iij. In q. postea q. ap̄s posuit se in exēplū philippesibz: nūc inducit illos ad se imitandū. Formā nostrā. i. p̄cepta q. illis tradidit. Multi ābulāt. i. viā p̄uersam. Flēs dico. subaudi esse. Interitus. i. mors eterna.

Et gl̄ia. qm in eo gl̄iā.

In cælis est. p. spem et fidē. Expectamus v̄tutis

EPISTOLAE

¶ Feria. iij. sequenti.

Fidelis sermo. nam si commortui. Ex epistola ad Timotheum secunda. capite secundo. in quo loco veris predicatoribus gloria promittitur. Fidelis sermo. i. verus est quem dico. Commortui propter euangelij predicationem. Conuiuimus. i. cum eo. Si sustinebimus. scilicet labores. Si negaueritis. scilicet illum. Si

non credimus. scilicet ab illo puniendos nos esse. fidelis in veritate iusticie. Scipsum. idest iusticiam suam: est idem.

Testificans. idest testem illum inuocans.

Contendere verbis. scilicet cum falsis predicatoribus ad subuersionem audientius. qui loquaciouibz magis credunt. Exhibere. deo. subaudi: et non hominibus: vt faciunt hypocritae. In confusibilem. scilicet faciens quae in confusionem tuam redundent. Profana. procul a religione.

Proficiunt. immo offi-
ciunt et nocent.

Serpent. idest tēdat ad corruptionem veritatis. Resurrectionem facturaz. decepti eo quod saluator dicit. Ioannis quinto. qui credit ei. qui misit me: vitam eternam habebit in iudicium non veniet.

Stat. scilicet in resurrectione spes.

Signaculum hoc. quod subditur. Qui sunt eius. subaudi serui.

Ab iniquitate. qua negatur mortuorum resurrectio. In magna

domo. comparat vasa utensibilia hominibus bonis et malis.

¶ Feria sexta sequenti.

Imitatores mei estote. Ex epistola ad Philippenses capite. iij. sed iam exposita est in dominica superiōri.

¶ Feria quarta ad Timotheum. ij.

Capite. ij.

Charissime. Fidelis sermo. Nam si commortui sumus. & conuiuemus. Si sustinebimus: & cō regnabimus. Si negauerimus: & ille negabit nos: Si nō credimus: ille fidelis permanet: negare seipsum nō potest. Hæc commune testificans coram deo. Noli verbis contendere. Ad nihil em̄ vtile est: nisi ad subuersionem audientium. Solicite autem cura teipsum probabilem exhibere. deo: operarium inconfusibile: recte tractantem verbum veritatis. Profana autem & vaniloquia deuota. Multum em̄ proficiunt ad impietatem: & sermo eorum in cancer serpit. Ex quibus est Hymeneus & Philetus: q̄ a veritate excederunt: dicētes resurrectionem iam factam: & subuerterunt quorūdam fidē. Sed firmum fundamentum dei stat: hūc signaculum hoc. Cognouit dñs q̄ sunt eius. & discedit ab integritate omnis qui inuocat nomē dñi. In magna autem domo non solum sunt vasa aurea & argentea: sed etiam lignea & fictilia: & quædam q̄dem in honorem. quædam in contumeliam. Si quis ergo emundauerit se ab istis: erit vas in honorem sanctificatum. & vtile domino ad omne opus bonum paratum.

¶ Fer. vj. beati Pauli ad Philppenses.

Cap. iij.

Fratres. Imitatores mei estote: & obseruate eos q̄ ita ambulant: sicut habetis formam nostrā. &c. vt supra. fol. lxx.

C Dominica. xxiij. post Trinitatem.

Non cessamus p vobis. Ex epla ad Colos. ca. ij. In quo apls ostendit se beneuolus Colossensibus: dū orat p illos felici psumatiōe. Agnitōe volūtatis eius. i. diuinā voluntatē cognoscatis. Ambuletis digne. redētes in patriā. In sciētia dei. p p̄tationez. In omī vtute. s. morali sp̄tum ad appetitū. Cōfortati. s. p grām. Longanimitate. i. tolles rantes mala ex spe certa.

C Dñica. xxiij. Beati Pauli ad Colosenses. Capite. f.

Rēs. Nō cessamus p vobis orantes & postulātes: vt impleamini agnitōe volūtatis dei in omni sapientia & intellectu spiritali: vt ābuletis digne deo p oīa placētes. In omī ope bono fructificātes & crescentes in scientia dei. In omni vtute cōfortati scđm potētiam claritatis eius in omī paciētia & lōganimitate cū gaudio. In christo iesu dño nro.

C Fe. iij. Bti Pauli ad Hebræos. Cap. iij. & iij.

Fratres. Videte ne forte sit in aliquo vestrum cor malū incredulitatis discedēdi a deo viuo sed adhortamini vosmetipsos p singulos dies dōec hodie cognominat vt nō obduretur quis ex vobis fallacia pcti. Participes em̄ ch̄si effecti sum⁹. si tñ in itū substantiæ eius vsq; ad finē firmū retineamus: dñ dñ. Hodie si vocē eius audieritis: nolite obdurare corda v̄ra: quēadmodū in illa exacerbatiōe. Q vidā em̄ audiētes exacerbauerūt: sed nō vnīuersi qui p̄fecti sunt ab egypto p Moysē. Quib⁹ aut̄ infensus est q̄draginta ānis: nō ne illi qui peccauerūt: quorū cadauera p̄strata sūt in deserto? Quib⁹ aut̄ iurauit nō introire in requiē ip̄i? nisi illi qui increduli fuerūt: & videm⁹ quia nō potuerūt introire i requiē ip̄i? pp̄t incredulitatē. Timeam⁹ ergo ne forte relicta pollicitatiōe introeūdi in requiē ei⁹: existimetur aliquis ex nobis deesse. Etem & nobis nūciatū est quēadmodū & illis: sed nō pfuit illis sermo audire nō admixtus fidei ex his q̄ audierunt. Ingrediemur em̄ in requiem qui credidimus in dominum Iesum Christum.

etā pollicitatiōe. i. p̄dicta dei p̄missiōe. Nob p̄nūciatū est. s. de re q̄e ḡna: sic illi de tp̄ali. Nō admixt⁹ fidei. qz nō crediderūt: quēadmodū dixit. s. cōtrario si introibunt.

C Fe. vj. seqnti.

Videte itaq;. Ex epla ad heb. partim. iij. capitib⁹. & qz ex psalmo paul⁹ adduxerat illō. q̄draginta ānis. p̄m⁹ sui ḡna: tñ hūc & nūc subdit. Videte fr̄es ne sit i vob cor malū. i. volūtas mala. Adhortamini vosmet ipsos. p̄sciētias v̄ras ex aminādo. Dōec hodie cognominet in greco. p donec est dñ. & hodie tētorū tps ad aduētū ch̄si p̄mo ad f̄z. tñ nō obduretis. alludit ad illō q̄s in eodē psalmo ē. Noli te obdurare corda v̄ra. In itū substantiæ. i. fidei q̄ est substantia re⁹. spe randaz. infra caput vno decimū. ideo subdit. hodie vt supra expositum est. i. tpe ḡf. In illa exacerbatiōe. de q̄ in eodē psalmo. Quidaz. nō īf oēs. s. illi q̄ volebāt reuerti in egyptū. Qui b⁹ infensus ē q̄n dicat: illis tñ q̄ audiētes s̄ba exploratoz volebāt retrocedere. Prostrata sunt. i. in penā suē rebel liōis. qñ nō introierunt in terrā a deo p̄missam. Increduli. i. q̄ dō p̄mo sen nō crediderūt. Reli

EPISTOLAE

Dominica. xxy. post Trinitatem.

Ecce dies veniunt dicit Dominus. Et suscitabo Dauid. &c. Ex ieremia propheta capite. xxiij. In quo describitur coniunctio Dei veri & hominis: cuius vera humanitas ostenditur cum dicit: Dauid germen iustum. id est propagatum ex illius semine. Regnabit rex. non de hoc mundo: sed de quo Matthæi ultimo. Data est mihi potestas in celo & in terra.

Saluabitur iuda. id est omnis qui deum confitetur [nam in da confessio interpretatur.] Iste quod interpretatur visio dei: quod potius ad ecclesiam triumphantem pertinet. Iustus noster. id est iustificans noster. quia dei propius est iustificare. Qui eduxit filios israel. quasi dicat: beneficium illum antiquum de liberatione ex egypto obliterabitur: & frequenterabitur memoria recentioris beneficii: hoc est de restitutione regni israel. de quo & in psalmo dispersiones israelis congregabis.

De terra aquilonis. i. a septentrione & ab omnibus alijs mundi partibus: quæ gentium vocatio ad omnes pertinet.

In terra. i. in ecclesia militante primum. & postea in triumphante.

¶ Feria. iij.
sequenti.

Gratias agere debemus deo semper. Ex epistola ad Thessalonicenses secunda capite primo. in quo loco reddit illos beneuoloe: cum dicit se deo gratias agere quod illorum fides crescat. Ita ut dignus

¶ Dominica vigesima quinta.
Lectio Ieremiæ prophetae
Capite. xxiij.

Ecce dies veniunt dicit Dominus, & suscitabo Dauid germen iustum, & regnabit rex & sapiens erit: & faciet iudicium & iusticiam in terra. In diebus illis saluabitur iuda: & israel habitabit confidenter.

Et hoc est nomen quod vocabunt eum Dominus iustus noster. Propter hoc ecce dies veniunt dicit Dominus: & non dicent ultra viuit Dominus: qui eduxit filios israel de terra ægypti: sed viuit Dominus qui eduxit: & adduxit seminem domus israel de terra Aquilonis: & decunctis terris, ad quas eieceram eos illuc, et habitabunt in terra sua, dicit dominus omnipotens.

¶ Feria quarta Beati Pauli ad
Thessalonicenses. ij.

Capite. f.

Fratres. Gratias agere debemus deo semper pro vobis (ita ut dignum est.) Quoniam super crescit fides vestra: & abundat charitas vniuscuiusque vestrum in inuicem. ita ut & nos ipsi in vobis gloriemur in ecclesijs Dei pro patientia vestra & fide, in omnibus persecutionibus & tribulationibus vestris: quas sustinetis in exemplum iusti iudicii dei, ut digni habeamini in regno dei: pro quo & patimini. Si tamen iustum est apud deum retribuire retributionem his qui vos tribulant: & vobis qui tribulamini requiem nobiscum: in reuelatione Domini nostri. iesu

est. subandi fieri. In vos gloriemur. idest de vobis. In ecclesijs dei: proponendo vos alijs in exemplum. In exemplum iusti iudicii Dei. idest per hoc sensibilibiter apparebit iudicium Dei esse iustum. patientiam vestram pignando. Retribuere. i. rependere malum pro malo. In reuelatione. idest quando veniet ad iudicium. in quo omnia reuelabuntur hominum opera. Cum angelis. executoribus diuini iudicii. Mantis

vindictam. i. facietis vltionem. A facie domini. i. ex sententia egredientur ex eius ore.

¶ Sec. vi. sequenti.

Christi: de cælo cum angelis virtutis eius in flamma ignis dantis vindictam his qui non nouerunt deum: & qui non obediunt euangelio Domini nostri Iesu Christi. Qui poenas dabunt in interitu æternas: a facie Dñi & gloria virtutis eius: cum venerit. glorificari in sanctis suis. & admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt Iesum Christum dominum nostrum.

¶ Feria sexta beati Petri apostoli
secunda. Capite. iij.

Charissimi. Non lateat vos quia vnus dies apud Dominum sicut mille anni: & mille anni sicut dies vnus: non tardat Dominus promissa: sicut quidam existimant: sed patienter agit propter vos. Nolens aliquos perire: sed omnes ad poenitentiam reuerti. Adueniet autem dies Domini vt fur. In quo cæli magno impetu transient. Elementa vero calore soluentur: terra autem & ea quæ in ipsa sunt opera: exurentur. Cum hæc igitur omnia dissoluenta sint: quales oportet vos esse in sanctis conuersationibus & pietatibus: expectantes & properantes in aduentum dñi Domini. Per quem cæli ardentur: & elementa ignis ardore tabescent. Nouos vero cælos: & nouam terram: & promissa ipsius expectamus: in quibus iusticia habitat. Propter quod charissimi hæc expectantes: satagite immaculati & inuiolati apud eum inueniri in pace. Et dñi nostri Iesu Christi longanimitatem salutem arbitramini.

Non lateat vos quia vnus dies. Ex petri apostoli secunda epistola capite. iij. q. in superioribus mentionem fecit de die iudicii: nunc de tempore tollit dubitationem. Sicut mille anni. scilicet apud nos: et est sumptum ex psalmo. lxxxix. Mille (inquit) anni ante oculos tuos quasi dies exterræ. Non tardat promissum. idest promissi retributionem. Quidam existimant. negantes futurum iudicium.

patienter agit. iudicium differendo. propter vos. vt iusti merendo proficiant: et mali per poenitentiam redeant. Dies domini. i. iudicii vltimi. Tit fur. i. repente.

Cæli transiunt. p. ignis cōflagrationem.

Calore. i. codi igni.

Cum igitur. ex diebus infert quod solliciti esse debemus de illa die tre

menda. Quales. quasi dicat: sollicitos et paratos. Nouos cælos. non alios: sed hos renouatos. Et c. lxxv. Ecce ego creo cælos nouos: et terram nouam. Iusticia habitat. i. habitabit. hec expectantes. suam retributionem. In pace. conscientie. Longanimitatem. i. dilationem. Arbitramini salutem. i. augmentum pignij meriti vestri reputate.

EPISTOLAE

¶ In dedicatione ecclesie.

Vidi ciuitatem sanctam Ierusalem. Ex Apocalypsi Joannis cap. xxi. Et notanda est q̄ dedicatio ecclesie celebratur in die qua quelibet dioceseos ecclesia consecrata est: celebratur quoq̄ metropolitane ecclesie consecrationis dies: et quibusdam quoq̄ sancti petri in vrbē Romana dedicatio: et comparatur ecclesia hęc militans illi Ierusalem celesti. ideo dicit Joannes. Vidi Ierusalem nouam. idest societatem sanctorū gloriosam. Sp̄sam ornata[m] dotibus. que comitantur corpora glorificata. Dei cum hominibus. per nuptias spirituales. Que prima abierunt. quia omnia q̄ sunt perpeſsi in ecclesia militante/cessabunt in triumphanti. Qui sedebat. scilicet deus trinus et vnus. Noua facio omnia. scilicet celos/terram/cum alijs elementis: atq̄ proinde electos meos.

¶ Finis.

¶ In dedicatione ecclesie.

¶ Lectio libri Apocalypsis.

Cap. xxi.

IN dieb⁹ illis. Vidi ciuitatem sanctam Ierusalem nouam descendentem de celo a deo paratam sicut sponsam ornatam viro suo: & audiui vocē magnam de throno dicentem. Ecce tabernaculum Dei cum hominibus: & habitabit cum eis: & ipsi populus eius erunt: & ipse Deus cum eis erit eorum deus. Et absterget omnē lachrymam ab oculis eorum: & mors vltra non erit neq̄ luctus: neq̄ clamor: neq̄ dolor erit vltra: quia prima abierunt. Et dixit: qui sedebat in throno. Ecce noua facio omnia.

FINIS.

ÆPISTOLÆ

SANCTORVM
PROPRIÆ IN
CIPIVN-
TVR.

C In vigilia sancti Andree.

Benedictio domini super caput iusti. Ex ecclesiastico partim. xliij. partim. xly. capitibus: sed paucis verbis immutatis: in originali est. Benedictionem omnium gentium dedit illi Dominus: et testamentum suum confirmabit super caput Jacob. et sic auctor de Jacob loquitur cui Isaac pater benedixit postermisso Esau altero filio.

**Epistolæ propriæ
sanctorum incipiuntur.**

C In vigilia sancti Andree. Lec.

tio libri sapientiæ Ecclesiastici.

Capite. xliij. & xlv.

Benedictio Domini super caput iusti. Ideo dedit illi hæreditatem: & dimisit illi partem in tribubus duodecim: & inuenit gratiam in conspectu omnis carnis.

Magnificauit eum in timore inimicorum: et in verbis suis monstrauit. Glorificauit illum in conspectu regum: & ostendit illi gloriam suam.

In fide & lenitate ipsius sanctum fecit illum: & elegit eum ex omni carne. Et dedit illi cor ad præcepta: & legem vitæ & disciplinæ: & excelsum fecit illum. Statuit ei testamentum æternum. Et circumcinxit eum zona iustitiæ: & induit eum Dominus stola gloriæ.

C In die sancti Andree.

Beati Pauli ad Romanos.

Capite. x.

Fratres. Corde enim creditur ad iusticiam: ore autem confessio fit ad salutem. Dicit enim scriptura. Omnis qui credit in illum non confundet. Non enim est distinctio Iudæi & Græci: nam idem dominus omnium: diues in omnibus qui inuocant illum. Omnis

Dedit illi hæreditatem abdicato Esau. In tribubus duodecim. hoc facit ad Andream: cui cum ceteris apostolis saluator dicit. sedebitis et vos duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Ois carnis. i. oim hoim. Magnificauit eum. hoc de Mose dicitur: quod coram pharaone mirabilia fecit illa de quo in Exodo. monstrat. i. egypti plagas. In spectu regum. i. pharaonis in egypto: aliorum deinde in deserto: et terra canaan. Gloriâ suam. i. visionem preessentiam. Exo. xx. In fide et lenitate. quia fuit fidelis erga deum: imitatus erga homines. Elegit eum. et illo duce populum ex egypto liberaret: et deinde per eum legem traderet. Excelsum fecit. hoc de Barone Mose. i. sic dicitur. ois qui dicta sunt de patriarchis Mose et Baro: ad Andream referri possunt.

C In festo sancti Andree.

Corde creditur ad iusticiam. Ex epistola ad Romanos. ca. i. Et quia paulo ante dixit. si confitearis ore tuo: et corde credideris: saluus eris: nunc infert. Corde creditur ad iusticiam. et. Scriptura. Esa. xxviii. Non est distinctio. quantum ad iusticiam: ad quam omnes

H v

tenentur. Diues in omnib⁹: vt omnes saluos esse velit. Omnis qui. *Ex Ioelē cap. 3.* Et tunc procedit gradatim per colorem qui dicitur grecis climar latinis gradatio. *Nō* crediderunt. quia fides suppone. da est christiano. *Nō* audierunt. quia fides supponit auditum. Sine predicante. quia auditus qui disciplinē sensus est [vt ait Aristoteles] doctore indiget. Nisi mittat. ab eo scilicet qui h̄z auctoritatem ⁊ potestatem: p̄t tam grande mysterium reuelare. Sicut scriptū est.

Esa. liij. Euangelizantium. i. predicantium: vni. *Esa. ias* dicit in eodem cap. Ergo fides. ex superiorib⁹ colligitur. Per verbum christi. qui hoc moribus reuelauit.

Nō audierunt. quasi dicat: non possunt excusare se. In oīm terrā. *ex psal. xviij.* q̄ de Andrea dici possunt.

In festo sanctę Barbarę virginis.

Confitebor tibi domine. *Ex ecclesiā. ca. li.* In q̄ autor operis deum laudat: agit q̄ illi gratias pro beneficijs ab illo acceptis: q̄ omnia possunt accōmōdari huic v̄gini in martyrio posite. Cōfitebor tibi. p̄ laudabo te. Protector. in malis. Adiuutor. in bonis. A perditione. quam erā subito ra sine tua gr̄a. Lingue iniquę. qui me criminabantur falso. Astartis. cum plecterer propter tuam fidem. Arugientibus. i. frementibus in me p̄paratis. Ad escā. i. carnes meas ad deuorandum. Absūra flammę. quam mihi parabāt vt exurerent. Aestuat. ab escuo. as. ex abso. luto fecit participium:

enim quicunq; inuocauerit nomen Dñi. saluus erit. Quomodo ergo inuocabunt: in quem non crediderunt? Aut quomodo credent ei. quem non audierunt? Quomodo autem audient sine p̄dicante? Quomodo vero p̄dicabunt. nisi mittantur? Sicut scriptum est. Quam speciosi pedes euangelizantium pacem: euangelizantium bona. Sed non omnes obediunt euangelio. *Esa. ias* autem dicit. Dñe quis credidit auditui nostro? ergo fides ex auditu: auditus autem per verbum christi. Sed dico. Nunquid non audierunt? Et quidem in omnem terram exiuit sonus eorum: & in fines orbis terrę verba eorum.

In festo sanctę Barbarę virginis & martyris. Ecclesię. Cap. li.

Confitebor tibi dñe rex. & colaudabo te Deum saluatōrē meum. Confitebor nomini tuo: qm̄ adiutor & protector factus es mihi: & liberaisti corpus meum a perditione: a laqueolinguę iniquę: & a labijs operantium mēdaciū.

Et in conspectu astantium factus es mihi adiutor. Et liberaisti me. secundum multitudinē misericordię noīs tui. a rugientibus p̄paratis ad escam: de manibus quærentium animam meam: & de portis tribulationum. quę circūdederunt me: a pressura flammę quę circūdedit me: & in medio ignis nō sum estuata. De altitudine ventris inferi: & a lingua coinquinata: & a verbo mendacię: a rege iniquo: & a lingua iniusta. Laudabit vsq; ad mortem anima mea dñm.

quasi ab actiuo. Tuentris inferi. i. eorum qui descendunt ad inferos. A lingua in-
iusta. repete a superioribus liberaſti me. Usq; ad mortem. i. per omnem vitam meaz.

Appropinquas erat. nisi me liberaſſes. Qui adiuuaret. s. ex hominibus. Non erat
subaudi qui adiuuaret. Memorata sum. ex actiuo fecit deponens verbum pro memini
tue misericordie. De manu angustie. pro eo quod est argentum me. in originali est de
manibus gentium.

& vita mea appropinquans erat in inferno deorsum.
Circumdederunt me vndiq; & non erat qui adiuua-
ret. Respiciens eram in adiutorium hominum: et nō
erat. Memorata sum misericordie tue domine: et
cooperationis tue quæ a seculo sunt: quoniam eruis
sustinentes te dñe: & liberas eos de manu angustie
domine deus noster.

¶ Sancti Nicolai episcopi.

¶ Lectio epistolæ beati Pauli

ad Hebræos. Ca.

p. i. v. j.

Ratres. Plures facti sunt sacer-
dotes secundum legem. Id-
circo q; morte prohiberen-
tur permanere; hic autem
eo quod maneat in æternū:
sempiternum habet sacerdo-
tium. Vnde & saluare in
perpetuum potest: accedens

per semetipsum ad Deum semper viuens ad inter-
pellandum pro nobis. Talis enim decebat: vt no-
bis esset pontifex, sanctus, innocens: & impollutus,
segregatus a peccatoribus: & excelsior cælis factus.

Qui non habet necessitatem quotidie (quemadmo-
dum sacerdotes) prius pro suis delictis hostias offer-
re; deinde pro populi. Hoc enim fecit semel: se offer-
rendo Dominus noster Iesus Christus.

¶ In festo sancti
Nicolai.

Plures facti sūt sa-
cerdotes. Ex epi-
stola ad hebræos ca. vii
In quo sacerdoti Da-
ron sacerdotio Christi
comparauit: sed illius
fuit sacerdotium tempo-
rarium: christi autē eter-
num. Ex quo infert q;
post Aaron successiue
alii sacerdotes fuerūt.
Morte permanere.
quia mortales erant.
hic autem. idest Chris-
tus post resurrectionem.
sempternum:
ad illud quod dicit psal-
mista. Tu es sacerdos
in æternum. Accedens
per semetipsum. ex eo
quod homo coniunctus
est nature diuine.

Interpellandum p nos
bis. nostram humanita-
tem patri representans.
Pontifex sanctus. ab in-
stanti conceptionis sine
peccato. Segrega-
tus a peccatoribus. quia
tunc ad contagionem:
alioqui cum peccatoribus
versabatur.

Excelsior cælis. quantū
ad naturam diuinam.
pro suis delictis. quia
sine peccato quod facie-
bat Aaron & illius suc-
cessores. pro populi.

scilicet delictis: & quia Nicolans fuit sacerdos secundum hunc ordinem: iuste de illo le-
gitur: quod de christo dictum est.

In conceptione virginis Mariæ.

Dominus possedit me. Ex li. puer. Salomonis ca. viij. In quo Salomō inducit lo-
quentem sapiētā increatā: hoc est vrbū diuinū: in q̄ r p qđ oia fecit: q̄ oia possunt de
vrgine deipara dici: illi accōmodari. Vtiaz suaz. i. opep suoz: qđ diximus p eam cūcta
opatus est. Quicq̄ faceret. i. pducere. Cōcepta. i. intra genita in mēte diuina. Erupe-
rant. s. de cauernis terre

scaturientes. Constitue-
rāt. mole sua impenden-
tes. Parturiebar. trāslla-
tio est a feminis sub tps
pariēdi psguebar. Car-
dines orbis. i. polos cir-
ca q̄s mūdus voluitur.
Aderāt: qđ oibz his creā-
dis interfui. Vallabat
abyssos. i. pfunditates
aq̄rum viallo cingebat:
ne egredierent fines su-
os. Aethera firmabat.
vñ pars illa celi firma-
mētum ē. Librabat. i.
ad libellam dirigebat. i.
al niuel. Terminū suū
i. littora p̄debat. Fun-
damēta terre. i. cētrum:
cui oia innectunt. Per
singulos dies. eternali-
ter. Ludēs. i. q̄si p ludū
r ocū fabricās oia. Cū
filijs hoīm. per partici-
pationē nā in deo est p
essentiā. Audite me.
hoīes ad se capeffendā
hortat. Ad postes ostiij.
nā postes sunt vialug q̄
claudunt r aperiuntur.
ostij vero quo ingredimur
r egredimur quasi
domos. Alia patent.

In festo sanctę
Leocadię virginis.

Qui gloriatur in dño. Ex. ij. ad Cor. epla ca. r. r. atqz oia in deū eē referēda oñdit neqz
alīudē gliaz esse petēdā. Cōmedat. i. laudat gloriādo de bōis. Cōmedat. cōmeda-
bile facit p miracula. Sustineretis. i. dissimularetis si in aliqz vobz videor inspiēs. Aemu-
lo: vos. qđ est ambiguū ad bonū r malū: ideo subdit dei emulatiōe. Despōdi vos. i. quo
tpe nuptias vras cū christo p fidem r baptisimū cōciliam. Exhibere. i. exhibendū chřo.
Virginē castā. i. vos q̄si vrginē integrā r vrbūtibz ornata: hoc facit ad festum huius
virginis.

In conceptione beatę Marię.

Prouerbiorum. Cap. viij.

Dominus possedit me in initio viarū suarū an-
teq̄ qđ faceret a principio. Ab eterno ordina-
tasum. & ex antiquis ante q̄ terra fieret. Nōdum erant
abyssi: & ego iā cōcepta erā. Necdū fontes aquarum
eruperāt: necdum mōtes graui mole cōstiterāt. Ante
oēs collesego parturiebar. Adhuc terrā nō fecerat &
flumina: & cardines orbis terrę. Qñ pparabat cæ-
los aderāt: qñ certa lege & gyro vallabat abyssos: qñ
æthera firmabat fursum. & librabat fōtes aquarum.
Qñ circūdabat mari terminū suū: & legē ponebat
aq̄s: ne trāsiret fines suos. Qñ appēdebat fundamēta
terrę: cū eo erā cūcta cōponēs. Et delectabar p singulos
dies. Ludēs corā eo oī tpe. et ludēs in orbe terrarū: &
delicię meę esse cum filijs hoīm. Nūc ergo filiij audite
me. Bñ qui custodiūt vias meas. Audite disciplinā &
estote sapiētes: & nolite abijcere eā. Beatus hō qui aus-
dit me: & qui vigilat ad fores meas quotidie: & ob-
seruat ad postes ostij mei. Qui me inuenerit: inueniet
vitam: & hauriet salutem a dño.

Leocadię vrgis. Bñ Pauli ad Cor. ij. Ca. x.

Frēs. Qui gloriatur in dño gloriatur. Non em̄ qui seipm
cōmedat: ille pbat9 est: sed quē de9 cōmedat. Vri-
nam sustineretis modicū quid inspiētię meę: sed &
supporate me. Aemulor em̄ vos dei emulatiōe. De-
spōdi em̄ vos vni viro: vrginē castā exhibere chřo.

In festo sanctę Eulalie virginis.

Sapientia vincit maliciam. Ex libro Sapientie. ca. viij. sed premititur ex fine capituli septimi clausula paucis huius immutatis. nam p eo qđ est in originali sapientiam non vincit malicia: concinnator inuertit huius dices: sapientia vincit maliciam. Attingit fortiter. acrimonia sua omnia penetrando. Suauiter. i. cum modestia: et moderatione.

Eulalie vgis. Lectio libri Sapientie. Cap. viij. Sapientia vincit maliciam. Attingit ergo a fine vsq; ad finem fortiter: & disponit oia suauiter. Hanc amari & exquui a iuuetute mea. Et qđui in spōsa mihi eā assumere. & amator factus sum formę illius. Generositate illius glorificat: cōtubernium huius dei. sed & dñs oim dilexit illam. Doctrinę eam est disciplinę dei.

Ecce sacerdos magnus. Ecclesiasticus. Cap. xliij. & xlv. Ecce sacerdos magnus. q in diebus suis placuit deo. & inuēus est iustus: & in tpe iracundię factus est reconciliatio. Nō est inuēus filius illi q cōseruaret legem ex tēst. Ideo iure iurādo fecit illi. dñs crescere in plebe suā. Bñonē oim gentiū dedit illi: & testamētū suū cōfirmabit sup caput ei. Cognouit eū in bñonibus suis. cōseruauit illi miam suā: & inuenit grām coram oculis dñi. Magnificauit illū in cōspectu regū: & dedit illi coronā glorie. Statuit illi testamētū sempiternū: & dedit illi sacerdotiū magnū: & beatificauit illū in glia. Fungit sacerdotio. & hīc laudē in noīe ipsius: & offerre illi incensum dignū in odorē suauitatis.

C Lucie vgis. Ecclesiasticus. Cap. l. Confitebor tibi dñe rex: & collaudabo te salutarem meum. &c. vi supra. Cōmemoratio annūciatiōis bñę Marię vgis. Esaię pphetę. Cap. viij.

In diebus illis. Loquutus est dñs ad Achaz. dices. Pete tibi signū a dño. &c. vi supra.

gitur in sensu literali. Omnium gentium: q oēs bñdicēt illum. Sup caput eius. in originali sup caput iacob. Testamētū. i. pactū qđ pepigit cū Abrahā. Magnificauit illū. hoc tā de Moīse loquitur autor Ecclesiasticus: hęc oia in supioribus exposita sunt.

In festo sanctę Lucie virginis.

Confitebor tibi dñe rex. & collaudabo te. &c. In festo Barbare vginis tā exposita est hęc epistola.

In annūciatiōe bñę Marię vginis.

Loquutus est dñs ad Achaz. In festo. iij. post dominicā tertiā aduentus: hęc prophetia exposita est.

hanc amari. huius autem siue is sit Salomon: siue philon. & pnt esse huius virginis huius mutatis mutandis. Generositate. ordo est sententiarum: homo huius contubernium dei. i. familiaritatem. Glorificat. i. laudat. Generositate illius. i. sapientie. Dilexit illā. quia facit deo amabilem.

In festo Damiani pape.

Ecce sacerdos magnus. Ex libro ecclesiastici. ca. xliij. & xlv. sed clausula prima aliunde siue a cōcinnatore adiecta: qm sub his huius nō est in tota scriptura sacra. Sacerdos magnus. i. pontifex siue papa: vt fuit Damianus. Reconciliatio. qz deū iratū nobis conciliavit: aut fuit irenarcha. i. pacificator inter iratos. Iure iurādo. ad illud videt alludere: qđ est in psal. lix. Iurauit dñs: tu es sacerdos. &c. Bñdictionē omnium gentium. hoc de isaac legitur sup caput eius. in originali

EPISTOLAE

¶ In festo sancti Dominici abbatis.

Iustus cor suum tradidit. Ex ecclesiastici cap. xxxix. ubi legitur non iustus sed sapiens. Diluculo. id est iam inde ab adolescentia. Deprecabitur. pro sapientie acquisitione. pro delictis. id est delictorum venia. Si voluerit. immo vult. quod peritio est iusta. Et ipse recipiens. spiritum sapientie. Mittet eloquia docens ignorantes. Confitebitur domino. ad ipsum quicquid boni est referendo.

Et ipse. scilicet dominus.

Consiliabitur. scilicet obscura clarius sibi reuelando.

Ipse. scilicet sapiens a deo illuminatus. Doctrinæ suæ. ubi a domino reuelatæ.

Multi. non dicit omnes quia sapientia plerisque est odiosa. Non delebitur. quia veritas in eternum manet. Non recedet. inter homines in hoc seculo durabit: et apud deum in altero seculo per misericordiam acceptis.

¶ In festo sancti Thomæ apostoli.

¶ An non estis hos-

Ispites. Ex epistola pauli ad Ephesios capite secundo in supior parte apostolus egit de vocatione gentium nunc ex eo infert.

Ergo non estis hospites. id est extranei: sed in numerum sanctorum recepti. Domestici dei. id est familiares. Super edificari. id est fundamendo ecclesie impositi. Angulari lapide. de illo intelligit qui in edificatione templo Salomonis cum non conveniret in

alijs locis: tandem ad duos parietes connectendos mirum in modum congruit. per quod significabatur christus qui fecit utraque unum. id est iudeos et gentiles. de hoc lapide legitur in psalmo. cxvij. Lapidem quem reprobaverunt edificantes. hic factus est in caput anguli. Constructa. sex iudeis. Coedificamini. cum alijs fidelibus.

¶ In festo sancti isidori.

¶ Dñici abbatis & confessoris.

Lectio libri sapientiæ. Ecclesiast.

Capite. xxxix.

Iustus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo ad dominum. qui fecit illum: & in conspectu altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione: & pro delictis suis deprecabitur. Si enim dominus magnus voluerit: spiritus intelligencie replebit illum: & ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientie sue: & in oratione confitebitur domino. & ipse diligit consilium eius & disciplinam: & in absconditis suis consiliabitur. Et ipse palam faciet disciplinam doctrinae sue: & in lege testamenti domini glorificabitur. Collaudabunt multi sapientiam eius: & usque in seculum non delebitur. Non recedet memoria eius: & nomen eius requiretur a generatione in generationem.

¶ Thomæ apostoli. Lectio beati Pauli ad Ephesios.

Capite. ij.

Fratres. iam non estis hospites & advenæ. sed estis ciues sanctorum: & domestici dei. Super edificati super fundamentum apostolorum: & prophetarum. ipso summo angulari lapide christo iesu: in quo omnis edificatio constructa crescit in templum sanctum in domino. In quo & vos coedificamini in habitaculum dei in spiritu sancto.

¶ Sancti isidori. Lectio libri sapientiæ

Capite. vij.

Optauit & datus est mihi sensus. Ex libro sapien. ca. vij. In quo posteaq; autor ostēdit qd̄ habuit p̄ naturā sic infert qd̄ habuit ex sapiētia sibi diuinitus infusa. dicitur igitur. propt̄ qd̄ optauit. s. donū sapiētie. Sēsus. i. vt bñ de oī re sentire. Regnis et sedib⁹. s. regalib⁹. Diuitias. lapidē p̄ciosum aurū. argētū. q̄ oīa fortunę bona sunt: neq; animi bonis cōparāda. Sup̄ salutē & speciē. i. pulchritudinē: q̄ sunt naturę bona: neq; cōparāda sapiētie. Pro

Optauit & datus est mihi sensus. & inuocauit: & venit in me spūs sapiētie: et p̄posui illā regnis et sedib⁹: et diuitias nihil esse dixi in cōparatiōe illius. Nec cōparauit illi oēm lapidē p̄ciosum: qm̄ oē aurū in cōparatiōe illi⁹ arena ē exigua. et tanq̄ lutū estimabit argētū in cōspectu illi⁹. Sup̄ salutē et speciē dilexi illā. et p̄posui p̄ luce hīe illā: qm̄ inextinguibile est lumē illi⁹. Venerūt autē mihi oīa bona pariter cū illa. et innumerabilis honestas p̄ man⁹ illi⁹. et letatus sum in oībus: qm̄ antecedebat me ista sapiētia: et ignorabam: qm̄ oīm honorū mī est. Quā sine fictione didici: & sine inuidia cōico. et honestatē illius nō abscondo.

C Stephani p̄thomartyris. Lectio

Actuum ap̄torum. Ca. vi.

In dieb⁹ illis Stephan⁹ plenus gr̄a et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in pp̄lo. Surrexerūt autē qdā de synagoga. q̄ appellabat̄ Libertinorum et Cyrenēsītū et Alexandrinorū: et eorū q̄ erāt a Cilicia & Asia dīsp̄tantes cū Stephano: et nō poterāt resistere sapiētie et sp̄ui. q̄ loq̄bat̄. Audiētes autē hec: dissecabātur cordib⁹ suis: et stridebāt dētib⁹ in eū. Cū autē eēt Stephanus plenus sp̄u sc̄to: intēdēs in cælū: vidit gl̄iā Dei et iesum stāte a dextris: et ait. Ecce video cēlos ap̄tos: et filiū hoīs stāte a dextris & trutis dei. Exclamātes voce magna cōtinuerūt aures suas: et impetum fecerunt ynanimiter in eū. et eijciētes eū extra ciuitatē: lapidabāt. Et testes deposuerūt vestimēta sua sec⁹ pedes adolestētis. q̄ vocabat̄ Saul⁹: et lapidabāt Stephanū inuocāte: et dicēte. Dñe iesu accipe sp̄m meū. Positis autē genibus clamauit voce magnā: dicēs. Dñe ne statuas illis hoc p̄ccm̄. et cū hoc dixisset: obdormiuit in dño.

ostantē. Dissecabāt. i. rūpebāt nimia ira. Voce magna. ne v̄ba Stephani audirentur. Cōtinuerūt aures. ne talia audirēt. Testes. q̄ lapidabāt illū. Qui vocabat̄ Saul⁹. & postea cognominat⁹ est Paul⁹. & ex p̄secutore factus est apostolus.

luce. q̄ sic dirigit in spiritualibus sicut lux in corp̄alib⁹. Inextinguibile. i. gēna & incorruptibilis est sapiētia: q̄ est de reb⁹ diuinis. Innumerabilis honestas. i. nimis honor: q̄ ē virtutū p̄miū qd̄ sequitur illā: q̄ vmbra corp⁹ sequitur.

Letat⁹ su⁹. Ordo ē. qm̄ ista sapiētia antecedebat me: ideo letat⁹ su⁹.

Ignorabā. s. anteaq; ipsas habere. Sine fictione. i. via recta qz qd̄ optimo doctore.

C In festo Stephani p̄thomartyris.

Stephan⁹ plenus gr̄a. Ex actibus ap̄tor. cap. vi. & vij. vbi Lucas p̄seq̄t h̄storiam d̄ b̄o primo ch̄ri teste.

prodigia. i. miracula p̄tra naturā. Libertinorum. glossa dicit a regio ne hos fuisse dictos. qd̄ si ita est ab Eleuthero poli vbe iudgē dictos esse op̄z: q̄ interpretat̄ ciuitas liberorū. Cyrenēsītum a cyrenis vbe Aphrice nobili. Asia. s. p̄predicta. Qui loq̄bat̄. subaudi in eo. Audiētes hec. Ex cap. vij. qd̄ posteaq; audierūt Stephanū lōga ofone perorantē.

EPISTOLAE

¶ In festo iohannis euangelistę.

Benedictus deus & pater. Ex epistola ad Ephesios cap. primo. In quo illos ad gratiarum actionē inducit ex bñficijs quę a deo acceperunt. Deus & pater duas exprimit psonas. & tertiā cum dicitur qui bñdixit nos nam bñdictio spūs sancti donum est. In christo. i. p. christum: quę p illum qđ p mediatorē proueniunt nobis dona. Elegit

nos in ipso. i. in filio: qđ est pñs sapiētię: quā nos elegit. Ante mūdi constitutionem. i. ab æterno: cuius effectus facta est hoc tēpore.

In conspectu eius. nā in conspectu hominum possuit videri tales et nō esse: cuiusmodi sunt hypocritę. In charitate. sine qua nullus est meritum. Per iesum christum. cuius fratres nos sumus p adoptionem in ipsum patrē reuelati. Voluntatis suę. a qua depēdet electio & p̄destinatio. Statificauit nos. i. gratos sibi fecit. In filio. i. per filium suum.

Redemptionē & remissionē peccatorum. & hoc p eius passionem.

¶ Ad missam maiorem.

Qui timet deum faciet bona. Ex ecclesiastico cap. xv.

In quo ponitur acquisitię sapiētię fructus: & primo quibus conceditur: hoc est deum timētibus. Continēs iusticię. i. iusticiā tenēs.

Apprehēdet illā. scz sapiētiā. Obuiabit. i. inueniet illam sibi se offerētem. honorificata: & ipsa honesta & honestos faciens. A virginitate. i. tanquā sponsa sponsum. Panē vitę. de quo saluatō non in solo pane viuit homo. In illo. scz deo firmiter inherendo. Continēbit illum. scz ne cadat. Os eius. ad docēdum pplm. Stola glorię. veste sacerdotali apud Romanos stola vestis erat matronarum insigne castitatis. Cetera patēt.

¶ In natali sancti iohannis euangelistę.

Lectio epistolę beati Pauli apostoli ad

Ephesios. Capite. I.

Fratres. Benedictus deus & pater dñi nostri iesu christi: qui benedixit nos in omni benedictione spūali, in celestibus, in Christo: sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionē, vt essemus sancti & immaculati in conspectu eius in charitate. Qui p̄destinauit nos in adoptionem filiorum per iesum christū in ipsum secundum propositum voluntatis suę in laudem glorię & gratię suę: in qua gratificauit nos in dilecto filio suo: in qđ habem⁹ redēptionē: p sanguinem eius, remissionem peccatorum secundum diuitias grę eius: quę superabundat in nobis. Per iesum Christum dñm nostrum.

¶ Ad missam maiorem. Ecclesiast.

Cap. xv.

Qui timet deum faciet bona: & qui continēs est iusticię apprehendet illam: obuiabit illi qđ si mater honorificata. Cibabit illum panē vitę & intellectus: & aqua sapiētię salutaris potabit illum. & firmabitur in illo: & non flectetur, & cōtinebit illum: & non confunderetur: & exaltabit illum apud proximos suos. Et in medio ecclesię aperiet os eius, & implebit eum dñs spūs sapiētię & intellectus: & stolam glorię induet eum. Et nomine æterno hereditabit illum dñs deus noster.

honorificata: & ipsa honesta & honestos faciens. A virginitate. i. tanquā sponsa sponsum. Panē vitę. de quo saluatō non in solo pane viuit homo. In illo. scz deo firmiter inherendo. Continēbit illum. scz ne cadat. Os eius. ad docēdum pplm. Stola glorię. veste sacerdotali apud Romanos stola vestis erat matronarum insigne castitatis. Cetera patēt.

¶ In festo sanctorū innocētiū.

In diebus

In festo sanctorum innocentium.

Vidi supra montem sion. Ex apocalypsi iohannis ca. xiiij. In quo destruitur quo pacto iohannes vidit agnū. i. chr̄m sup̄atum multitudinem sc̄tōr. Mōtem sion p̄ quē intelligit ecclesia triumphās. Centum quadraginta q̄tuor. hoc est ex qualibet tribu duodecim millia. Nōmē eius. agni. Et p̄ris eius. s. dei p̄ris. et ex p̄sequenti sp̄s sancti

Sanctorum Innocentium. Lectio Apocalypsis b̄ti iohannis apli. Cap. xiiij.

In diebus illis. Vidi supra montem sion agnū stantem: & cum eo centum quadraginta q̄tuor millia habentes nōmē eius, & nomen p̄ris eius scriptum in frontibus suis, & audiui vocem de cēlo tanq̄ vox cē aquarum multarum: & tanq̄ vocem tonitruī magni. & vocem, quam audiui sicut cytharædorum cytharizantium in cytharis suis, & cantabant q̄si canticum nouum ante sedē: et ante q̄tuor aīalia & seniores, & nemo poterat dicere canticum: nisi illa cētum q̄draginta q̄tuor millia: qui empti sunt de terra. Hi sūt, qui cum mulieribus nō sunt coīquinati: & gines em sunt. Hi sequunt agnum quocunq̄ ierit. Hi empti sūt ex oībus primitiæ deo & agno: & in ore ipsorū non est inuentum mendacium. Sine macula em sunt ante thrōnum dei.

Thomæ archiepiscopi. Lectio lib. Sapientie. Cap. iij.

Iustus si morte p̄occupatus fuerit: in refrigerio erit. Senectus em venerabilis est non diuturna: neq̄ numero annorum computata. Cani sunt autem sensus hoīs: & ætas senectutis vita immaculata. Placens deo: factus dilectus: & viuens inter peccatores translatus est. Raptus est ne malicia mutaret intellectū illius: aut si t̄tio deciperet animam illius. Consummatus in breui: expleuit tempora multa. Placita em deo erat animā illius. Propter hoc properauit educere illū de medio iniquitatum, qm̄ gr̄a dei & misericordia est in sanctos illius: & respectus in electos illius.

mihi ad requiē: ut dixit. Malicia. i. tormenta & aduersitates q̄ cogunt hoīes aliquē degenerate. Fictio. i. simulatio putās esse boni: p̄ est malū. In breui. subaudi tpe. Tpa multa. i. opa multorū temporū. De medio iniquitatum. in quas vinēdo poterat incidere. Gratia dei in p̄senti vita & futura.

Citharædoz. i. vocū nō p̄fusaz. s. certa harmonia p̄sonatū. Canticū nouū. q̄si ex nouo testamēto cōcinnatū. Ante sedē. i. maiestatis dei.

Quattuor aīalia & seniores. de q̄b̄ supradictū est. Empti sunt de terra. s. de sāguie chr̄i & suo. Virgines. nō solū integritate corporis: s. et iā p̄tinētes & cōiuges hoc noīe censentur. Primitiæ deo. i. primi q̄ p̄ nōmē dei & chr̄i sancti sūt fuderunt: atq̄ ideo gratiores.

In festo Thomæ archiepiscopi Cantuariensis.

Iustus si morte p̄occupatus. Ex lib. sapientie ca. iij. In quo ponit p̄eminētia iustorū q̄ morte immatura sunt rapti. p̄occupatus. anteq̄ ad senectutem pueniat. In refrigerio. i. in quiete a p̄sentibus malis. Senectus. q̄si dicat: satis diu vixit: i. pie sancteq̄ vixit. Sensus hoīs. i. sapientia illius. Vita immaculata. siue illa sit brevis siue lōga. Placēs dō. vñ subdit placita erat dō aīa illi.

Trāslatus. i. s. misis

EPISTOLAE

¶ In translatiōe beati iacobi apostoli.

Benedictiō dñi sup caput iusti. Exposita est supra in vigilia bñi Andree apłi.

¶ Siluestri pape.

Plures facti sūt sacerdotes. Exposita est supra in festo beati Nicolai ep̃i.

¶ Hilari ep̃i.

Optauit datus est om̃i sensus. Exposita ē supra in festo sancti isidori ep̃i.

¶ Mauri abbatis.

Beatus vir q̃i sapiētia. Ex ecclesiasti. ca. xliij. et. xlv. In q̃ agit de virtutū exercitatione in ordine ad deū. In sapiētia. q̃ est reordinatio r̃p̃t̃platio. Meditabit̃. i. exercebit se. In sensu. i. sensate. Circūspeciōe dei. i. q̃d deus oīa circūspicit. Cibauit illū. hoc interpositis multis ṽb̃ inserti ca. xv. s̃z iā expositū ē in festo sancti iohannis apłi ad m̃l̃sam maiorem.

¶ Marcelli pape.

Ecce sacerdos magnus. Que exposita est supra in festo damiani pape.

¶ Antonij abbatis

Dilectio et hoib̃. Ex ecclesi. ca. xlv. et loq̃t de laudib̃. Mōstrat p̃t̃ accommodari dño Antonio. In bñone. i. in omni bono. In gloria. i. videndo diuinitatē essentia. glificauit illuz. hec iam exposita sunt in vigilia sancti Andree.

¶ Translatio sancti iacobi. Ecclesi.

Cap. xliij. & xlv.

Benedictio dñi sup caput iusti. Ideo dedit illi hāreditatē: et dimisit ei partē in tribub̃ duodecim. & inuenit grām. &c. vt supra.

¶ Siluestri papae. beati Pauli ad Hebræos. Cap. xij.

Fratres. Plures facti sunt sacerdotes scđm legem. Idcirco q̃ morte phibent pmanere. Iesus autē eo q̃ maneat. &c. vt supra.

¶ Hilari ep̃i et doctoris. Lctō libri Sapientiae. Cap. vñ.

Optauit. & datus est mihi sensus: et inuocaui: & venit in me spūs sapientiē. &c. vt supra.

¶ Mauri abbatis. Ecclesiasti. Cap. xliij. et. xv.

Reatus vir q̃ in sapiētia morabit̃. et qui in iusticia meditabit̃: et in sensu cogitabit circūspeciōe dei. Cibauit illū pane vitę et intellectu. et aq̃ sapiētię. salutaris potauit illū: et firmabit in illo: et nō flectet: et cōtinebit illum et nō cōfundet: et exaltabit illum apđ p̃ximos suos. et noie eterno hereditabit illum dñs deus noster.

¶ Marcelli papae et martyris. Ecclesiasti. Cap. xliij.

Ecce sacerdos magnus. q̃ in dieb̃ suis placuit deo. & inuētus est iustus. &c. vt supra.

¶ Antonij abbatis. Ecclesi. Cap. xlv.

Dilectus deo & hominibus: cuius memoria in benedictione est. Similem fecit illum in gloria scđm: et magnificauit eum in timore inimicorū: et in ṽbis suis monstra placauit. Glificauit eum in conspectu regū: et iussit illi stare corā pp̃o suo: et ostendit illi grām suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum: et elegit eum ex omni carne. Audiuit em̃ vocem ipsius: et induxit illum in nubē: et dedit illi cor ad p̃cepta: et legem vitę et disciplinę.

C In festo pascę virginis & martyris.

Sapientia vincit maliciam. Hec iam exposita e supra in vigilia Eulalie virginis & martyris.

C Fabiani & Sebastiani martyrum.

Sancti p fidē vicerūt regna. Ex ecclī. ca. xl. in supiori parte enumeravit cōplures viros ex iudicib⁹ / regib⁹ / & pphēt. nūc infert. Qui p hac. qđ est op⁹ fortitudinis.

C Priscę & ginis. et martyris. Lectio
libri Sapientię. Cap. viij.

Sapientia vincit maliciā. Attingit ergo a fine vsq; ad finē fortiter. &c. vt supra.

C Fabiani et Sebastiani martyrum.

Lectio epistolę beati Pauli ad

Hebręos. Capite. xj.

Fratres. Sancti per fidē vicerunt regna: opati sunt iusticiā: adepti sunt repromissiōes. Obturauerūt ora leonum: extinxerunt in petum ignis: effugauerūt aciē gladij. Cōualuerunt de infirmitate: fortes facti sūt in bello: castra verterunt exterorum: acceperunt mulieres de resurrectionē mortuos suos. Alij autē discenti sunt: nō suscipiētes redēptionē: vt meliorē inuenirēt resurrectionē. Alij p ludibria & vbera experti: insup & vtnelā et carceres. Lapidati sunt: secti sunt: tētati sūt: in occisiōe gladij mortui sunt: circuiērūt in melotis, et in pellib⁹ caprinis. Egentes. āgustiatj. afflicti. quibus dignus nō erat mund⁹. In solitudinib⁹ errātes: et in mōtib⁹. et in speluncis: et in cauernis terre. Et hi oēs testimonio fidei pbatij ucti sunt. In chřo iesu dño nřo.

C Agnetis & ginis & marty. Beati Pauli ad Cor. h.

Cap. x.

Fratres. Qui glīat in dño glīet. Non em̄. q seipm cōmendat. ille pbat⁹ est. sed quē de⁹ cōmēdat. Vtinā sustineretis modicum quid insipientię ineq; sed & supportate me. Aemulor em̄ vos Dei æmulationē. Respondi em̄ vos vni viro & ginem castam exhibere christo.

aliūde glīa eē petēdā. Cōmēdat. i. laudat glīado de bōis. Cōmēdat. cōmēdabilē factū p miracula. Si inueneret. i. dissimulareret: si in aliq vob video: insipiēs. Aemulor vos. qz est ābiguū ad bonū & malū. ideo subdit dī emulationē. Respondi vos. s. q̄ tpe ad nuptias vřas cū chřo p fidē & baptisimū pccitauit. Exhibere. i. exhibēdū chřo. Virginē castā. vos qñ & ginē integrā & p̄runtibus ornātā. & hoc facit ad festū huius virginis.

Iusticiā cui reliq oēs

virtutes cōcrep̄ sunt.

Repromissiōes. s. factas

p̄iarchis. Ora leonū.

qđ de Daniele. scribit

Danielis. vi. Impetū

ignis. vt in trib⁹ pueris

Danielis. ij. Acie gla

dij. qđ s̄pe fecerāt du

ces / iudices. & reges

isrl & iud a. De isirmitate. vt i Ezechia rege.

Esa. xxxviij. Castra ex

teroz. i. alienigenaz. vt

iosue & dauid. Mortuo

os suos. vt mulier sarez

ptana p orōnē helie. et

Sunamitis p helisei.

Ditcti sūt. in tōmētis

positi. Redēptionē. i. a

p̄na. Resurrectionē.

in futura glīa. Lapi

di sunt. vt Naboth. ij.

Regū. xxi. Secti sunt.

vt Esaia. ppheta serra

ligna. Tētati sunt. ad

idolatriā. In melor. i.

v estibus ex pelle ouīū.

aut forte meliū. Non

erat mundus. quē odio

habebāt & fugiebant.

Cetera parent.

C Agnetis & ginis

martyris.

Qui glīat in dño:

Ex. ij. ad Cor. cpi.

ca. x. & xj. atq; oia in dū

esse referēda oñd r̄necq;

EPISTOLAE

¶ In festo sancti timentij.

Memor esto dñm nr̃m. Ex epl̃a. ij. ad Timo. cap. partim. ij. partim. iij. Impulmis
uraq; gl̃ia celest̃i p̃dicatoz. b̃ p̃mittit p̃ ch̃m resurgētē: q̃ est causa n̄re resurrectio
nis. Euāgelij meū. i. qđ ego p̃dicauī vob̃. Ad vincula. i. carcerē in q̃ nūc sum. Male
opans. i. nocēz criminosus. Nō est alligatū. qz etiā in carcere docebat. Propter ele
ctos. i. electoz salutē.

Fidelis fuus. i. ver̃ est.

Tu aut̃. Timotheum
hortat: vt firmiter p̃stet
in euāgelij ṽitate.

Meā doctrinā. i. intellis
sēdo. Institutionē. i.
mores quos institui.
Propositū. de fidei p̃di
catōe. Fidē. i. articulo
rū. Lōganimitatē. i. p̃
mij sp̃ez. Dilectionē. i.
dei z p̃rmi. Patiētīā.
in aduersis z p̃secutiōi
b̃ tollerādis. Añhio
chię. q̃ est p̃sidię ciui
tas. nā alia est ad orietē
q̃ magna cognominat̃.
Iconio z Listris. de q̃
bus in actibz apl̃az ca
pite. xiiij.

¶ In festo illelonsi
archiep̃i.

Optauit: z datus est
mihi sensus. It̃ ex
posita est. vt supra in se
cto sc̃i isidori.

¶ In festo Balbige
z triū pueror̃.

In manu aīę in manu
dei sunt. Ex libro
sapiē. ca. iij. In q̃ osten
dit qđ mors iustoz: z si
vulgo putat̃ ignominio
sā: ap̃ deū est gl̃iosa.

In manu dei. in cui⁹ man⁹ cōmēdam⁹ sp̃m nr̃z. Tormētū malicię. in originali tormētū ē
mori. hoc ē p̃p̃e quā mali patiēt̃ ap̃ inferos. Mou. i. aīaz cū coipe illoz extingui.
Exit illoz. i. morē esse m̃ferā. Ab timere iusto. i. a via recta: nihī illis p̃ficere abiecit
in interitū op̃mōe illoz. Ilt̃ aut̃. q̃ sic putant̃ exterminati. In pace. i. in rege z gl̃ia.
In paucis. qz nō sunt m̃lta hui⁹ vitę mala illoz bonoz q̃ expectāt cōparatiōe. T̃tauit
eos. i. experiri voluit an essent ipso digni. Aurū in fornace: qđ ita purius euadit: ho
locaust. cui⁹ odor ad deū erigit̃. In tpe. qm̃ resurgēt z fulgebūt natiōes cū apl̃is vt sal
uator dicit.

¶ In quēstione sancti pauli.

Vincētij mar. Pauli ad Timo. ij. Ca. ij. &. iij.
Harillime. Memore esto dñm nr̃m iesum ch̃m
resurrexisse a mortuis ex semine David sc̃dm
euāgelium meū: in q̃ laboro vsq; ad vincula q̃si male
opans. Sed verbū dei nō est alligatum. Ideo oīa susti
neo p̃p̃ electos. vt & ipsi salutē cōsequēt̃: q̃ est in ch̃o
iesu cū gl̃ia celest̃i. Tu aut̃ assecutus es meā doctrinā,
institutionē. p̃positū. fidē. lōganimitatē. dilectionē. pa
tientīā. p̃secutiōes. passiōes q̃lia mihi facta sunt Antio
chię. Iconij. Listris. Quales p̃secutiones sustinui. & ex
oībus eripuit me dñs. & oēs qui volunt pie viuere in
ch̃o iesu p̃secutionem patientur.

¶ Illelonsi archiep̃i. Lcō li. sapiē. Ca. vij.

Optauit & datus est mihi sensus. Et inuocaui. et ve
nit in me sp̃s sapiētię. &c. vt supra.

¶ Balbige z triū pueror̃. Lcō li. sapiē. Ca. iij.

Iustoz aīę in māu dei sunt. et nō t̃get illos tormē
tū malicię. Vili sūt oculis inspiciētū mori. et estimas
ta ē afflictio exit⁹ illorū. Et abstinere iusto abierūt in
exterminitū. et qđ a nobis iter exterminij: illi aut̃ sunt
in pace. Et si corā hoib⁹ tormēta passi sunt: spes illorū
imortalitate plena ē. In paucis vexati: in m̃ltis bñ dis
ponēt̃. Q̃ m̃ de⁹ rēptauit eos: et inuenit illos dignos se.
Tāq; ausi fornace p̃bauit illos: et q̃si holocausti hostiā
accepit eos: et in tpe erit respect⁹ illorū. Fulgebūt iusti:
et tāq; sc̃itille i ardineto discurrēt. Iudicabūt natiōes:
et dñabunt p̃p̃lis: et regnabit dñs illorū in p̃petuū.

In cōuersione. s. Pauli. Actuum, Cap. ix.

IN dieb⁹ illis Saul adhuc spirās minarū & cædis in discipulos dñi: accessit ad principē sacerdotū: & petijt ab eo ep̄las in Damascū ad synagogas: vt si q̄s inuenisset hui⁹ vię viros ac mulieres viſtos pduceret in ierusalē. Et cum iter faceret: cōtingit vt appropinq̄ret Damasco, et subito circūfulsit eū lux de celo: et cadēs in terrā audiuit vocē dicētē sibi. Saule, saule, qd me psequeris? Qui dixit. Quis es dñe? et ille. Ego sum ies⁹, quē tu psequeris. Durū est tibi cōtra stimulū calcitrare. Et tremēs ac stupēs: dixit. Dñe qd me vis facere? Et dñs ad eum. Surge et ingredere ciuitatē: et ibi diceſ tibi qd te oporteat facere. Viri autē illi, q comitabāt cū eo strabāt stupefacti: audiētes quidē vocē: neminē autē vidētes. Surrexit autē Saul⁹ de terra, aptiſq; oculis nihil videbat. Ad man⁹ autē illū trahētes: introduxērūt Damascū. Et erat ibi trib⁹ dieb⁹ nō vidēs: et nō māducauit: neq; bibit. Erat autē qdā discipulus Damasci noīe Ananias. & dixit ad illū in visu dñs, Ananias. Ad ille ait. Ecce ego dñe: et dñs ad illū. Surge et vade ī vicū q vocat rect⁹: et q̄re in domū iude Sauli noīe Tarsensem. Ecce em̄ orat, et vidit virū Ananiā noīe introeuntē: & iponētē sibi man⁹: vt visum recipiat. Rñdit autem Ananias. Dñe audiui a mltis de viro hoc: q̄ta mala sc̄tis tuis fecerit in ierlm, et hic hēreptatē a principib⁹ sacerdotum alligādi oēs, q̄ iuocāt nomē tuū. Dixit autē ad eū dñs. Vade, qm̄ vas electiōis est mihi iste: vt portet nomen meū corā gētib⁹ et regib⁹ et filiis isrl. Ego em̄ ostēdā illi q̄ta oporteat eū p noīe meo pati, et abijt Ananias et itroiuīt ī domū: et iponēs ei manū dixit. Saule frater: dñs misit me iesus: q̄ apparuit tibi ī via q̄ veniebas: vt videas et implearis spū sctō. Et cōfestim ceciderunt ab oculis ei⁹ tāq; squāmē: et visum recepit. Et surgēs baptizatus est. et cum accepisset cibum, cōfortatus est. Fuit autē cum discipulis, q̄ erāt Damasci p dies aliq̄t. et cōtinuo ingressus in synagogas: p̄dicabat iesum: qm̄ hic est filius dei: stupebāt autē oēs, q̄ eum audiebāt: et dicebāt. Nōne hic est qui expugnabat in ierlm eos, qui in vocabāt nomē istud: et huc ad hoc venit: vt vincos

Saul adhuc spirās. Ex actib⁹ ap̄torum ca. ix. In q̄ agit de puer siōe pauli ex p̄secutore in ch̄i aplm. Spirās minarū. i. minas. Et egdis. i. cedē. 7 ē instructio gr̄ca in h̄mōi h̄bis cuz grō. Accessit. nō puocat: s. vltro. Ep̄las. ex q̄z auctoritate posset q̄stionē exercere. In damascū. Syrg. ciuitas nobilē. hui⁹ vig. i. doct̄rines ch̄iane. Saule Saule. in gr̄co. Saul saul. q̄ noīe fuit hebreorū rex p̄m⁹. s. postea formatiōe latina factus est saul: deinde paulus. Quē psequis. s. in mēbris meis. Cōtra stimulū. Ex puerbio dictum est: etiā ap̄s Terētū celebratū p̄ra stimulū calces. Comitabāt cū eo. Ego dicere comitabāt eū. Trahētes. s. q̄ euz comitabāt. Noīe Ananias. q̄ ex iudeo factus erat ch̄ian⁹. s. q̄ Actū xxi. In visu. in sōno. Rect⁹. qz sunt 7 vici in vrbib⁹ obliq;. Jude. ad quē paul⁹ diuerterat.

Tarsensem. ex tarso vrbē Cilicię. Et vidit paulus. in visiōe nō solū vizi: s. nomē q̄z illi didicit. Tars electiōis. qz quēadmodū sunt vasa q̄ sūt i vsus sordidos puta scaphium: trulla: matella: ita alia eligunt in vsus honestos puta q̄ sunt altarj ministerio cōparata. portet nomen meum. p̄dicando

EPISTOLAE

Christum: christianamque religionem. Ostendam illi. p. experientiam. Quanta. quam multo: labores & pericula. Implearis spū sancto. per baptismum. Tanq̃ squām. scz piscis. hoc est pusillus siue scabritie. huc. i. Antiochiā. ¶ De: gide virginis.

Omine deus meus exaltasti. Ex ecclē. ca. li. In q̃ lano & glā cū grāz actiōe deo dasti. ferēdo mihi vitę p̃pitatē. Desuēt. in quā desuim: aut illa in nos. Dep̃cata sum. vt habeā sine

bonū. p̃fem dñi mei. i. Messig ṽturi. Tribu latōis. i. mortis. Sup box. deinde intelligit eo tpe supbiētes & crimi nātes. Assidue. i.

ois p̃gruētibz. Exau dita est. i. sic faciēdo ex audiet. De p̃ditōe. i. gehēna. De tpe iud. de hac vita inq̃rantibus obnoxia.

¶ Ignacij epi & marty.

¶ Eas vir q̃ inuēt

est. Ex ecclē. cap.

xxi. vbi legit bñs vi

nies. vbi auctor: diuitem

immaculatū cōmēdat:

qđ rarsū est & difficile.

vñ in euāgelio saluato:

facilis [inq̃] est camelā

p̃foramē acus intrare:

quā diuitem in regnū eglōz.

Post aurū. p̃paua

riciā. Spauit ostiuen

do in ea. sine sum.

Quis est hic qđ dicat:

rarus est inuētū: Mir

abilia. qđ nihil aliud est

mirabile nisi qđ raro cō

tigit. probat in illo. i.

aurō. potuit transgre

di. qđ diuitem sunt instrumēta ad male agēdū.

Bona illi. nā p̃ tpalibz accipit gna.

Ecclesia scđz. qđ misericordia illi ab oibz laudabit.

¶ Ecce ego mitto āgelū meū. Ex malachia p̃phā ca. ii.

In q̃ p̃cipue agit de ch̃i ad

uentū atq̃ eī p̃curatore iōāne baptista & de p̃sentatiōe in tēplo qđ festū ēz purificatiōis.

Mitto āgelū meū. i. iōānē nūciū siue p̃curatorē. Ante faciē tuā. ad ch̃m dirigi

tur fimo. Siue meā. qđ eadē est diuinitas p̃fis & filij. Veniet ad tēplū. hoc facit ad fe

stum. Testamētū. noui. Ecce venit. p̃ veniet ad iudiciū finale. Stabit. i. stare pote

rit p̃z fulgore. Verba fullonū. qđ in hicremia ēz Bozith. hispane rabenera. Emun

dans argentū. i. animas quasi argentū. Filios leui. i. sacerdotes. Colabit eos. i. mūda

bit qđ p̃ colā. Dies seculi. i. sacrificiū antiquū Abel iusti. Cetera parent.

illos duceret ad principes sacerdotum: Saulus autem multo magis cōualecebat & cōfundebar iudæos q̃ habitabāt Damasciā affirmās qm̃ hic est ch̃s.

¶ Brigidæ virginis. Ecclesiast. Ca. li.

Domine deus meus: exaltasti super terrā habitatiōē meā: & p̃ morte defluenti dep̃cata sum. Inuocaui dñm p̃fem dñi mei: vt nō derelinq̃t me in die tribulatiōis meā: & in tpe superborū sine adiutorio. Laudabo nomē tuū assidue: & collaudabo illud in cōfessiōe. & exaudita est oīo mea. Liberaisti me de p̃ditōe: & eripuisti me de tpe iniquo. Propterea cōfitebor: & laudē dicā nomini tuo dñe deus nr̃.

¶ Ignacij epi & mar. Ecclesiast. Ca. xxxi.

Beatus vir q̃ inuētus est sine macula. & qui post aurū nō abiit: nec sperauit in pecuniā thesauris. Quis est hic & laudabim⁹ eum: Fecit em̃ mirabilia in vita sua. Qui p̃batus est in illo: & p̃fēq̃ inuētus est: & erit illi glā eterna. Qui potuit trāsgredi. & nō est trāsgressus: & facere mala: & nō fecit. Ideo stabilita sunt bona ipsius in dño: & elemosynas illius enarabit omnis ecclesia sanctorum.

¶ Purificatio beatæ Mariæ & ginis. Ecō

Malachia p̃phetæ.

Cap. iij.

Haec dicit dñs deus. Ecce ego mitte angelum meū: & p̃parabit viā ante faciē tuā. Et statim

Cathedra sancti petri.

Petrus apostolus iesu christi. Ex prima petri epistola cap. i. nam duas scripsit epistolas: primum hanc primam scribit ad eos qui de gentilitate fuerant conuersi: ideo dicit aduenis. potest fieri ut fuerint hebrei tñ peregriniq: dicit dispersionis. ponti galatie. omnes regiones sunt. . . Asiae maioris: ad q̄s nunc siluanus proficiscebatur.

veniet ad templū sctm suū dñator, quē vos q̄ritis:
& angelus testamēti, quē vos vultis. Ecce venit, dicit
dñs exercituum. Et quis poterit cogitare diē aduentus
eius? Et quis frabit ad videndum eum? ipse em̄ quasi
ignis cōflans: & q̄si herba fullonū. Et sedebit cōflās: et
emundās argentū: & purgabit filios Levi. & colabit
eos q̄si aurum: & q̄si argentum: & erunt dño offerē-
tes sacrificia in iusticia. Et placebit dño sacrificiū iuda
& ierusalem: sicut dies sēculi: et sicut anni antiqui. Di-
cit dñs omps.

¶ Cathedra sancti Petri. Lectio
beati Petri apostoli. i. Capite primo.

Petrus apostolus iesu christi electis aduenis dispersionis Ponti Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ, & Bithyniæ secundum præscientiam dei patris in sanctificationem spiritus: in obedientiam & asperisionem sanguinis iesu christi. gr̃a vobis & pax multiplicetur. Benedictus deus: & pater dñi nostri iesu christi: qui secundum magnam misericordiam suam regnauit nos in spem vitæ æternæ per resurrectionem iesu Christi ex mortuis in hæreditatē incorruptibilem et incontaminatam: et immarcescibilem: conseruatam in cælis: in vobis qui in virtute dei custodimini per fidem: in salutem paratam reuelari in tempore nouissimi mo. In quo exultabitis modicum nunc: si oportet contristari in varijs tentationibus: vt probatio vestræ fidei multo præciosior sit auro, quod per ignem probatur. vt inueniatur in laudem et gloriam, et honorem in reuelationem iesu christi dñi nostri.

sti. idest in die iudicii: vt diximus.

Secundum præscien-
tiam hoc refertur ad il-
lud quod dixit electis:

Spūs. s. sc̄ificui atri
buitur sc̄ificatio. In obedientia. q̄z fuit
obediens patri vsq; ad
mortem. Et aspersio
nem. vnde omnia sacra
menta efficaciam h̄nt.

G̃ra vobis, verba
sunt salutationis in ep̃i
stolarum principijs.

Benedictus deus. profe
quitur epistolam.

Regenerauit nos. p. ba-
ptismum. In spem
vitam, i. certam & soli-
dam. Per resurre-
ctionem. unde habemus
spem resurgendi.

In hereditatem incorruptam. neque nunquam terminatur. In vobis. i. pro vobis. Custodite enim per fidem. perseverantes in bono.

In tempore nouissimo.
idest in finali iudicio.
in quo omnia occulta
reuelabuntur.

In quo exultabit. eter
naliter. Modicum
nunc. idest temporaliter.

Probatio fidei. In
tribulationibus.

Quod per ignem pba-
tur. sicut vos probamini
per tentationes.

Inuentatur, idest cedit
vobis in laudem. &c.

In revelatiōe iesu chris

EPISTOLAE

C Sanctę Helenę.

Mulierem fortem quis inueniet? Ex libro prouerbiorum Salomonis ca xxxi. que sit hec mulier fortis inter expositores non satis constat: sed prima fronte videtur Salomon intelligere pbam matronam atq; rei familiaris puidam gubernatricem. Quis inueniet? qsi dicat tm bonum, raro potest inueniri. Precium eius. q; huiusmodi vere p̄ciosa est.

Non indigebit. q; domum habebit supellectili cuncta ornata.

Et bonus. s. sponso suo Lanam & linum. t. m. a. teriam unde faciat vestes & supellectilia.

Consilio. i. arte nendi & terendi. Nautis institoris. i. mercatoris a longe portant merces suas. Surrexit. i. summo mane: vt comparet cibos familie.

Predam. in hebreo habetur annonam.

Agrum aptum plantationi. Manuum suarum. quem aliunde lucrata est. Lumbos suos. i. libidine reppit.

Brachium suum. ad fortiter agendum.

Negotiatio. in ijs que supra memorauit.

In nocte. per quam potest intelligi mors.

Ad fortia. in hebreo est ad vertibulum: hoc est circulum qui fuso appēditur. Afrigoribus. i. ab hyeme.

Duplicibus: indumentis duplicatis.

Stragulatam vestes. i. que sterni possit in lecto: aut in solo: aut mēsa. Byssus. gen⁹ lini.

Purpura. q; byssus inficitur. Nobilis. q; ex vxore honor illi accedet. Cana. ego hic pro mercatore ponitur: alioqui nomen est p̄iē. In die nouissimo. i. iudicii. Gra & pulchritudo. q; dotes in muliere cū gte sunt. Laudabitur. s. sine fine. In portis. vbi est hominum concursus frequens.

C In festo sanctę Helenę. Prouer.

Cap. xx.

Mulierem fortem quis inueniet? pcul & de vltimis finibus p̄cium eius. Cōfidit in ea cor viri sui: & spolijs nō indigebit. Reddet ei bonum & non malum: oibus diebus vitę suę. Quęruit lanā & linum: & opata est cōsilio manuum suarum. Facta est qsi nauis institoris de longe portās panē suū. De nocte surrexit: deditq; p̄dam domesticis suis: & cibaria ancillis suis. Considerauit agrum & emit eum: de fructu manuum suarum plātauit vineā. Accinxit fortitudine lumbos suos: & roborauit brachium suum. Gustauit & vidit qm bona est negociatio eius: non extinguet in nocte lucerna ei⁹. Manum suā misit ad fortia: & digiti ei⁹ apphenderunt fustum. Manum suā apuit inopi: & palmas suas extēdit ad pauperem. Nō timebit domui suę a frigoribus niuis. oēs em domestici ei⁹ vestiti sunt duplicibus. Stragulatā vestē fecit sibi: byssus & purpura indumētum eius. Nobilis in portis vir ei⁹: qm federit cum senatorib⁹ terrę. Sindos nem fecit & vēdidit: & cingulum tradidit cananeo. Fortitudo & decor indumētum ei⁹: & ridebit in die nouissimo. Os suum apuit sapiētia: & lex clemētia in lingua ei⁹. Cōsiderauit semitas dom⁹ suę: & panem ociosa nō comedit. Surrexerunt filij ei⁹: & b̄ssimā p̄dicauerunt: & vir ei⁹ laudauit eā. Multę filia congrauerunt diuitias: tu supergressa es vniuersas. Fallax grā: & vana est pulchritudo: mulier timēs dñm ip̄a laudabit. Date ei de fructu manuum suarum: & laudent eam in portis opera eius.

Gregorij pape.

Confessionem sc̃to suo ⁊ excelso. Ex ecclesiastico ca. xlvij. In quo loco autor laus des David regis p̃seq̃tur. q̃ possunt accommodari p̃tiffici Gregorio dicēs. In omni ope dedit confessionē sc̃to. i. deo q̃ sc̃tus sc̃tōum est. In verbo gl̃g. i. gloriā de s̃bus attribuēdo. Dedit potētā. s. deus ipsi David: aut qđ Dau id ipm deū dicit potētem ⁊ sibi adiutorem.

Gregorij pape. Ecclesiast.
Cap. xlvij.

Dedit dñs cōfessionem sancto suo: ⁊ excelso in verbo gl̃iæ. De omni corde suo laudauit dos minum: ⁊ dilexit deum, qui fecit illum: ⁊ dedit illi cōtra inimicos potētā. Et stare fecit cantores cōtra altares: ⁊ in sono eorum dulces fecit modos. Et dedit in celebrationibus decus: ⁊ ornaui tpa vsq; ad consumatōem vitæ. Ch̃s purgauit p̃cta ipsius: ⁊ exaltauit in æternum cornu ei⁹. Sapiētia laudabit animā suā: et in dño honorificabitur. ⁊ in medio ppl̃i sui gl̃iabit: ⁊ in plenitudine sancta admirabitur: ⁊ in multitudine electorum habebit laudem: ⁊ inter benedictos benedicatur.

Gabrielis archangeli. Lectio Danielis prophetæ.
Cap. ix.

Ecce vir Gabriel: quem vidērā in visione a principio: cito volās tetigit me in tempore sacrificij vespertini ⁊ docuit me. ⁊ loquutus est mihi: dixitq; Daniel nunc egressus sum: vt docerem te: ⁊ intelligeres. Ab exordio pr̃cum tuarum egressus est sermo. Ego autem veni vt iudicarem tibi: quia vir desideriorum es. Tu vero animaduerte sermonem: ⁊ intellige visionem. Septuaginta hebdomadæ abbreviatæ sunt super ppl̃m tuum: ⁊ super urbem sanctā tuam, vt consumetur præuaticatio: ⁊ finem accipiat peccatum: ⁊ deleatur iniquitas: ⁊ adducatur iusticia sempiterna: ⁊ impleatur visio ⁊ prophetia, ⁊ vngatur sanctus sanctorum.

tem die: septē mensū: septē ānoꝝ. lxx. ānoꝝ sicut hoc in loco. vbi p. lxx. hebdomadas intelligat qđingenti nonaginta ān: vsq; ad ch̃i aduentū. Abbreviatæ sunt. i. registratę dei p̃ficiētia. Finē accipiat peccm. p ch̃i passionē. Prophetia. s. de ch̃o p̃dicta. Vngatur sanctus. vnde messias interpretatur vinctus.

Cantores. qđ David instituit cū holocaustum ⁊ res diuina pagebat. Modos. i. modulatiōes psalmoz. dedit de⁹. i. honores. Oravit tpa. i. sc̃ta p annū digesta. Ch̃s. i. de⁹ ⁊ homo.

P̃cta ipsius. s. David adulteria ⁊ homicidia. Cornu ipsius. i. regni potētā ⁊ dignitatem. Que sequit̃. aliudq; sūt ⁊ pat̃r.

Gabrielis archangel.

Ecce vir Gabriel. Ex Daniele propheta ca. ix. In q̃ post orōnē Danielis ponit reuelatio illi facta per Gabrielē. Vir Gabriel. id est agē in specie viri. A principio. s. in capite p̃cedēti. Tetigit me. i. excitauit. Sacrificij vespertini. nā p totā diē orauerat vsq; ad vesperam. Egressus sū. s. a deo ⁊ veni ad te. Egressus est sermo. i. de sentētia de futuris. Vir desiderior. i. desiderās scire futura. Animaduerte. illū facit benenolū ⁊ attēctum. Septuaginta hebdomadę. est hebdomada septem.

EPISTOLAE

¶ Georgij martyris.

Expectatio iustorum leticia. Ex libro puerbior. ca. r. In quo Salomon filium instituit. Et continuat precepta et admonitiones suas. Leticia. quoniam beatitudinem sequitur voluptas. [ut Aristoteles lib. r. Ethicorum scribit.] Vita domini. eius iustitia simplices finiando. Non commouebitur a stabilitate virtutis. Os iusti alios docendo. placita deo. et viris bonis.

Diriget eos. scilicet in beatitudinem. Supplantatio. quae decipiunt simplices. Iusticia rectorum. subaudi iudicium.

Iustus de angustia. sicut David et alij sancti. Impius. sicut absalon propter impietatem in presentem. Simulator ore. idest hypocrita adulator. Scientia. per quam sciunt distinguere inter amicum et adulatorem.

In bonis iustorum. id est qui procurant reipublice utilitatem. Erunt laudatio. quia laudabitur qui perdidit impios. Bene dictione iustorum. id est oratione.

¶ Marci euangelij.

Similitudo vultus quatuor animalium. Ex ezechiele propheta capite. In quo ponitur visio presentis et quatuor animalium: per quos intelligimus quatuor euangelistas. quorum unus est Marcus qui vitulo assimilatus. A dextris. a parte dextra respectu prophetarum visionem videtur. Facies aquilae erat desuper in parte superiorum. Extende desuper. quia videbatur respicere superiora.

Iungebant in extremitatibus. Duo. quae non erant exteque ad volandum. Ambulabant. non circumagendo corpus. Quasi carbonum ignis. id est fulgentia quasi ignis ex carbonibus. Lapidarium. id est fascium ardentium. Hec erat visio. ignis et fulgur erupens ex medio.

¶ Georgij martyris. Lectio libri Sapientiae. Prouerborum.

Cap. x. & xi.

Expectatio iustorum leticia. spes autem impiorum peribit. Fortitudo simplicis via est. et pauper his. qui operantur malum. Iustus in aeternum non commouebitur. impij autem non habitabunt in terra. Os iusti parit sapientiam. et lingua prauorum peribit. Labia iustorum considerant placita. os autem impiorum peruersa. Simplicitas iustorum dirigit eos. et supplantatio peruersorum vastabit illos. Iusticia rectorum liberabit illos. et in insidijs suis capient iniqui. Iustus de angustia liberatus est. et tradet impius per eum. Simulator ore decipit amicum suum. iusti liberabunt sciencia. In bonis iustorum exultabit ciuitas. et in perditione impiorum erit laudatio. In bonum iustorum exultabit ciuitas.

¶ Marci euangelij. Ezechie propheta. Cap. i.

Similitudo vultus quatuor animalium. facies hominis. et facies leonis a dextris ipsorum quatuor. Facies autem bouis a sinistris ipsorum quatuor. Et facies aquilae desuper ipsorum quatuor. Et facies eorum et pennae eorum exteque desuper. Duae pennae singulorum iungebantur. et duae tegebant corpora eorum. Et vnumquodque eorum coram facie sua ambulabat. Vbi erat impetus spiritus. illuc gradiebantur. neque reuertebantur cum ambularent. Et similitudo animalium. et aspectus eorum. quasi carbonum ignis ardentium. et quasi aspectus lapidarum. Haec erat visio discurrentium in medio animalium. Splendor ignis. et de igne fulgur egrediens. Et animalia ibant. et reuertebantur in similitudinem fulguris coruscantis.

C Petri martyris.

Nemo militans deo. Ex epistola. ij. ad Timotheum ca. ij. In quo apls hortatur illum vt sit sollicitus in officio p'dicandi. xpilitas deo. in officio alios docendi. Cui se pbant. i. approbati volum: cuius seruitio se deuouit. In agone. in ludis olym p'ici s' vbi victores coronant: et ita in nra religione. Laborantem agricolam. ex'plo agricolę dicit p'dicatoremi: vbi laborat inde debere victu accipe.

C Petri martyris. Beati Pauli ad

Timotheum. ij.

Cap. ij.

Nemo militans deo: implicat se negocijs secularibus: vt ei placeat cui se probauit. Nam et qui certat in agone: nō coronabitur: nisi legitime certauerit. Laborantem agricolam oportet primum de fructibus percipere (Intellige quę dico.) Dabit enim tibi deus in omnibus intellectum. Memor esto dominū Iesum Christum resurrexisse a mortuis ex semine Dauid secundum euangelium meum in quo laboro vsq; ad vincula. quasi male operans. Sed vbu dei nō est alligatum. Ideo omnia sustineo propter electos: vt & ipsi salutem consequantur: quę est in Christo iesu cum gloria cælesti.

C Philippi & Iacobi apostolorum.

Lectio libri Sapientię. Cap. v.

Tabunt iusti in magna constantia aduersus eos. qui se angustiauerunt: et qui abstulerunt labores eorum. Videntes turbabuntur in timore horribili: et mirabuntur in subitane inſperatę salutis: gemetes prę angustia spūs dicens

tes intra se poenitentiam agentes. et prę angustia spiritus gementes. Hi sunt quos aliquando habuimus in densum. & in similitudinem improperiij. Nos inſensati vitam illorū æstimabamus insaniam: et sine illorū sine honore. Ecce quomodo computati sunt inter filios dei: et inter sanctos fors illorum est.

deridebamus. Improperiij. i. obprobrij. Insensati. i. futurorū improvidi. Inſensati. qz premebant bona temporalia. Sine honore. qz mouebantur qñ ignominiosi et nocentes. Inter filios dei. quos sibi heredes instituit.

In quo apls hortatur illum vt sit sollicitus in officio p'dicandi. xpilitas deo. in officio alios docendi. Cui se pbant. i. approbati volum: cuius seruitio se deuouit. In agone. in ludis olym p'ici s' vbi victores coronant: et ita in nra religione. Laborantem agricolam. ex'plo agricolę dicit p'dicatoremi: vbi laborat inde debere victu accipe.

Intellige q̄ dico. qz loquor tibi in figuris et ex'plis. Memor esto. primum laborantibus p'ponit. Scdm euangelium meū. qđ accepi a chřo p'dicandum.

vsq; ad vincula. videt paulus esse in carcere q̄ tpe hęc eplam scripsit.

Quasi male operans. i. facinorosus. Alia exposita sunt.

C Philippi et Iacobi.

Stabunt iusti in magna p'stātia. Ex libro sapientię. ca. v. in fine capituli superioris dixit in die iudicij q̄les erūt malitie: vero q̄les iusti. In magna constantia. cñ chřo iudicātes. Qui se angustia. nocendo illis. Labores eorum. i. bona q̄ laborauerunt. videntes. i. mirabunt. filios quos leserant in gloria positos. In subitane inſperatę salutis. i. non speratam salutem subito puenisse. Dicētes intra se. nō eripimus tñ qui dicant.

Poenitentiam. q̄ tñ nihil proficiat illis: sed noceat. In densum. i. quos

deridebamus. Improperiij. i. obprobrij. Insensati. i. futurorū improvidi. Inſensati. qz premebant bona temporalia. Sine honore. qz mouebantur qñ ignominiosi et nocentes. Inter filios dei. quos sibi heredes instituit.

EPISTOLAE

¶ In festo inuentionis sanctę crucis.

Confido de vobis in dño. Ex epistola pauli ad Gala. cap. v. & v. In quibus dicit apostolus se bene de galatis sperare: quod monitiones suas seruabunt. Nihil aliud quam quod a me vobis predicatum est. Conturbat vos. dicens quod sine circumcisione salui esse non potestis. Iudicium. i. pnam. Quid persecutionem patior: quia non ob

aliā rem psequunt me iudgi. Scandalū crucis. quia hoc erat quod iudgi scandalizabant: quod predicabat christum crucifixum atque legem Moisaicam auferre: inducens christi nouam. Abscindat. i. a nobis separentur. Conturbant vos. dicentes circumcisionē necessariam ad salutem. Quicūq; volūt placere. q̄ sequuntur sunt ex carne. vi. multis verbis interpositis. In carne. predicando legalia simul cum euangelio. Tantum. i. hoc faciunt ne iudeos offendant timētes illoꝝ persecutionem ppter christum. Legem custodiūt. quia in plerisque puaricantur. In carne vĩa. i. quod fecerant vos per circumcisionem suę opinionis. Alia patent.

¶ Gordiani & epimachi.

Reddet deus mercedē laborū sanctorum suorum: & deducet illos in viā mirabili: & fuit illis in velamento diei & in luce stellarum per noctem. Et trāstulit illos per mare rubrum: & transuexit illos per aquam nimiam. Inimicos autem illorum demersit in mare: & ab altitudine inferorum eduxit illos. Ideo iusti tulerunt spolia impiorum: & decantaues runt dñe nomen sanctum tuum. Et victricem manum tuam laudauerunt pariter domine Deus noster.

In via mirabili. i. psecuti in medio mari. In velamento diei. p nubes. In luce stellarum. p ignē. Inferorum. i. a profunditate maris. Tulerūt spolia. i. egyptioꝝ in mari extinctoꝝ. Decantauesit. i. canticū illud quod scriptū est. Exod. xv. hoc est cantemus dño. Sz officij huius cōcinator mutauit tpa ex pterito in futurum.

¶ Inuentio sanctę Crucis. Beati
Pauli ad Galatas.
Cap. v. & vj.

Fratres. Confido de vobis in dño: quod nihil aliud sapietis. Qui autem cōturbat vos: portabit iudicium: quicūq; est ille. Ego autē si circumcisionē adhuc p̄dico: quid adhuc persecutionē patior? Ergo euacuum est scādalum crucis. Vtinā & abscondant qui vos cōturbant. Quicūq; em̄ volunt placere in carne: hi cogunt vos circumcidi: t̄m vt crucis christi persecutionē nō patiant: neq; em̄ qui circumcidunt: legem custodiunt. sed volunt vos circumcidi: vt in carne vĩa glorientur. Mihi autem absit gliari: nisi in cruce domini nostri iesu christi. Per quem mihi mundus crucifixus est. & ego mundo.

¶ Gordiani & epimachi. Lectio
libri Sapientię. Cap. x.

¶ In festo sancti iohannis.

Iustum deduxit dñs. Ex libro sapiē. ca. x. vbi loquitur de iacob p̄fugo. Nam in origi-
nali habet. hęc autē p̄fugū ire fr̄is iustū deduxit. i. iacob & n̄c iohānē. Regnū dei
qñ vidit scālā enī summitas t̄gebat celū. Sc̄rōp. i. angelorū ascendentiū & descendentiū.
¶ In laboribz fūientē Laban socero suo. Labores illū accipietis loco mercedis & rores

¶ Sancti iohannis. Lectio libri Sapiē.

Capite. x.

Iustum deduxit dñs per vias rectas: & ostendit illi
regnum dei: & dedit illi scientiam sanctorum. Nos
nestauit illum in laboribus, & compleuit labores il-
lius. In fraude circūuenientium illum affuit illi: & ho-
nestum fecit illum. Custodiuit eum ab inimicis, &
a seductoribus tutauit eum: & certamen forte dedit
illi, vt vinceret: & sciret qm̄ oīm potentior est sapiens
tia. Hęc venditum iustum non dereliquit, sed a pec-
catoribus liberauit eum. Descenditq; cum illo in for-
ueam: & in vinculis non dereliquit eum donec asser-
ret illi regni sceptrum & potentiam aduersus eos, q̄ eū
deprimebāt: & mēdaces ostēdit, qui maculauerunt il-
lum: & dedit illi claritatē aeternā dñs deus n̄r.

¶ Nicomedis & Reueriani. Beati
Pauli ad Corinthios primo.

Capite quarto.

Fratres, Spectaculū facti sumus mundo & ange-
lis & hoibz. Nos stulti p̄pter ch̄m: vos autem
prudētes in ch̄o. Nos infirmi: vos autem fortes. Vos
nobiles: nos autem ignobiles. Vsq; in hanc horam: et
esurimus & sitimus: & nudi sumus: & colaphis cædi
mur: & instabiles sumus: & laboramus opantes ma-
nibus n̄ris. Maledicimur & b̄ndicimur. Persecutionē
patimur: & sustinemus. Blasphemamur: & obsecra-
mus. Tanq̄ purgamenta huius mundi facti sumus
oīm perip̄sima vsq; adhuc. Non vt confundā vos:
hęc scribo: sed vt filios meos charissimos moneo in
ch̄o iesu dño n̄stro.

Blasphemamus. i. oramus p̄ blasphemantibz. purgamenta. i. immundit̄e. Oīm perip̄-
sima. i. puramen sine remeum a perip̄sio: q̄ est rado radis.

duas, ab inimicis a Laban & filijs illis. ex Gen. c. xxxj Certamen forte. qz luctat̄ est cū ange-
lo. Gen. xi. xij. Ut vinces-
rer. i. Esau fr̄em suū.
¶ Tiendū iustū. i. ioseph
quē fratres viderunt
ismaelitis. ¶ peccato
n̄rō. i. a fr̄ibz in eū pec-
cātibus. Descēdit in
fouēā. i. carcerē in quez
missus ob simulatū su-
p̄rū. Scep̄rū & poten-
tiā. q̄ illi pharao cōmu-
nicauit. Dep̄imebāt.
crim̄tantes illum ap̄
regem.

¶ In festo Nicomedis & Reueriani.

Spectaculum facti
sumus. Ex. i. ad Co-
rin. eplā. ca. iij. In q̄
ap̄ls assignat causas q̄
re p̄temnebat oibz.
Spectaculū. i. monstrū
ad q̄ viderē oēs p̄curo-
rebāt admirātes illorū
patiētiam. Angelis. qz
angeli etiā stupebāt.
Stulti. opinīe male de
nob̄ sentiētes. Vsq; in
hāc horā. i. a t̄p̄e: i. fidē
recep̄sitis. Instabiles
sumus. i. nō habem̄ do-
miciliū stabile. Mani-
bus n̄ris. q̄ ap̄le facie-
bat ne alios grauaret.
Maledicimur. q̄ iubet
christiana religio.

EPISTOLAE

¶ In festo sanctorum Marcellini & Petri.

Respiciens unus de senioribus. Ex libro apocalypsis cap. vii. In quo iohannes instruitur de predictis martyrum nomine. Qui sunt: senior ille iohanne interrogat. Sed iohannes dicit se nescire: atque a seniore doceri perit. Tu scis. scilicet quia cum illis agis. De tribulatione. scilicet martyrum. In sanguine agni. quem et ipsi pro eius nomine fuderunt. Ante thronum dei. videtes eum facie ad faciem. Habebat. quia non potuit ab eo enelli. Non esturrit. id est nullam calamitatem patitur. Ab fontibus aquarum. quia dixit de sole et gloriis quibus homines sitire consueverunt. Omnem lachrymam. quia non habebat materiam unde possint illachrymare.

¶ In festo sanctorum Quirici & Iulii.

Inisti autem in perpetuum vivet. Ex libro sapientie. cap. v. In quo ponit autor stabilitatem iustorum. continent. Per vitam gloriam. Merces eorum. non in hac vita: sed in futura. Apud altissimum. ad quem omnia referuntur. Regnum et diadema. quia regnabunt cum eo coronati. Reget eos. reponendo in beatitudine. Brachio suo. quia proteget ne possint amittere felicitatem semel adeptam. Zelus illicius. ad vltimendos. scilicet iniquos. Creatura. hominis in vltionem. et qui sunt arma illa subdit. Pro thorace et galea. quia non poterit defleat rectitudine vlti. Et in inexpugnabile. id est ex alia armatura dicit. Emissiones. scilicet sursum: quia illos intrent. In certum locum. quia in interitum indubitarum.

¶ Marcellini & Petri martyrum.
Apocalypsis. Dañ. vii.

In diebus illis. Respondens unus de senioribus dixit mihi. Beati qui amicti sunt stolis albis. Qui sunt. et unde venerunt. Et dixit illi. Domine mihi tu scis. Et dixit mihi. Hi sunt. qui venerunt de magna tribulatione: et lauerunt stolas suas. et dealbauerunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronum dei: et seruiunt ei die ac nocte in templo eius. Et qui sedet in throno: habitabit super eos. Non esurient: neque sitient amplius: neque cadet super eos sol: neque ullus estus. Qui enim agnus. qui in medio throni est. reget eos: et deducet eos ad vitas fontes aquarum. Et absterget deus omnem lachrymam ab oculis eorum.

¶ Quirici & Iulii. Lcō lib. sapiē.

Cap. v.

Iusti autem in perpetuum vivent: et apud dominum est merces eorum: et cogitatio illorum apud altissimum. Ideo accipiet regnum decoris. et diadema speciei de manu domini: quoniam dextera sua reget eos. et brachio sancto suo defendet illos. Accipiet armaturam zeli illius: et armabit creaturam ad vltionem inimicorum. Induet per thorace iusticiam: et accipiet per galea iudicium certum. Sumet autem scutum inexpugnabile acquiritatem. Ibunt directam promissiones. Et ad certum locum deducet illos dominus deus noster.

¶ Geruasii et protasii Beati Pauli ad Ro. Ca. viii.

Res. Scimus quoniam diligentibus deum: omnia cooperant in bonum his. qui secundum propositum vocati sunt sancti. Nam quos preceperit et predestinavit conformes fieri imagini filii sui. ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem predestinavit.

¶ In festo Geruasii et protasii.

S Cimus qm diligetib⁹ des. Ex epistolā Rom. ca. viij. In q^o ostendit qd p^{ri}mū p^{re}seant deo adherētes: illūq^{ue} diligetib⁹ qd bonū p^{re}seant. Scdm ppositū. i. p^{re}destinationem. Quos p^{re}ciuit. i. futuros scōs. hos p^{re}destinavit: et nō alios. Imagini filij ei⁹. qz in hoc sum⁹ filies: qm hēres dissimiles: qz adoptiui: ille aut^{em} p naturā. Ipse p^{ri}mogenitus nos aut^{em} post illū adoptiui. Quos p^{re}destinavit. ex q^o infer^{re} qd nemo venit ad illū nisi a dō tra-

stinavit: hos & vocavit. Et q^o vocavit: hos et iustificavit: q^o aut^{em} iustificavit. illos et magnificavit. Quid ergo dicem⁹ ad hęc? Si des p nobis q^o cōtra nos? Qui etiā p^{ri}prio filio suo nō pepcit: sed p nob oib⁹ tradidit illū. Quō nō etiā cū illo oīa nob donavit? Quis accusabit aduersus electos dei? De⁹ q iustificat. Quis est q cōdēnet? Ch^{ri}st^{us} iesus: q mortu⁹ est. imo et q resurrexit. qui est ad dexterā dei. qui etiā insp^{er}at p nobis. Quis ergo nos separauit a charitate ch^{ri}stⁱ tribulatio. an āgustia. an p^{re}secutio. an fames. an nuditas. an piculū. an gladius? Sicut scriptū ē. Quia p^{ro}p^{ri} te mortificamur tota dēstimati sum⁹ sicut oues occisiōis. Sed in his oib⁹ supam⁹ p^{ro}p^{ri}etū. qui dilexit nos. Certus sum em: quia neq^{ue} mors. neq^{ue} vita. neq^{ue} āgeli. neq^{ue} p^{ri}ncipatus. neq^{ue} p^{ro}ates. neq^{ue} v^{ir}tutes. neq^{ue} instātia. neq^{ue} futura. neq^{ue} fortitudo. neq^{ue} altitudo. neq^{ue} profundum: neq^{ue} creatura alia poterit nos separare a charitate dei: quā est in ch^{ri}st^o iesu d^{omi}no n^{ost}ro.

In vig. s. iōānis bap. Hieremie p^{ro}p^{ri}he. Ca. i.

In dieb⁹ ill^{is}. Factū est v^{er}bū d^{omi}ni ad me: dicens. Priusq^{ue} te formare in v^{er}bo noui te: et anteq^{ue} exires deu^{er}ulua sc^{ri}psit tui te: et p^{ro}p^{ri}hetā in gētib⁹ dedi te: et dixi a/a/a d^{omi}ne des. Ecce nescio loqui: quia puer ego sum. Et dixit d^{omi}ns ad me. Noli dicere q^{ia} puer sum: qm ad oīa q^{ue} mⁱttā te ibis. et vniuersa. q^{ue}cuq^{ue} mⁱadauero tibi loq^uris. Ne timeas a facie eorū: quia ego tecū sum: vt eruā te: dicit d^{omi}ns. Et misit d^{omi}ns manū suā: et tetigit os meū. Et dixit d^{omi}ns ad me. Ecce dedi v^{er}ba mea i ore tuo. Ecce cōstitui te. hodie sup gētes: et sup regna: vt euellas: et destruas. et disp^{er}das: et dissipēs. et cōdisces. et plātes. dicit d^{omi}ns o^{mn}ip^{ot}s.

originali p^{re}lo. p^{ro}p^{ri}hetā. i. offm p^{ro}p^{ri}hetādi d^{omi}ni. A/a/a/v^{er}ba sūt hieremie excusant^{is} se ab eo mⁱssere: et iteriectio recusant^{is} ap^{ud} hebreos tuas syllabas. Puer su^{us} istos nō potēs loq^u. Misit manū suā. hoc v^{er}bū ē. p^{ro}p^{ri}he v^{er}bū ē. imageria. Sup gētes. nō sōia sup hebreos s^{ed} et sup gētes. Euellas. disp^{er}das. i. d^{omi}nūcies euellēda et disp^{er}das: eodē mō q^{ue} sequit^{ur}.

ctus. Quid dicem⁹ ad hęc? q^{ue} dicat: herem^{us} et nescim⁹ qd dicem⁹. Si de⁹ p nob. subaudi stat siue pugnat. Quis cōtra nos? subaudi erit. q^{ue} dicat null^{us}. p^{ro}p^{ri}io filio. i. naturali. Tradidit illū. i. morti. Cū illo. nā nō solū filiū nob dōa ut: s^{ed} et cū illo oīa alia.

Quis accusabit? sin die iudicij. qd nemo. Qui iustificat. et feret p elect^{os} semētrā. Quis ē q^{ue} dēnet? nemo q^{ue} q^{ue} habem⁹ iudicē fauorabilē. Insp^{er}at p nob. et ita tollit oīs causā cōdēnatiōis. Quis ergo. p^{ro}cludit ex sup^{er}oib⁹ ad hērdū eē ch^{ri}st^o. Sicut scriptū est. psal. xliij. Mortificamur. i. ad mortē p tormēta ducimur. p^{ro}p^{ri} et eū q^{ue} dilexit nos. s^{ed} p^{ro}p^{ri} ch^{ri}st^{um}. Quę scō quunt^{ur} clara sunt.

In vigilia. s. iōānis.

Factū est v^{er}bū d^{omi}ni ad me. Et v^{er}ba p^{ro}p^{ri}he cap. i. q^{ue} de hieremia hoc in loco d^{omi}ni: ac cōmod^{us} iōāni baptiste.

p^{ri}usq^{ue} te formare. v^{er}ba sunt dei ad hieremiam. Nouite. i. noticia p^{re}destinatiōis. Sc^{ri}p^{ri}psit tui te. purgando ab

¶ In die sancti iohannis baptiste.

Primus ad sion dicit. Et Esaia ppheta partim xli. et partim xlii. et ad litteram ep
ponitur in liberatione populi israelitici de captiuitate Babylonis. Primus. i.
deus qui est primus et nouissimus. Ad sion. ad habitantes ierusalem. Adsum. vt
vos liberem. Euangelistam. idest bonum annunciantem. hoc est prophetiam. Ecce
seruus meus. hoc ex ca
pite. xli. de Christo com
modius intelligit quem
seruum vocat. quia ho
mo est. Spiritum
meum. plenitudinē gra
tie spiritus sancti.

Non clamabit. conten
tiose. Vox foris. quia
non predicauit nisi in
dejs: quia missus est ad
oues que perierunt de
israel. Calamū quas
sa tuū. idest populū ge
ntilem. Lignum sumi
gans. idest populū iu
daicum. Edocet et iu
diciū. idest iudicabit.

In sulcū. habitatores
insularum. vt Cyprus/
Sicilia/Rhodus. Creas
celos. quia sicut celum
creauit ita et hominem
saluabit. Flatum. i.
spiritum vitalem.

Vocaui te in iusticia.
quia christus satisfecit
pro peccato Adami: qd
fuit opus iusticie.

In fedus populi. quia
eius sanguine firmatus
est testamentum: et pa
ctum hominis cū deo.

Lucem gentium. de
qua Lucas. Lumen
ad reuelationem gen
tium. Contabuerunt.
hoc ex. xlii. cap. sumptū
est. Contrita sunt. s.
idola. Anima eorum. i.

sacerdotū: qm captiuitatē sunt ducti. Qui portamini a meo vtero. s. q. vobis afficior:
vobis qm filijs qd genui. usq. ad canos. i. usq. ad senectutem. Assimilatis me. sa
bucando idola. Redemptor noster nomē illius san
ctus israel.

¶ In die sancti iohannis baptiste.

Lectio Esaie prophete.

Capite. xli. & xlii.

Aec dicit Dominus deus. Pri
mus ad sion dicit: ecce adsum:
& ierusalem euangelistā da
bo. Ecce seruus meus susci
piam eum: electus meus cō
placuit sibi in eo anima mea.
Dedi spm meum sup eum:
iudiciū gentibus proferet

Non clamabit: nec accipiet personam: nec audietur
foris vox eius. Calamum quassatum non cōteret:
& linum fumigans non exstinguet. In veritate edo
cet iudiciū. Non erit tristis nec turbulentus: do
nec ponat in terra iudiciū: & legem eius insulcū expe
ctabunt. Hæc dicit Dominus deus creans celos &
extendens eos, firmans terram: & quæ germinant ex
ea: dans flatum populo, qui est super eam: & spiritum
calcantibus eam. Ego dominus vocaui te in iusticia.
& apprehendi manum tuam, & seruaui te. Et dedi
te in fedus populi in lucem gentium. Simulachra
eorum contabuerunt: & contrita sunt, non potuerūt
saluare portantem. Audite me, qui portamini a meo
vtero, qui gestamini a mea vulua: vsq. ad senectam
ego ipse: & vsq. ad canos ego portabo & saluabo.
Cui assimilatis me & adæquastis: & cōparastis mē,
& fecistis similem. Redemptor noster nomē illius san
ctus israel.

Ad missam

In eodem festo ad missam maiorem.

Audite insule et attendite. Ex Esaia propheta. capite. xlix. hec prophetia de Christo etiam in sensu literalis exponitur. possunt tamen hec verba quodammodo de iohanne dici. Audite insule. attentionem auditorum petit a rei magnitudine. Ab vtero vocauit me. hoc in persona Christi dicitur. de quo existenti in vtero dixit an-

Ad missam maiorem. Lectio

Esaie prophetae. Cap. xlix.

HAec dicit dñs. Audite insule: & attendite ppli de longe. Dñs ab vtero vocauit me. de ventre mris meae recordatus est nominis mei. Et posuit os meum quasi gladium acutum: in vmbra manus suae protexit me. Et posuit me sicut sagittam electam. In pharetra sua abscondit me: & dixit mihi. Seruus meus es tuus: quia in te gloriabor. Et nunc hec dicit dñs. Formans me ex vtero seruū sibi. Dedi te in lucem gentiū: vt sis salus mea vsq; ad extremū terrae. Reges videbunt & cōsurgent principes: & adorabūt dñm deū tuū: ga fidelis est & scēm isrl qui te elegit.

Ioannis & Pauli. Beati Pauli ad Romanos. Cap. viij.

FRēs. Quis nos separabit a charitate dei. Tribulatio: an angustia: an psecutio. &c. vt supra.

In vigilia Petri & Pauli. Actuum. Cap. iij.

IN diebus illis. Petrus & ioānes ascendebar in tēplū ad horā orōnis nonā. Et quidā vir erat claudus ex vtero mris suae q; baiulabat: quē ponebat cotidie ad portā templi q; dī speciosa: vt peteret eleemosynā ab introeūtibus in tēplum. Is cū vidisset Petrū & ioannē incipiētes introire in tēplū: rogabat vt eleemosynam acciperet. Intuēs aut in eū Petrus cū ioāne dixit. Respice in nos. At ille intēdebat in eos. sperās se aliqd acceptu

videbunt. scilicet christi miracula.

Qui te elegit. subaudi o Christe.

In festo sanctorum iohannis et pauli.

Quis nos separabit a charitate. Jam exposita est supra in festo Seruasij et prothasij martyrum.

In vigilia petri et pauli apostolorum.

Petrus et iohannes ascendeabant. Ex actibus apostolor. ca. iij. In quo ponit miraculū de claudo sanitati a petro restituto. Orōnis nonā. hoc est tertiam post meridiem. Baiulabat. q; nō poterat pedibus insistere. Eleemosynā. i. misericordiā. et scribit p duplicem. ut eleemosynā acciperet. ab illis erogātib. Respice in nos. i. at

gelus: vocabis nomen eius iesum. Quasi gladium. vehementiam Christi sermonis exprimit. In vmbra manus sue. idest sub potestate. Sicut sagittā. ad transfigendum eos quos reprehendebat. In pharetra sua. idest maiestatis sue prouidentia. Seruus meus. ratione humanitatis.

Tu israel. sic appellatur Christus. quia ex semine israel. aut a nominis etymologia / quasi videns deum. In te gloriabor. per miracula. Formans ex vtero. quia ab instanti conceptionis corpus Christi fuit formatū et animatum. Ut reduscā iacob. scilicet populum israel per doctrinam meam. Non congregabitur. quia ex iudicis pauci credent.

In lucem gentium. que succedent in hereditatem iacob.

Salus mea. scz quam ego mitto. Reges

EPISTOLAE

tende ad ea q̄ dicim⁹ tibi. At ille intelligebat. i. attēte aspiciebat. Qd̄ habeo. a dō mī
hi traditū. curādī p̄tātē. Surge ⁊ ābula: q̄ ātea neutri ū poterat facere. Bases p̄oli
datę. i. crura q̄ sunt fulcimēta sustinēdi corpis molē. Stetit. pedib⁹ insitēs. Stupore
stupēbat. de tā p̄titi miraclo. Et ecclasi. grecū est. scribit⁹ nō p. r. ⁊. t. s. p. c. l. s. s. i. q̄spīā
dixerit tū valere. ⁊. quantum. c. ergo potest poni alterum p. altero. Ad hoc rhēde
tur qd̄ vep̄ est. si. c. s. p̄titi
neat ad eādē syllabā. tū
in ecclasi. ⁊. p̄tineret ad
vocalē p̄cedētē tota. in
ecclasi. v̄o. c. p̄tinet ad.
e. p̄cedētē. ⁊. ē ad. a. seque
tē. nā p̄ponit ab. ec. par
ticula greca ⁊ stasis. vt
sit. ec. ex stasis stasis. la
tine. excessus.

¶ Ap̄loz petri ⁊ pauli.

Misit herodes rex
man⁹. Ex actib⁹

ap̄stoloz ca. xij. In q̄
ponit iacobi zebedei cę
des ⁊ petri icarceatio.

Herodes q̄ agrippa co
gnoiat⁹ ē. ff̄ iōānis. i.
euāgeliste. Dies azī
moz. in q̄b⁹ non licebat
quēquā occidere. i. q̄ pe
tri cędes est dilata.
producere. i. morti tras
dere. productus. s. die
iseq̄nti post festū azymō
rū. In ipsa nocte. s. q̄
p̄cedebat diē p̄ductiōis.

Caligas tuas. genus
calciamēti. Fecit sic.
vt āgel⁹ dixit. Tūsum
videre. i. in sōnū i. sōno.

Custodiā. s. militū cu
stodiētū carcerem.

Portā ferreā. q̄ erat vlti
ma excūtib⁹ carcerē.
tūcū vñs. post exitum
carceri. Ad se reuer⁹. i.
vigilās. q̄ ātea putabat
se eē in somnis. De oī
expectatiōe. q̄ expecta
bāt illius cędem.

rum ab eis. Petrus autē dixit. Argentū ⁊ aurū nō est
mihi. qd̄ autē habeo: hoc tibi do. In nōie iesu ch̄ri na
zarenī surge ⁊ ābula. ⁊ ap̄phenſa manu ei⁹ dextera
alleuauit eū: ⁊ p̄tin⁹ cōsolidatę sunt bases ei⁹ ⁊ plā
tę: ⁊ exiliens stetit: ⁊ ābulabat. ⁊ intrauit cum illis in
tēplum ābulās ⁊ exiliens: ⁊ laudans deum, ⁊ vidit
oīs pp̄s eum ābulātem ⁊ laudātē deum. Cognosces
bāt autem illum, qm̄ ipse erat, qui ad eleemosynam se
debat ad speciosam portā templi. Et impleti sunt oēs
stupore ⁊ ecclasi in eo qd̄ contigerat illi.

¶ In die Petri ⁊ Pauli. Actuum. Ca. xij.

IN dieb⁹ ill. Misit Herodes rex manus: vt affligeret
q̄sdā de ecclia Occidit autē iacobū fr̄em iōānis gla
dio: vidēs autē q̄a placeret iudeis apposuit apprehēde
re et petrū. Erāt autē dies azymoz. Q uē cū ap̄phen
disset misit i carcerē: tradēs q̄ quatuor q̄terniōib⁹ mili
tū ad custodiēdū eū: volēs post pascha p̄ducere eum
pp̄lo. Et Petr⁹ quidē seruabat in carcere. Oīo autē fie
bat sine intermissiōe ab ecclia ad deū p̄ eo. Cum autē
p̄ducitur eū eēt Herodes: in ip̄a nocte erat Petr⁹ dor
miēs inē duos milites vinct⁹ catenis duab⁹. Et custo
des āte ostiū custodiebāt carcerē. Et ecce āgel⁹ dñi asti
tit: et lumē refulſit in habitaclo carceris. Percussioq̄ las
tere Petri: excitauit eū dicēs. Surge velocitē. Et cōtinuo
cecidērūt catenę de māib⁹ ei⁹. Dixit autē āgel⁹ ad eū.
P̄cingere et calcia te caligas tuas. Et fecit sic. ⁊ dixit
illi. Circūda tibi vestimētū tuū et seq̄re me, et exiēs seq̄
bat eū. et nesciēbat quā verū eēt qd̄ fiebat p̄ āgelum.
Existimabat autē se visum videre. Trāseūtes autē primā
et scđam custodiā venērūt ad portā ferreā. q̄ ducit ad
ciuitatē: q̄ vltro apta ē eis. et exeuntes p̄cessērūt vicum
vnum: et cōtinuo discessit āgel⁹ ab eo. Et petr⁹ ad se re
uersus dixit. Nunc scio vere: quia misit dñs āgelū suū
et eripuit me de manu Herodis ⁊ de oī expectatione plebis iudæorum.

¶ In festo Pauli apostoli.

Nostri vos facio euāgelis. Ex epist. pauli ad Gala. ca. 1. In quo Apostolo ostendit doctrinā quā p̄dicat esse ab auctoritate dei p̄fectā. Scdm̄ hoīem. i. ab hūana inuentione. Ab hoīe. i. ab aliquo ex discipulis dñi. Audistis. i. narrat q̄uo ad Apostolatū uenire. Expugnabā illā. p. oppugnabā & p̄sequabar. Emulator. zelator. q̄ zelo quodā legis meę oīa illa faciebat. Placuit ei. s. deo. ex vtero m̄ris. i. synagoge q̄ me nutrierat.

¶ Pauli apostoli. Lectio Pauli ad Galatas. Cap. 1.

FRēs. Notum vobis facio euāgelium qd̄ euāgelizarum est a me: quia nō est scdm̄ hominē, neq̄ em̄ ego ab homine accepi illd̄: neq̄ didici: sed p̄ reuelatiōem iesu ch̄ri. Audistis em̄: cōuersationē meā aliquā in iudaismo: qm̄ supra modū p̄sequabar eccliam dei. & expugnabā illā: & p̄ficebā in iudaismo supra m̄ltos cōtaneos meos ī gñe meo: abūdantib9 emulator existerē patnarū mearū traditionū. Cū autē placuit ei q̄ me segregauit ex vtero m̄ris meę: & vocauit per grām suā: vt reuelaret filiū suū in me: vt euangelizārē illum in gētib9. Cōtinuo nō acquieui, carni & sanguini: neq̄ ueni Hierosolymā ad ātēcessores meos ap̄los: sed ab h̄j in Arabiā: & iterum reuersus sum Damascum. Deinde post ānnos tres ueni Hierosolymā uidere Petrum: & mansi ap̄d̄ eum dieb9 quindēcim. Alium autē ap̄lorum vidi neminē nisi iacobum frēm dñi. Quē autē scribo vobis: ecce corā deo: quia nō mētior. Deinde ueni in partes Syrię & Cilicię. Erā autē ignotus facie ecclēsij9 iudeę q̄ erāt in ch̄ro. Tātū autē auditum habebāt: qm̄ qui p̄sequēbāt nos: aliqui nunc euangelizat fidem: quā aliqui expugnabat. Et in me clarificabant dñm̄ iesum ch̄rm.

¶ In octauo die sancti iohannis. Pauli ad ephesios. Cap. iiii.

FRatres. Vnicuiq̄ n̄rm data est grā scdm̄ mensuram donatiōis ch̄ri. &c. vt supra.

¶ In die uisitationis beatę Marię virginis. Lcō libri Iudith. Cap. xv.

Aminum. id est per me.

¶ In octaua sancti iohannis.

Vnicuiq̄ n̄rm data est grā. Jam exposita est supra in vigilia ascēsiōis dñi n̄ri iesu ch̄risti.

¶ In festo uisitationis beatę Marię virginis.

gis meę oīa illa faciebat. Placuit ei. s. deo. ex vtero m̄ris. i. synagoge q̄ me nutrierat.

Filiū suū in me. i. p. me. In gentibus. vñ gentium doctor est cōgnominatus. Carni & sanguini. i. iudeis. ex q̄p̄ erāt sanguines: s. totum me tradidi ch̄risto.

Neq̄ ueni ierosolymā. vt audirē ch̄ri doctrinā ab Apostolis & discipulis ch̄ri. In Arabiā. nō dicit quā cum sint Arabes tres. Damascū. s. urbem Syrię. Post ānnos tres. & ita nō p̄dicabat antea q̄ didicit ab Apostolis: sed q̄ per reuelatiōem est doctor.

Diebus quindēcim. in quibus quedam de sacris l̄ris cum eo egit / nō de nouo didicit. Iacobū fratrem dñi. ad differentiam alterius iohannis fr̄is.

Quē scribo vobis. subaudi vera sunt. hoc est: qd̄ non didicit euāgelium ab aliquo Apostolorū: idq̄ iure iurando confirmat.

Syrię & Cilicię. vt p̄gredicarem gentibus euāgelis.

Ignorō facie. q̄ illos nō viderā: neq̄ illi me: nisi p̄ famā m̄i.

In me glorificabant do-

EPISTOLAE

Benedixerunt illam oēs. Ex libro iudith vidug cap. xv. q̄ verba de iudith sunt dicta: et possunt d̄gint deipare accommodari. Oēs. q̄ exierant in occurſu iudith redeūtis ex victoria de holoferne. S̄ha. ornamentū et decus. Viriliter. hostem n̄m occidendo. Confortauit te. a. dedit tibi fortitudinem et robur. Benedicta in eternum. per famam et gloriam

C Oct. petri apli.

D sunt viri misio cordis. Ex libro Ecclesiæ. cap. xliiij. q̄busdam tñ immutatis.

Viri misericordis. subaudi digni. aut q̄ in alios misericordes fuerunt. Perseuerat bonū. i. h̄greditas. In terra. p̄missiois. hoc est gloria sempiterna. Propter illos. i. p̄pter merita paruum. Non derelinq̄t. q̄ manebit apud posterum illoz memoria. In pace sepulta sunt. cum spe resurrectionis.

Triuent in secula. p̄ illorum memoriā in hac v̄ta et in futuro seculo.

C Apollinaris mar.

Memor esto dñm n̄m. Ex epla ad Timo. ij. ca. ij. et iij. q̄ iā expōita ē supra i epla petri martyris.

C Germani epi.

Testificor corā deo. Ex epis. iij. ad Timo. ca. iij. In q̄ hortat apls Timotheū. vt doceat pp̄m sibi commissus instādo illoz doctrine. et primo adiurat illū denz testē iuocādo. t̄erbū. s. euāgelicū. Opportūe. audire cupientibz. Im-

portūe abnegātes audire. Argue. peccātes ex ignorātia. Obsecra peccātes ex infirmitate. Increpa. h̄b. durz peccātes ex malicia. Erit t̄ps. ideo instādū ē dicit: iteaq̄ v̄ciat t̄ps q̄ nō libent̄ audiet h̄b. dñi. Pruriētes auribz. i. audire cupientes. Iā delibor. i. paulatim. sumor. Resolutiois. scilicet a corpore. Certanē certanē. p̄dicationis officii. exerceado. In reliquo. i. in futuro. Corona iusticie. quam nemo auferet a me.

Benedixerūt illā oēs vna voce dicētes: tu glia ierusalē: tu letitia isrl̄tu honorificētia ppli n̄ri: q̄ fecisti viriliē: et confortatū est cor tuū: eo q̄ castitatem amaueris. Ideoq̄ manus dñi confortauit te: et eris benedicta in eternum.

H In octa. ap̄lorū petri & pau. Eccl. Ca. xliiij
sunt viri miē: quorū iusticie obliuionē nō acceperūt. Cū semine eorū p̄manēt bōa: h̄greditas sc̄ti nepotes eorū: et in testamētis stetit semē eorū: et filij eorū p̄p̄t eos vsq̄ in ēt̄nū manent. Ḡnatio eorū & glia eorū nō derelinq̄tur. Corpa eorū in pace sepulta sunt: & noīa eorū viuēt in sc̄sa. Sapiētiā eorū narrent ppli: et laudē eorū p̄nūciat oīs ecclia sc̄d̄orum.

Apollinaris mar. Ad Timo. ij. Ca. ij. & iij.

Charissime. Memor esto dñm n̄m iesum christum surrexisse. &c. vt supra.

Germani epi. ad Timo. Cap. ij. & iij.

Charissime. Testificor corā deo: et chr̄o iesu q̄ iudicatur⁹ est viuos et mortuos: et p̄ aduentum ip̄i⁹: et regnū ei⁹. Pr̄dica v̄bū: insta oportune: impotune argue, obsecra: increpa in oī patiētiā et doctrina. Erit em̄ t̄ps cū sanā doctrinā non sustinebunt: sed ad sua desideria coaceruabūt sibi magistros prurientes auribz: et a v̄itate q̄dē auditū auertēt: ad fabulas aut cōuertent. Tu v̄o vigila, in oībz labora: op⁹ fac euāgelistae: ministeriū tuū imple. sobrius esto. Ego em̄ iā delibor, et t̄ps meē resolutionis instat. Bonū certamen certauī: cursum cōsummaui, fidē seruauī. In reliq̄ reposita ē mihi corōa iusticie: q̄ reddet mihi dñs in illa die iust⁹ iudex. Non solū aut mihi: sed et his, qui diligūt aduentum eius.

¶ Stephani prothomartyris.

Doctrinis varijs & pegrinis. Ex epist. ad hebreos ca. xij. In quo ostendit: quomodo hebrei hñc se debēt erga platos nō bñ de fide sentiētes. Doctrinis varijs. scz suspectis & hēreticis. Abduci. a recta fide duci. Sca. i. lege gñg hoc est euangelio. Nō efciis. i. cibis q̄ p̄cipiunt in lege veteri. māducari siue nō māducari. habemus altare. i. cruce in q̄ oblatus est ch̄s. Qui tabernaculo defuiunt. i. veteris legis ministri.

¶ Stephani prothomartyris. Lcō ad
Hebræos. Cap. xij.

Ratres. Doctrinis varijs & pegrinis nolite abduci. Optimum est em̄ gr̄a stabilire cor, nō efciis, q̄ nō p̄fuerūt ambus lātibus in eis. Habemus altare de quo edere nō hñt potestātē, qui tabernaculo defuiunt. Quorū em̄ animalū

infertur sanguis p̄ p̄ctō in sc̄tā per pontificē: horum corpora cremātur extra castra: p̄pter qd̄ & Iesus, vt sanctificaret per suū sanguinē pplm, extra portā passus est. Exeamus igit ad eū extra castra, improprium eius portātes. Non em̄ habemus hic manentē ciuitatem, sed futurā inquirimus. Per ip̄m ergo offeramus hostiā laudis semper deo, idest fructū labiorū confitērium nomini eius, Beneficentię aut̄ et communicatio nis nolite obliuisci. Talibus em̄ hostijs promeretur Deus.

¶ Sanctę Marię de niuibus.
Ecclesiast. Cap. xxij

AB initio & ante sæcula creata sum: & vsq; ad futurū sc̄m non desinā: & in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in sion firmata sum: & in ciuitate sanctificata sistr̄ requieui, & in Ierusalem potestas mea: & radicaui in populo honorificato: & in partes dei mei hereditas illius, & in plenitudine sanctorum detentio mea.

61. Ab initio. nō dicit ip̄s principij. qz p̄ filio cogermus est. ad hñanitatē. Nō desinā. qz gerna est. Corā ipso ministravi. qz filius p̄is volumtatē semp fecit. In habitatione sc̄tā. in p̄gregatiōe iustoz. In sion & ierlm. i. in ecclesia vtraq; similitante & triumphante. Radicaui in. hoc est in hereditatē meā fundavi. In pplō honorificato. i. israelitico, hoc est ch̄iano. Detentio mea. i. habitatio.

k iij

Quoz animalū. i. vitulū & hirci: q̄ immolabant indie expiationis. Cremant. qz p̄ p̄ctis immolatio illa fiebat.

Propter qd̄. i. qz extra castra cremabāt. Extra portā. i. in loco caluarie extra vrbē ierlm.

Exeamus extra castra. i. extra legis obfuitiōes.

Improprium. i. nā ch̄s exprobatū est qd̄ nō obfuitabat legē. Ciuitatem manētē. i. in q̄ manere semp debemus: vt in lege veteri. Futurā inquirimus. q̄ p̄ nouā legē acq̄rit. Per ip̄m. i. ch̄m. hostiā laudis. i. sacrificiū subaudi deū.

Bñficētię & cōionis. i. bñficiēdi: & bñs v̄s cōi cādī. Promerer. i. illū nob̄ de meremur: vt nobis bñficiat.

¶ De sancta Maria de niuibus.

AB initio & ante sæcula creata sum. Ex lib. ecclesiast. ca. xxiij. In q̄ autor loq̄t de sapientia increata: hoc est de ch̄o: q̄ p̄is sapientia

EPISTOLAE

C n Transfiguratione domini.

Dabo aut opam & frequenter. Ex epla petri. ij. ca. f. Dabo opam. qz sentio instare obitu meū. Dabo opam. s. frequenter vos admonendo. habere vos. subaudi memoriam monitionū mearū. Indoctas fabulas. sicut poetę & doctores falsi. virtutē. s. faciendi miracula in docting pfirmatidē. Et psciētis. quā habuit chrs hō ex diuinitate.

Sp. cātōres. i. spectatores & testes illū magnitudinis. s. in transfiguratione. Accipies honore. i. testimoniū honoris & glie. tace de lapsa. descēdēte. Magnifica glia. i. a deo pfe. huiusmodi. i. q seq̃. hic est filius. &c.

In mōte scō. q̃ cognominat̃ Thabor. Matthei. xvj. propheticum fmonē. Ex psalmo. ij. scz dñs dixit ad me filius meus es tu. Attendētes. i. pntētes prophetię. In caliginoso loco. i. in hoc mūdo in q̃ videm⁹ oia p speculum in enigmate. Et lucifer. i. chrs q̃ est lucifer sol & lux.

C Cyriaci largi
& smaragdi.

Rememoramini p̃stinos. Ex epla pauli ad heb. ca. x. In quo oñdit apt̃s adhgrē dū esse deo p rōnes desmūcētes & mitigantes medicorū more. q̃ post sectionē carnis inducūt leuia somēta. Pristinos dies. q̃bus estis ad finē pueri & illūinati.

Sustinuistis & hoc dupliciter. vno modo facti speculū opprobij in ppria psona. Altero modo. in quātū amici vři talia sustinēt. Timetis. i. in carcere positus. & in hoc amicis. Bonorū p̃fior. & hoc in vřa psona & familia. Meliorē substantiā. i. diuitias eccl̃es. Cōfidentia vřam. i. firmā p̃seuerantiā. Patiētiā. i. aduersitatū tollerantiā. Volūtatē dei. obediētes illi volūtati. Modicū aliquātulūq̃. i. breue tps restat. Qui vētur⁹ est. s. ad iudiciū. Sz iusti in iudicio finali vīuēt. i. saluabunt. & sumpt⁹ est ex pp̃sa Aggeo ca. ij.

C Transfiguratio dñi. Beati Petri apli. ij. Ca. f.

Fratres. Dabo autem operam & frequenter habere vos post obitum meum: vt horum omnium memoriam faciatis. Non enim indoctas fabulas secuti: notam fecimus vobis domini nostri Iesu christi virtutem & p̃scentiam: sed speculatores facti sumus illius magnitudinis. Accipiens enim a deo patre honorem & gloriam: voce delapsa ad eum huiusmodi a magnifica gloria. Hic est filius meus dilectus: in quo mihi bene complacui: ipsum audite: & hanc vocem nos audiuius de caelo allatam: cum essemus cum ipso in monte sancto. Et habemus firmiorem propheticum sermonem, cui benefacitis attendentes, quasi lucernæ lucēt in caliginoso loco donec dies illucescat: & lucifer oriatur in cordibus vestris.

Cyriaci Largi Smaragdi. Pauli Ad heb. Ca. x.

Fratres. Rememoramini pristinos dies: in quibus illuminati magnum cerramen sustinuistis passionum. Et in altero quidem opprobrijs & tribulationibus spectaculum facti. in altero autem focij taliter conuersantium effecti. nam & vincitis compassi estis, & rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis: cognoscētes vos habere meliorem & manentē substantiā. Nolite itaq̃ amittere confidentiam vestrā: quę magnā habet remunerationē. Patiētiā em vobis necessaria est: vt voluntatē dei facientes: reportetis promissionem. Adhuc enim modicum aliquantulumq̃ qui venturus est veniet, non tardabit. Iustus autem meus ex fide viuūt.

In festo sancti Laurentij.

Qui parce seminat parce & metet. Ex ij. epistola ad Corin. ca. ix. In quo apłs ad bñfaciēdū Corinthios hortat. Qui parce seminat. atq; ita q̄ parū dat parū p̄mū p̄sequitur: atq; ecōtrario. Tñusq; s̄q; subaudi det. prout destinavit. i. decrevit dare. Nō ex tristitia. s. dōlēs: q; dat/ aut ex necessitate: q; coact. Oīm creaturā. i. volūtātē faciē di elemosynā. Abūda re facere. vt adoleas de bñfactis: sicut scriptum est. psal. cxi. Justitia eius. s. q̄ sic largitur. Qui administrat semē. i. dē q̄ dat volūtātē bñfaciēdi. Et panē p̄stabit. q; danti dabit a deo. Multiplicabit. adhuc in similitudine seminādi. & mercedi p̄stat.

Sancti Laurentij. Ad Corinthios. ij. Cap. ix.

Fratres. Qui parce seminat, parce & metet: & qui seminat in benedictionibus: de benedictionibus & metet. Vnusquisq; prout destinavit i corde suo: non ex tristitia: aut ex necessitate. Hilarem autem datorē diligit deus. Potens est enim deus omnē grātiā abundare facere in vobis: vt in omnibus semper omnē sufficiētiā habentes abundetis in omne opus bonū: sicut scriptum est. Dispersit dedit pauperibus: iustitia eius manet in sēculum sēculi. Qui autem administrat semen seminanti: & panem ad manducandum prestabit: & multiplicabit semen vestrū: & augebit in clementia frugum iustitię vestrę.

In vigilia assumptionis beatę Marię virginis. Ecclesiast. Ca. xxiii.

Ego q̄ si vitis fructificavi suavitatem odoris: & flores mei fructus honoris & honestatis. Ego mater pulchrę dilectionis & timoris: & magnitudinis: & sanctę spei. In me omnis grātia vitę & veritatis: in me omnis spes vitę & virtutis. Transite ad me omnes, qui concupiscitis me & a generationibus meis adimplemini. Spiritus enim meus super mel dulcis, & hęreditas mea super mel & fauum. Memoria mea in generatione sēculorum, q̄ edunt me: adhuc esurient, & qui bibunt me: adhuc sitient. Qui audit me non confundetur: qui operatur in me non peccabunt. Qui elucidant me: vitam eternam habebunt.

Scēq; spei. s. bñtudinis future. In me vba sūt sapiētę. Trāsite ad me. p̄ cognitiōē & amorē. A gñatiōib; meis. i. illūinatiōib; ad intelligendū. Spūs me; i. degustatio meę bonitatis & sapiētę. Hęreditas mea. q̄ est vita eterna. Memoria mea. q; nūq; delebit de mētibus scōr. Qui edūt me. i. gustāt me in hac vita. Esuriet. s. in celo satyrari. Non confundet. s. in summi iudicis p̄spectu. Qui opant in me. i. sēdm regulā doctrinę meę. Qui elucidāt me. sacram scripturam alijs exponendo.

Trigilia assumptionis beatę Marię virginis.

Ego q̄ si vitis fructificavi. Ex li. eccl. ca. xxiij. Sapiētia loq̄tur hoc in loco. sed vba hęc possunt accōmodari nrę v̄gini. Quasi vitis. q̄ ideo a latinis parilema. & hispāis parra dicitur: p̄ parit fructus suos. fructus. i. pulchritudinis. nam reciproca trāslatio est pulchri p̄ honesto: & honesti p̄ pulchro. p̄ dilectionis & timoris. q̄ vident ecōtrariā: neq; se invicē pati. s; semp miscēdus amor timori & timor amor: q; alter alter moderat. Et magnitudinis. in originali est agnitōis. que habet p̄tēplatiōē.

EPISTOLAE

¶ In die assumptionis.

In omnib⁹ req⁹es q̄sui. Ex lib. eccl. ca. xxiii. vbi legit⁹. In his omnib⁹ req⁹es q̄sui. s. hoib⁹. qz dixit alibi: delict⁹ me⁹ eē cū filijs hoim. Req̄em q̄sum. habitādo cū hoib⁹ p gēam. In hereditate dñi. i. in q̄b⁹ habitabat dñs. z q̄s possidebat. Dixit mihi. id q̄d seq̄t. Qui creauit me. filio. q̄ est p̄ris sapiētia dicit de p̄re generāte. nā hic creauit p ge nuit positū est. Taber-

naculo meo. qz p̄ req⁹
escit z cōplacuit sibi in
filio. Et dixit mihi. p̄
dicit filio. In iacob in
habita. i. in pp̄lo ch̄rias
no. hereditate. i. here
ditatē tuā fige. Mitte
radices. i. sere z plāta.
Ab initio āre sc̄la. hoc
cēsum expositū est in fe
sto Marię de nimb⁹:
vsq; ad locū illū q̄s ce
drus. vbi sapiētia cōpa
rat se rebus pulcherri
mis. Cedr⁹. arbor cui⁹
materia est odorifera.
Libano. q̄ est mōs int̄
palestinā z pheniciē.

Cyp̄ssus in s̄io. monte
q̄s hierosolymę piūct⁹.

Cades. nō illa q̄ est in
deserto cognōiata Barne
s; alia q̄ cecidit in forte
trib⁹ iuda. In hierico.
vibe nō lōge ab hiero
solymis. Quasi plātā
nus. arbor dicta a folio
rū latitudine nobis tū
ignota. In plateis. vbi
hinc odoramēta pura
balsamū z myrrhā ven
duntur.

¶ Decollatio iōā. bap.

Sancti ludibria z v
bera. Ex eplā ad
he. ca. xi. iā exposita ē in
festo sabiani z sebastia.

¶ Natiuitas. b. marię.

Dominus possedit me. q̄ exposita est in festo p̄ceptiōis eiusdem deipare virgi
nis.

Exaltatio sanctę crucis. Ex eplā ad philippē. cap. ij. sed iā exposita est
supra in dñica q̄ inscribitur in ramis palmarum.

¶ In die Assumptionis. Ecclesiast.

Cap. xxiii.

Nomnibus requiē q̄sui. et in
hereditate dñi morabor. Tūc
p̄cepit & dixit mihi creator
oim: et qui creauit me. requie
uit in tabernaculo meo. & di
xit mihi. In iacob inhabita: et
in s̄is hereditare: & in electis
meis mitte radices. Ab initio
& āre sc̄la creata sum: et vsq;
ad futurū sc̄lm nō desinā:
et in habitatiōe sc̄la corā ipso
ministraui. Et sic in
s̄io firmata sum: et in ciuitate sc̄lifica
ta s̄is requieui. & in ierl̄m p̄rās
meas: et radicaui in pp̄lo
honorificato: & in partes
dei mei hereditas illi⁹. et in
plenitudine sc̄orū derētio
mea. Quasi cedr⁹ exaltata
sum in libano: & q̄s cyp̄ssus
in mōte sion. Quasi palma
exaltata sum in Cades. et q̄s
plātatio rosę in hierico. Quasi
oliua speciosa in campis: et
q̄s platanus exaltata sum iuxta
aq̄s. In plateis sicut cynamomū
et balsamū aromatis
zans odorē dedi. Quasi myrrhā
electa dedi suauitatē
odoris.

¶ Decollatio. s. iōānis ad Heb. Ca. xi.

Frēs. Sc̄i ludibria. et verbera experti: insuper &
vincula: & carceres. &c. vt supra.

¶ Natiuitas Marię. Prouerb. Cap. viij.

Dominus possedit me in initio viarū suarū an
tequā quicquā faceret. &c. vt supra.

¶ Exaltatio. s. crucis. ad Philip. Ca. ij.

Christus fact⁹ est p nobis obediēs vsq; ad mor
tem. mortē autē crucis. &c. vt supra.

C Matthæi apostoli.

Similitudo vultus quattuor animalium iam exposita est in festo sancti Marci eius scilicet.

C Sancti Michaelis archangeli.

Significauit deus q opz. Ex apoca. iohannis ca. j. nā sic incipit liber ille. Apoca. Iesu

chri quā dedit illi deus palā facere suis suis: q opz fieri cito: r significauit mitti eo p
angelū suū suo iohāni.

Sancti matthæi. Ezechiels pphetæ. Cap. j.

Similitudo vultus quattuor animalium facies hominis & facies leonis a dextris, &c. vt supra.

Michaelis archangeli. Lectio libri Apocalyp. Cap. j.

In diebus illis. Significauit. deus, quæ oportet fieri cito loquens p angelū suū seruo suo iohanni, q testis moniū phibuit vbo dei, & testimoniū iesu chri: quæcūq; vidit. Beat9 q legit & audit verba pphetiæ humanis: & seruat ea, quæ scripta sunt. Tēpus em ppe est. Iohannes septē ecclījs, quæ sunt i Asia, Gratia vobis & pax ab eo q est, & q erat & qui vēturus est, & a septē spiritib9 qui in cōspectu throni ei9 sunt: & a iesu chro q est testis fidelis primogenit9 mortuorū: & princeps regū terre: qui dilexit nos: & lauit nos a pctis nostris in sanguine suo.

In vigilia dñi sanctorū. Apocalyp. Cap. v.

Ecce ego iohānes vidi in medio throni & qrtuor aīalium: & in medio seniorū agnū stantē tanq occisum habentē cornua septē: & oculos septē, q sūt septē spūs dei: missi i oēm terrā. Et venit & accepit de dextera sedētis in throno librū: & cū aperuisset librū: quattuor aīalia & viginti quattuor seniores ceciderūt corā agno habētes singuli citharas & phialas aureas plenas odoramētorū, q sunt oīones sanctorū: & cantabāt canticū nouū: dicētes. Dign9 est dñe accipere librū, & aperire signacula eius: qm̄ occisus es: & redemisti nos deo i sanguine tuo ex omī tribu: & lingua: & populo: & natione: & fecisti nos deo nostro regnū & sacerdotes: & regnabimus sup terrā. Et vidi & audiui vocē angelorū multorū i circuitu throni, & animalū & seniorū: & erat numerus eorū millia. millia dicentū voce magna. Dignus est agnus, qui occisus

angelū suū suo iohāni.

Sz pconator sine pcin

nator: mutauit ordinē

& pauca vba dicens.

Significauit de9. i. p q

dā signa dñit. Que

opz fieri. de ijs q ad sta

tū ecclēie futurū pñēt.

per angelū suū. i. mi

chaelez. vt sentit officij

hui9 pconator. Testi

moniū phibuit in princi

pio sui euāgelij. Que

cūq; vidit. nā p familia

ritate oib9 interfuit.

prope est. vt oia pple sūt

q hic sunt scripta. Sra

& par salutatiōis epīarū

vba sunt. Ab eo q. a q

mittit sal. Qui erat: &

vētur9 ē. p hoc dei gñi

tas designat. A septē

spiritibus. i. ab vniuersi

tate angelorū. Paternę

gloriz. vt prj i toto euā

gelij discursu. Primo

genitus mortuorū. q ab

aplo paulo dī: primicie

dominiciū. Princeps

regū terre. qz illi c data

ois ptās in celo & i ter

ra. Matthæi vltimo.

C Vigilia oīz scōz.

Ecce ego iohānes vi

di. Ex apoca. iohā.

ca. v. In originali ha

bet: & vidi: & ecce in me

dio throni. Agnū. i. chz9

in medio ecclēiaz.

Tāq occisū. qz confide

in ecclēsis immolaf.

Coriua septē. i. septem

ptātes q̄s ē spūs septē

EPISTOLAE

dirit ppe septe dōa. Missi in oēs terrā, i. oēs hoies. Et vñt. sagn. Cū apuisset libā. ad reuelādū futurę ecclesię statū. Ceciderūt adorātes agnū. Citharas ⁊ phialas. p. q̄o [vt ipse exponit] significant ofones scōz. Cāticū nouū. i. testamētū nouū pñcēs. Deo nro regnū. i. regni participes. Sacerdotes. s. hostias laudis deo offerētes. Sup terrā. i. in celo. Millia millū. i. decies cētū millia. sic in Daniele. i. millia millū minis strabāt ei. Virtutē ⁊ diuinitatem. ⁊c. oia ista chrs habuit āte passio- nem pter corpis glorifi- cationem.

In die oīs scōz.

Ecce ego iohannes
vidi alterę āgelū.
Ex apoca. iō. c. vij. p
hūc āgelū intelligit cō
stātīn⁹ īpator. Signū
dei viij. i. crucē in qua
marentiū impj gmulū
supauit. nā anteq̄cū ho
ste pfligeret. vidit i celo
crucē atq̄ āgelū dicētē
sibi. Cōstantine in hoc
signo vñces. Focere
terrę ⁊ mari. i. chrsianis
habitantib⁹ orbē terrę
⁊ insulis adiacētib⁹.
Et audiui nūex signato
rū. Ex vna quaq̄ tribu
[hoc est filioz iacob]
erant. xij. millia signato
rū. qz duodecim erant
filij. excreseit sūma cen
tū qdraginta qtuor mil
liū. nāz duodecies vno
decim mille eandē sum
maz reddit. Ex tribu iu
da. Quis si q̄r⁹ fuit in
ordine nascēdi p̄m⁹ po
nit hoc loco. qz ex hoc
pēdet chrsi genealogia.
Cetera patent vsq̄ ad
locū illū. Tidi turbam
magnā. s. martyz. Be
micti stolis albis. ppe
aie gloriāz. Palmę in
manib⁹. q̄ sunt insignia
victorię. Alia patēt.

est accipere virtutē ⁊ diuinitatē ⁊ sapientiā ⁊ fortis
tudinē ⁊ honorē ⁊ gloriā ⁊ benedictionē in sæcu
la sæculorum. Amen.

In die. Lectio apocalyp. Cap. viij.

Cce ego iohānes vidi alterū āgelū
lū ascēdentē ab ortu solis, habētē
signum dei viui ⁊ clamauit voce
magna q̄ttuor angelis qbus datū
est nocere terrę ⁊ mari: dicēs. Noli
te nocere terrę ⁊ mari: neq̄ arbori
bus, quo adufq̄ signemus seruos dei nostri in fron
tibus eorum, ⁊ audiui numerum signatorum cen
tum quadraginta quattuor millia signati: ex omni
tribu filiorum israel. Ex tribu Iudā: duodecim millia
signati. Ex tribu Rubem: duodecim millia signati. Ex
tribu Gad: duodecim millia signati. Ex tribu Asser:
duodecim millia signati. Ex tribu Nepralim: duode
cim millia signati. Ex tribu Manasse, duode
cim millia signati. Ex tribu Simeon: duodecim mil
lia signati. Ex tribu Leui: duodecim millia signati. Ex
tribu Isachar: duodecim millia signati. Ex tribu Za
bulon: duodecim millia signati. Ex tribu Ioseph: duo
decim millia signati. Ex tribu Benjamin: duodecim
millia signati. Post hęc vidi turbam magnā: quam
dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus,
⁊ tribub⁹ ⁊ populis ⁊ linguis: stantes ante thro
num ⁊ in conspectu agni amicti stolis albis: ⁊ pal
mæ in manibus eorum, ⁊ clamabant voce magna,
dicentes. Salus deo nostro, qui sedet super thronum
⁊ agno, ⁊ omnes angeli stabant in circuitu throni
⁊ seniorum ⁊ quattuor animalium, ⁊ ceciderunt
in conspectu throni in facies suas: et adorauerunt
dominum: dicentes amen. Benedictio et claritas et sa
pientia et gr̄arū actio: honor virtus: et fortitudo deo nro in sc̄la sc̄lorū. Amē.

C facundi & primitiui.

Benedictus deus & pater dñi. Ex epist. ij. ad Cor. ca. j. r est initis epist. post salutationē postam. Bñs deus. modus est agēdi grās deo. p̄r misericordiar. i. auferēs a nob̄ oēm miserā. Possimus ipsi p̄solari. s. h̄bo & exēplo. per exhortationē. pponendo eis p̄mū ḡernū. Exhortamur. ex deponētī h̄bo fecit eōe. Passiōes ch̄ri. i. tribulatiōes q̄

in ch̄ri capite icēperūt.

Facundi & Primitiui. Ad corinth. ij. Cap. f. Ratres, Benedic̄ deus & pater dñi n̄ri iesu ch̄ri p̄r misericordiarū & de⁹ totius cōsolationis: qui cōsolat nos in oī tribulatione n̄ra: vt possimus & ipsi cōsolari eos, q̄ in oī pressura sunt p̄ exhortationē qua exhortamur & ipsi a deo. Quoniam sicut abundāt passiōes ch̄ri i nobis: ita & p̄ ch̄m ab̄dat cōsolatio n̄ra. Siue autē tribulamur p̄ v̄ra exhortatione & salute: siue cōsolamur p̄ v̄ra cōsolatione, siue exhortamur p̄ v̄ra exhortatiōe & salute: quæ operat̄ tolerantiā earundē passionū: q̄s & nos patimur, vt spes n̄ra firma sit. p̄ vobis. Scientes qm̄ sicut socij passionum estis: sic eritis & cōsolationis in ch̄ro iesu dño n̄ro.

In natali plurimarum virginum.

Ad Corinthios. f. Cap. vij.

FRatres, De virginibus p̄ceptū dñi non habeo: cōsiliū autē do, tanquā misericordiā cōsecutus a deo, vt sim fidelis. Existimo em̄ hoc bonū esse, p̄pter instantē necessitatē: qm̄ bonū est homini sic esse. Alligatus es vxori: noli q̄rere solutionem. Si autē acceperis vxorē: nō peccasti. Et si nupserit virgo: nō peccauit. Tribulationē tñ carnis habebūt h̄mōi. Ego autē vobis parco. Hoc itaq; dico fr̄es: tēpus breue est. Reliquū est: vt & q̄ habēt vxores, tanq̄ nō habētēs sint: & qui flent: tanq̄ nō flētēs, & q̄ gaudēt: tanq̄ nō gaudētēs. Et q̄ emūt: tanq̄ nō possidētēs. Et q̄ vtunt̄ hoc mūdo: tanq̄ nō vtant̄. Præterit em̄ figura huius mūdi. Volo autē vos sine sollicitudine esse. Qui sine vxore est, sollicitus est quæ dñi sunt, quō placeat deo. Qui autē cū vxore est: sollicitus est quæ sunt mundi: quō placeat vxori, & diuisus est. Et mulier: innupta & virgo: cogitat, quæ domini sunt: vt sit sancta corpore & spiritu.

Qui flent. in onere matrimonij. Non flentes. i. patienter ferēdor: sic de alijs. Diuisus est. fuit mūdo & deo. Innupta. i. priuens vidua. Virgo q̄ non nup̄it.

k vj

EPISTOLAE

De Trinitate.

In dño gaudete. Ex epist. ad Cor. ij. ca. xij. In originali habet. de cetero fides sana
 dedit. et est clauis illa eiusdem epist. in q. solat pñstetes in doctrina fidei. Gaudete. qd
 est pñstet illoz q. bñ agūt. Exhortamini. i. inuicē vos ad bñ agēdū excitare. Idē sapi
 te. i. de dño sentite. Pacē habere. quā vñs uos hñe pñcipit. Osculo scō. qd est signum
 vnñs illic vnñmñtas
 tis. Oēs scñ. s. q. sunt
 mecu. Sñ dñi. de q. io
 annis. i. plenus gra. et
 veritate. Charitas di. s.
 pñstet q. est pñcipiū amo
 ris. Cōcātio scñi spñs
 ritus. q. p. ipm sit oim
 bonoz cōcātio.

De angelis.

Dixit mihi agēl:
 Scribe. Ex apli
 ioānis apoca. ca. xij.
 Scribe. subaudi ad fu
 turā rei memoriā nota.
 Vocati sūt. p. fidē cha
 ritate informati. rē
 ra sunt. q. nñl falsuz a
 deo pcedit. Vide ne
 feceris. nō pñmitti ange
 lus se adorari ab hoīe
 cui⁹ natūa hñu diuñu
 assumpsit. Deū adora.
 nō angelū. scz.

Sancti spūs.

Quā audissent apli
 q. erāt hierosoly
 mia. Jā supra exposita
 est i. fer. iij. post pñecol.

Sancte crucis.

Chrīstus factus est
 p. nob. obediēs.
 Jā exposita est supra in
 dñica in ramis palmar.

Pro postulāda pace.

Nolite esse prudē
 tes apd vosmet
 ipsos. Ex epist. ad Roma. ca. xij. In q. Romāos monet ne sint imprudētes arrogādo sibi
 vires qd nō hñt. Apd vosmetipsos. i. nō reuerat. s. opimōe vñ. Nō malū p. malo. hoc
 iubet chrīana religio. Defēdētes. i. resistētes volētib⁹ vos offēdere. Scriptū ē Deut.
 pñstet. Mihi vindictā. s. subaudi relinqre. Ego retribuā. i. vñscar qd i. vos fuerit cōmissū.
 Carbōes ignis. qñ ex inimico facies illū tibi amicū. Vincit a malo. i. incidere in illū
 odiū. Sz vince in bono malū. i. in rētatōes impellētes ad irā q. est vindictę appetit.

De Trinitate. Ad Corinthios. ij. Cap. xij.

Rēs. In dño gaudete: pñcti estote: exortamini:
 idipm sapite. pacē habere. & des pacis & dilectio
 nis erit vobiscū. Salutate inuicē in osculo sancto. Sa
 lutāt vos oēs sancti. Gratia dñi nñi iesu chñi. & charis
 tas dei. & cōcātio sancti spiritus sit cū omnibus vos
 bis amen. In chrīsto iesu domino nostro.

De angelis. Lectio libri Apocalyp. Cap. xix.

In dieb⁹ illis. Dixit mihi angelus. Scribe. Beati qui
 ad cōnā nuptiarū agni vocati sunt. Et dixit mihi.
 Hec vba dei vera sūt. Et cecidi ad pedes ei⁹. vt adorare
 eū. Et dixit mihi. Vide ne feceris. Oserus em tu⁹ sum.
 & fratrū tuorū habētū testimoniū iesu. Deū adora.

Sancti spūs. Actū apostolorū. Cap. viij.

In diebus illis. Cum audissent apostoli qui erāt in
 hierosolymis: quia rece. &c. vt supra.

Sanctae crucis. Ad Philippenes. Cap. ij.

Chrīstus fact⁹ est p. nobis obediēs vsq. ad mor
 tem. mortē aut crucis. &c. vt supra.

Propostulāda pace. Lātō ad Romanos. Cap. xij.

Ratres. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos.
 Nulli malū p. malo reddētes. puidētes bona nō
 tantū corā deo. sed etiā corā oībus hoībus. Si fieri po
 test q. ex vobis est. cū oībus hoībus pacē habentes.
 Nō vosmetipsos defendētes charissimī: sed date locū
 irae. Scriptū est em. Mihi vindictā & ego retribuā: di
 cit dñs. Sed si esurierit inimicus tu⁹. ciba illū: si sitit po
 tum da illi. Hoc em faciēs. carbones ignis cōgeres sup
 caput ei⁹. Noli vinci a malo. sed vince i bono malū.

C Pro congregatione.

Succincti lumbos mentis v're. Ex i. petri epla. ca. i. In quo ap'ls regeneratos inducit ad castitatē & mūdiciā. Succincti lumbos. i. casti corpe & mēte. Sobrii. victu & vestitu. Perfecti in omni virtute. S'c'a. p. quā spatis gl'iam. In reuelationē. i. p. reuelationē. Obedientiē. in obsequiōe legis. Nō figurati. i. p. formati.

C Pro congregatione. Lectio beati

Petri apli. j.

Cap. j.

Charissimi. Succincti lumbos mentis v're: sobrii, perfecti, sperate in eā, q̄ offertur vobis grām in reuelationē iesu ch'ri q̄s filij obedientiæ: nō cōfigurati prioribus ignoratiæ. v're desiderijs: sed scd' in eum q̄ vocauit vos sc'tm, vt & ipsi in omni cōuersatione sc'ti sitis. Qm̄ scriptum est. Sancti eritis: qm̄ ego sanctus sum: dñs deus vester.

C Pro familiaribus. Pauli ad Galatas.

Cap. vj.

Fratres. Si p̄occupatus fuerit homo in aliquo delicto: vos qui spūales estis hmōi instruite in spū lenitatis: considerans teipsum: ne & tu tenteris. Alter alterius onera portate: & sic adimplebitis legē ch'ri.

C Pro quacunq; tribulatione. Lctō

Hieremiæ pphetæ.

Ca. xiiij

Si iniquitates n'ræ cōtenderint cōtra nos dñe lib'ra nos q̄sumus: fac ppter nomen tuū qm̄ multæ sunt auersiones n'ræ. Tibi peccauimus expectatio isrl': saluator n'r in tēpore tribulatiōis. Tu autē in nobis es dñe: & nomen sc'm tuū inuocatuū est sup nos: ne derelinquas nos dñe deus noster.

C Pro pluuia. Lctō lib. Leuitici.

Cap. xxvj.

In diebus illis. Dixit dñs ad Moysen. Si in p̄ceptis meis ambulaueritis, &c. v'supra.

Tu autem in nobis es dñe. hoc dicit: q̄ in templo erat p̄piciatorum: quasi dei sedes.

C Pro pluuia.

Dixit dñs ad Moysen. Si in p̄ceptis meis. Ex leuiti. cap. xxvj. Jam exposita est in vigilia trinitatis.

Lenitici. pr.

C Pro familiaribus.

Si p̄occupatus fuerit hō. Ex epi'st. ad Gala. ca. vj. In q̄ inducit illos ad patiētiā & mutuā tollerantiā. p̄occupat. aliq̄ p̄turbatiōe animi. Qui spūales. i. sapientiōres. Spū lenitatis. reducendo ad mūltitudinem. Cōsideras teipm̄. i. p̄pūā fragilitatem. Tu tēteris. i. in silem p̄turbatiōe incidas. Alter alterius onera. i. infirmitates mutuas susserendo.

C Pro quacunq; tribulatione.

Si iniquitates nostrę cōtenderint. Ex hieremiæ ppha ca. xiiij. de peccatio est pphete p̄pō adolētis. Cōtenderint. i. fuerint cōtra nos. Fac p̄pē nomē tuū. i. fm̄ tuā misericordiā. Querfio nes. i. a ter'ue a via recta sicut querfio est ad deū & viam rectam. Expectatio isrl'. i. in quo solo habemus oīm spē n'fay. & paucis v'bis interpositis subdit.

EPISTOLAE

¶ Pro sacerdote.

Fidelis sermo & omni acceptione. i. ad Timotheum cap. i. Fidelis sermo. idest verus & dignus. Acceptione. idest qui ab audientibus accipitur. & subdit sermonem. Ego primus. ex persecutore factus apostolus. Ostenderet patientiam. renuocando me ab actu persequendi. Qui credituri sunt. vt nemo desperet ex peccatis reduci posse ad gratiam: propter quod agens gratias: cōcludit. Regi seculorum. &c.

¶ Pro Sacerdote. Beati Pauli ad Timotheum prima. Capite primo.

Harissime. Fidelis sermo & omni acceptione dignus: quia Christus Iesus venit in hunc mundum peccatores saluos facere, quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum: vt in me primum ostenderet omnem patientiam: ad informatiōem eorum, qui credituri sunt illi in vitam æternam. Regi autē seculorum immortalis: inuisibilis: soli deo honor & gloria in secula seculorum. Amen.

¶ Pro auertenda epidimia. Lectio Regum secunda. Cap. xxiii.

In diebus illis. Immisit Dominus pestilentiam in Israel de mane vsq; ad tempus constitutum: mortui sunt a Dan vsq; ad Bersabee septuaginta millia virorum. Cūq; extēdisset manum suam angelus Domini super Ierusalem, vt disperderet eam: misertus est Dominus super afflictionem eorum. Et dixit angelo percutienti populum: Sufficit: nunc contine manum tuam. Erat autem angelus Domini stans super aream areuna Iebusæi. Dixitq; Dauid ad dominum: cum vidisset angelum percutientem populum. Ego sum qui peccaui: & qui iniqui egisti: quod oues sunt, qd fecerūt. Obsecro te dñe vt auertas, manus tua cōtra me, & cōtra domū prīs mei. Venit autē Gad ppheta dñi ad Dauid in die illa. Et dixit ei. Ascende, & construe altare dño in area areuna Iebusæi. Et ascendit Dauid iuxta sermonem Gad: quem præceperat Dñs ops. Contra persecutores ecclesiæ. Ecclesiastici, Cap. xxxvi.

¶ Contra ecclesię persecutores.

Miserere nostri Deus omnium. Ex Ecclesiastici libro. capite. xxxvj. In quo ponitur oratio authoris huius operis: et potest esse oratio prelati cuiuscunque specialiter dicens. Miserere nostri deus omnium. per creationem. Respice nos. qui sumus populus tuus peculiaris. Lucem. idest consolationem in tenebris nostrarum

retributionu. Immitte te timore tuu. actiue p terrore. Magnalia tua. q fecisti p nobis contra illos. Alleua manus. pro graua. nam qui iacit telum vt feriat: manus alleuat: deinde granat. Sanctificatus in nobis. colentibus te quem illi blasphemant. Magnificaberis in eis. idest laudaberis: q illos nobis subdices. Ut cognoscant te. ostendendo fauore tuu pro nobis contra illos. In noua signa. fecit que fecisti pro nobis contra egyptios. Immuta mirabilia. vnum post aliud signu faciend. Magnifica manum. idest iram tuaz in illos monstra. Extolle aduersarium. idest extra fines nostros pone. Festina tempus. illorum punitionis: et nostre liberationis. Finis. scilicet a te constituti et promissi de aduentu messie.

Pro infirmis. Lectio Iacobi apostoli.

Capite. v.

Charissimi. Tristatur aliquis vestrum? oret æquo animo & psallat. Infirmatur quis in vobis? inducat præsbyterose ecclesię & orent super eum: vngentes eum oleo in nomine domini. Et oratio fidei saluabit infirmum: & alleuiabit eum dominus. Et si in peccatis sit, dimittetur ei. Confitemini ergo alterutrum peccata vestra: & orate pro inuicem: vt saluemini.

epla iacobi. ca. v. Tristatur. i. est in tristitia: aut in morbo? tranquillo & hilari. Psallat. canet & non solum oret. Infirmatur. morbo in quo tribuitur de vita. Ungentes. hinc potissimum habet originem unctionis sacramenti.

Alleuiabit. nisi aliud expediret potius infirmo quod solus deus scit. scilicet ventibus. Confitemini. hinc quoq institutum est confessionis & penitentię sacramentum.

retributionu. Immitte te timore tuu. actiue p terrore. Magnalia tua. q fecisti p nobis contra illos. Alleua manus. pro graua. nam qui iacit telum vt feriat: manus alleuat: deinde granat. Sanctificatus in nobis. colentibus te quem illi blasphemant.

Magnificaberis in eis. idest laudaberis: q illos nobis subdices.

Ut cognoscant te. ostendendo fauore tuu pro nobis contra illos.

In noua signa. fecit que fecisti pro nobis contra egyptios.

Immuta mirabilia. vnum post aliud signu faciend. Magnifica manum. idest iram tuaz in illos monstra.

Extolle aduersarium. idest extra fines nostros pone. Festina tempus. illorum punitionis: et nostre liberationis.

Finis. scilicet a te constituti et promissi de aduentu messie.

¶ Pro infirmis.

Tristatur aliquis vestrum? Ex

Oret æquo animo. idest

EPISTOLAE

¶ Pro defunctis.

Audiui vocē de cēlo. Ex Apoc. iōā. ca. xiiij. In q̄ arguit de p̄mio illoꝝ q̄ in marty-
rio aut p̄fessioe dñi moriūt. Scribe. de re notabili ⁊ diu p̄mātura hoc dici solet.
Amodo. i. nā siue cito: vt sit amodo: q̄si ad modicū. Sp̄sūctūs. cū p̄re ⁊ filio q̄z ē ner:
A laborib⁹ suis. ⁊ fruant̄ eterna q̄ete. Opa illoꝝ. i. merces suoz opoz: quēadmodū ⁊
maloz operū suos auto-
res. t̄ergilū. q̄sq̄ suos
patimur manes.

Alia p̄ defunctis.

A Ir fortissim⁹ iu-
das collatiōe sa-
cta. Ex. ij. macha. cap.
xij. In q̄ m̄ifeste ostē-
dit resurrectiōis spes:
⁊ q̄ eleemosyna facta
p̄ mortuis mirū immo:
dū illis p̄dest. Judas
cognomēto machabē:
q̄s interprat̄ pugnator:
hebraice asmonai.

Collatione facta. ex ea
pecunia q̄ q̄sq̄ ptulit.

Drachmas argēti. dra-
chma genus monetę q̄s
app̄bit septādeclinam
partē yncie: hoc est di-
midii n̄ri nūmi argētei.
Mortuoz. q̄ in bello ceo-
siderāt q̄s gestū est euz
ducib⁹ ātiochi. Cū pie-
tate. i. p̄ religioe. Opti-
mā ḡfāz. i. mercedē.

Alia p̄ defunctis.

Nō vultis vos igno-
rare de dormiētib⁹
b⁹. Ex epis. ad Thessa.
i. ca. iij. In q̄ eos rep̄-
hēdit. q̄ mortuos nimis
lugēt: cū sit oib⁹ resurgē-
di spes q̄ bñ sentiūt de religioe. Sp̄s nō hñt. i. resurgēdi. Si credim⁹. hoc argumēto se-
pe vti p̄ paul⁹ ad pbādū resurrectionē: q̄s ch̄s. i. resurrexit. Qd si nos credim⁹. ⁊ resur-
rectionē. q̄s credem⁹. Adducet cū eo. ad vitā immortalē. In v̄bo dñi. i. ex parte dñi
q̄ nob hoc reuelauit. Residui sum⁹. a p̄rib⁹ n̄ris iā mortuis. Nō pueniem⁹. q̄ oēs siml
resurgem⁹. In iussu. i. iubēdo his v̄bis. Surgite mortui venite ad iudiciū. Archāge-
li. i. michaelis. In tuba. q̄ vox erit q̄si tubę cuiusdā q̄ ad oēs pueniet. Mortui i ch̄so. i.
q̄ crediderūt. Resurgēt p̄mi. respectu n̄m q̄ viuim⁹ in illi fide. Cui relinq̄mur. i. in
vita. Rapiemur cū illis. sentire videt̄ ap̄ls. q̄ illi q̄ in die iudicij viuēt: nō morient̄: s̄ cū
suscitatis rapiēnt̄. Obuiā ch̄so. veniēte ad iudiciū. Cōsolamini. i. in hac solitudine
mortuoz: cōsolamini vos inuicē cū spe resurrectionis.

¶ Pro defunctis. Apoca. Cap. xiiij.

IN dieb⁹ ill. Audiui vocē de cēlo dicēte m̄hi. Scri-
be: bñi mortui, q̄ in dño moriunt̄. Amodo em̄ iā di-
cit sp̄s: vt regescāt a laborib⁹ suis. Opa. n. illoꝝ sequūt̄
illos. ¶ Lcō lib. Machabēorū. ij. Cap. xij.

IN dieb⁹ ill. Vir fortissim⁹ iudas collatiōe fctā: duo
decim millia drachmas argēti misit hierosolymā:
offerri eas ibi p̄ p̄ctis mortuorū. iuste ⁊ religiose
de resurrectione cogitās. Nisi em̄ eos. q̄ ceciderāt resurre-
cturos sp̄aret: sup̄fluit̄ videret̄ ⁊ vanū orare p̄ mor-
tuis. Sed q̄ cōsiderabat q̄ hi: qui cū pietate dormitio-
nē acceperāt: optimā haberēt̄ repositiā ḡfam. Sacta ergo
⁊ salubris est cogitatio p̄ defunctis exorare. vt a
peccatis soluantur.

¶ Beati Pauli ad Thessalo. i. Cap. iij.

FRēs. Nolum⁹ vos ignorare de dormiētib⁹: vt nō
cōtristemini. sicut et ceteri. q̄ sp̄s nō hñt. Si em̄ cre-
dim⁹ q̄ iesus mortu⁹ ē et resurrexit: ita et de⁹ eos. qui
dormierūt p̄ iesum adducet cū eo. Hoc em̄ vobis dis-
cimin⁹ v̄bo dñi q̄a nos. q̄ viuim⁹. qui residui sum⁹ in
aduētū dñi nō pueniem⁹ eos qui dormierūt. Q̄ m̄ ip̄e
in visu. ⁊ in voce archāgelis: et in tuba dei descēdet de
cēlo: et mortui. qui in ch̄so sunt: resurgent primi. De
inde nos qui viuim⁹. qui reliquimur: simul rapiemur
cū illis in nubibus obuiā ch̄so in aera. ⁊ sic semp cū
dño erimus. Itaq̄ consolamini in vicem verbis istis.

¶ Alia pro defunctis.

Christus resurrexit a mortuis. Ex. s. ad Corinthios epistola. capi. xv. Exposita est
se. iij. post dominicam in albis.

¶ Alia pro defunctis.

Ecce mysterium vobis dico. Ex epistola. s. ad Corinth. cap. xv. In quo agitur de
mysterio resurrectionis.

¶ Lectio epistolæ beati Pauli ad

Corinth. f. Cap. xv.

Fratres. Christus resurrexit a mortuis primitiæ
dormientium. Q. in quidem. &c. vt supra.

¶ Beati Pauli ad Corinth. f.

Cap. xv.

Ratres. Ecce mysterium vo-
bis dico. Omnes quidem
resurgemus: sed non omnes
immutabimur. In momen-
to, in ictu oculi, in nouissi-
ma tuba. Canet enim tuba,
& mortui resurgent incor-
rupti: et nos immutabimur.

Oportet em̃ corruptibile hoc induere incorruptio-
nem: & mortale hoc induere immortalitatem. Cum
autem corruptibile hoc induerit incorruptionem: &
mortalis hoc induerit immortalitatem: tunc fiet sermo,
qui scriptus est. Absorpta est mors in victoria. Vbi
est mors victoria tua? Vbi est mors stimulus tuus?
Stimulus autem mortis, peccatum est. Virtus vero
peccati: lex. Deo autem gratias: qui dedit nobis vic-
toriam. Per iesum ch̃m dñm nostrum.

Ecce mysterium. i.

rem magnam / atq; ad
intelligendum difficile.

Omnes. i. boni & ma-
li. Non omnes immu-
tabimur. de statu. s. cor-
poralitatis & spiritali-
tatis per dotes corpo-
ris. In momento. s.
fiet resurrectio.

In ictu oculi. i. in instā-
ti. s. quo clauditur et
aperitur oculus.

In nouissima tuba. i.
voce qua dicet ch̃s /
surgite mortui.

Incorrupti. i. sine mē-
briorum diminutione.

Et nos immutabi-
mur. scz de corruptione
ad immortalitatem.

Corruptibile hoc. i. na-
turam humanam resur-
gere incorruptibilem.

Induere immortalita-
tem. i. in meliorem sta-
tum mutatiōem. Sermo
q̃ scriptus est. Ose-
quarto. Absorpta est
mors in victoria. in he-
bzo. ero mors tua o
mors. tibi est mors vi-
ctoria tua: qua proster

nebas omnes. quasi dicat: nūq̃ erit. Stimulus tuus. i. peccatum qđ erat mortis cau-
sa. Tirius peccati lex: quia peccatum magis vigit ex lege. dando. s. peccandi occa-
sionem. Deo autem gratias. s. agamus.

FINIS.

Ad lectorem.

Lector habes Pauli subtilia dogmata sancti:
Qui vas electum religione fuit;
Numina trina dei, qui raptus in æthera vidit.
Sustinet ecclesiæ culmina fortis Atlas,
Pagina sacra licet antiqua volumina iacet:
Hoc velut in cunctis lucida gemma nitet;
Fundamenta iecit fidei certissima: summum
Præbet ei christi bibliotheca locum,

EXPLICIUNTUR HYMNI, ORA-
tiones, Homiliæ, necnon Epistolæ beatorum Pauli,
Petri, Iacobi & Ioannis, atq; etiam ex prophe-
phetis, quæ per anni circulum in ecclesia cantan-
tur summa cura industriæq; tersæ; atq; emûs
etq; ad ipsum Antonij Nebriss. prototy-
pum collatæ. nunc demum typicæ ex-
cussioni traditæ apud inclytam
Garnatam. Anno Domini
nostri Iesu Christi,
M. D. XLI.

14987454

120

48

E. L. N.

240

